

ĐẶC SAN
TRUNG HỌC THỦ ĐỨC

NĂM 2012

MỤC LỤC

Chúc Xuân Nhâm Thìn-----	8
<i>Trần Thị Bích Hợp K10</i>	
Câu đối Tết -----	9
<i>Cao Minh K4</i>	
Sớ táo Quân -----	10
<i>Táo THPT K4</i>	
Mối tình tri kỷ trong bài thơ Ông Đồ -----	14
<i>Bích Nga K9 (sưu tầm)</i>	
Nhớ xuân xưa -----	18
<i>Lý Bình _ K5</i>	
Chuyện phiếm về Táo quân -----	21
<i>Thuận Khanh K4 (ST)</i>	
Nhớ xuân xưa theo mẹ lên chùa -----	24
<i>Kim Duyên K2</i>	
Lá thư Xuân -----	25
<i>TTBH_ K10</i>	
Mừng tuổi mẹ -----	28
<i>Lương Hồng Diệp -K3</i>	
Áo má hoa cà-----	33
<i>TTBH_ K10</i>	
Thùng thuốc lá của mẹ -----	35
<i>VCH</i>	
Vài vần thơ lục bát -----	37
<i>Nguyễn Hưng _ K7</i>	
Chùm thơ Tết -----	39
<i>Ánh Nga (K2)</i>	
Viết về một người Thầy đã nghìn trùng xa cách -----	41
<i>Nguyễn Quang Tuyền K9</i>	
Những chuyện thật ngắn về Thầy Cô -----	43

	<i>Hồng Nhung K4</i>	
Nhớ về Cô -----		50
	<i>Lê Biểu Tuân K10</i>	
Những khoảnh khắc nhớ về Thầy -----		52
	<i>NQT_K9</i>	
Người thầy đầu tiên -----		54
	<i>TTBH_K10</i>	
Những thầy cô không thể quên -----		57
	<i>Cao Tỷ Muội K4</i>	
Những người muôn năm cũ -----		61
	<i>Thuận Khanh_K4</i>	
Hồn ở đâu bây giờ -----		66
	<i>Thuận Khanh_K4</i>	
Năm Thìn 1952 -----		69
	<i>Trần Thị Bích Hợp K10</i>	
Hãy mở cửa tâm -----		71
	<i>Hùng Vô -K5</i>	
10 thương xưa và nay -----		72
	<i>Ca Giao_K4</i>	
Ước mơ -----		74
	<i>Lam Thảo_K4</i>	
Bốn mươi năm ngày rời trường -----		75
	<i>Cao Nguyễn Linh Miên -K4</i>	
Đường đến trường -----		77
	<i>Trước Trong_K4</i>	
Xin mãi cứ là -----		78
	<i>Vô Chiêu K1</i>	
Những vần thơ trúc trắc -----		80
	<i>Thuận Khanh_K4</i>	
Thiên và thổ- -----		81
	<i>Lê Tấn Tài</i>	
Tôi đi Mỹ -----		86
	<i>Trần Minh Đức</i>	
Một chuyến đi Tây -----		90
	<i>Ngô Định Châu_K2</i>	

Xuân nhớ	105
<i>Phương Lan_K8</i>	
Mưa	107
<i>LeLan_K7</i>	
Thơ tặng chồng	109
<i>LeLan_K7</i>	
Xuân Hoài Cổ	110
<i>Lý Thanh Bình_K5</i>	
Năm Rồng nói chuyện Rồng	116
<i>Đỗ Ngọc Giao_K4</i>	
Sự tích hoa đào và giấy đỏ hồng điều ngày tết	132
<i>Kim Thoa_K12 (ST)</i>	
Giọt nắng mong manh	135
<i>Hồng Nhung_K4</i>	
Vị trí dấu trong tiếng Việt	137
<i>Nguyễn Hưng_K7</i>	
Đón 20/11 – Nghĩ về trường cũ	146
<i>Ca Giao_K4</i>	
Trường tôi – Thầy tôi – Bạn tôi	148
<i>Lương Hồng Điệp_K3</i>	
Bài học không quên	157
<i>Trần Ngọc Anh_K8</i>	
Áo trắng vào trường	159
<i>Ca Giao_K4</i>	
Hỏi tóc	162
<i>Vô Chiêu_K1</i>	
Sợ tóc	164
<i>Linh Đan_K7</i>	
Thời gian	164
<i>Linh Đan_K7</i>	
Tự nhủ	165
<i>Linh Đan_K7</i>	
Vui xuân bên bạn	167
<i>Hiếu Thi (con TTBH_K10)</i>	

Xuất gia đoán kỳ -----	169
<i>Trần Thị Hằng_K4</i>	
Thư gửi con gái -----	174
<i>Ngô Thị Bích Liên_K2</i>	
Tuổi trẻ và ảnh hưởng của mạng lưới toàn cầu -----	178
<i>Hương Nam_K4</i>	
Happy Thanksgiving -----	181
<i>Nguyễn Tam Phu Nhân</i>	
Ảo ảnh -----	183
<i>Nguyễn Hưng_K7</i>	
Bến dò chiều -----	187
<i>Lý Bình_K5</i>	
Đôi dòng cảm nhận -----	193
<i>Khổng Thị Lý_K4</i>	
Xuân trong thu ấm -----	195
<i>TTBH_K10</i>	
Mùa thu cuộc đời -----	197
<i>Hồng Hoang_K4</i>	
Chuyện giàn mướp -----	201
<i>Nông Chí Quyết_K1</i>	
Chùm râu lục bát -----	206
<i>Rêu Tím_K7</i>	
Đánh lễ em, mùa xuân đang đến- -----	208
<i>Hùng Võ_K5</i>	
Chân tình gửi lại -----	209
<i>Mỹ Lệ_K2</i>	
Bà tào lao- -----	211
<i>KL_K7</i>	
Miền ký ức -----	213
<i>Khổng Thị Lý_K4</i>	
Trông đệ thất-----	219
<i>Kim Hương_K4</i>	
Chọn -----	223
<i>Kim Tím_K7</i>	
Đôi dòng tản mạn -----	226

Bằng Lăng Tím _ K7

Vài cảm nghĩ nho nhỏ	230
<i>Kim Hường _K4</i>	
Những lần họp mặt	232
<i>Lương Hồng Diệp_ K3</i>	
Chuyện học trò THPT	235
<i>Lê Châu _K2</i>	
Mừng sinh nhật tập thể lần thứ 60	244
<i>Mỹ Lệ_ K2</i>	
Thịt đông dưa cải	250
<i>Nga Bích -K9</i>	
Dưa hành	252
<i>Nga Bích -K9</i>	
Vài suy nghĩ sau khi đọc Đặc San 2011	255
<i>Ngô Định Châu _K2</i>	

CHÀO XUÂN NHÂM THÌN

Trần Thị Bích Hợp(K10)

**Tân Mão đưa tay vẫy,
Nhâm Thìn trò đến ngay.
Meo meo _chào chia tay.
Rồng phun cao vòi ậy.**

Chào 2011.

Đón 2012:

**Xin KÍNH CHÚC CÔ THẦY
cùng DIỄN ĐÀN THỦ ĐỨC =
HOÀNG ĐẠO _ NGUYỄN HỮU HUÂN :**

**NHÂM THÌN KHỎE như RỒNG
VƯỢNG PHÚC thêm TÀI LỘC.**

CÂU ĐỐI TẾT

Cao Minh (K 4)

1/ Chờ năm Nhâm Thìn, thương tuổi 50 trường nhà Thủ Đức,

Đợi tháng Năm tây, nhớ 40 năm khóa 4 rời trường.

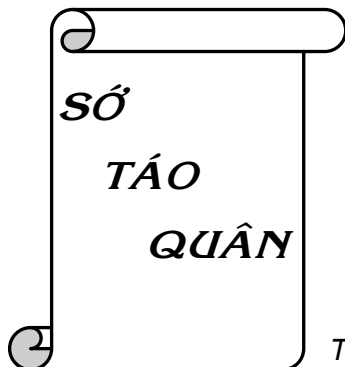
2/ Mừng Xuân nước nhà, Diễn Đàn chung tay làm báo,

Đón Tết dân tộc, thầy trò góp sức xây đời.

3/ Xây dựng Diễn Đàn, thầy cô bạn bè họp mặt,

Mở Góc Trao Đổi, đệ huynh tử muội kết tình.

Táo THPT (K4)

Muôn tâu thánh thượng

Lịch đã đổi bìa

Năm cũ sắp lìa

Rồng vàng sắp đến

Thần vâng thượng lệnh

Làm tổng kết năm

Để kịp lên thăm

Tấu trình thượng đế.

Thần Táo Dẫn Đàn

Trung Học Thủ Đức

Lưu nhiệm đã lâu

Mọi lễ cạn sâu

Cũng tạm am tường

Nay xin trình báo.

Hoạt động mở đầu

Phát hành Đặc san

Ai cần được nhận

Trong nước ngoài nước

Quà gửi cầm tay

Nên nhận được ngay

Còn một số khác

Thích lên Dẫn đàn

Mở ngay trang nhà

Xem việc xưa nay.

Hợp mặt đầu năm
Hải ngoại mở hàng
Houston đầu số
Thầy cô bè bạn
Đồng thật là đồng
Cùng đi chợ tết
Nhớ lại ngày xưa
Sinh nhật thầy Bào
Cali hợp mặt
Tiễn Mão dời đô
Thầy bạn vui vầy
Đến Florida
Bạn cùng diện kiến
Houston, Dallas
Texas chào mừng
Mão đi ngang đó
Thêm lần gặp gỡ
Mão đến Cali
Cùng tiễn bạn đi
Hưng đến Jô- sê
Tương bưng hợp mặt
Hợp về Việt Nam
Rời xa bạn tiễn
Lệ Thu sang Mỹ

Nước mắt nụ cười
Trong tiệc chia tay
Lệ Thu, Tấn Đức
Đến Nam Cali
Thầy bạn cùng đi
Đón chân người mới

Vui đó buồn đây
Khóa 4 có Châu
Phu quân cô Dung
Xa lìa cuộc sống
Phút giây tiễn biệt
Sao khỏi ngậm ngùi

Cô Ba lại về
Việt Nam hợp mặt
Thầy bạn cùng gặp
Tình nghĩa đậm đà
Đưa cháu xa nhà
Lên đường du học
Thầy Đức vượt biển
Theo cánh chim bằng
Houston đón đợi
Khóa 8 hội ngộ

Không quên Diễn đàn
Trình làng đúng điệu
Mùa thu tháng 8
Anh chị khóa 2
Cùng vui họp mặt

Hoạt động Website
Có “Góc trao đổi”
Khởi sắc bộ phận
Tặng người giữ vườn
Chịu thương chịu khó
Sư huynh Vô Chiêu
Sư tỷ Trần Thái
Nguyễn Trí, Kim Hường
Kiến Vàng vào cuộc

Họa vận Đường thi
Nam quốc sơn hà
Thầy Phá xuất chiêu
Mười bài cùng lúc
Diễn đàn hưởng ứng
Thầy Trai, thầy Tuấn
Anh Chiêu, Cô Thu
Nguyễn Hưng, Chí Quyết

Lương Minh, Ánh Nga
Duyên, Minh, Bích Hợp

Bất ngờ chưa hết
Chọn thơ dân tộc
Song thất lục bát
Thầy Phá viết lại

Lịch sử Việt Nam
Biết bao công sức
Tâm huyết đặt vào
Người người ngưỡng mộ

Cali hội ngộ
Bàn kế hoạch năm
Hai không mười hai”
Họp mặt Diễn đàn
Mở rộng vòng tay
Mời cô, mời thầy
Mời anh, mời chị
Quốc nội muốn sang
Thiếp mời xin gửi
Chúc đi phỏng vấn
May mắn bộ phận

Khải tấu hoàng thượng
Sức thần tự lượng
Còn rất non tay
Trăm sự tỏ bày
Tránh sao sai sót
Quyết không đút lót
Để được trình tâu

Ngài mà đại xá
Thần xin bái tạ
Hẹn đến sang năm
Lại xin kể tiếp
Kính chúc thánh thượng
Long thể an Khang
Thánh hoàng vạn tuế!

MỐI TÌNH TRI KỶ

trong bài thơ 'ÔNG ĐỒ'

Bích Nga (K9) sưu tầm

Mỗi năm khi hoa đào nở, tôi lại đến thăm nhà thơ trào phúng Tú Sốt (tên thật là Chu Thành), một ông đồ trong CLB Cáo thơ thư hiên. Trong cái thanh tịnh của một sớm đầu Xuân Bính Tuất, nhà thơ Tú Sốt kể lại cho tôi nghe buổi "hầu chuyện" thơ của ông với cụ Vũ Đình Liên cách đây vừa đúng 15 năm như một sự tri ân với tác giả bài thơ "Ông Đồ"

Đây cũng là buổi "hầu chuyện" cuối cùng của Tú Sốt với tác giả Ông Đồ vì sau đó vài năm, thi sĩ tài hoa này đã về nơi vĩnh hằng. Thật ra ý định ghi lại xuất xứ bài thơ Ông Đồ đã được ông Tú ấp ủ từ năm 1989, nhưng rồi cứ nấn ná vì lý do này nọ mà chưa thực hiện được. Và ngày 24/10/1991, một buổi chiều thu nhạt nắng, sau khi thấp hươg viếng phần mộ nhà văn Vũ Trọng Phụng, nhà thơ Tú Sốt đã mời nhà thơ Vũ Đình Liên lại nhà mình để được "hầu chuyện".

Nhiều bài thơ khác của cụ Vũ Đình Liên còn nặng kỷ niệm về người vợ tảo tần của nhà thơ. Cụ gọi đó là cái tình tri âm, tri kỷ đã theo cụ trọn cuộc đời. Bà chẳng làm nghề gì cao sang, chỉ là cô hàng xén ở phố Hàng Bờ. Cụ Liên khi đó là anh chàng thư sinh học trường Bưởi, ngày nào cũng đi qua con phố có cô hàng xén dễ thương đó và chẳng biết tự bao giờ, chàng trai trẻ thi sĩ này đã phải lòng. Phải lòng gánh hàng chỉ có kim, chỉ, đèn dầu, phải lòng người bán hàng nhu mì, đôi má ửng hồng e thẹn, nhưng chàng thanh niên Vũ Đình Liên còn phải lòng cả cái khung cảnh bình dị mà chỉ có trái tim thi sĩ mới rung lên được sợi tơ tình cảm đó: bên cạnh cô hàng xén còn có một ông đồ già ngồi viết chữ. Họ ngồi cạnh nhau nhiều tháng trên hè phố cùng kiếm sống nhưng cũng không bị "Phu-lít" (cảnh sát) đuổi phạt bao giờ.

Thời đó, kẻ sĩ nước mình có mấy ai giàu. Ông đồ nghèo đến nỗi không có nhà phải ngồi ở vỉa hè để bán chữ, mà còn không có cả

tiền mua giấy nên phải ngồi bên cô hàng xén. Để khi có khách đến thuê viết, ông đồ chỉ cần vói tay về phía cô hàng xén: "Này, này, cô cho tôi nhờ tờ giấy, nhờ cái bút", vậy là được cả đôi bên! Họ cứ dung dị sống, dung dị gắn bó mưu sinh với nhau trên một góc vỉa hè chật chội mà đâu có biết rằng, có một anh chàng thư sinh nho nhã đã khắc ghi hình ảnh đó trong lòng.

Ông Đồ xưa

Cụ Tú Sốt chậm rãi: "Thơ không phải lúc nào muốn là bật ra được, nó phải là những cảm xúc căng chặt trong lòng, là những nỗi buồn khắc khoải mà không viết ra anh không thể hóa giải nỗi lòng mình được". Ban đầu, cụ Vũ Đình Liên khắc họa hình ảnh Ông Đồ chỉ bằng một câu vè: "Hàng Bạc đi lên Hàng Bò. Trên đường đi học, ông đồ buồn thiu". Nhưng rồi, có một ngày xuân, nhà thơ đi qua con phố thân thuộc đó, bỗng thấy trống vắng, chỉ còn những bậc thềm hoang lạnh vì không thấy ông đồ đâu nữa. Nhìn phố xá và

dòng người thờ ơ vô tình đang thưởng ngoạn vui xuân, nhà thơ đã đau đớn nhận ra vì sao ông đồ đã rời bỏ nơi này. Người đời lãng quên ông đồ, lãng quên luôn một nét văn hóa truyền thống. Chỉ kịp nghĩ đến đó, trái tim đa cảm của nhà thơ bỗng bật lên một tiếng nấc thương xót kẻ "hàn nho mãi tỵ": "Năm nay đào lại nở. Không thấy ông đồ xưa. Những người muôn năm cũ. Hồn ở đâu bây giờ?!".

Sau này, khi bài thơ Ông Đồ đã trở thành một tác phẩm văn học đỉnh cao về niềm hoài cổ thì có người cho rằng, nếu Vũ Trọng Phụng là ông "vua cười", cười bật máu ra đầu gối bút thì nhà thơ Vũ Đình Liên phải là ông "vua khóc", khóc tuôn ra đầu gối bút những dòng nước mắt, tiếng khóc lay động cả những tâm hồn vô cảm nhất. Tâm sự lại điều này với người bạn thơ già Tú Sốt, cụ Vũ Đình Liên hài hước mà mắt ngấn nước: "Điều này, tôi phải giành giải nhất, tôi chẳng nhường cho bất cứ ai. Nhưng bạn ạ, có lúc tôi cảm giác bài thơ Ông Đồ hình như không phải của mình mà là tiếng nói từ ngàn xưa vọng lại"...

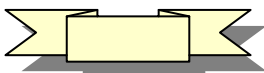
Ông Đồ nay

Kể lại kỷ niệm này, ông rưng rưng: "Rất ít người biết rằng, bài thơ Ông Đồ và Câu chuyện xúc động này được nhà thơ Tú Sốt ghi lại vào một chiếc băng cassette cũ kỹ, thi thoảng, nhớ bạn nhớ

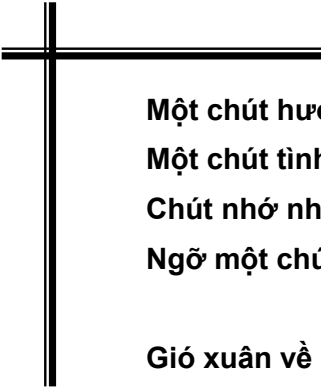

cảnh, nhớ tình, ông lại mang ra nghe để ngâm ngợi, đủ thấy mối thâm tình của hai tâm hồn hoà cổ đồng điệu.

Tôi chợt nhớ tới mấy vần thơ cuối trong bài thơ "Gửi tác giả bài thơ Ông Đồ" của nhà thơ Tú Sốt: "Ông đồ sống lại khóc nhà thơ. Hay là xót mới với thương xưa. Tiếng nấc nổi liền bao thế kỷ. Nhà thơ nay lại hóa thành thơ". Những ông đồ hiện đại dù không khăn xếp, áo the nhưng có lẽ sự hướng thiện thành tâm với văn hóa cổ trong họ sẽ là một cầu nối thực tại với quá khứ, để mỗi cái Tết vẫn lưu giữ được hương vị truyền thống ngày xưa

☞ NHỚ XUÂN XƯA ☞

Một chút hương, tôi ngỡ xuân năm cũ
Một chút tình, tôi ngỡ những xuân qua
Chút nhớ nhung của một kẻ xa nhà
Ngỡ một chút, sao trong lòng lấm nổi

Gió xuân về cho lòng tôi thêm nhớ
Đón xuân này lại nhớ đến xuân xưa
Nhớ cành mai trước ngõ gió đông đưa
Rầm thánng chạp mẹ và tôi lảy lá

Bao nhiêu xuân đã qua đi vội vã
Đến xuân này mái tóc gội màu sương
Bao nhiêu tình, bao kỷ niệm yêu thương
Bừng sống lại khi tiếng mùa xuân gọi

Mẹ...

Bao mùa xuân, hàng cau còn xanh mượt?
Mận hồng đào ngày tết có trở hoa?
Khóm tre vàng mẹ trồng trước cổng nhà?
Hàng dâm bụt có còn bên lối ấy?
Xuân đã về sao lòng buồn đến vậy

Hồn xôn xao khi én gọi xuân về
Nhớ sân làng buổi họp chợ miền quê
Nhớ tiếng pháo râm ran ba ngày tết

Ngày xưa...

Xuân năm ấy tôi còn là cậu bé
Chạy lon ton theo mẹ dạo chợ xuân
Những gian hàng bày bánh mứt đầy mâm
Người buôn lái mời chào mua dưa hấu

Sáng ba mươi dọn dẹp nhà tươm tất
Trên bàn thờ mâm ngũ quả, đèn, hương
Câu đối xuân màu đỏ thắm trên tường
Mâm cỗ dọn rước ông bà về ăn tết

Ngày mồng một tôi mặc đồ xúng xính
Áo mới may, đôi guốc mộc mẹ mua
Bao lì xì đỏ chót mẹ vừa cho
Chạy ra ngõ đem khoe cùng lũ bạn

Cắn hạt dưa cứ giòn tan trong miệng
Kẹo lạc gừng vừa ngậy lại vừa cay
Ngày đầu xuân tôi nhắm đếm ngón tay
Miệng cười nụ vì được thêm một tuổi

**Tuổi hồn nhiên con gửi về bên mẹ
Quà yêu thương tặng mẹ đón mùa xuân
Mẹ!...Lòng con sao bỗng thấy rưng rưng
Xuân nay đến, mẹ già thêm một tuổi.**

Kính mẹ.

CHUYÊN PHIẾM VỀ TÁO QUÂN

Thuận Khanh K4 (St)

Không biết các ngài được phong chức Táo Quân từ bao giờ (theo chuyện cổ tích thì xưa ời là xưa, xưa lắm là xưa !). Mà kể cũng lạ, ở một xứ sở nặng về tư tưởng Khổng Lão (traí năm thê bảy thiếp, gái chính chuyêן chỉ có một chồng) các ngài lại có đến hai ông cho một bà !

Thế gian một vợ một chồng

Nào như Vua bếp hai ông một bà

(Tục ngữ)

Thế nhưng cái tư tưởng trọng nam khinh nữ vẫn còn tồn tại thâm văn cố đế trong lòng con người, có ai gọi bà Táo đâu, toàn ông Táo không thôi ! Cái gia đình kỳ quặc ấy lại rất êm thắm mới lạ ! Ai đã nghe nói hai ông Táo đánh ghen không nhỉ ! Hẳn bà Táo có uy quyền rất lớn, khuất phục được cả hai ông chồng, có khi lại biến hai ông thành hai gã râu quạp nữa cũng nên ! Cũng may bà Táo không sinh đẻ gì, nếu không các cô cậu Táo con gọi bố như thế nào nhỉ ?!

Các ngài ngày ngày, có khi cả đêm nữa, phải mang, đội trên đầu đủ thứ, từ nồi cơm, ơ cá, chảo thịt ... đến cả những nồi cháo heo không lấy gì làm sạch sẽ cho lắm. Trách nhiệm của các ngài nặng nề lắm vì còn phải ngó trong dòm trước để còn lên Trời báo cáo hằng năm nữa ! Đấy, chỉ có ông Táo mới được lên Trời, bà Táo thì đưng hòng ! Mà ông nào nhỉ, chắc có sự phân công nội bộ đây !

Các ngài lên Trời có nhiệm vụ báo cáo đủ chuyêן trong nhà gia chủ, nào là việc tốt việc xấu, việc lành việc ác, lương thiện hay gian manh, hiểu để hay bất hiểu. Và cũng bởi tin như thế nên vào ngày 23 tháng Chạp tiễn ngài về Trời, gia chủ sửa soạn lễ lạt rất trọng hậu để ngài tau tốt cho mình ! Đó cũng là một cách hối lộ thì phải !

Phương tiện đi lại của ngài là cá chép, nhưng sau này người ta còn cho ngài đi máy bay, hoả tiễn, phi thuyền nữa kia !

Trong khoảng những năm đầu của thế kỷ XX có một bài thơ ai cũng biết ngụ ý phê phán một ông quan ở đất Thần kinh nhưng không rõ tác giả :

*Cục đất ngày xưa nó thế nào ?
Nay làm ông Táo chức quyền cao
Khéo đem mặt lọ vênh vang thế
Chẳng hổ lưng khòm khúm núm sao ?
Ngày những giữ nòi cho địa chủ
Quanh năm kiếm chuyện mách Thiên tào
Một mai đất lại thành ra đất
Cái đũa chèn xôi đáng giá bao ?*

Và nhân bức biếm hoạ vẽ Táo quân rất uy nghi với áo mũ, cân đai, hia hốt nhưng lại ... không có quần (nếu lỡ gió bay tà áo thì ... ô hô ! ai tai !), một nhà thơ trào phúng đã tức cảnh :

*Năm ba ông Táo dạo chơi Xuân
Đội mũ đi hia chẳng mặc ... quần
Trời hỏi làm sao ăn mặc thế ?
Thưa rằng : Hạ giới nó duy tân !*

Chí lý, hạ giới nó càng ngày càng duy tân, chả riêng gì ông mà ra đường nhan nhản trai thanh gái tú ăn mặc trống trên hở dưới như chẳng mặc gì !

Dân ta hay có thói quen thề thốt khi muốn chứng minh lòng ngay thật của mình, họ viện dẫn đủ các vị khuất mày khuất mặt, từ Thiên Thần, Thổ Địa, Phật Trời và đến cả ông Táo nữa :

Tôi mà nói láo cho ông Táo đội nôi còm đi !

Thề cũng như không thề, dân quê gọi là :

Thề cá trê chui ống, cá bống rúc hang !

Đời hễ có thịnh ắt có suy, ông Táo đến một lúc nào đó già cỗi hư hỏng, bị sút đầu gãy cổ, mà dân ta sống có tình có nghĩa, không nỡ vớt ngài vào sọt rác nên cho ngài ra ở gốc đa hay bờ tường cái miếu nào đó, chung với những tiền bối của ngài đã đến từ trước, còn có cả những ông Thần Tài, Thổ Địa sút tay gãy gọng, để ngài rằm mồng một hưởng chút khói hương.

Khoa học ngày càng tiến bộ, nhà lại toàn nhà tường, nhà ống, người ta dùng bếp điện, bếp gaz ! Ngài đã bị thất sủng vì chả còn ai đun nấu bằng rơm, trấu, củi than nữa ! Không biết ngài đã tìm được nhiệm sở mới ở một nước nghèo khổ nào chưa hay lại gia nhập vào đạo quân thất nghiệp đã quá đông đảo rồi !!

NHỚ XUÂN XƯA THEO MẸ LÊN CHÙA

Kim Duyên (K2)
7. 11.2011

*Mùa Xuân sắp về cùng ,
Bao nỗi niềm băng khuâng ,
Có vui cũng có buồn ,
Nghe cõi lòng lâng lâng .*

*Mơ hồ ly rượu cạn
Ngày Xuân ấm lòng nhau
Niềm tin yêu hy vọng
Diễn đàn tay trong tay*

***

*Ai đã qua rồi tuổi sáu mươi ,
Để rồi nuối tiếc chuyện xa xôi ...
Mùa Xuân ngày ấy mười lăm tuổi ,
Cùng Mẹ dâng hoa khấn lộc Trời*

*Mừng một vào Chùa thấp nén hương
Điểm trang mắt tím với môi hường*

*Áo dài em bước đi bên Mẹ
E ấp tặng thêm vẻ thẹn thùng !
Hương hoa thơm ngát cùng nhang khói*

*,
Rộn rã lòng chân bước tung tăng
Thuở ấy mong nhanh thành người lớn
Để Cha để Mẹ khỏi lo rầu*

*Bây giờ đã đến tuổi sáu mươi
Hồi tưởng xuân xưa cả cuộc đời .
Hưởng thụ bao nhiêu điều lộcphước
Cháu con no ấm được là vui .*

*Khó khăn mọi chuyện đặt qua rồi
Khoẻ mạnh bình an cầu vạu thôi
Hy vọng Xuân về cho tất cả
Niềm vui bất tận mùa Xuân ơi !*

◆ LÁ THƯ XUÂN ◆

TTBH.

Má ơi.....

Về cuối năm, lịch mỏng dần từng ngày, tiết trời se lạnh, báo hiệu năm hết tết đến gần kề. Nơi con ở càng lạnh hơn nhiều. Có những buổi sáng con cho hai cháu Micha và Matthi ăn cơm nóng với cá rô kho sả nghệ như ngày con còn nhỏ má thường cho ăn. Kho cá rô, vì hàng đông lạnh chỗ con ở không có cá sặc, cá tràu cứng ...như ở quê mình. Cá rô này chắc là cá nuôi , vì cá

to lắm chứ không nhỏ như cá hồi xưa nhà mình bắt khi tát cá hay tháo đìa, tháo đập mùa giáp tết.

Đi xa má, hành trang của con đầy ắp hình bóng má và những ngày thơ ấu biết bao kỷ niệm làng quê. Mùa giáp tết này người làng mình cực nhọc vì nhiều việc lắm, nào là mùa màng lúa thóc, tháo đìa tháo đập, phơi lúa, xay lúa, xay bột làm bánh, cắt lá gói bánh,

chùi lư hương, quét dọn nhà cửa.....

Năm xưa... trời vừa hùng đông, sau khi cơm nước xong, ba vai vác cuốc, tay xách nôm xách đục xuống ruộng tháo đìa.

Con nhớ nhất và thích nhất là lúc ngồi lựa tôm cá. Tôm lớn, cá lớn bán rồi, còn lại mớ cá sặc, cá rô con, cá tràu cứng.....má với con làm cá, má biểu ra vườn nhổ sả để lấy lá chà cho sạch nhớt. Má làm cá kỹ lắm, sợ tanh. Cá sạch rồi, má bỏ vô nồi đất ướp sả nghệ, nước mắm, chút muối, bột ngọt....chờ cho cá ngấm gia vị cứng cứng rồi mới đem kho. Khi cá gần chín, má bỏ vô nồi vài trái ớt hiểm, để lửa riu riu... lúc này, mùi cá kho nghệ thơm lừng chái bếp ngoài hiên gọi cơn đói bụng. Con hay giở nắp nồi ra thăm chừng, bị má la hoài! Con thích nhìn những con cá ngấm nghệ vàng tươi hấp dẫn nẩy mình trong nồi vì ngọn lửa. Má kho hay nấu đều không bỏ đường. Má nói mùi đường làm át mùi vị món ăn. Những món ăn đồng quê của má cũng không chiên qua dầu mỡ sơ chế như nhiều người nấu canh hay kho cá thường làm. Ba thì thích những món chiên xào nên bữa ăn của ba hay có thêm đĩa thức ăn riêng.

Đặc biệt là ba xào món rắn với lá nghệ độc đáo không kém món cá kho nghệ của má, nhưng vì hồi đó con và bé Xuân theo " phe " má nên ít khi ủng hộ món ăn của ba ! Nghĩ lại mà thương ba lắm, ba thì thích ăn ngọt, má thì không, nên có khi ba tự nấu chè trứng vịt với đậu xanh theo ý thích.

Má ơi, những ngày cuối năm nhắc tới ba, lòng se thắt vì nỗi thiếu vắng, nhớ nhung. Lại một mùa xuân sắp về trên quê hương, ba ra đi gần 9 năm rồi. Nhiều khi con bỗng giật mình, không ngờ đã vắng ba lâu vậy_ để có lúc con thấy thêm một tiếng gọi " Ba ơi "; thềm vô cùng. Những ngày về quê nhà thăm má, con qua nhà dì Năm, nghe các em Trần Thượng Hải gọi dương Năm mà nhớ ba vô cùng nhớ. Dì Năm cũng đã đi xa hơn một năm rồi. Ngày dì Năm mất, con sợ má bị sốc vì mất mát tình thân ruột thịt cuối cùng. Con về bên má vồn vện 9 ngày - sau ngày dì Năm ra đi - và con cảm nhận được nỗi buồn của má, má đã phải trải qua mất mát đau lòng : vĩnh biệt người em gái mà má thương yêu nhất ! Dì Năm không còn ngồi chung xích đu với má những lần má tới thăm, không còn những câu chuyện kể về thời chăn vịt phiêu lưu ở Vàm

Ông Đại hay sông Buông lúc hai chị em còn nhỏ dại.

Má thương nhớ,

Con không dám đổ thừa cho số phận, nhưng con ước gì được ở bên má lúc này. Không phải là chạy đua với thời gian, nhưng bây giờ, điều gì có thể... thì con không chờ lâu nữa nên khi nào thu xếp được chừng 10 ngày, nửa tháng thì con cũng về bên má. Thư cũ của má gửi con : "Cha mẹ còn, con chớ đi xa " chính tình ý này của má đã xui con vượt đường xa vạn dặm để về bên má mà lòng không e ngại. Con có lỗi ! Và vì đi xa nên biết tình sâu nặng, không phải ở gần để lúc nào muốn thấy là thấy, muốn gặp là gặp, như có người được gặp má hàng ngày mà không thấy! Và có lẽ vì con ở xa, nên món cá kho nghệ của má đối với con và các con của con, có ý nghĩa là một món ăn truyền thống gia đình, lưu truyền của Bà

Ngoại, như hoài niệm về quê hương Việt Nam qua một món ăn dân dã nhưng nặng mang cả nỗi lòng với quê xưa chốn cũ.

Má ơi! Mai nở rồi...xuân Nhâm Thìn đang tới trước thềm, con kính chúc Má một mùa xuân mới mạnh khỏe, luôn lạc quan, vui tươi như tính cách tuyệt vời của má :

Mùa xuân không có tuổi

Mùa xuân mãi xanh tươi

Mùa xuân vui phơi phới

Mùa xuân trong cuộc đời:

**CHÚC MÁ LUÔN KHỎE
MẠNH**

LÒNG TRÀN NGẬP NIỀM VUI

NHƯ MÙA XUÂN MỚI.

Kính chúc Má vui Xuân Nhâm Thìn.

Xuân 2012.

MỪNG TUỔI MẸ

(Lời tựa bài hát của nhạc sĩ Trần Long Ẩn)

Lương Hồng Diệp – K3

Làm con đầu ở tuổi nào mà còn có má là có niềm hạnh phúc vô biên. Thuở bé có má là được ấm bằng nâng niu như nâng trứng, như hứng hoa. Tuổi thành niên còn có má để còn có dịp đáp đền, để lòng còn có giây phút thanh thản khi nghĩ về ...! Nuôi con từ lúc còn nhỏ như cái bình thủy đến khi nên vai nên vóc nên hình và nên người thì công lao nghĩa tình ấy non Thái, biển Đông người đời vẫn ví mà con thấy còn có cái gì thiêng liêng hơn nữa ba má mới nuôi nổi đàn con mười đứa chúng con. Nhất là từ khi ba mất ..Khi chúng con đã thành nhân thì tuổi má xế chiều. Giờ tóc con điểm bạc thì tuổi má cuối ngày ...Mỗi mùa Tết đến, con còn có má ngọt bùi to nhỏ với má. Mừng tuổi má mà má ơi, con sợ con chữ hiếu chưa tròn. Sợ một ngày nào đó “gió lay” ...

Hơn năm nay, sau lần bị gãy tay phải mổ sắp xương lại thì má yếu hẳn đi. Khỏe đó rồi lại bệnh đó. Chúng con hiểu má cần người kề bên. Ba má sanh đúng mười người con. Thằng Út vừa

13 tuổi thì ba mất. Một mình má chèo chống lo toan, dựng vợ gả chồng và đến nay thẳng Út 45 tuổi. Mười đứa còn đủ mười – Giờ thành hai mươi đứa – Đủ hai mươi đứa. Từ hai mươi đứa giờ tổng cộng hơn bốn mươi đứa, má đã có cháu cố. Vậy mà ...má ơi ...sắp xếp để có người luôn luôn cạnh má sao khó quá ! Kê bận đi làm người mắc cháu con...dù đứa nào cũng thương má !

Má nhớ rõ ngày sanh, giờ sanh của từng đứa. Má lưu giữ tuổi thơ của chúng con trong ký ức như những trang nhật ký, như những đoạn phim quay chậm. Rồi má kể chúng con nghe hồi nhỏ đứa thế này, đứa thế kia. Chị Hoa mặc cái áo có in hình hai con búp bê đầy áo, nếu có ai chỉ vào áo hỏi ai đây thì chị sẽ nói ngay “Thì mà hai con“. Thế là một trận cười nổ ra vì người ta hiểu “Thì Mà “là ai. Là bà nội dạy chị nói như vậy. Má nhắc hồi đó cứ mỗi lần bà nội cho cái gì, chị cứ nghiêng đầu nói “Nội nội bộ nội thương con lắm hả ?“ Ôi, tuổi thơ sao mà dễ thương quá ! Còn con má kể lúc nhỏ con hay bị đau bụng. Cứ

khóc hoài. Thuốc thang hồi đó cũng khó Bà nội bảo chung bông đu đủ đực với đường phèn cho uống là hết. Cứ thế. Đến giờ con cũng không có làm lại phương thuốc chữa bệnh đau bụng này. Con muốn ăn cái gì không khi nào con đòi, mà rên đói bụng quá ! Đói bụng mà lấy cơm không chịu. Dần dần má hiểu được con chỉ đói khi nào có hàng quà rong đi ngang qua. Mỗi khi có tiếng rao bánh bò là con đói bánh bò, hoặc tiếng chuông leng keng của ông cà rem là con đói cà rem. “Đói cà rem, đói bánh bò” thiệt là tức cười. Con vừa rộn ràng thích thú vừa thấy xấu hổ khi nghe má kể cái tật đòi quà. Má kể mà con quên rồi không nhớ nhờ Cúc hay nhờ Bảy - Nó tên Bảy là vì thứ bảy mà cũng là do bà ngoại ru nó ngủ bằng câu hát “Ví dẫu Cô bảy đưa đồ, lên doi xuống vịnh giọng hò nhật khoan” – Mỗi khi có ai đụng tới nó hoặc bị đòn là nó rống lên “Ụm ba ơi ! Ụm ba ơi ...”. Nhà đông con – Chúng con cứ lao nhao, lao nhao .giỡn phá rồi gây gỗ rồi méc...Nhiều lúc má hét lên chắc phải có riêng một người ngồi không để xử kiện. Còn ba, mỗi lần có chuyện, ba bắt cúi hết. Cả đám nằm xếp lớp trên bộ ván. Bất luận phải quấy tội đồ hay nạn nhân, có liên quan hay không liên quan đều phải cúi. Nghĩa là có bao nhiêu đứa là phải

cúi hết bấy nhiêu, không trừ một ai . Từng đứa, từng đứa nằm im úp mặt xuống ván lắng nghe luận tội. Đa phần là tội không biết thương yêu nhường nhịn, tội không biết nhắc nhở dạy bảo nhau ...Cuối cùng thì đứa nào cũng có tội. Nặng thì năm roi. Mối chịu được hai roi thì có đứa oằn người, nước mắt tuôn như mưa bắc, nức nở xin thiếu. Lần sau mà tái phạm thì bị đòn. Còn nhẹ thì nửa roi, hoặc chỉ bị nhíp mộng luận tội. Con thường bị nửa roi. Là con đặt ra đó. Nửa roi là ba đánh nhẹ, chỉ bị đỏ thôi chứ không có nổi đường rầy xe lửa. Xong thì mỗi đứa đều ngồi dầy chấp tay “Lạy ba con không dám nữa“ Vậy mà cũng cứ nữa ...Có những trận xử xong không được ngồi dậy. Tất cả vẫn phải cúi nằm đó. Ba gác cái roi dài nằm vắt ngang hông tất cả. Đứa nào nhúc nhích rút roi thì biết. Hoặc là ba bận việc chưa xử được thì cũng phải nằm như vậy chờ ... Như án treo. Bọn con nít nằm im thin thít, len lét đưa mắt dõi theo bóng ba vừa khuất thì cầu nhau tại mây ? tại anh ? tại em ? Mà cũng chỉ dám thì thảo. Mọi uất ức đều phải nén xuống.

Ba má vẫn phải vất vả nuôi chúng con. Cứ thế chúng con lớn dần. Ba má đưa từng đứa, từng đứa hết bậc Tiểu học rồi Trung học. Hồi ấy vào Tiểu học thì dễ

chứ vào Trung học Công lập rất khó. Phải thi tuyển. Con nhớ chị Hoa đã học tới lớp Đệ ngũ Trường Bán Công. Vậy mà khi ba biết Trường Trung học Thủ Đức là công lập mà cũng là năm đó con với anh Bình thi Đệ thất, ba bắt chị thi lại vào lớp Đệ thất cùng với hai tụi con, bỏ mất hai năm, khiến chị học không tới nơi tới chốn vì lập gia đình sớm. Chị Hoa đâu năm trước, năm sau con với anh Bình cùng đậu. Con nhớ khi làm đơn thi, ba chuẩn bị giấy ca rô loại lớn, thứ giấy viết đơn ngày xưa, hướng dẫn chúng con phải tự viết đơn. Không cho sai một chữ Anh Bình viết một lần là xong. Còn con hồi hộp, lo lắng nắn nót sao không biết đề cho sai đến hai lần. Hết giấy. Ba quát lớn và bắt anh Bình đi mua cho con tờ giấy khác. Con nhớ lúc đó khoảng 7 – 8 giờ tối. Chị có ảnh mới dám đi thôi. Má nói ông ngồi kế bên làm sao nó viết cho đúng. Thế là ba đứng dậy bỏ đi chỗ khác. Quả nhiên con viết không có sai nữa. Năm ấy là năm học 1963 – 1964. con vào lớp Đệ thất Trường Trung học Thủ Đức. Hãnh diện vô cùng. Ngôi trường công lập đầu tiên của quận Thủ Đức. Con nhớ rất rõ ngày đầu theo chị Hoa đến trường. Con ngượng nghịu thưa má đi học trong cái áo dài lần đầu tiên chưa quen, Má nhìn con cười “giống đi

nhà thờ quá“. Con nhìn xuống, cái bụng đưa ra đầy vạt áo lỏng không dưới chân. Giờ nhớ lại con cũng thấy mắc cười. Vậy mà sau bảy năm ở trường, con đâu có còn tức cười nữa đâu. . . Cứ thế ba má đưa hết đứa này vào Trung học đến đứa khác. Nhà mình cũng không khá giả gì mà chúng con thì đi học cả bầy ở cái thời người ta chưa trọng chữ nghĩa nhất là ở làng quê nên không ít lời ong tiếng ve. hướng vào ba má. Có lần con đi học về gặp một bác. Bác nói ba má tụi bây cho tụi bây ăn học mai một cũng chỉ lo chồng lo con thôi. Con không hiểu sao bác nói như vậy. Mà lo cho chồng con thì tốt thôi, có gì xấu đâu. Có khi họ cũng nói thẳng hời đó tao cũng học. Học riết được cái bằng “rút rơm cho trâu ăn“ Là con biết họ nói trại theo chữ “Diplome “ bằng cấp Trung học của tiếng Pháp thời trước để ngạo chúng con, ngạo ba má nếu chúng con học không tới nơi tới chốn. Thật là nặng nề cho ba má vừa phải vất vả nuôi chúng con vừa phải hứng chịu búa rìu dư luận chỉ vì cả xóm không ai cho con đi học như ba má

Bảy năm ở trường giờ nhớ lại con thấy hạnh phúc vô ngần. Đẹp vô ngần cái thuở cấp sách đến trường bên Thầy Cô cùng bè bạn Niềm hạnh phúc ấy mãi đến giờ con còn được hưởng. Bảy

năm trong bàn tay tỏa rộng, trong bàn tay dịu dàng, trong bàn tay rần rỏi của Thầy Cô chúng con trở thành con người có tư duy, có tư cách để làm hành trang vào đời và sống vững chãi trước sóng gió cuộc đời. Chúng con tri ân công lao dạy dỗ rèn luyện của Thầy Cô. Chúng con ghi nhớ ân nghĩa sinh thành của ba má. Chúng con biết hết mọi điều. Vậy mà từ biết đến làm, xa quá má ơi ...

Năm nay 2012 trường con đã được 50 tuổi, là đã 50 năm thành lập. Chúng con dù tóc đã điểm sương vẫn có nơi để vui đùa trẻ trung như ngày nào trên Diễn Đàn Một hình thức sinh hoạt khác của trường con. mà nếu như ngày trước ba má không cố gắng cho con đến trường thì ngày nay con đâu còn có được Trong khi đó má đã già yếu, tay chân chậm chạp, vụng về mà chúng con vẫn mãi miết với chồng với vợ với cháu với con, với những công việc có tên lẫn không tên mà cái nào cũng chính đáng để không còn đứa nào rảnh rỗi để kê cận bên má. Chỉ khi nào má nằm viện. má thật sự nằm một chỗ thì chúng con mới rảnh để có mặt bên má. Thật là nghịch lý. Thật là kỳ cục ,thật là khó nghe. Vậy mà việc vẫn vậy. Má khỏe, má lại cô đơn một mình với nỗi lo nghĩ hết đứa này đến đứa khác ,từ đứa con đến đứa

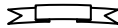
cháu dù chúng con đứa nào tóc cũng đã bạc. Má buồn vì thằng Út hay say, thằng Sơn sao ròm rỏi quá, thằng Minh số lại long đong ...Má nhìn thấy đứa cháu này chưa ngoan, đứa cháu kia cần phải uốn nắn ...Con biết ngoài cái chăm sóc vật chất, má còn cần có niềm vui tinh thần nữa .cần có bè bạn, có người trò chuyện vui chơi...Cũng có cháu con bên cạnh nhưng cái nhìn nhận của má thuộc về thế hệ trước, má không bắt kịp được cái mới ngày nay nên câu chuyện không tròn. Má ôm ấp một mình Một đời hy sinh, má tiếp tục hy sinh trong tuổi cuối ngày ! Con nghĩ có lẽ con hiểu má, con hay giải thích cho má hiểu, cho đứa khác hiểu má,nên má cần con hơn những đứa con khác. Má ơi ! Má ngóng con về mỗi tuần .Con biết. Má vui lắm khi thấy con. Con biết. Con biết mà con vẫn cứ để má trông Con sợ ngày kia con ân hận, con mang mãi niềm ray rứt không nguôi...Mỗi năm Tết đến chúng con hội tụ về mừng tuổi má. Nhà ồn ào rôm rả đông vui với con đàn cháu đông .Rồi chúng con rút đi, má lại cô đơn, lại mong ngóng ...Thứ hai đầu tuần chắc bận đi làm hết. Thứ ba có đứa nào vù về không ? Tôi thứ tư thứ năm...ngày chủ nhật có thể đông vui. Nhưng mà rồi chúng con cũng rút về hết. Một thoáng chốc,

một buổi về, chúng con cũng hững hờ bỏ quên má. Chúng con chỉ tụ họp ồn náo với nhau ,bàn tán nọ kia, má chỉ vui hùn vì thấy mặt chúng con thôi. Rồi Tết lại đến, má oản mình chịu thêm một tuổi vì sức khỏe suy sụp theo thời gian. Chúng con lại về mừng tuổi má. Má ơi con vui khi mừng tuổi má . Nhưng con lại thắm thía lời bài hát của nhạc sĩ Trần Long Ẩn “Mỗi mùa xuân sang, mẹ tôi già thêm một tuổi. Mỗi mùa xuân về ngày tôi xa mẹ càng gần. Dù biết như thế tôi vẫn phải tin mẹ đang còn khỏe“ Nhưng mà con không tin má ơi. Tin làm sao được trước mắt con má già nua tuổi tác. Bóng nắng đã cuối ngày. Má như ngon đèn tìm lụn dầu hao. Dầu biết là “Sinh lão bệnh tử“ nhưng sao tránh được cái nhói trong tim khi nghĩ đến. Mâu thuẫn. Mừng má còn với chúng con, nhưng con còn mãi miết đâu đâu để má phải ngóng trông. Má ơi con ghen ngào muôn khóc. Con cũng không biết phải làm sao? Con chờ chùng nào ? Chùng nào

con xong việc, chùng nào con rảnh rang con mới về với má sao ? Ngày ấy chùng nào ? Má chờ con được sao ? Má ơi con hiểu vật chất không thể bù đắp được tinh thần. Chúng con có lo cho má ăn ngon mặc đẹp nhưng còn điều gì đó làm má không vui thì cái ngon cái đẹp kia còn có nghĩa gì đâu ? Cái má cần là sự thư thái trong tâm hồn là sự thanh thản trong cuộc sống, là niềm vui mỗi ngày do đám con cháu đem đến để chống chọi với tuổi già nua tật bệnh. Má không nói ra nhưng con biết. Con biết hết. Mà chỉ có con mới giải tỏa được nỗi buồn này của má. Con cần phải ở bên má để thủ thi với má, để giải thích má hiểu má vui. Con phải về .

Má ơi sắp Tết nữa rồi !
Con mừng tuổi má. Nguyên cầu
chư Phật gia hộ cho má sức khỏe
, bình an.

*“ Mỗi đêm mỗi thấp đèn trời
Cầu cho mẹ khỏe sống đời với
con “*

ÁO MÁ HOA CÀ

TTBH.

Màu áo trắng điểm hoa cà dịu mát
Hai mẹ con cùng chọn, chợ Phước Bình.
Má nói rằng : "Tao muốn may áo túi,
đặt thợ nào may túi rộng phùng phình.

Biểu may áo cổ tròn vừa phải,
dừng trái tim rộng rinh tợ... cổ trâu!
Cổ áo bà già chớ khoét sâu,
làm hàng nút bóp, thì đâu khó gì "

Nói với Má: "Thôi như vậy thì con may được.

Khỏi chờ lâu, Má có bận liền "

**Má cười : " Mà may chắc tới ra giêng,
ăn Tết xong rồi đình hát , bận luôn! "**

Hơn ba tiếng đồng hồ cắt ráp

May vừa xong, Má thử, la lên:

**" Áo may sao xéch vặt trên,
Phiá trước thì ngắn, đằng sau lại dài ?"**

Cố gắng sửa ba lần bảy lượt!

Cuối cùng như tạm tạm...trong hình!

Hôm bạn thăm_ Má mặc cũng... "xinh"

Vui về nói : "Thợ may là Bích Hợp !"

Kể chuyện vui về Má.

Xuân 2012.

''''''''Vj Ápi 'vj w e'ff 'è c'b ''

Mẹ ơi con buồn lắm ....

**Đã từ lâu, nhận màu trắng Vu Lan
Mẹ xa xôi, con thương mẹ ngút ngàn
Mẹ có biết, trong lòng con đang nhớ**

**Ôm thùng thuốc, mỗi lần con ghé chờ
Mẹ ôm theo vất vả dưỡng nuôi con
Từ Thủ Đức Trung Học đến lớn khôn
Mẹ ôm mãi bên mình thùng thuốc lá**

**Nửa phía ngoài, Mẹ bày toàn thuốc già
Chỉ là bao nhét đầy giấy vào trong
Xạp dầu chợ, người qua lại quá đông**

Mất một gói ...là công không còn nữa !

**Mẹ vẫn thế, tối ngày không sang sửa
Vẫn áo nâu, khăn mỏ quạ, ăn trầu
Vẫn đơn đả mời khách vện trước sau
Lính cuối tháng không tiền... cho ghi sổ**

**Có ai biết Mẹ con không biết chữ !
Tối con về, dờ sổ, đọc Mẹ nghe
Vài đồng xu với một bó đũa tre
Mẹ bỏ bắt, tính nhảm đâu vào đó !**

Mùa lễ Mẹ 2011

VÔ CHIÊU_K1

VÀI VẤN THƠ LỤC BÁT

NGUYỄN HƯNG (Khóa 7)

ĐỢI NẮNG MÙA XUÂN

Có người vừa nhắc nắng xuân,
Vâng, ta vẫn nhớ góc sân mai vàng!
Có người bảo Tết sắp sang,
Thì đây mắt đã hai hàng nhớ quê!
Lòng chùng toan giấc đăm mê,
Mà thôi mộng cũ không về nữa đâu!
Chiều lên nửa mái hương sầu,
Long lanh mưa bụi bạc màu thời gian.

CHỢP MẮT

Tựa đầu tay thấp tay cao,
Lạc vào cõi mộng lúc nào chẳng hay...
Thấy mình chú bé thơ ngây,
Tung tăng chân sáo bước mây đến trường.
Thấy thời niên thiếu thân thương,
Rồi ngày hoa nắng ngập đường biết yêu...
Bùng ra, soi lại gương chiều,
Ô hay! Tóc đã bạc nhiều thế sao?

ĐIỂM TÂM

Sáng ngày ăn củ khoai lang,
Nhớ sao nường rẫy nắng vàng quê hương.
Cà phê để đắng không đường,
Tưởng ra cam khổ mà thương dân mình.
Hương trà nhấp giọng bình minh,
Nghe trong vị chát u tình nước non!
Xứ người không phấn không son,
Điểm tâm chỉ một chút buồn thế thôi.

NĂM VĨNG ĐÊM HÈ

Đêm hè năm vống ngủ quên,
Tỉnh ra ngỡ ngác: đầy thềm sáng trăng!
Bao la riêng một bóng hăng,
Đìu hiu riêng một ta nằm thênh thang.
Lung linh cây tỏa ánh vàng,
Ngõ trăng vườn cũ bóng giàn hoa xưa.
Mơ hồ nhịp vống đong đưa,
Vàng phai thơ ấu chân vừa thoáng qua.

*****

CHÙA M TỰC TẾT

Ánh Nga (K.2)

ĐÓN XUÂN

*Ngàn cánh hoa vàng khoe sắc hương
Cành xanh nụ biếc ngập khu vườn.
Nắng ngời óng ánh mai xòe cánh
Gió nhẹ hiu hiu cúc ngậm sương.
Ánh mắt long lanh lòng rạng rỡ
Nụ cười chan chứa dạ tư vương.
Tình xuân thấm đượm niềm phơi phới
Mở rộng vòng tay đón thiên đường.*

MỪNG XUÂN

*Một năm mới đó trôi nhanh qua
Khoe sắc mai vàng nở thắm ra
Ríu rít chim ca trong nắng sớm
Nhớn nhor bướm lượn khắp vườn hoa
Rộn ràng khắp chốn vang câu hát
Nhộn nhịp bao người vọng tiếng ca.
Tiếng gió reo mừng ngày hạnh phúc
Mong sao Xuân mãi chẳng phai nhòa*

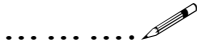
Xuân Sầu

*Tết đến làm chi thêm nã lòng
Bao lần mùa đến chẳng chờ mong.
Nếm ly rượu ngọt sao cay miệng
Nhấp chén trà thơm chẳng ấm lòng.
Giọng hát mênh mang sầu cố quốc
Tiếng đàn ai oán nhớ dòng sông.
Quê nhà một khoảng trời thương nhớ
Xứ lạ đêm ngày vẫn ngóng trông.*

Viết về một người Thầy đã *ngàn trùng xa cách...*

Nguyễn Quang Tuyền _ K9

...Lòng người viết chùng xuống , kỷ niệm cũ ùa về.
Một giọt nước mắt vỡ tan...tất cả dường như đang sống lại
trong tiềm thức...

Người viết nhớ đến Thầy, người Thầy luôn tận tụy yêu thương, nâng đỡ những học trò bé nhỏ của mình. Người viết nhớ ánh mắt lo âu của Thầy mỗi khi có những bất trắc xảy ra trong lớp vì dù gì Thầy cũng là trưởng ban hội đồng kỷ luật của trường. Người viết nhớ những giọt mồ hôi lấm tấm văng trán cao giữa cái nóng oi bức ngoài trời, hay những nụ cười thật hiền trong những giờ giải lao, thư giãn. Tất cả, tất cả người viết vẫn nhớ, nhưng có duy nhất một điều người viết quên ...

Người viết không đổ lỗi cho hoàn cảnh, cũng chẳng phải vì thời gian lướt nhanh vô tình . Người viết chỉ biết trách mình đã không thể thu xếp để chu toàn lời hứa bản thân. Người viết lại nhớ lần cuối cùng người viết gặp được Thầy. Vẫn ánh mắt trìu mến ấy, đôi tay ấm áp ấy, nụ cười hiền từ muôn thuở ấy, sao lòng người viết quặn thắt. Lời xin lỗi, lời thưa người viết đã không bật thành lời. Thế mà, Thầy vẫn dịu dàng bảo người viết đừng khóc, cuộc đời rồi cũng sẽ có phút chia ly. Như bài học ngày xưa Thầy dạy, có cô độc mới biết quý những phút sum vầy bên nhau, có sum vầy mới thấm thía những ngày xa cách, và có xa cách mới thương những ngày gặp lại. Thế mà Thầy đi, Thầy đi mãi, chẳng cho người viết có ngày gặp lại.

Nếu có ước muốn trong cuộc đời này, hãy nhớ ước muốn cho thời gian trở lại. Nếu ước muốn có thể trở thành sự thật, người viết mong sao thời gian có thể quay trở lại,

để người viết được nhỏ dại, được ôm ấp bởi vòng tay Thầy, được lắng nghe những lời dạy bảo ân cần, và được là một đứa học trò mà Thầy thương yêu nhất. Và để Người viết được thực hiện lời hứa của mình dù rất giản đơn - về thăm Thầy mỗi lần 20-11.

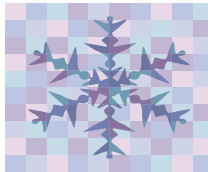
Đơn giản thế em vẫn không làm được, như thời gian có bao giờ trở lại Thầy ơi! Để bây giờ những lời Thầy nói làm hành trang cho người viết tiếp bước trong cuộc sống này, những gì Thầy dạy sẽ còn theo người viết mãi mãi đến cuối đời. Người viết sẽ cố kìm nén dòng nước mắt mỗi khi nghĩ về Thầy, vì người viết vẫn nhớ lời Thầy dạy : Phải sống sao cho xứng đáng với những mong mỏi mà người khác ưu ái dành cho mình, biến đau thương thành hành động sống có ý nghĩa. Để bây giờ mỗi mùa tháng 11 , mỗi mùa kỉ niệm của ngày Nhà giáo Việt Nam, người viết lại đau đáu trong lòng mình, vẫn lặng lẽ giấu đi những giọt nước mắt ăn năn, giọt nước mắt cho một lời hứa chưa-tron-ven. Và, luôn luôn tử sâu thẳm lòng mình người viết vẫn hăng giấu kín một lời xin lỗi mà người viết đã không kịp gửi đến Thầy

Ai thả thời gian rơi vội qua kẽ tay, cho tiếc nuôi những tháng ngày ngắn ngủi.

... bên Thầy , Thầy ơi!

(Kính viếng hương linh Thầy Huân)

Tp , 27.11.2011

NHỮNG CHUYỆN THẬT NGẮN

VỀ THẦY CÔ!

(Kính tặng quý Thầy Cô nhân dịp Lễ Nhà giáo 20 /11 /2011)

Hồng Nhung K4

CÔ NGỌC DUNG:

Mới bước vào đệ thất thật là ngỡ! Như chim non vừa rời tổ ấm. Thật vương vীu với chiếc áo dài...Cô Ngọc Dung lại dặn dò: nữ sinh ai cũng phải mặc thêm áo lót bên trong áo dài mới được vào lớp.

Trời thật nóng nực! Nhưng mặc áo dài 3 lớp mãi rồi cũng quen! Lời Cô dù cứng rắn nhưng sau đó những bài giảng Việt văn của Cô thật ngọt ngào và êm ái làm sao! Cô dịu dàng: “Muốn được người ta ngắm nhìn thì dễ thôi nhưng muốn được mến yêu và quý trọng thì con gái cần phải nên kín đáo và đoan trang...Con trai cũng vậy, phải ăn mặc đúng tác phong như Cô bảo!” Không còn thấy nóng bức, bực bội nữa...Thật là tác dụng! Nhờ Cô mà em bắt đầu thích viết văn từ đấy!

Cô lại dạy bảo từng ly từng tí: muốn học hành thành công và kết quả phải có cuốn sổ ghi chép lời giảng, chú giải những điểm quan trọng cho từng môn học, ghi nhớ mỗi ngày cần phải làm gì và cố gắng thực hiện cho được...

Bước chân vào trung học, lứa tuổi mới lớn thật nhiều sôi nổi! Nếu không được Cô uốn nắn ngay từ bước khởi đầu thì chắc em không thể thành công trên đường đời sau này.

Gặp lại Cô sau 40 năm, thật là nổi vui mừng bất ngờ! Kéo ông xã lại gần bên Cô và bảo ông xã hãy cảm ơn Cô vì: “Đây là cô giáo mà em nhớ ơn nhất vì nếu không có cô, em chắc không được như ngày nay và nhất là... em vẫn còn ở mãi bên Anh cho đến bây giờ!”

Nghe Cô qua Mỹ không còn tiếp tục là giáo sư Việt văn nữa! Thật là một uổng phí quá lớn! Vì nếu còn có Cô giảng dạy, vừa dạy văn vừa dạy “đời”, Cô đã giúp được cho biết bao lớp trẻ đi đúng hướng! Tâm sự với Cô: Cô ơi! Em làm nghề giáo và con trai em cũng chọn làm nghề giáo! Dù em bảo nó có đủ khả năng thi vào Bác sĩ nhưng nó nói với em rằng: “Nếu con là Bác sĩ, cả cuộc đời con có thể cứu sống (thể chất) chừng trăm mạng người! Nhưng nếu con là Giáo sư, mỗi năm con dạy hơn 300 người, cả đời con có thể giúp cho tương lai của gần 10 ngàn người, tương lai đó có thể bao gồm cả cuộc đời tinh thần và thể chất của họ!...”

THẦY ĐÀO VĂN KIM:

“Đến giờ trình diễn rồi, nhanh lên!” Tiếng Thầy Kim giục giã! Hôm nay thầy rất vui vì chương trình văn nghệ khá phong phú nhất là lớp Chị Đức có màn múa Tây Nguyên “Yam Ba Laya” rất đẹp!

Thuận Khanh và Hồng Nhung lật đật kéo cả nhóm vào để bắt đầu trình diễn màn nhạc kịch Sơn Tinh, Thủy Tinh. Thầy Kim vội vàng đưa 2 cây kiếm...cao su cho hai đứa đeo vào thắt lưng!

Thầy cười: “Kiếm cao su cũng oai quá!”

Thầy nhắc thêm: “Nhớ cẩn thận kéo rút kiếm trên sân khấu thì nguy!”

Nụ cười Thầy thật vui và hiền! Bù lại những lúc Thầy cho thi nhạc lý và xướng âm! Thầy ráng giữ gương mặt Thầy thật nghiêm trọng dù đôi khi có đứa xướng âm giống như “kéo cò” để khỏi làm cả lớp bật cười theo mà làm tên học trò đó không dám tiếp tục!

Thuận Khanh và HN mặt ghéch lên vì mỗi đứa ôm tới hai phần thưởng về cả học tập lẫn văn nghệ (Ai dám bảo là mấy đứa thích văn nghệ là lười học?)

Có lúc HN nói với Thầy: “Thầy ơi! Em phải ráng học nhạc vì thi nhạc lý cũng khó như thi toán vì cũng phải tính toán bao nhiêu note, bao nhiêu nhịp cho đủ quãng, đủ trường canh...”

Thầy vui mừng và ngạc nhiên: Ồ! Em so sánh học nhạc như là học toán vậy sao?

Em lại hỏi thêm làm Thầy cụt hứng: “Nhưng sao em không hiểu học nhạc khó quá để chi vậy vì em đâu tính thành nhạc sĩ?”

Không ngờ cho tới bây giờ: 40 năm sau, em vẫn còn áp dụng căn bản nhạc Thầy dạy để luyện giọng ca sao cho đúng note và đúng nhịp!

Thầy ơi! Bây giờ Thầy ở đâu? Sao không nghe tin Thầy?

CÔ MINH TÂM

Năm đệ tứ được Cô Tâm dạy toán! Thật là một điều hân hạnh cho chúng tôi vì nhiều người cứ bảo là “con gái dốt toán!” Chúng tôi vừa...sợ vừa khâm phục Cô! Cô giảng bài lớn tiếng với những hình vẽ trên bảng rất rõ ràng nên ai cũng phải tập trung theo dõi! Nhờ vậy trong lớp lúc ấy có nhiều nữ sinh rất giỏi toán. Mỗi lần Cô gọi tên Càng thị Huệ là chúng tôi chỉ nghe được tiếng guốc của Huệ lóc cóc từ từ lên bảng rồi sau đó chỉ là âm thanh sột soạt hay ken két của viên phấn Huệ viết mãi miết vào bảng đen. Tiếp theo Cô gọi tên Đặng Thuận Khanh là lại có tiếng rừ rừ “Con nhỏ điệu!” vì hôm đó Khanh cài một cái nơ thật to trên mái tóc dài! Nhưng rồi cả lớp phải im bật vì Cô Tâm lên tiếng cho cô học trò cứng: “Khanh đẹp nên Khanh điệu” và Cô còn nói thêm: “Đẹp, điệu, mà còn học giỏi là tốt lắm chứ!” Nhờ vậy mà nhiều nữ sinh kể cả HN đã tìm ra “chân lý” cho tới...bây giờ! Đúng lắm! Tại sao không được làm điệu chứ, miễn là ta ráng học giỏi, làm việc giỏi là được rồi!

Cũng nhờ Cô Minh Tâm mà HN bắt đầu luyện toán và càng yêu toán hơn mỗi lần giải được một bài toán khó khăn, từ đó thêm được nghề dạy kèm tư gia để có thể tiếp tục học lên cao...

Không biết bây giờ Cô Minh Tâm đang ở đâu?

THẦY HỒ VĂN CHUNG

Thầy dạy môn Lý Hoá cũng là một trong những môn học chính mà học trò rất là chú trọng! Dù Thầy có đáng vẻ phong trần và “lè phè” nhưng cũng hơi “lạnh lùng” nên học trò có phần ngán ngại! Đôi khi Thầy ngồi đơng đưa trên bục cửa sổ, lơ đãng nhìn ra ngoài sân trong khi học trò đang toát mồ hôi với đề thi của Thầy. Có hôm Thầy đã phạt một nữ sinh phải đứng ngoài sân không được vào lớp vì quên mang huy hiệu của trường nên làm chúng tôi cảm thấy Thầy hơi khắt khe. Chỉ có một mình Anh Đặng Công Đoàn trong lớp 11 B1 là dám nói trêu Thầy và làm cho Thầy cười. Một hôm có chút rãnh rỗi cuối giờ, Thầy bỗng nhiên dạy cả lớp hát một bài hát thật trữ tình mà cũng thật buồn! Đó là bài Clementine, kể chuyện về một Cô bé xinh đẹp bị dòng nước cuốn đi để lại nỗi đau cho một chàng trai trẻ vì đã không cứu được người yêu! Bài hát đó thật là một sự kiện hi hữu và như một sự phá tan căng thẳng giữa Thầy Trò! Chúng tôi cảm thấy thoải mái và nói nhỏ với nhau “Thầy cũng có tình cảm chứ!” Do vậy mà tới giờ này, HN vẫn còn nhớ bài hát mà Thầy đã dạy. Bây giờ Thầy đang ở Houston (Texas), Thầy thật hiền lành nhỏ nhẹ, khác hơn khi xưa nhiều!

CÔ ĐẶNG HỒNG CÚC

Cô dạy Pháp văn, không phải là sinh ngữ chính của em nhưng nhờ có Cô, em mới ráng học tiếng Pháp dù biết là khó khăn và cảm được vẻ sang trọng của từng giọng điệu, âm thanh tiếng Pháp để thấy yêu thích và nhận thấy sự sống trong ngôn ngữ này dù biết là văn phạm quá phức tạp hơn tiếng Anh. Từ đó mới thích tìm hiểu thêm nước Pháp, biết thưởng thức những bài hát tiếng Pháp mà ca sĩ Thanh Lan hay ca trên đài phát thanh.

Nhưng điều em nhớ nhất là phong thái tao nhã và thái độ hiền hoà, thân mật của cô đối với học trò! Cô giống như một bà tiên sẵn sàng giúp đỡ mọi người vượt qua những trở ngại. Từng thanh âm, từng ngữ vựng khúc mắc và văn phạm rắc rối, Cô đã phân tích rõ ràng và tìm cách cho học trò dễ học. Cô không làm

học trò lo sợ hay chán nản mà cảm thấy dễ chịu để yêu thích môn học và những giờ học với Cô. Đôi khi cuối giờ rảnh rỗi, Cô cũng cho học trò văn nghệ trong lớp cho vui! Xin cảm ơn Cô như một bà tiên hiền dịu đã cho chúng em những giây phút thoải mái, an bình trong thời gian miệt mài trên ghế nhà trường!...

Em nhớ khi xưa vào cuối khóa có tặng Cô 1 tấm thiệp với bài thơ nhỏ (kèm tên Thầy), không biết Cô còn nhớ không?

Hồng Cúc Hồng Cúc!

Trong vườn hoàng hoa chỉ có một mà thôi!

Vừa TÂN kỳ hương sắc, lại cao quý tâm hồn!

Tất cả là Cô và chỉ Cô thôi!

Yêu với kính tạo vẫn thơ kỷ niệm...

THẦY VŨ ÔN ĐÌNH

Có thể nói cho tới giờ phút này, em chưa thấy Thầy nào giảng Sử Địa hay hơn Thầy! Dáng Thầy cao ngạo, giọng nói Thầy sang sảng...Khi Thầy giảng về Đức Trần Hưng Đạo thì trông Thầy cũng giống như một đại tướng anh hùng đang ca ngợi chiến công của một vị vua oai phong làm chúng em thật hãnh diện là người con nước Việt! Khi Thầy giảng về Địa lý với kiến thức uyên bác thì học trò càng thấy mình nhỏ bé đi trước năm châu bốn bể, và nhất là càng “riu riu” mỗi khi Thầy kêu tên lên để chỉ bản đồ! Nghe Thầy giảng thì mê say nhưng khả năng và sở thích về Sử-Địa của học trò thì hạn chế nên đôi khi rất mâu thuẫn vì ai cũng mong đến giờ để nghe Thầy giảng nhưng lại rất sợ những khi Thầy khảo bài.

Dù biết nhiều nhưng Thầy luôn thẳng thắn và khiêm tốn: “Các em có thắc mắc gì thì cứ hỏi, tôi sẽ cố gắng trả lời nhưng tôi cũng không thể biết hết mọi thứ...”

Em vẫn còn nhớ mãi lời Thầy đọc bài điệu văn tuyệt vời 4 chữ “Nhất” của Mạc Đĩnh Chi ứng khẩu để đọc cho tang lễ Cô Công Chúa làm cho cả triều đình nhà Nguyễn phải nể phục!

Thanh thiên nhất đóa vân

Hồng lô nhất điểm tuyết

Thượng uyển nhất chi hoa

Dao trì nhất phiến nguyệt

Y! Vân tán, tuyết tiêu, hoa tàn, nguyệt khuyết!

Tài năng giảng dạy Sử Địa của Thầy đã bị mai một uổng phí tại xứ người! Nhưng trong thâm tâm những đứa học trò đã nghe Thầy giảng sẽ không bao giờ quên đi sự trân trọng!

THẦY LÊ VĂN BA

Thầy chỉ dạy luyện thi đệ thất cho em, nhưng đó là phần quan trọng nhất để biến đổi cuộc đời của em sau này từ Tiểu học để bước lên ngưỡng cửa Trung học, rồi mới có cơ hội vào Đại học.

Như em đã từng đề cập từ trước, muốn thi vào đệ thất, ít nhất phải vượt qua 2 bài toán số học khó khăn. Ở bậc tiểu học, nhiều trò đã không thể “tiêu thụ” nổi toán số học nhưng khi vào Trung học với kiểu toán đại số, hình học và lượng giác...họ lại bắt đầu mở trí và phát triển tài năng để tiếp tục sự học một cách thành công .

Nếu những ai không lọt qua cửa ải thi tuyển vào đệ thất thì làm sao tiếp tục học sau này nếu không có đủ tiền để học tư. Những người bạn hàng xóm của em sau này không thi đậu vào đệ thất đã trở thành những người ở, kẻ bán buôn đầu đường cuối chợ, những người gánh nước mướn, làm công...Họ không còn dịp để mở mang kiến thức và tiến bộ. Họ và em không còn được là những người bạn thân thiết có thể chuyện trò và trao đổi tư tưởng như ngày xưa...

Em không bao giờ quên ơn Thầy đã tận tâm chỉ dạy từng bài toán nhỏ đến những bài toán gút mắc khó khăn! Những ngu dốt tằm tối trong đầu óc mà Thầy đã phải kiên nhẫn giảng đi giảng lại nhiều lần, tìm mọi cách khai sáng cho học trò. Thầy đã cho chúng em những câu mẹo hay các cách khéo léo về công thức, kiểu làm toán về trồng cây hoặc động tử để có thể còn sáng suốt mà nhớ lại trong không khí hồi hộp của phòng thi nhờ giọng nói và ánh mắt hiền từ của Thầy...Hơn nữa, với học trò nghèo thì Thầy sẵn sàng dạy dùm mà không hỏi tới học phí! Nhiều lần em phải trốn vào một góc vì mặc cảm nhưng Thầy vẫn để ý hỏi han và chỉ dạy tận tình không hề phân biệt đối xử! Trên đời này, thật khó tìm được một vị Thầy cao thượng như vậy!

Xin cảm ơn công ơn Thầy đã cho em có ngày hôm nay!

Công ơn Quý Thầy Cô vẫn còn nhiều, xin hẹn sẽ viết tiếp...

NHỚ VỀ CÔ

LÊ BIỂU TUÂN (K10).

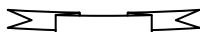
Là một học trò khóa 10 của trường, tôi vừa mới tham gia Diễn Đàn đang chân ướt chân ráo thì bị sự động viên của cô bạn cùng khóa - cô ấy dụ khị : "Tuân muốn viết gì cũng được không hạn chế đề tài như khi xưa đi học". Nghe bùi tai tôi nhận lời, nhưng khi dính đóng vào cột rồi mới biết mình vừa nhận một nhiệm vụ bất khả thi! Vì thật ra, tuy mang tiếng là học sinh của ba trường Trung Học Thủ Đức- Hoàng Đạo - Nguyễn Hữu Huân nhưng khi đến lớp 9 (1975) tôi đã rời trường để đi học nơi khác nên kỷ niệm về trường không nhiều như những bạn khác ; lại nữa... sống xa quê đã hơn 30 năm chạy theo đời cơm áo có biết viết lách gì đâu! Thôi thì vì một lời hứa và sự khích lệ nồng nhiệt của các sư huynh sư tỷ mà đành nhắm mắt đưa chân!

Khi nhắc đến tinh thần " Tôn Sư Trọng Đạo" tôi nghĩ chúng ta chưa kể đầy đủ về sự đóng góp của các Cô, mặc dầu ở thể hệ chúng tôi trong các trường, số lượng các Cô không kém chi các Thầy. Hôm nay xin được viết về kỷ niệm với một cô giáo như là đóng góp nhỏ bé cho tinh thần đó. Vào năm lớp 8 tôi có cơ hội được học với cô Phạm Thị Cẩm Tâm - năm đó cô dạy chúng tôi môn hình học lượng giác. Khi mới biết tin đó, với suy nghĩ của đứa bé con, chúng tôi cho rằng toán học là sự gì cao siêu, khô khan không thích hợp lắm với một cô giáo. Nhưng khi được học với cô, tôi thấy cô giản dị, tươi mát, cô nghiêm túc vừa phải. Chúng tôi "sợ" cô - sợ đủ để làm bài đầy đủ và học hành đàng hoàng! Lớp chúng tôi năm đó có một số bạn được đi học thêm ở ngoài nên có nhiều bài các bạn ấy làm được dễ dàng vì đã học trước, tôi thấy cô vẫn kiên nhẫn giảng giải cho đám học trò chậm chạp (trong đó có tôi).

Năm đó trong trường có chương trình học thao diễn quân sự, bắt đám con trai sắp hàng đi vòng vòng trường, vừa đi vừa đếm 1,2,3,4. Đám học trò chậm chạp chúng tôi rất thích tham gia để khỏi phải... học! Đến giờ của cô, khi cô vào lớp chỉ còn

hai phần ba học sinh, còn đám kia đang đi tập 1-2-3-4. Những ngày đó cô ngưng không dạy bài mới, cô cho đám học trò còn trong lớp làm toán thi, cô ra đề toán em nào làm nhanh sẽ được điểm. Cô đợi đến những giờ sau, khi đủ số học sinh cô mới dạy bài mới. Trong đầu óc của đứa bé con chúng tôi, những ngày ấy đã không có nhận thức gì, vì mãi lo vui chơi. Cho đến khi trưởng thành những ngày phải ra xã hội làm việc, tôi mới biết rằng ngày đó; với chức vụ của một giáo viên phải chịu trách nhiệm với giáo trình, giáo án mới cảm thông được quyết định của cô. Nếu nói rằng giáo dục như làm vườn - thì cô Cẩm Tâm là một nhà làm vườn xuất sắc, phải có tấm lòng trách nhiệm, hy sinh và thương yêu những thế hệ tương lai, cô mới cần mẫn tưới tắm đồng đều những hạt giống dù rằng có một số hạt rất èo uột. Cô đã gởi gắm biết bao hy vọng cho đám trẻ chúng tôi và phải vượt qua bao nhiêu khó khăn và áp lực cô phải chịu trong cuộc đời dạy học của cô.

Đến hôm nay đã qua bao thăng trầm, đứa bé ngày xưa nay đang sắp bước vào tuổi xế chiều, nhìn lại đoạn đường đã đi qua, đem kiến thức học từ trường tính toán lại trong cuộc đời... thấy rằng mình đã bao lần thất bại và thua thiệt, nhưng dù hoàn cảnh nào, tôi vẫn cố gắng sống bằng tấm lòng của cô. Nhà thơ Vũ Đình Liên người có bài thơ được quý thầy dùng đặt tên cho chủ đề của Đặc San năm nay, có hỏi "những người muôn năm cũ, hồn ở đâu bây giờ?". Tôi nghĩ có rất nhiều thầy cô có tâm hồn cao đẹp như cô Cẩm Tâm, người dạy chúng tôi bằng cách hành xử ngay trong cuộc sống hằng ngày, nó đã tạo dấu ấn sâu đậm cho thế hệ chúng tôi. Tâm hồn đó đang hiện diện ở trong mọi người chúng ta và sẽ truyền lại cho thế hệ mai sau mãi mãi.

NHỮNG KHOẢNH KHẮC NHỚ VỀ THẦY

NQT

...Đôi lúc trầm ngâm ngoảnh nhìn lại những chặng đường đã qua, ai trong chúng ta không khỏi bồi hồi với bao hoài niệm...?

.... Như hôm nay, trong tĩnh lặng của đêm về..., những gì của quá khứ lại về sống động nơi người viết... hằng năm, với tinh thần tôn sư trọng đạo, với truyền thống uống nước nhớ nguồn, với tình cảm dạt dào của tình đồng môn, các anh chị em cựu học sinh trường THPT, dù ở xa hay ở gần, dù ở trong nước hay ở nước ngoài đã nghĩ về nhau, tìm đến nhau, đồng tâm vượt qua những khó khăn của đời thường nhằm ngày lễ ngày Tết, ngày sinh nhật có những buổi thăm viếng Thầy Cô giáo cũ và tổ chức những cuộc họp mặt hằng năm giữa bè bạn. Không khí thân mật ấm cúng những ngày ấy vẫn còn đọng mãi ... trong lòng người viết .Ngày đó , các anh chị cựu học sinh của bao thế hệ ở quê nhà đã tổ chức đến thăm và chúc mừng sinh nhật Thầy. Thế rồi, trong bầu không khí tưng bừng rộn rã, thân mật ấm áp tình người, Thầy và trò cũng như bạn cùng lớp, cùng khối lớp, cùng trường đã có những giờ phút đẹp đẽ bên nhau, cùng trao đổi cảm nghĩ, hàn huyên trò chuyện, chuyện ngày nay cũng như chuyện ngày xưa...Có thể nói, ngày sinh nhật của Thầy đầy ấp sự bình yên, mọi người như được tắm gội trong dòng sông hạnh phúc ..Người viết nhìn thấy trong mắt Thầy ngập niềm vui trong ngày sinh nhật, với sự thương yêu của học trò và những lời chúc tụng của bạn bè, đồng nghiệp, có lẽ Thầy biết mình thật may mắn nên rất trân trọng những gì mình đang có . Gần gũi Thầy thường tâm sự :_Trên đời này, không có gì là mãi mãi, không có gì là phơi phai tiền bạc hôm nay có, ngày mai mất, người thân cũng thế, hôm nay còn ở bên cạnh ta nhưng biết đâu ngày mai sẽ xa ta vạn dặm. Vì thế , hãy sống sao cho thanh thản, không nên đặt nặng vấn đề “ được-mất ” để tự mình giải thoát cho chính mình ra khỏi những đau khổ, xót xa .Khi hỏi Thầy : Hạnh phúc là gì ? Thầy nói : “ Thầy không dám nói đến hạnh phúc cao siêu, Thầy chỉ trao đổi với em về hạnh phúc bình dị của đời thường đó là : Cần có sức khỏe, giữ cho tâm bình, sống cởi mở yêu thương, vui và bằng lòng với những gì đang có,

nhu cầu tiền bạc, cơm ăn, áo mặc...cần giải quyết thỏa đáng ” Nói về thơ văn, Thầy khẳng định “ Thầy không phải là nhà thơ ” .Theo Thầy tính cách hoàn hảo của thơ về nội dung phải gắn liền với tính cách hoàn hảo của hình thức, tính trong sáng, họa văn phong phú, các câu thơ phải có âm điệu, cần trọng như họa sĩ, một nhà điêu khắc ”.Với phong cách bình dị, yêu thương, những lần về thăm quê nhà Thầy thường tham gia tổ chức từ thiện giúp đỡ người khốn khó, trẻ mồ côi, viện dưỡng lão bằng những tiền quyên góp của hội từ thiện ở nước ngoài. Thầy là như thế đấy .Viết về Thầy nhân ngày nhà giáo có lẽ còn rất nhiều điều để viết...

....Gần nửa thế kỷ đã trôi qua (1962-2011) và trường THPT đã 49 tuổi. Giờ đây tên trường đã không còn nữa, cảnh quan trường cũng đã khác xưa. Và sóng gió của cuộc đời đã cuốn không ít Thầy trò Trung Học Thủ Đức xa trường đến sống tại nhiều miền của đất nước hoặc ở tận bên kia bờ đại dương. Đau buồn thay vì tuổi cao sức yếu, vì số mệnh an bài, có Thầy Cô , các Anh Chị ... đồng môn đã vĩnh viễn rời trần thế để lại bao tiếc thương cho người ở lại ...Thời gian dù có đồng hành với sự lãng quên... người viết nghĩ rằng nó vẫn không thể xóa đi những bao kỷ niệm... đẹp đẽ, trong sáng, vui buồn giữa thầy và trò, xóa đi những gì thân thương của tình Thầy trò và những dòng viết này sẽ là đóa hoa tươi đẹp để thương, để nhớ bủa vây trong hồn... mà người viết, một cựu học sinh của trường xin thành tâm gửi đến Thầy nhân ngày 20.11.2011

Thủ Đức , 20.11.2011

Người thầy đầu tiên của tôi là thầy Ba Phu. Thầy mở lớp võ lòng trong một ngôi miếu nhỏ không vách, dân làng Bình Thái ngày xưa gọi đó là Rừng Miếu. Phía sau miếu là một cánh rừng có nhiều sim, đám học trò nhỏ chúng tôi mỗi lần ra chơi thường hái ăn tới khi nghe rát lưỡi và cái miệng đen sì !

Năm đó, thầy Ba ước chừng năm mươi tuổi, người tầm thước, hớt đầu đinh. Giọng nói của thầy chậm rãi, hiền hoà. Thầy không hút thuốc như nhiều người đàn ông trong làng, cũng chưa ai thấy thầy uống rượu bao giờ.

Mỗi sáng tới lớp, thầy luôn luôn mặc bộ đồ ba ba trắng, mang guốc đồng, tay thầy cầm theo mấy cuốn vở, thông dong đi vào lớp. Thầy đi thẳng ra phía sau hậu liêu, múc nước trong lu, vắt cái nùi giẻ lau sơ bàn rồi mới đặt mấy cuốn vở xuống. Xong xuôi, thầy tiến về phía cái trống chầu ở góc miếu lấy dùi đánh " thùng, thùng thùng " ba tiếng tập trung học trò vào lớp. Chúng tôi vào bàn đứng im chờ. Thầy nói " cho các con ngồi xuống " rồi thầy mở vở, lấy phấn....

Lớp học ngày ấy chừng hơn mười đứa. Giờ ra chơi, chúng tôi có sân rộng để nhảy dây, trốn kiếm... chạy tuốt ra khu rừng phía sau- còn trò nào không ngoan hay nói chuyện trong lớp thì bị phạt, không được ra chơi mà còn phải quỳ trên võ mít tới hai đầu gối tê rần, da dày như da cóc ! Không nhớ rõ có bạn nào ngày ấy cùng bị phạt với tôi không, nhưng ... tôi thường bị phạt lắm! Có lẽ vì vậy mà tôi có dị p quan sát những bữa điểm tâm đơn giản của thầy : Một trái chuối già và một khúc bánh mì không. Chỉ vậy thôi. Vậy mà nhiều khi nhìn miệng thầy ăn ngon lành quá tôi bỗng thèm! Họa hoằn khi được ra chơi... nếu có tiền, tôi thích chạy ra ngã ba đường chỗ khu chợ chồm hồm, ghé hàng của chú bầy Vện mua bánh tằm trộn dừa bào, đậu phộng. Bạn thân nhất của tôi ngày đó là bạn Thắm, tôi và bạn thường chơi nhảy dây, búng thun, đánh đũa, nhảy cò cò hay chơi trốn kiếm trong đám ruộng mía trước miếu. Có lần đoàn y tế về làng, vào trường tiêm chủng cho đám trò nhỏ, tôi và Thắm chạy trốn trong đám mía nhưng bị thầy Ba bắt ra!

Khi mũi kim chích vào tay nhói đau, thầy giữ cho chúng tôi đừng vùng vẫy. Thầy Ba chu đáo hiền lành như vậy, nhưng mỗi khi đám trò nhỏ nhao nhao mất trật tự thì cái roi mây trong tay thầy nhị p nhị p rồi quất lên bàn kê "vút" thì trong lớp im phăng phắc. Những ngày nhà thầy có giỗ là trưa đó sau giờ học, thầy dắt chúng tôi về nhà thầy ăn giỗ. Đường vào nhà thầy đi ngược lên phía gò mả ba tầng, tre chằng chịt hai bên, con đường đầy cát trắng.

Không nhớ rõ là tôi học trường Rừng Miếu với thầy Ba bao lâu, nhưng ngôi trường thứ hai của tôi là trường tiểu học Bình Thái. Giờ đây ôn chuyện cũ, tôi vẫn nhớ ngôi trường đầu tiên trong đời. Rừng Miếu đó cũng là nơi mà ngày xưa, các hội đoàn từ thiện ở Saigon mỗi khi về thường dùng làm nơi dùng chân, làm điểm tụ họp bà con để phát quà bánh, vở sách, bút mực cho trẻ em trong làng.

Thầy Ba là người thầy đầu tiên của tôi đã trở thành người muôn năm cũ từ lâu. Di ảnh của thầy giờ đây thờ trong chùa Phước Long. Những lần về lại quê nhà, thỉnh thoảng tôi đến chùa thắp nén nhang thơm tưởng nhớ đến Thầy và bạn Thắm, người bạn thuở ấu thơ vẫn số.

Rừng Miếu: nơi thầy Ba dạy học
Lớp Vỡ lòng vang giọng ê a
Thầy Ba chu đáo, hiền hòa
Bình Thái quê cũ không xa kinh kỳ.
Thầy Ba là người Thầy thứ nhất.
Rừng Miếu là trường học đầu tiên.
Người bạn năm xưa là bạn Thắm:
Đã chung vui ngày thơ ấu thần tiên.

Một nén hương thơm kính viếng Thầy,
và thắm bạn Thắm thuở thơ ngây
Ngôi trường thứ nhất, Thầy thứ nhất,
Thắm bạn học đầu tiên: Nhớ dâng đầy.

NHỮNG THẦY CÔ KHÔNG THỂ QUÊN

Cao Tử Muội (K 4)

Người tôi muốn nhắc đến đầu tiên là cô giáo dạy tôi năm lớp Nhất (lớp 5 hiện nay). Tôi chọn

nghề dạy học, một phần được định hình từ thuở nhỏ từ việc ngưỡng mộ cô, phần khác do sinh hoạt

GDPT, một nơi tôi đã được làm quen từ tuổi mẫu giáo và gắn bó liên tục đến hôm nay. Đi dạy học để được nghỉ cùng với học sinh, được có nhiều thời gian chủ động. Cô Giêng của tôi thuở đi học được tôi xem như thần tượng. Cô xinh xắn, dạy thu hút, có chí tiến thủ. Đang đi dạy mà cô vẫn tiếp học thêm mà trước 1975, Đại học mở rộng cửa, học cách nào tùy sinh viên chọn nhưng ghi danh thi thì chỉ một loại, một đề thi chung cho tất cả các thí sinh. Ngày ấy ở Tiểu học, học sinh được báo điểm hàng tháng. Việc cộng điểm, chia trung bình, xếp hạng được cô hướng dẫn cho vài học sinh làm quen ngay từ tháng đầu tiên vào học với cô. Khi chưa có máy tính, việc cộng nhẩm, xếp theo nhóm điểm được cô chỉ dẫn giúp chúng tôi làm nhanh và ít sai sót. Số cột phải đếm theo từng người, chia trung bình cũng thực hiện trên giấy, sau cô tìm được bảng chia điểm hỗ trợ thêm cho chúng tôi. Điều đáng nói là tuy làm giúp nhưng cô đòi hỏi tính chính xác rất cao. Giao việc nhưng cô luôn kiểm tra lại kết quả do chúng tôi làm được. Học trò chỉ làm ở bảng nháp, sau khi kiểm tra cô mới chính thức ghi vào sổ. Chỉ một bạn bị cô lãng quên, không nhớ đến nhà cộng điểm nữa là các bạn còn lại biết ngay là bạn có sai sót trong công việc. Ai được cô giao việc đều thấy hạnh phúc vì được cô tin tưởng.

Việc phải ở lại lớp Nhất, không được cùng các bạn thi Đệ Thất vào cuối tháng 5/ 1964 không chỉ gây sốc cho tôi mà còn khiến cả lớp ngạc nhiên. Cả năm học tuy không thường xuyên đứng nhất nhì nhưng lúc nào tôi cũng có tên trên bảng Danh Dự treo ngay đầu lớp. Vậy sao ở lại? Thì ra, khi chuẩn bị hồ sơ miễn thi Tiểu học năm đó, ba tôi không thể đưa thêm một giấy khai sinh ghi năm sinh là 1953 đã nộp từ năm vào Mẫu giáo mà lại chuyển đổi sang 2 tờ khai sinh ghi năm sinh là 1954. Hiệu trưởng trường không chấp nhận việc điều chỉnh khai sinh, việc miễn tuổi nên tôi đành học lại, nhìn các bạn thi đậu vào trường Trung Học Thủ Đức ở khóa 3 mà tiếc nuối. Không còn nhớ cô đã động viên tôi bằng cách nào để tôi không mang mặc cảm ở lại lớp trong suốt năm sau đó. Bất ngờ hơn, năm học sau, tôi được nhận phần thưởng hạng nhất cuối năm mà lại là học sinh duy nhất của lớp phải dự thi lấy bằng Tiểu học trước khi thi vào Đệ Thất. Mọi việc thi cử đều được cô tôi lo chu đáo nên cả nhà cũng an tâm để tôi tự đi thi, khi đậu vào Đệ Thất cũng tự sắp xếp theo các bạn xuống Bà Chiểu khám sức khỏe để bổ sung vào hồ sơ. Thời gian đầu ở Trung Học, tôi thỉnh thoảng có ghé về trường thăm cô nhưng sau đó cô đi tu nghiệp ở Mỹ, về nước đảm nhận trách nhiệm Hiệu Trưởng, đã đọan công việc, ghé lại trường ít

gặp cô, ghé nhà cũng không gặp được nên cô trò mất liên lạc.

Người tạo ấn tượng sâu sắc trong tôi khi mới vào Đệ Thất là cô Ngọc Dung, giáo sư Việt Văn. Đã quen với việc phải học thuộc lòng các đoạn văn hay trong năm lớp Nhất nên việc cô yêu cầu trả thuộc lòng các đoạn trích giảng ngắn từ những bài Giảng Văn không có gì đáng lo với tôi. Hơn nữa, giọng đọc của cô rất hay. Nghe cô đọc và bắt chước giọng của cô, tôi nghĩ chắc không chỉ tôi chịu ảnh hưởng này. Mãi đến giờ tôi vẫn còn nhớ vài đoạn. Điều lý thú nhất là tôi thường xuyên nhận điểm cộng từ quyển sổ nháp học Văn ghi nhanh, nhiều những lời cô giảng. Từ độ tuổi 11, cô đã tập cho học sinh làm quen với việc ghi ý, quen viết “tốc ký”. Trong công tác quản lớp, ngày trước gọi là Giáo sư hướng dẫn, giờ gọi là Giáo viên chủ nhiệm, cô chăm cho chúng tôi từng tiết mục văn nghệ, từng trang phục cho đội múa. Lần đó, tiết mục lớp tôi trùng với tiết mục của lớp trên nhưng do các chị chọn tên khác nên thầy Kim, người phụ trách duyệt văn nghệ không biết trước, lúc ra sân khấu tổng duyệt, nếu không có thêm trang phục mới, chưa biết sự cố công tập luyện, dàn dựng của “Tiếng vọng rừng khuya” lớp chúng tôi có lọt được vào chung cuộc như Yambalaya của các chị lớp trên không?

Cũng trong năm Đệ Thất, tôi có dịp học một số tiết do thầy Huân dạy thay. Câu chuyện Trạng Lợn thầy kể ngày ấy thật hấp dẫn nhưng giờ tôi đã quên và cũng không đọc thấy truyện này ở đâu cả. Tôi còn được học với thầy năm Đệ Tứ gắn liền với buổi thuyết trình hoành tráng về đề tài Truyện Kiều. Vẽ tranh, ngâm thơ, hát minh họa đan xen với nội dung bài thuyết trình. Lần ấy chúng tôi được phép tổ chức ở Hội trường, được nhiều thầy cô và đại diện các lớp khác tham dự. Cả bọn chúng tôi rạng rỡ theo nét mặt vừa ý của thầy. Hai năm sau, lớp 11 B2 chúng tôi lại được học với thầy lần nữa. Trong Lưu bút của mỗi chúng tôi, nhiều bạn được con điểm 20 năm trọn trang giấy nhưng chung quanh thầy lại cho thêm các điểm 00/20 và 20/20 đan xen như lời nhắc nhở chúng tôi đừng chủ quan trong học tập. Học với thầy, khó ai có thể quên điểm thưởng 20 dễ dàng hoặc điểm 00 oan uổng chỉ vì chút sơ sót nhỏ. Đó là giờ học đầu tiên, thầy yêu cầu mỗi học sinh trình bày giấy kiểm tra. Chỉ là phần ghi tên họ, ngày tháng, bảng điểm cùng lời phê nhưng kết quả là bên cạnh nhiều học sinh đạt điểm 20 vẫn có không ít các bạn ngồi lặng đi với điểm 00 ghi trên tờ giấy kiểm tra được phát về.

Tham gia hoạt động Hiệu đoàn trong trường, tôi xúc động với hình ảnh thầy Hiệu trưởng hết lòng chăm lo cho học sinh. Cảm xúc ấy

đã được ghi lại thành một đoạn văn và dường như nó đã được đoạt giải trong một lần trường tổ chức Hội thi. Nhưng mãi đến 20 năm sau tôi mới có dịp gặp lại thầy khi về Sở Giáo Dục thành phố dự họp. Mãi đến năm 1999, khi thầy cô cùng có mặt trong chuyến đi công tác do Phòng Giáo Dục Bình Thạnh tổ chức, tôi mới có dịp được nói chuyện nhiều với thầy cô, biết được sở thích sưu tầm cây kiểng, hoa lạ của cô. Về hưu, thầy cùng cô mở một trường tiểu học, dồn nhiều tâm huyết vào đó nhưng rồi cô lại ra đi mãi mãi, trao gánh việc lại cho thầy. Hiện thầy vẫn còn chăm lo cho trường Trí Đức và là người quan tâm nhất đến hoạt động của Cựu học sinh THPT. Viết những dòng này khi ngày sinh nhật của thầy sắp đến. Thưa thầy, cho chúng em được bày tỏ tình cảm quý kính, tri ân đến thầy, thầy HT cũ và cũng là chủ nhiệm nhiều năm của Đắc san THPT- HD- NHH.

Và người tôi không thể quên khi nhắc đến quý thầy cô mình yêu thương đó là thầy dạy Vạn Vật cho lớp 12/A2 ra trường vào hè năm 1972. Ngay tiết học đầu tiên, tôi biết mình là người may mắn khi được học với thầy. Cái chào đầu giờ của thầy buộc học sinh phải bỏ lại hết những cuộc trò chuyện râm ran trong tiết chuyển giờ để tập trung cho việc học. Từ ban Toán chuyển sang nhưng điểm Vạn Vật của tôi luôn tập trung ở điểm 18/20 (Thời chúng tôi học,

rất hiếm hoi để học trò được nhận điểm tối đa). Nhưng chúng tôi cũng không quá vất vả khi nắm bắt các kiến thức cần thiết trong năm thi vì nhiều học sinh có thể nhớ bài ngay khi thầy giảng xong bài. Thầy dạy hay nhưng những điều thầy dành cho chúng tôi trong ít phút ngắn ngủi cuối giờ mới thật đáng quý làm sao! Người ta hay bảo dạy Văn là dạy người nhưng từ thầy, tôi biết khi dạy bất cứ bộ môn nào, nếu đúng là thầy thì ngoài kiến thức bộ môn, học sinh vẫn có thể nhận thêm được ở thầy cô biết bao bài học làm người.

Sau những tất bật của công việc, thời gian nghỉ ngơi trong những ngày Tết truyền thống với thầy và trò bao giờ cũng vẫn dài hơn các ngành nghề khác. Tôi vẫn giữ nếp nhà: Mồng một tết cha (thăm bên nội), mồng hai tết mẹ (thăm bên ngoại) và mồng ba tết thầy. Những năm đầu sau 1975, tôi thường đến thăm thầy Huân (thầy ở ngay Thủ Đức và trước đó, khi sinh hoạt GDPT, tôi vẫn cùng các anh chị em đến chúc tết nhà thầy trong cương vị của thầy là Phụ huynh trưởng và đoàn sinh GDPT). Sau này, khi biết được nhà thầy dời về Tam Hà, tôi thường đi cùng Kim, cô bạn học ngày trước đến thăm thầy. Lúc Kim lập gia đình, không rủ được ai, tôi đi một mình, lâu dần chừng như thân với cô hơn cả thầy. Từ một khu đất đầy cỏ, cô đến dựng tạm mái nhà tôn chờ thầy về, đến nay nhà thầy

được xem là địa điểm lý tưởng để thầy cô đến họp mặt: vườn rộng, bãi cỏ xanh, tàng cây cao cho bóng mát, kinh tế gia đình vững vàng khi con và rể đều giỏi giang, hiểu thuận, cháu ngoại quần quýt bên ông bà. Rồi trường, mãi lâu sau thầy mới dứt được việc dạy bồi dưỡng môn Sinh cho con cháu đồng nghiệp và cả con học trò. Rồi thầy viết sách, biên soạn Từ ngữ Hán Việt và Thành ngữ Hán Việt. In ấn công phu, tốn kém nhưng việc phát hành quá phức tạp, vất vả, thầy quyết định đem hết phần còn lại về làm quà tặng cho bạn bè và học sinh. Giờ thầy đang thực hiện việc biên soạn Lịch sử Việt Nam theo thể song thất lục bát mà thầy gọi đó là công việc cuối đời. Chúng em vẫn thấy còn nhiều điều được học ở thầy nữa, thưa thầy!

Quả thật là chúng tôi thấy mình quá hạnh phúc khi trong đời vẫn còn biết bao thầy cô đáng kính

của trường mà tôi chưa thể nhắc đến ở đây. Từ những thầy cô tôi được học trực tiếp trong 7 năm đèn sách đến những thầy cô tôi chỉ biết sau này qua sinh hoạt Diễn đàn và dự các buổi họp mặt của cựu học sinh trường tổ chức. Trong lúc đang viết bài của Hồng Nhung, bạn cùng khóa cũng viết về các thầy cô. Quả là có nói đến bao nhiêu lần cũng không thể kể hết công ơn và tấm lòng của thầy cô dành cho học sinh. Cuộc họp mặt gần đây nhất đúng vào ngày 20/11/ 2011 tuy chưa đủ mặt những thầy cô và bạn bè thân quen từng gặp nhưng chần chừ đã làm rung cảm bao nhiêu trái tim của thầy và trò hôm đó. Xin được cảm ơn thầy cô và các bạn. Đặc biệt là khóa 7 đã hẹn nhau có mặt đông nhất. Trân trọng sự lo toan của anh Thấp, chị Bích Liên và các anh chị trong BTC.

NHỮNG NGƯỜI MUÔN NĂM CŨ

Thuận Khanh (K4)

Dọn nhà, ngồi sắp xếp lại số giấy tờ sổ sách cho vào thùng,

cầm lên quyển sổ úa vàng lòng
chợt chùng xuống ! Hơn ba
mươi năm rồi còn gì !

- Thứ bảy này Thầy Mẫ
đổi dạy buổi sáng đó

- Chết rồi, sáng Thứ bảy
làm việc đến 12 giờ mới tan sở,
các anh lấy cours hộ nhé !

- Nhưng tan sở đến
trường ngay đấy, bọn này đợi
trả công đó !

- Xin tuân lệnh !

Nó vừa đi làm vừa đi học nên
chỉ có mặt ở trường vào chiều
Thứ bảy, hoặc hiếm hoi vài buổi
sáng Chủ nhật nếu có Thầy nào
dạy bù, còn thì nhờ con bé cháu
họ cùng học chung mua cours
về tụng, chỗ nào không hiểu thì
hỏi lại.

Cuối năm Nhất, khăn gói lều
chống sang trường Marie Curie
thi lấy Cử nhân 1. Vừa lạ
trường, vừa không thật sự tự tin
(dù Sở làm cho nghỉ 10 ngày để
ôn thi ngoài phép thường niên),
nó vẫn dạn dĩ dạn lại con bé
cháu họ:

- Kim ơi, cô cháu mình
tên cùng vẫn chắc sẽ ngồi cùng
phòng, nhớ lâu lâu liếc sang cô
xem có cần nhờ vả gì không
nhé !

- Cô yên tâm, nhưng
cháu thấy cô học kỹ lắm mà !

- Không đâu, cô lo lắm !

- Cô phải bình tĩnh mới
làm bài được chứ !

Ừ nhỉ ! Sao mình lại quên mất !

Vào phòng thi, nó cố hít thở
bình thường, giữ bình tĩnh.

À ! Đề cũng không khó lắm, con
bé cháu ngồi dãy bên kia nhìn
sang nháy mắt, nó mỉm cười gật
đầu rồi cắm cúi ngồi làm. Chợt
bị khều nhẹ sau lưng :

- Cô bé ơi ! Làm đề mấy
vậy ?

Không quay lại nó khẽ trả lời :

- Đề hai !

- Xui quá !

Tiếng anh chàng ngồi trên vọng
xuống :

- Tao Đề một !

- Câu 3 mày làm chưa ?

- Bỏ đi, câu nào dễ làm
trước, khó làm sau !

- Nhớ nhắc tao câu 3 nha !

Tiếng thước đập xuống bàn của
Giám thị làm cả phòng giật bắn
người !

Tiếp tục cắm cúi viết, chợt có
tiếng của anh chàng góc trong
bàn trên :

- Bé ơi ! Câu 5 trích dẫn
điều mấy thế ?

Im lặng, lại cái khều nhẹ sau
lưng :

- Nó hỏi kìa bé !

Ủa lạ ghê, mình bị bao vây rồi sao ? Nhưng nó cũng vội trả lời rồi viết nốt bài làm của mình vì Giám thị nhắc đã sắp hết giờ.

Hai cô cháu vừa đi ra cổng vừa kiểm tra lại bài thi vì cùng đề :

- Bài của cô thế nào cũng hơn điểm của cháu cho mà xem !

- Không đâu, câu 4 cô làm chưa hết ý mà !

- Cô bé ơi ! Cho gọi lời cảm ơn nhé !

Quay lại, thấy bốn anh chàng mặt mũi hớn hờ đang bước nhanh tới :

- Bọn mình cùng học chung mà sao không biết nhau nhỉ ?

Biết sao được, đây có thường xuyên đến trường đâu !

- À ! Bọn mình tự giới thiệu nhé, mình là Khánh, đây là Khang, Khương, Kỳ. Còn hai cô chắc cũng vẫn K như bọn mình nên mới ngồi cùng phòng nhỉ ?

- Vâng, tôi tên Kim, còn cô tôi ...

Con bé im bật sau cái véo, anh chàng có vẻ mặt láu lỉnh cười phá lên :

- Thì ra là hai cô cháu ! Chú biết rồi, cô cháu tên Kiên, chú nhìn thấy mà !

À ! Tay này láo thật, suýt soát bằng tuổi bọn mình mà dám xưng chú với bé Kim !

- Xin lỗi mấy chú nhé, chúng tôi đi trước đây !

Cả bốn anh chàng ngớ ra rồi cười nghiêng ngả :

- Ái chà ! Đúng là con gái trường Luật ? Các cô đừng giận, nó là thằng bố bã nhất bọn nhưng được cái tốt bụng, chẳng biết giận là gì !

- Giận chứ ! Giận chứ ! Giận lắm đây này !

Nhìn bốn anh chàng cười đùa vui vẻ cô cháu nó cũng bật cười, được thể anh chàng láu lỉnh tiếp :

- Hai cô cho phép bọn này mời sang bên kia “Uống ly chanh đường, uống...”

- Khương ! hơi quá rồi đấy ! Tôi xin lỗi, hai cô đừng giận ! Nhưng chúng tôi mời thật lòng đấy !

Anh chàng cao gầy giờ mới lên tiếng.

- Cảm ơn ! Nhưng chúng tôi phải về !

Nó kéo con bé cháu bước vội, còn nghe tiếng trách :

- Mà làm các cô ấy giận rồi, thằng quỷ !

Con bé cháu khúc khích :

- Các ông ấy vui tính cô nhỉ ?

- Vui cái con khỉ ! Lão lếu !

Con bé rụt đầu thè lưỡi, hai cô cháu chỉ hơn kém nhau có một tuổi, dù rất thân thiết nhưng vẫn sợ nó một phép, bố con bé còn phải gọi nó bằng chị cơ đấy.

Đầu năm Hai, một mình đến trường nộp tiền và ảnh để làm thẻ sinh viên, chợt :

- Chào cô ! Năm nay chúng ta vẫn được học chung ! Tôi xin lỗi vì câu đùa bất lịch sự hôm trước, cô đừng để bụng nhé !

Không để bụng sao được - nhưng nó cũng mỉm cười :

- Chào các anh, lúc nào các anh cũng đi bốn người à !

- Chúng tôi là “Ba ... À... bốn chàng ngự lâm pháo thủ” mà !

- Vậy chắc anh là Athos nhỉ ?

- A ha ! Kỳ phùng địch thủ ! Nó cũng tự nhận như thế đấy. Cô đoán xem chúng tôi là ai nào !

- Anh này ...!

- Kỳ !

- À ! Anh Kỳ đáng thư sinh nhất chắc là Aramis ?

- Cô cứ tiếp đi.

- Anh này ...!

- Khánh !

- Anh Khánh cao to chắc chắn là Porthos rồi ! Còn lại anh là ...À, nhớ rồi, anh Khang ! D’Artagnan !

Cả bốn chàng cùng vỗ tay :

- Đúng rồi !

- Thật tuyệt !

- Nào ! Chúng ta đi ăn mừng đi ! Bốn chàng ngự lâm pháo thủ được công nhận rồi !

- Lần này xin cô đừng từ chối ! Nếu không chúng tôi nghĩ cô vẫn còn giận ! À ! Còn cô cháu của cô đâu rồi ?

- Nó vào Dược rồi !

- Đừng lo, bốn chàng ngự lâm xin phép được hộ tống ! Cô cho phép nhé !

Thì ra đó là bốn anh chàng học chung trường với nhau thời Trung học. Đậu Tú tài xong đều bị lừa đi lính trong chiến dịch “Mùa hè đỏ lửa”, nhờ gia đình quen biết xin xỏ nên được về làm “lính kiếng” ở Tân Sơn Nhất và Biên Hoà, rảnh rang bèn rủ nhau đi học Đại học (chỉ ghi danh, khỏi thi tuyển).

Suốt năm 2 và năm 3, bốn chàng luôn đi sớm, dành chỗ trong giảng đường những ngày nó đi học, mua cours, sách nghiên cứu cho nó, nhắc nhở ngày học, ngày thi.

Nhưng khi sửa soạn thi lấy Cử nhân 3 thì chiến cuộc bùng nổ !

Trường đóng cửa ! Công việc nó đang làm gặp nhiều khó khăn vì lý lịch !

Đang ngồi làm việc thì được báo có người tìm. Ai thế nhỉ ?

- Ôi ! Anh Khương ! Anh còn ở đây à ?

- Nhà có mỗi tôi còn độc thân, tôi không nở bỏ mẹ lại !

- Anh không bị đi...

- À ! Chuẩn úy không phải đi !

- Còn các anh khác đâu ?

Nãy giờ Khương cứ nhìn chăm chú vào cái bụng lùm lùm của nó :

- Cô lập gia đình bao giờ thế ?

Nó đỏ mặt :

- Đứa thứ ba rồi đấy !

- Thứ ba ? Vậy là ... ?

- Vâng, tôi lấy chồng, đi làm, vào Đại học cùng một năm.

- Thế sao cô không nói cho chúng tôi biết ?

- Các anh có hỏi đâu mà tôi nói !

- Ừ nhỉ ? Nhìn cô không ai nghĩ là đã có chồng con !

- Các anh khác sao rồi ?

- Khánh, Kỳ đã di tản, còn Khang ...

- Anh Khang sao ?

- Nó bị pháo kích chết tại sân bay !

- Chết ?! Sao lại chết ?! Anh ấy là người hiền lành, tốt bụng nhất mà !

- ...Và ... cũng là người ... yêu cô nhất !

- Gì cơ ?

- Có gì mà hốt hoảng thế ? Cả bốn thằng chúng tôi đều thích cô, nên thằng này dè chừng thằng kia, về sau ba thằng chúng tôi phải công nhận thằng Khang là đứa có tình cảm sâu đậm nhất nên đồng lòng lùi bước để một mình nó tiến, bảo nó khi thi xong thì tỏ tình đi, "chớ để lâu ngày có kẻ dèm pha". Nào ngờ !

- ... ?!!

- Nhưng thôi ! Nó chết cũng là cái may ! Còn sống nó đau khổ thế nào không biết !

- ...Anh Khương !

- À ! Có cái này ... Hay thôi nhỉ ? Có nên đưa không đây ?

- Anh Khương ! Cái gì thế ? Cái gì mà nên hay không nên ? Kỷ vật của anh Khang à ? Cho tôi xem !

- Cô giữ có ảnh hưởng gì đến ...

- Không đâu ! Kỷ vật là kỷ vật ! Anh đưa đây cho tôi !

- Đây là quyển nhật ký nó viết cho cô ! Tôi thấy trên bàn thờ nó ! Mẹ nó bảo muốn đưa lại cho cô và muốn gặp cô !

- Tôi sẽ giữ quyển nhật ký này vì anh ấy viết cho tôi ! Anh thấp hỏ tôi nén hương xin lỗi anh ấy và xin lỗi mẹ anh ấy hộ tôi ! Tôi không có tư cách gì để đến gặp mẹ anh ấy cả !

Vô tình nó và Khương lại gặp nhau thừơng xuyên hơn vì Khương xin được chân bán vé xe lửa, mà nó phải cất chiếc xe gắn máy ở nhà vì xăng mua theo tem phiếu không đủ, phải đi làm bằng xe lửa thôi !

Sau hai tháng nghỉ hộ sản, cả tuần nó vẫn không thấy Khương

ở phòng vé ! Lân la hỏi anh chàng làm chung với Khương thì anh ta xuống giọng thì thảm :

- Nó bị bắt đi “cải tạo” rồi ! Có người tố nó trốn “học tập” !

- Anh ấy mới chuẩn ụy mà ! Đâu có phải đi ?!

- Không biết ! Có người tố là bị bắt thôi !

Và nó không biết tin Khương kể từ ấy. Cả Khánh, cả Kỳ nữa.

Còn Khang thì ...

Quyển nhật ký còn đây !

ÁÁJ P'E " " ŽWDŽ['I K

Thuận Khanh (K4)

*****

Cố moi óc mấy hôm nay để tìm ra tên “nhà thơ điên”, tác giả bài thơ có câu “Còn hai con mắt khóc người một con” nhạc sĩ họ Trịnh lấy cảm hứng viết lên bản nhạc cho con bé cháu ngoại mình mê mẩn nghe đi nghe lại suốt, thế mà không tài nào nhớ nổi !

Ôi ! Minh ... G ... I ... A ... Huyền ... thật rồi sao ?!

Ông thi sĩ ơi ! Minh vẫn thường gặp nhau những sớm mai thả dõc câu Trương Minh Giảng để đến sở làm mà !

Con đường buổi chiều có những quán chè Huế rất ngon ! Trong đó có một quán của bà bác dẫu “từ trên trời rơi xuống” (tên do cả họ đặt !) chả là khi ông bác chết bất đắc kỳ tử do đứt mạch máu não thì bà dẫn một công chúa tám tuổi cùng một hoàng tử năm tuổi đến xin thọ tang ! Khỏi phải nói cũng biết cả đám tang nhón nháo thế nào ! Nhưng thôi, nghĩa tử nghĩa tận, tiếc chi nhau vành khăn tang !

Con đường có căn nhà nhỏ trong hẻm với một mẹ một con mà con bé cháu đưa mình đến trước khi nó lên máy bay định cư nước ngoài. Bà mẹ gầy gò khắc khổ tảo tần nuôi cậu con trai độc nhất ăn học thành tài, nhưng cũng

vì bà quá nâng niu bảo bọc nên cậu đã đánh mất hạnh phúc của đời mình !

- Cháu biết anh ấy rất yêu cháu, nhưng ngoài tình yêu, cháu còn cần một bờ vai vững chãi để nương tựa nữa cô ạ !

Con đường có nhà Bác người bạn thân của mình, bạn từng dẫn mình đến thăm Bác để hỏi thăm về người anh họ là một Luật sư khá nổi tiếng của Saigon ngày ấy giờ thế nào?

Con đường còn có căn nhà trống huếch trống hoác của cậu em “ngang hông”, tự trào là “Cu li quý tộc”, bố và anh đi học tập cải tạo, mẹ đau buồn suy sụp rồi mất, phải bán dần đồ đạc trong nhà mà ăn, làm đủ mọi việc để nuôi hai đứa em còn tuổi ăn cháo uống sữa ! Mà nào có sữa để uống, chỉ toàn nước cháo pha tí đường trong tiêu chuẩn hàng tháng mình vẫn thường đem đến.

Ôi ! Ông Thi sĩ ơi ! Con đường hàng ngày ông vẫn đi lên đi xuống, nhiều khi kéo theo một lũ trẻ con lằng nhằng sau lưng, đang như trước mắt nhưng sao vẫn không nhớ nổi tên ông nhỉ ?!

Con đường còn có ngôi chợ ngày ấy mình vẫn ghé vào sau buổi tan sở để mua giò cá nục

hấp về chiên giòn, miếng thịt nạc nấu canh cải ngọt, hai món ăn đơn giản, rẻ tiền. Bố mình rất thích, hay tại Bố không muốn con gái phải tốn kém nhiều cho bữa ăn !

Con đường lại còn có một căn nhà mà bạn bao lần khẩn khoản mời mình ghé thăm mẹ bạn nhưng mình cứ khát lần khát lửa ! Mình không muốn bạn nuôi hy vọng về một tình cảm không đoạn kết !

Thế là đi gần hết con đường rồi đấy ! Đến công xe lửa rồi ! Nhớ lần suýt chết khi đại đột nghe lời cậu em “ngang hông” nhảy xe lửa :

- Chán chị quá ! Tội gì phải ra đến Saigon rồi lại đi ngược về ! Đến đây xe lửa bò chậm rì ! Theo em nè !

Cậu ta nhảy xuống trước, đưa tay bảo mình nắm lấy rồi nhảy xuống sau, mình nhảy xuống nhưng vẫn nắm chặt tay nắm cửa xe lửa, thế là xe lòi mình theo, cậu ta hét toáng lên :

- Buồng xe lửa ra, buồng ra mau không chết giờ !

Hú hồn, cách đến già ! Giờ nhớ lại vẫn còn sợ !

Con đường dẫn đến Lăng Cha Cả, nơi có quán bún măng vịt thật ngon mà rẻ, mỗi khi lãnh lương mình vẫn đãi Bố một châu, Bố lại sợ con gái tốn tiền :

- Bố thích ăn đầu cở cánh, cô đừng gọi đùi phí đi !

- Thôi, toàn xương không sao Bố ăn được !

- Không ! Đầu cở cánh nhè bà chủ !

Thế là đi hết con đường nhà ông rồi đấy ông Bùi Giáng ơi !

Ui ! Gì thế nhỉ ? Ông Bùi Giáng ! Đứng ông rồi ! Ông làm mình vất vả đi suốt con đường để tìm ra tên ông !

Suốt con đường ! Qua bao nhiêu căn nhà, giờ còn ai quen trong những căn nhà ấy không ?

Bỏ trắng gió lại cho đời

Bỏ ngang ngựa sóng giữa lời hẹn hoa

Bỏ người yêu bỏ bóng ma

Bỏ hình hài của tiên nga trên trời

Bây giờ riêng đối diện tôi

Còn hai con mắt khóc người một con

(Mắt buồn_Bùi Giáng)

Ồi ! Những người thân quen ngày ấy “**Hồn ở đâu bây giờ**” ?

NĂM THÌN 1952

(Bích Hợp ghi lại theo lời Má.)

*Chánh Thìn thiệt quả năm nay
Điêm trời ra trước chẳng ai biết gì
Tháng Hai , mười sáu còn ghi
Nhứt thực giờ Ngọ vậy thì tối tăm
Tháng ba chánh tại bữa rằm
Trăng kia lú mọc tối tăm mịt mờ
Hay đâu có rõ tri cơ
Rạng ngày mười sáu gió sơ một hồi
Tưởng là một lát thời thôi
Hay đâu đến tối nổi trôi cửa nhà
Nhân dân kẻ khóc người la
Nào hay nước lụt tháng ba ông trời
Mười bảy nước cạn sớm mơi
Kẻ còn người mất các nơi cũng đồng
Vừa tới hừng đông....
Rồng mun lấy nước hai ông rõ ràng
Tối trời tối đất bốn phang
Xe lửa đương chạy sục ngang xuống lễ*

Ai ai xem thấy cũng ghê
Người người trông thấy thấy đều sầu bi
Lầu đài nhà cửa nát tiêu muôn phần
Nghĩ việc đời hết muốn làm ăn
Vợ con giờ cảnh chiêu liêu
Còn gì lo tảo lo tân làm chi
Nước lụt không lo, lo toan vớt đồ
vật gì cũng vớt đem vô
Thiên hạ có hỏi, xưng hô của mình !
Phúc đâu trời đã bắt bình :
Trát tống về Tổng của nhìn phải cho.
Việc này phải xuất bạc kho
Mua lúa cùng gạo đặng cho dân nghèo
Chiếc tàu, nó vác ghe gạo chạy theo
Tới Kinh nước mặn thì neo tại Vàm
Hối quân kéo lá lên làm
Lập cho cái trại ngày rày cho dân
Phát cho chén gạo đồng tiền
Nhơn dân lại lãnh của này dưỡng thân.

Nhâm Thìn 2012

HÀNG VÕ K5 - GOT2

Hùng Võ K5 - GOT2

Trong màu gỗ lũa nghe mùi nắng
Thầm hỏi bầu trời sao gió lay
Cảnh sắc linh lung lời ảo hóa
Vạt nắng rơi vào vai áo ai

Chia nhỏ bàn tay lau nước mắt
Em vẫn còn ngồi nghe tiếng thu
Từ trong âm vọng lời ru mỗi
Mở trái tim đi _ Mở ngục tù

Anh vẫn tìm hạt giống cỏi trăm năm
Đem vun lại vạt đất mềm vô thi
Từ đêm nâu kết vô thường mộng寐
Nghe sương rơi gọi tiền kiếp đi về

Che tóc xóa em suối nguồn thanh khiết
Chờ bàn tay thấp ngàn vạn hoa đăng
Anh tưới tắm cho đá mềm tình tự
Một tấm lòng mong nở nụ trời tâm

10 THƯƠNG XƯA VÀ NAY

Ca Giao (K 4)

MI

Một thương đất nước quê ta,
Hai thương Tiếng Việt đậm đà ý thơ.
Ba thương tuổi nhỏ mộng mơ,
Bốn thương mắt trẻ nai tơ ngóng chờ.
Năm thương bé quá ngu ngơ,
Sáu thương cuộc sống lắm ngờ nhiều nghi.
Bảy thương từng bước tập đi,
Tám thương cô chẳng suy bì: nhận, cho.
Chín thương những nỗi âu lo,
Mười thương kết quả học trò lớn khôn.

MAY:

Một thương vẫn nước non mình,
Hai thương tiếng nói chân tình dựng xây.

Ba thương cuộc sống vui đầy,
Bốn thương bè bạn loay hoay não phiền.
Năm thương bão lụt triền miên,
Sáu thương người khổ mọi miền lao đao.
Bảy thương phận gái má đào,
Tám thương cách hạc vướng rào lụy than.
Chín thương ai mãi phân vân,
Mười thương thầy bạn vạn phần an nhiên.

ƯỚC MƠ

Lam Thảo (K4)

Đã tự bao ngày em ước mơ
Màu xanh trái mát khắp nẻo đường
Cây kết hoa thơm đơm trái ngọt
Bầu trời luôn rợp khí yêu thương

Bầu trời luôn rợp khí yêu thương
Tiếng hát em thơ mãi ngọt mềm
Hòa bình sẽ đến cùng nhân loại
Nếp sống bốn mùa : Xuân ấm êm

Nếp sống bốn mùa : Xuân ấm êm
Nhớ về quá khứ nét tự hào
Hướng đến tương lai không ngưng thẹn
Vẻ đẹp ngàn đời : lời ca dao

Vẻ đẹp ngàn đời : lời ca dao
Cho nhau nồng ấm sức vươn cao
Mùa xuân trao gửi bao mơ ước
Ai giúp cây đời mãi thanh tao !

BỐN MƯƠI NĂM NGÀY RỜI TRƯỜNG

(Thân tặng các bạn khóa 4)

Cao Nguyễn Linh Miên (K 4)

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!

Rời trường mỗi đứa mỗi chuyện lo
Úc, Âu, Mỹ, Việt đường đủ cả
Đất Thủ, trời xa ai biết cho?

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!
Nửa vòng trái đất chẳng hề xa
Diễn đàn gặp gỡ mừng vô hạn
Cái nghĩa thầy trò đáng quý thay!

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!
Người còn tất bật chuyện áo cơm
Cháu bông cháu bế lo chưa chán
Cái nợ trần gian đâu đã qua!

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!
Có người chào, từ giã cuộc chơi
Tiễn chân bạn cũ lòng nghe nhói
Nhắn gửi bình yên nơi cõi xa.

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!
Cái tình xưa cũ thật dễ thương
Ai về nhắn gửi tin chia sẻ
Họp mặt đủ đầy bao vấn vương!

Đã bốn mươi năm rồi đó bạn!

Thời gian còn lại có là bao?
Ta giờ đã nối dây liên lạc
Đầu tháng chuyện trò vui với nhau.

Thế nhé! Bạn – tôi, xa chẳng xa
Bỏ qua những lúc, gần chẳng gần
Gặp hay không gặp nào quan trọng
Giữ nghĩa thâm giao, ta có ta!

*****

ĐƯỜNG ĐẾN TRƯỜNG

Trước Trong (K4)

Thuở xưa ánh nắng bình minh
Chói chang tỏa khắp lung linh nẻo đường
Cỏ xanh vương vấn đêm sương
Ánh bao hạt ngọc thiên đường mộng mơ

Mắt no ngấm dạ ngẩn ngơ
Trời cao đất rộng chơi vui cõi lòng
Trí háo hức bước thong dong
Khí lành căng phổi tuổi hồng hăng say

Ngày nay : san sát phố phường
Nhà cao, sảnh rộng phô trương sắc màu
Sáng chiều vội vã xiết bao
Người xe chen chúc khác nào chợ xuân
Khói bụi, còi thúc vang rân
Nôn nao ai nấy đều cần...kịp ca
Giờ vào học ...,chỗ làm xa....
Đêm về rục rỡ, chói lòa nơi nơi
Tòa siêu thị nhạc chào mời
Cửa hàng bày biện khắp nơi tưng bừng
Đèn pha loang loáng đặc trưng
Tuổi choai sung sức yên hùng rồ ga
Chiều tà đi dạo nhẩn nha
Ngắm nhìn đây đó tiếc hoài ngày xưa...

" "Zkp"o`k"e "n«

Vô Chiêu (K1)

*Xin em mãi cứ là con gái Bắc
Hơi chanh chảnh, nhưng gọi nhắc mẹ anh
Mẹ thương anh, chuyện ấy thế đã đành
Chỉ xin em, thương anh dù một nửa*

*Xin em mãi, giữ hoài đừng sang sửa
Mất bờ câu, một mí ..cũng chả sao
Vừa nhìn anh, anh đã thấy lao đao
Rồi nó nháy, vẫn là lời thắc mắc !*

*Xin em mãi cứ là con gái Bắc
Yếm hai dây, em chớ mặc ra ngoài
Hôm nay gió, khí tượng báo chẳng sai
Thì thôi cát, để mình anh ...em nhé !*

*Xin em mãi cứ là... em cứ để
Tóc đuôi gà cho dễ vương hồn anh
Áo tứ thân, em cứ cất để dành
Còn ruột tượng, trói đời anh mãi mãi*

*Xin em mãi cứ là em mãi mãi
Dù là Nam, là Bắc hoặc là Trung
Cùng dòng máu, màu da, tiếng nói cùng
Xin em mãi cứ là ...con gái Việt*

Mùa tình yêu 2011

Xin được tặng những cô em "hơi chanh chảnh" nhân ngày lễ Tình yêu,
một tí thôi cho đủ hương vị với cuộc đời
VCH dùng hình ảnh cô gái Bắc vì nhớ đến Mẹ,
Bố ngày xưa nói Mẹ là con gái làng Chanh mà ưa hỏi!

NHỮNG VẦN THƠ TRÚC TRẮC

Thuận Khanh (K4)

(Ý thơ Cổ Đồng)

Em năm mươi anh ngỡ như mười sáu
Anh sáu mươi cứ tưởng mới hai mươi
Anh mong về miền ký ức tuổi thơ
Em lại thích chơi trốn tìm ! Sao thế ?

Oản tù tì em ra kéo anh ra bao
Anh hút hải đi tìm, em vụt trốn
Nơi phía Đông, phía Tây anh nào thấy
Cả phương Nam, phương Bắc cũng bật tăm

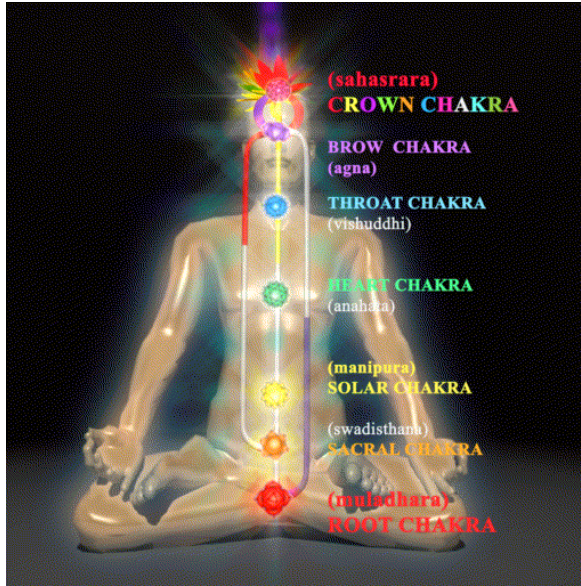

Này em hỡi chỉ trò chơi thôi nhé
Ra đây em anh khắc khoải chờ mong
Tim còn đập anh còn tìm em mãi
Dẫu hụt hơi anh vẫn cứ đi tìm

THIÊN VÀ THỞ

Lê Tấn Tài

Tập thiền

Nói đến thiền chúng ta nghĩ ngay đến ngồi thiền: bán già, kiết già.

Thực ra chúng ta có thể tập thiền trên mọi tư thế (đi, đứng, nằm, ngồi...), mọi lúc (khi làm việc, lúc nghỉ ngơi...) Tuy nhiên, Thiền và Yoga thường khai thác cách ngồi kiết già để chữa mọi mệt. Giữ lưng thẳng đứng khi ngồi thiền chữa trị đau cột sống rất hiệu quả, nếu kết hợp với thở bụng cũng có thể làm chậm lão hóa.

Một vấn đề quan trọng khác khi thiền định là phải ý thức rõ hơi thở : “Thở vào thì biết thở vào, thở ra thì biết thở ra...” Tim đập thì khó theo dõi vì nó đập mau chậm ngoài ý

muốn của chúng ta. Các bộ phận khác trong cơ thể cũng khó quan sát chỉ riêng hơi thở thì chúng ta quan sát rất dễ dàng. Lúc lo âu thì thở hỗn hển. Lúc sợ hãi thì thở khi nhanh, khi chậm. Thở cũng gắn liền với các hoạt động cơ bắp, mệt thì dứt hơi, khỏe thì hơi thở nhẹ nhàng. Như vậy chỉ cần quan sát hơi thở, chúng ta có thể quan sát được toàn diện thân xác. Bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc viết: "Rõ ràng chỉ có hơi thở mới là một sợi dây nhạy cảm buộc thân vào tâm, là cái cầu nối giữa thân và tâm. Không chỉ thế, thở còn vừa là ý thức, vừa là vô thức. Như không cần ta. Như ở ngoài ta. Như không có ta. Quan sát thở, ta còn có dịp đào sâu xuống... vô thức. Ta thấy thở gắn với sự sống chết của kiếp người. Còn sống là còn thở, chết là hết thở, là tắt thở, là ngừng thở. Để ý một chút ta sẽ thấy đời người thực ra chỉ là... một hơi thở! Khi chào đời em bé khóc thét lên một tiếng thật to để hít mạnh không khí vào phổi để rồi khi lia đời, cụ già lại thở hắt ra một cái, trả lại cho đời tất cả những gì mình đã vay mượn! Giữa hai lần thở vào thở ra đó là những đợt thở... lăn tăn như những làn sóng nhỏ, mà nối kết các làn sóng nhỏ lăn tăn đó lại với nhau ta có cuộc rong chơi trong cõi Ta bà!"

Tập thở

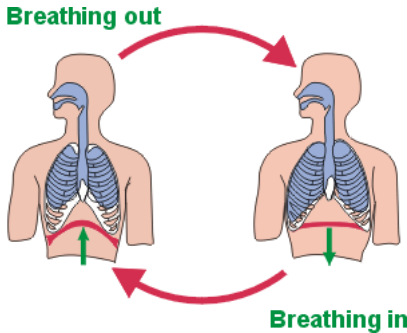
Thở quan trọng như vậy nhưng ít ai chú ý đến và nhất là không biết cách thở. Lúc sinh ra, chúng ta thở bằng bụng, tuy nhiên khi lớn lên chúng ta lại thở bằng ngực. Theo chuyên gia Shah thì việc thở bằng ngực làm các khí động sẽ nằm ở dưới đáy phổi, có nghĩa không khí trong lành ít đến vùng đáy phổi hơn. Trong khi đó, vùng đáy phổi là nơi chứa nhiều mạch máu ẩm áp và ẩm ướt nhất - tức là nơi trao đổi khí và vận chuyển ôxy vào máu nhiều nhất. Như vậy động tác hít vào thở ra là một chu kỳ. Cứ mỗi chu kỳ có khoảng nửa lít khí vào ra cơ thể. Chu kỳ này hoạt động khoảng 18 lần trong một phút. Hơi thở cần nhịp nhàng và đều đặn, trung bình 15 nhịp/phút tạm ngưng một quãng ngắn giữa hít và thở ra. Chỉ cần vài phút tập thở mỗi ngày sẽ có tác dụng rất lớn cho sức

khỏe (chống stress, giảm huyết áp, mất ngủ, các chứng bệnh dạ dày, giảm mệt mỏi...), ảnh hưởng rất tốt đến ba hệ thống thần kinh, tuần hoàn và hô hấp.

Các bài tập thở

1/ Thở sâu

Trong cách hít thở thông thường chúng ta chỉ tống khí ra khỏi phần trên và phần giữa của phổi, còn phần dưới là đáy phổi thì không hoạt động và đầy khí cặn. Vậy chúng ta phải tập hít thở sâu đến tận đáy phổi, đẩy hết khí cặn ra ngoài và làm cho khí trong lành tràn vào. Hít thở tối đa sẽ giúp các cơ hô hấp khỏe hơn. Do máu tăng cường nuôi dưỡng các

bộ phận, cơ thể sẽ tăng khả năng tự điều chỉnh các rối loạn của các cơ quan. Chẳng hạn sự sợ hãi làm tim hồi hộp vì thái khí carbon quá nhiều, nên hít thở chậm và sâu, tập trung tư tưởng để thư giãn, lấy lại bình tĩnh và quân bình tinh thần. Hít thở sâu trao đổi khí trong phổi và các cơ quan khác từ đó thải khí độc ra khỏi cơ thể và chống được mệt mỏi.

2/ Thở nằm

Nằm ngửa, hai tay giang ra hai bên, lòng bàn tay ngửa lên, nhắm mắt lại, thư giãn toàn thân. Hít hơi mạnh vào và đưa xuống bụng rồi thở ra từ từ cho đến khi cảm thấy cơ thể chìm xuống.

3/ Thở đi : Sự hít thở và đi bộ có liên quan với nhau vì đều do khối

óc điều khiển. Nên đi chân không khoảng 15 phút và đi bộ thật chậm để nhận thức nhịp thở. Chân trái bước lên, hít hơi mạnh đến khi chạm đất thì thở ra. Lập lại động tác với chân phải. Cơ thể chuyển động giống như trái banh, lưu ý giữ thẳng cột sống. Trong lúc đi, thỉnh thoảng lại kết hợp với thở bụng và thở sâu theo công thức : 4 bước hít vào (phình bụng), 2 bước ngừng thở, rồi 8 bước thở ra.

4/Thở ngồi

Ngồi xếp bằng theo tư thế kiết già hay bán già, thẳng lưng để cột sống duỗi hẳn ra. Tập trung hít thở vào cơ hoành (màng chắn khoang bụng trên, không phải ở ngực). Nhắm mắt lại, hít vào thở ra đều đặn. Tập khoảng 15 phút mỗi ngày . Thở 4 thì bằng nhau : Thì 1 hít vào sâu, từ từ và nhẹ nhàng bằng mũi, êm dịu kéo dài đến mức có thể chịu được, đồng thời phình bụng ra. Thì 2 nín thở giữ hơi. Thì 3 thở ra từ từ, êm nhẹ và kéo dài, đồng thời bụng thót vào hết cỡ. Thì 4 nín thở. Thời gian của các thì như nhau.

5/ Thở bụng

Hít vào thì phình bụng, thở ra thì thót bụng và cơ hậu môn lên, thở thật nhẹ nhàng và chậm rãi. Nên chú ý dẫn dắt hơi thở theo một hướng nhất định (có thể tưởng tượng hơi thở vào qua mũi, ngược lên đỉnh đầu, ra sau gáy, dọc theo xương sống ...).

6/ Thở theo Yoga

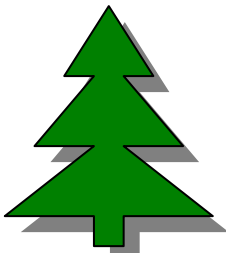
Có thể tập thở trong tư thế nằm, đứng, ngồi trên ghế, nhưng tốt nhất là ngồi bán già hoặc kiết già. Phép thở yoga cần phải nhẹ nhàng, chậm rãi, đều đặn theo 3 thì (hít vào, giữ hơi, thở ra) hoặc 4 thì (hít vào, giữ hơi, thở ra, nín hít). Cách thở này là cách thở thiền định, phải quán sát từng hơi thở của chính mình.

7/ Thở một lỗ mũi

Mũi có bên trái và bên phải, chúng ta thường sử dụng cả hai để hít vào và thở ra. Thực ra, hai bên rất khác nhau. Bên phải tượng trưng cho mặt trời, bên trái cho mặt trăng. Nếu đau đầu, bịt mũi bên phải thở bên trái, 5 phút sau thì sẽ bớt. Nếu cảm thấy mệt mỏi, chỉ cần làm ngược lại, đóng mũi trái và thở bằng mũi phải. Ít phút sau, sẽ thấy khỏe khoắn. Bên phải thuộc về nóng.

Bên trái thuộc về lạnh . Phần đông phụ nữ thở bên trái nên họ trở nên dịu dàng nhanh hơn. Ngược lại phái nam thở bên phải nhiều hơn, nên họ mau nóng nảy. Buổi sáng khi thức dậy, chúng ta hãy chú ý lỗ mũi nào thở nhanh hơn. Nếu bên trái thở nhanh hơn, chúng ta sẽ thấy mệt mỏi. Hãy bịt bên trái, thở bên phải , tức khắc sẽ cảm thấy khỏe khoắn. Liệu pháp thở này có thể chữa bệnh mà không cần thuốc và không hại gì cả. Vậy, tại sao chúng ta không thử xem ?

H']']'A

Ở đời có nhiều việc diễn ra thật nhanh chóng, ngoài mong đợi. Sau những chuyến du lịch trong nước, thỉnh thoảng tôi mong ước được thăm viếng những nước văn minh và hiện đại như Pháp, Mỹ... Duyên may đưa đến, cháu ngoại tôi được du học Mỹ, cha mẹ nó bận công tác không thể đưa đi nên nhờ tôi đưa giúp. Từ lúc làm đơn xuất cảnh đến khi đậu phỏng vấn chỉ trong vòng 10 ngày. Dù thủ tục hoàn tất sau 1 tháng nhưng vẫn bốc vé kịp thời cùng chuyến bay với cháu. Thật không còn nỗi vui mừng nào hơn.

Rồi ngày đi đã đến. Trong hành trình từ sân bay Tân Sơn Nhất đến Narita (Tokyo) điều gây ấn tượng nhất là thủ tục an ninh. Tại TSN, viên chức kiểm tra hộ chiếu rất nghiêm túc, nhanh chóng nhưng nét mặt lạnh lùng. Đến Narita, việc kiểm tra cũng nhanh chóng, kèm theo nụ cười và lời cảm ơn. Đó là sự khác biệt! Hành trình vất vả nhất là từ Narita đến phi trường Dallas. Lộ trình dài gần 12 giờ bay sau 6 giờ quá cảnh ở Tokyo. Nhiều lúc máy bay ở độ cao trên 10 km, tuổi già (74 tuổi), tim đập mạnh, khó thở và mệt. Nhưng khi thăm nghĩ đến người thân, bạn bè và các em học sinh trước đây đã phải vượt gió to, đập sóng dữ với muôn vàn hiểm nguy để đến được đất Mỹ thì nỗi khó nhọc của mình chỉ như hạt cát trong sa mạc. Nghĩ vậy tự dung nghị lực gia tăng, nỗi nhọc nhằn cũng dứt dần.

Trước khi hạ cánh, trên máy bay có chiếu đoạn phim hướng dẫn quá trình làm thủ tục nhập cảnh vào Mỹ, cách kiểm tra hành lý. Đặc biệt với cảnh chó nghiệp vụ lục soát hành khách mang theo thực phẩm khiến long bồn chồn lo âu. Phi trường Dallas Ft. Worth đây rồi. Đoạn đường di chuyển từ máy bay đến nơi làm thủ tục nhập cảnh không có gì đặc biệt. Thú vị nhất là ở khu nhập cảnh. Một nữ nhân viên an ninh khoảng 30 tuổi lạnh lẽo, xông xáo, lớn tiếng bảo mọi người vào hàng. Bỗng

cô chạy đến chỗ ông cháu tôi đứng và hỏi: “Ông đi đâu, du lịch hả?” Thật bất ngờ: người tiếp xúc đầu tiên khi đặt chân lên đất Mỹ lại là con cháu Lạc Hồng. Cô đưa ông cháu tôi đến quây an ninh. Nhân viên an ninh Mỹ rất chặt chẽ, đặt nhiều câu hỏi tỉ mỉ. Được biết tôi đến Mỹ là để đưa cháu đi học bà rất ngạc nhiên. Bà nhanh chóng hoàn tất thủ tục kèm theo lời chúc tốt đẹp. Ai bảo người Mỹ vô cảm?! Đến quây kiểm tra hành lý, xa xa là băng chuyền “soi” hành lý. Một ông Mỹ lớn tuổi cẩn thận kiểm tra giấy tờ và cũng rất ngạc nhiên khi biết “ông ngoại đưa cháu đi học”. Ông chỉ đường băng ngang văn phòng, ra phía trái đến ngay chữ Exit. Chỉ cách vài chục thước là tới sảnh trước sân bay, nơi thân nhân đi đón. Tiếng gọi của Bắc cùng cái vẫy tay của Trí (học trò), An (cháu) cùng sự vồn vã của thầy Lê Sơn (Trung tâm hướng dẫn du học sinh Hướng Dương) làm tôi thấy ấm lòng. Tôi định tìm người gửi trả phiếu cân hành lý thì Trí bảo: “Không cần thiết đâu thầy. Tiền thuê nhân viên nhiều hơn tiền đền bù hành lý nên họ không thuê cho đỡ tốn kém!” Thật là cách tính theo kiểu Mỹ!

Trên đường về, qua thông báo của Bắc, lời chào mừng của Biên, Xuân Mai và Hồng Nhung vang lên trong điện thoại làm vui đi nổi một nhọc sau một hành trình dài của một ông già xa quê hơn nửa vòng trái đất.

Những ngày đầu tiên trên đất Mỹ, điều khó chịu nhất là không ngủ được suốt 10 ngày. Người mệt nhọc, đầu cứ lâng lâng mất tập trung, cơ thể không quân bình. Nhiều lúc phải giải quyết vụ việc khoảng 12 giờ trưa trở đi thì trí óc thiếu sáng suốt và nhanh nhạy. Mọi người tôi tiếp xúc đều làm việc rất tích cực, khẩn trương. Buổi sáng, tùy nơi, giờ làm việc bắt đầu từ 8, 9 giờ và thông tầm đến 5 giờ chiều, chỉ luân phiên ăn trưa từ 12 giờ đến 12 giờ rưỡi. Nơi đây tôi cũng học được vài điều về văn hóa ứng xử. Ở khu phố hay ra đường, dù lạ hay quen, dù da trắng, da đen hay da vàng, khi gặp nhau đều giơ tay kèm theo lời chào thân thiện. Đúng là “Hợp chủng quốc”. Khi vào, ra các cửa hàng hay cơ quan, người vào trước phải giữ cửa lại chờ người vào sau kịp nắm lấy rồi mình mới buông tay khác với bên nhà, tôi thường bị đập đầu vào cửa vì người đi trước không cần biết phía sau có người. Đặc biệt lưu thông, xe chạy rất nhanh,

không có cảnh lán đường, ép nhau qua mặt, nhất là không có tiếng còi hối thúc nhau inh ỏi. Nhường đường nhau được đáp lại bằng cái vẫy chào cảm ơn. Đến ngã tư giao lộ, dù vắng xe, không có người vẫn dừng xe lại. Những điều mắt thấy, tai nghe trên đây khiến đọng lại trong tôi sự thắc mắc với những khác biệt nơi quê nhà: do mật độ giao thông, trình độ tổ chức quản lý hay sự giáo dục nơi mỗi người. Sau cùng, dù đúng hay sai, tôi tự lý giải những thắc mắc trên đây: nếu mọi người, từ lúc bé đến lúc trưởng thành, tiếp thu tốt ý thức tổ chức kỷ luật, tôn trọng và thực hiện pháp luật nghiêm minh và đặc biệt là xây dựng mối quan hệ xã hội tốt đẹp thì những hình ảnh không hay trên đường phố sẽ giảm thiểu rất nhiều.

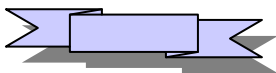
Trước khi đến đây, tôi có thành kiến về sự phân biệt chủng tộc. Đứng trên thực địa Dallas, hình ảnh những anh chàng cao bồi Texas hiên ngang trên lưng ngựa phi nước đại nơi hoang mạc, bên hông 2 khẩu súng colt 45. Nào Robert Taylor, Clark Gable... vụt hiện ra trong trí tôi với cảnh người da trắng xâm chiếm những bộ lạc người da đỏ để lập trang trại, mở đường xe lửa, khai thác dầu hỏa...trong những bộ phim của thập niên 50- 60. Khi đến downtown Dallas với những ngôi nhà cao tầng hay những house sang trọng, tôi tự hỏi phải chăng đây là thành quả của thời lập quốc năm xưa. Sự phân hóa xã hội rõ rệt nhất là về nhà ở. Người có tiền, lương cao ở house, người lương thấp ở apartments, còn người hưởng trợ cấp thì ở nhà thuê của nhà nước. Nhưng dù ở bậc thấp vẫn được trang bị những tiện nghi cần thiết trong nội thất: tủ lạnh, máy lạnh, lò sưởi, bếp điện...hiện đại.

Đến Mỹ nghe lời than của người lớn tuổi: nước Mỹ là thiên đàng của tuổi trẻ, là địa ngục của tuổi già. Tôi cảm nhận được người già quả thật rất buồn vì suốt ngày quanh quẩn trong nhà. Chỉ 2 ngày cuối tuần nghỉ việc, thỉnh thoảng con cháu mới có dịp đưa đi thăm viếng đó đây. Nếu không khéo tổ chức một cuộc sống cho riêng mình thì thật buồn vô hạn. Thật ra, tôi được biết có một số người già cũng rất bận rộn với việc đưa đón các cháu đi học, làm những việc “không tên” ở nhà, nói chuyện qua điện thoại với bạn bè, đọc sách báo, tiến bộ hơn thì lên mạng hoặc tham gia tu học nơi nhà thờ, chùa chiền

để cuộc sống tâm linh thanh thản hơn. Điều chắc chắn là người già có chế độ an sinh xã hội bảo đảm. Bệnh có bảo hiểm y tế, được trợ cấp mức sống tối thiểu. Nếu biết đủ thì bấy nhiêu cũng an ủi tuổi già lúc xế bóng.

Rồi ngày chia tay cũng đến. Ra đi trong lo âu xen lẫn hớn hờ, về cũng lẫn lộn vui mừng và luyến tiếc. Vui vì được về lại nếp sống thường nhật bên cạnh người thân trong gia đình, đi đâu cũng được trao đổi thứ ngôn ngữ gắn bó suốt cuộc đời mình. Luyến tiếc vì không đáp lại được tấm thịnh tình của bạn bè, đồng nghiệp và học sinh thân yêu muốn giúp mình mở rộng tầm hiểu biết qua những chuyến thăm viếng, tham quan. Ngậm ngùi gửi lại đất Mỹ cháu Vân Đài thân yêu đang mong ước xây dựng tương lai của mình trên tầm cao mới. Hy vọng người Mỹ hào phóng mở rộng vòng tay đặt viên đá đầu tiên giúp cháu xây dựng tòa lâu đài mơ ước thành hiện thực. Xin bạn bè và các em học sinh giúp cháu hội nhập vào nền giáo dục và xã hội còn xa lạ với cháu. Với tất cả, xin nhận nơi đây lòng tri ân sâu xa và chân thành của tôi. Hẹn ngày tái ngộ.

MỘT CHUYẾN ĐI TÂY

Ngày 8 tháng 5 năm 2011, vợ chồng NDC thực hiện một chuyến du hành sang Pháp, nơi đến là thành phố Lyon., nằm ở miền Trung nước Pháp để thăm viếng gia đình người Dì , đã sang đây sinh sống từ năm 1984. Đúng 6 giờ chiều, chúng tôi rời phi trường Jacksonville(Florida) để bay sang đến Miami , trên một chuyến bay nhỏ của hãng hàng không American Airline. Đến phi trường Miami, nằm ở cực Nam Florida, phi trường thật to lớn, chúng tôi chỉ có một giờ đồng hồ để đáp chuyến bay kế tiếp đi Madrid(Tây ban nha). Chúng tôi có khá nhiều kinh nghiệm khi đi qua các phi trường lớn, là phải đi chuyển thật lẹ làng theo các bảng hướng dẫn giăng mắc qua các lối đi, có khi đi bộ, có khi đi bằng tàu điện chạy vun vút, nếu không thì có thể đến trễ cho chuyến bay kế tiếp. vậy mà, khi tìm đến cái gate (cổng) đã thấy hành khách lục tục xếp hàng lên phi cơ. Rời Miami, chúng tôi sẽ trải qua 9 giờ bay để đến Madrid . Trên chuyến bay đường dài này, chúng tôi được phục vụ một bữa ăn tối và một bữa ăn sáng. Bữa ăn tối, có

món thịt bò hầm với khoai tây nóng sốt, ngoài ra còn có bánh mì bơ, bánh ngọt, trái cây tráng miệng, cũng đủ no cho một người bình thường. Trên bất cứ chuyến bay đường dài nào cũng đầy ngán ngẫm, tôi ước gì mình ngủ say một giấc thì sướng biết mấy, thế mà lại không ngủ được một chút nào cả, cứ xem TV rồi lại đọc sách, hai cái chân mỏi nhừ khiến cứ loay hoay mãi.

Cuối cùng rời máy bay cũng đáp xuống Madrid, lại gặp một phi trường to lớn nữa, lại phải đi chuyển thật lẹ làng, để kịp chuyến bay về Lyon, các bảng hướng dẫn lại không rõ ràng nên đôi khi chúng tôi phải ghé qua Information Desk để nhờ hướng dẫn, nhân viên họ nói tiếng Anh bằng giọng Âu châu, cho nên nghe cứ léo nhéo đôi khi chẳng hiểu gì cả, cứ phải hỏi đi hỏi lại. Theo luật lệ Liên Âu, khi có chuyến bay nước ngoài nào, đáp xuống phi trường đầu tiên thuộc châu Âu, hành khách phải làm thủ tục hải quan tại phi trường đó. Thủ tục hải quan ở đây, nhân viên chỉ đóng mọc vào Passport cho

có lệ, chứ không như nhân viên hải quan Mỹ, họ nhìn hành khách đến Mỹ bằng đôi mắt” mang hình viên đạn”. Kế tiếp, chúng tôi đáp chuyến bay cuối cùng để tới Lyon . Máy bay nhỏ, lại bay không cao lắm, nên chúng tôi thích thú quan sát khung cảnh ở bên dưới. Chuyến bay dài 1 giờ 40 phút, bay qua hết cánh đồng này đến cánh đồng khác, cũng có từng ô vuông vuông lớn nhỏ như ở VN, có ô vuông màu xanh đậm, có ô màu nâu, lại có ô màu vàng rom, chen lẫn có những cụm cây cao, rồi lại bay qua những thành phố nhỏ nhỏ, tuyệt nhiên không thấy rừng, không thấy núi non gì cả. Khi đến phi trường Lyon, máy bay đảo một vòng, thành phố nhìn trên cao xuống tuyệt đẹp, thành phố lọt toàn mái ngói màu đỏ gạch ngàn tít tắp, điểm xuyết rất nhiều hồ nước, cánh đồng. Cảm giác đầu tiên của tôi là thành phố này có cái gì đó vừa dịu dàng vừa mát mẻ.

Vào lúc 2 giờ 40 chiều ngày 9-5, chúng tôi thử phào bước xuống phi trường Lyon , sau một chuyến bay dài đầy mỗi mệt. Phi trường Lyon nhỏ tí, từ cổng ra khỏi máy bay, đi đến chỗ lấy hành lý, rồi bước ra ngoài gặp người nhà, chúng tôi chỉ đi một khoảng thật ngắn,

điều này khiến tôi rất ngạc nhiên, vì tôi chưa hề gặp một phi trường nào thiết kế gọn gàng đến như vậy.

Tôi nghĩ, trên thế giới này(ngoại trừ Trung quốc) chưa có một đất nước nào gần gũi chúng ta hơn là nước Pháp. Từ hồi còn bé cho tới lúc trưởng thành, tôi đã say mê thường thức không biết bao nhiêu điều về Văn học Nghệ thuật, đã ca tụng về con người và đất nước này. Ngày hôm nay, bước chân đầu tiên của tôi đặt chân lên đất Pháp, làm cho tôi liên tưởng đến câu ca: Mùa Thu Paris trời hoen đôi mi hay ga Lyon đèn vàng cầm tay nhau không nói...Rồi tới Thăng Gù Nhà Thờ Đức Bà của Victor Hugo, nhớ tới những áng văn đẹp như thơ của Alphonse Daudet, của St. Exupery .Rồi tới Jean Paul Sartre, Francois Sagan...Đã làm nao động thanh niên Sài gòn thập niên 60. Và không thể nào quên những ngôi sao điện ảnh huyền thoại như: Alain Delon, Jean Paul Belmondo, Catherine Deneuve, Brigitte Bardot... không thể nói hết được, nước Pháp đã ảnh hưởng mạnh mẽ lên tâm hồn thế hệ chúng tôi biết chừng nào. Hôm nay tôi đến thăm đất nước này, tôi tự nhủ lòng mình, sẽ quan sát và ghi nhận nước Pháp một cách hết sức tinh táo, dựa

trên quan điểm của một người(hơi hơi) Mỹ gốc Việt,(bởi lẽ ngày nào tôi còn thờ ra Phố Bắc, Bún bò Huế, cơm tấm bì sườn chả, thì dù cho tôi có sống trên đất Mỹ một trăm năm nữa, tôi vẫn chưa “đắc đạo” trở thành người Mỹ, dù chỉ là người Mỹ gốc Việt)

Đón chúng tôi ở phi trường, có chú em họ tên Tuấn, lái xe đến đón, và Phương cô con gái cưng của chúng tôi từ VN bay qua. Chú Tuấn đưa chúng tôi ra bãi đậu xe, bãi đậu tuy không lớn lắm nhưng cũng đủ làm cho tôi lóa mắt trước một rừng xe lút chút, bởi lẽ tôi đã quen mắt với các loại xe to lớn kèn càng, “ Rừng nào cọt nấy”, nơi đây gần như 100% là xe của Pháp với các hiệu từng quen thuộc ở VN như: Peugeot, Renault, Citroen. Những nhãn hiệu này không hề có mặt tại Mỹ và ngược lại không có chiếc xe Mỹ nào hiện diện tại đây. Hai đại gia Toyota và Honda hùng cứ phương trời Bắc Mỹ, cũng phải chào thua nơi xứ sở này, họa hoằn lắm mới thấy một chiếc Toyota Corolla nhỏ xíu, chạy một cách e dè, khép nép, tôi nghĩ thế, bởi lẽ nếu tôi là người sinh sống trên đất Pháp này, tôi sẽ cảm thấy ngại ngùng khi phải lái một chiếc xe ngoại nhập.

Xe của chú Tuấn là một chiếc Renault đời mới 7 chỗ ngồi cũng khá nhỏ. Xe nhập vào xa lộ, cũng không đông đảo xe cho lắm, 2 bên đường là ruộng lúa mì xanh ngắt. Thình thoảng xe đang chạy bỗng kêu “toe” một tiếng khá lớn, tôi hỏi tiếng gì lạ thế, thì được biết rằng xe có trang bị hệ thống Radar báo động có ụ đèn chụp hình tốc độ ở bên đường. À ra thế! ở xứ tôi, máy này do cảnh sát điều khiển, còn ở đây lại đặt cố định bên vệ đường, đi một khoảng lại có ụ đèn như thế, nên xe cứ kêu toe toe liên tục nghe thật vui tai. Tôi cảm thấy những điều kỳ lạ xuất hiện rồi đây.

Đi khoảng 20 phút thì xe về đến nhà, một nơi có tên gọi là Vanissieux(giống như Tân Định, Đa Kao ở Sài Gòn) Xe chạy trên đường phố chật hẹp, đã vậy xe còn đậu đầy 2 bên lề đường, nên trông càng chật chội thêm. ở Mỹ, tên đường được giăng ngang ngã tư, nên rất dễ nhìn, trong khi ở Pháp tên đường được đặt trên tấm bảng nhỏ trên cột đèn nên thật khó nhìn. Di tôi ở cùng vợ chồng chú em này, có một đứa con gái nhỏ 8 tuổi tên Silvie. Nơi ở là một căn chung cư nhiều tầng mới tinh, mỗi căn hộ có một gara chỉ chứa được một xe ở tầng hầm. Đường xuống tầng

hầm vừa hẹp vừa quanh co thật gắt, đến nỗi khi xe qua những khúc cua cùi chỏ, phải chạy rì rì như rùa bò, nếu không dễ bị cọ sát vào sườn xe, nên trông rất ghê người. Tôi nghĩ, nếu giao cho tôi lái chiếc xe này, tôi không biết phải lái ra sao, vì trên đất Mỹ tôi chưa bao giờ gặp phải cảnh này.

Bà đi vui mừng mở cửa chào đón chúng tôi, Di tôi lớn hơn tôi đúng một con giáp, Di cháu thân thiết từ lúc tôi còn nhỏ. Lúc đó mùi thức ăn nồng mùi nước mắm xộc thẳng vào mũi tôi, đây là thứ mùi đặc trưng đậm đà bản sắc dân tộc, hiện diện trong bất cứ gia đình VN nào, dù ở trời Tây hay ở trời Mỹ thì đều như nhau. Nhà ở VN thông thoáng nên không giữ mùi thức ăn, trong khi nhà ở Mỹ Tây đều có cửa kính bít bùng, cho dù có quạt hút thổi ra ngoài nhưng mùi thức ăn vẫn tồn đọng rất lâu. Những món ăn xếp vào hàng “độc chiêu” như mắm kho, mắm chung, mắm ruốc xào xả... thì khỏi phải nói rồi, nhà nào thèm lăm thì cũng năm khi mười họa mới dám nấu một lần, vừa nấu vừa hồi hộp sợ hàng xóm kêu cảnh sát. Những món ăn hàng ngày cũng nồng nặc không kém như cá kho, thịt kho, và đặc biệt kinh dị là món cá chiền, thứ hàng này mùi hôi

kéo dài rất dai dẳng, nó thấm vào tường gỗ, vào mền gối quần áo, rất khổ sở cho những người đi làm đi học chung đụng với người bản xứ. Có câu nói” chúng ta đi mang theo quê hương”, thì chính các mùi nước mắm quê hương này đây, chúng ta đã mang theo đến cùng trời cuối đất.

Nhà của Di tôi gồm có một phòng khách và 3 phòng ngủ nên được gọi là nhà T4 (tại sao lại gọi như thế thì tôi không biết) có một căn bếp nhỏ rất đẹp, có ban công mở ra ngoài trời, hình như nhà ở xứ Tây này không có khoảng trống nào được bỏ không, nên nơi ban công Di tôi để lủ khủ những chậu những thùng trồng rau thơm cũng đầy đủ các thứ: bắp cải ,rau râm ,rau húng tía tô, kinh giới, ớt hiểm...Nhà chỉ có một phòng tắm với một bồn rửa mặt rửa tay còn bồn cầu nằm ở vị trí khác lại không có bồn rửa tay đi kèm nên thật bất tiện cho đám dân Mỹ chúng tôi. Nhà Di tôi thuộc loại mới tinh, mà chỉ thất thiết kế một chỗ dành cho máy giặt, không có máy sấy, giặt đồ xong thì đem phơi quần áo ngoài ban công trên một bộ khung rất gọn.

Chiều đến, một chú em khác tên Vũ, cũng con trai của

đi tôi, nhà ở cách đó 20 phút, đưa cô vợ và 4 đứa con đến thăm chúng tôi. Chú Vũ này có 2 cô con gái tuổi teen, 1 đứa 19, còn 1 đứa 15, cả hai đều có dáng người thanh mảnh cao ráo, rất xinh đẹp như người mẫu. Các cháu chào chúng tôi bằng tiếng “Bonjour”, rồi chào tiếp bằng cách hôn má, các cháu nói những câu tiếng Việt lơ lớ ngọng nghịu rất tức cười. Đến lúc này tôi mới thấm thía cách chào xã giao của người Pháp, đàn ông gặp nhau thì bắt tay qua lại, còn đàn ông đàn bà gặp nhau, hay người lớn gặp trẻ con thì phải hôn má, hôn má bên này rồi lại qua má bên kia, cả hai bên đều áp má vào nhau và hôn qua lại như thế, đôi khi tôi còn nghe tiếng” chóc chóc”, như vậy mới thiết diệu nghệ hay sao ấy? Ý trời ơi! Đám dân Mỹ chúng tôi thường khi gặp nhau, nếu có thân tình lắm thì chỉ ôm vai lẫn nhau mà thôi, còn kiểu này của Pháp, chúng tôi không quen, nên cảm thấy lúng túng ngượng nghịu lắm. Có lúc tôi ngượng điếng cả người, khi vụng về để mũi của mình chạm vào mũi của phía”đối tác”. Người ta nói đi một ngày đàng, học một sàng khôn, còn tôi chẳng học được một sàng khôn nào, mà chỉ thấy những điều kỳ lạ.

Nước Pháp chỉ có một giờ đồng nhất, mọi nơi đều sử dụng một giờ như nhau, trong khi nước Mỹ có 4 múi giờ khác nhau kéo dài từ Tây sang Đông. Lyon đi trước Florida của chúng tôi, đúng 6 giờ, mấy ngày đầu ở Lyon, chúng tôi gặp một tình trạng vật vã, y như lúc về VN, đó là Hội chứng sai biệt múi giờ(Jet lag Syndrome), đêm đến chúng tôi chỉ ngủ chập chờn, đến 3 giờ sáng là tỉnh giấc. Vì thiếu ngủ nên người mỗi mệt lắm, chỉ muốn nằm thừ ra không thiết làm gì cả, ban ngày thì lại mơ mơ màng màng, buồn ngủ mà không ngủ được. Hiện tượng này hầu như ai cũng mắc phải, người lớn tuổi dễ bị hơn người trẻ, và người trẻ dễ lướt qua hơn. Di tôi và các em thay phiên đi ăn sáng chúng tôi bằng các món ăn ưa chuộng: bún măng vịt, bún suông, mắm kho, mì vịt tiềm lẩu đồ biển, bún bò Huế, cơm sườn nướng, nem nướng, bánh lọt nước dừa, bánh bò bánh giò... Tất cả các món ngon này đều được nấu nướng tại nhà, và đạt một trình độ cao, bởi lẽ bên Tây không có nhiều hàng quán như ở bên quê nhà hay ở Cali, nên người ta học hỏi nấu nướng lẫn nhau, rồi mời nhau qua lại, dần dần đưa các món ngon đến trình độ tuyệt hảo. Các em lại

đưa chúng tôi thăm thành phố Lyon, ban ngày cũng như ban đêm, thành phố thật đẹp và đa dạng chứ không buồn chán và đơn điệu như phần lớn thành phố bên Mỹ. Nó không có nhiều nhà cao tầng lồ lộ như bàn chông giống như Hồng Kông hay New York mà nó cao tầm tầm như nhau, nó giống Washington DC nhiều hơn, các tòa nhà đều cao 6 tầng như nhau cả. Ô! Tôi nhớ ra rồi, người xây dựng Washington DC là một kiến trúc sư người Pháp, hèn chi nó giống nhau đến thế. Sau này tôi thăm Paris cũng thấy giống như vậy. các phương tiện di chuyển trên đất Pháp thật dồi dào: xe bus ,xe bus chạy bằng dây điện mắc trên mái, toa xe chạy bằng điện, xe điện ngầm... giúp người dân đi lại thoải mái, giải quyết được nạn kẹt xe và khan hiếm chỗ đậu, đồng thời lại làm sạch môi trường..

Đến ngày thứ năm 12-5, các em tôi xin nghỉ phép, để đưa chúng tôi đi chơi xa một chuyến. Lộ trình dự trù đi theo một hình tam giác đều cạnh. Từ Lyon theo hướng Bắc đến Paris , ở chơi 2 ngày, đến ngày thứ bảy, từ Paris theo hướng đông đến thành phố Strasbourg , thăm Lê Công Thành, một người bạn rất thân thiết của tôi. Sau đó chiều Chủ nhật từ Strasbourg

theo hướng Tây Nam về lại Lyon, các tuyến đường đều cách nhau 500 cây số, tổng cộng là 1500 cây số.

Đúng 7 giờ sáng, chúng tôi bắt đầu lên đường với 2 chiếc Renault, mỗi chiếc 7 chỗ ngồi. Đường xá vắng vẻ chứ không đông đảo như bên Mỹ nên xe chạy thoải mái lắm, đặc biệt xe hàng container 18 bánh không nhiều nếu có thì họ chạy rất từ tốn chứ không chạy hung hăng ngựa lồng như bên Mỹ. Hai bên đường cảnh trí thật xinh xắn, toàn ruộng lúa mì, và một vài loại cây gì khác mà tôi không biết, hết đám ruộng này đến đám ruộng khác kéo dài đến tận chân trời, thỉnh thoảng lại đi qua những cánh đồng cỏ, có đàn bò sữa lông trắng lốm đốm đen đang gặm cỏ một cách thanh bình. Cây lúa ở VN là loại lúa nước, còn lúa mì là loại trồng trên cạn, rồi được tưới nước bằng các dàn tưới di động(ngày xưa thì tưới bằng gì nhỉ?) Trong suốt những con đường, chúng tôi đi qua không biết bao nhiêu cánh đồng bát ngát, lạ một điều là chúng tôi không hề thấy bóng nột người nông dân nào cả, có lẽ nước Pháp đã đạt tới trình độ tự động hóa cực cao rồi chăng? Và lạ một điều nữa là không hề thấy rừng, không hề thấy núi non, và cũng không hề thấy

sông suối nào chảy qua cả. Trên đường đi, chỉ thấy những bảng báo hiệu đường sá mà không hề thấy 1 bảng quảng cáo nào hết, cứ đi một quãng vài chục cây số lại có một chỗ dừng chân nghỉ ngơi gọi là Arc, trong đó có cây xăng, và trong cây xăng có đủ thứ: toilet, quầy bán café tự động, bánh kẹo đồ ăn chơi, sách báo... Nhìn chung đường sá trên freeway khá tốt nhưng sao thấy có vẻ "hiền lành" quá chứ không bề thế dữ dằn như trên đất Mỹ, tôi cũng không hề thấy có các giao lộ với hệ thống cầu overpass(cầu vượt) đan chằng chịt ghê rợn trên đầu. Đường trông trải nên tốc độ qui định khá cao 130 km/giờ(bằng 80 miles/giờ) nhưng các chú em tôi ý y có radar báo động, nên nhấn ga lên đến 140 km/giờ(90miles) Vì thế chưa tới 4 giờ lái xe, chúng tôi đã đến ngoại ô Paris. Ghé vào nhà một bà bạn của Di tôi, đường sá ở Paris ngoài các con đường lớn, còn thì các con đường nhỏ lại chạy ngoằn ngoèo cong lượn không theo một quy cũ nào hết, cũng may nhờ có máy định vị GPS nên việc tìm ra nhà không khó lắm.

Buổi chiều anh em chúng tôi kéo nhau ra thăm Paris , đường phố rất đông đảo xe cộ cũng giống như bất kỳ thành phố lớn nào trên thế giới.

Paris có điều đặc biệt là kiểm soát chỗ đậu xe cực kỳ khó khăn, xe đậu kín mít 2 bên lề đường, cho nên cứ phải chạy vòng vòng khi thấy một chỗ trống vừa khít một chiếc xe, là phải de paralled vào ngay, dân Mỹ chúng tôi rất sợ de xe kiểu này. Điềm đến đầu tiên là thăm tháp Eiffel(tiếng Mỹ đọc là ê phờ, nghe lạ tai nhỉ!) Tôi nghĩ, bất cứ người nào trên thế giới đều mơ ước có ngày đặt chân đến thăm tháp Eiffel, một biểu tượng độc đáo của nước Pháp. Nhìn trong hình, tòa tháp có dáng vẻ mảnh mai, nhưng khi tôi đứng dưới chân tháp nhìn ngược lên trên, một cảnh tượng kinh hồn, hàng triệu triệu thanh thép đan chằng chéo lên nhau để tạo hình nên tòa tháp này. Tòa tháp có 4 chân để mỗi chân để to lớn khổng lồ như một tòa nhà cao tầng. Càng nhìn càng sợ cho một kỳ công khủng khiếp của nước Pháp, hình như người Pháp rất thiện nghệ trong việc xây dựng các biểu tượng quốc gia, chính họ đã tặng cho New York, bức tượng Nữ thần Tự do, biểu tượng lừng danh của nước Mỹ. Chúng tôi mua vé lên tầng thứ nhì của Tháp để ngắm toàn thể Paris, gió thổi lộng lộng . Cả thành phố Paris bát ngát kéo dài đến tận chân trời, cách tháp một khoảng ngắn là dòng sông Seine

nhỏ xíu, chỉ rộng hơn sông cầu Rạch Chiếc bên quê mình một tí các tòa nhà đều cao tầm tầm như nhau, mà sao có ít cây xanh quá, không biết vườn Lục Xâm Bảo ở đâu nhỉ?

Rời Tháp Eiffel, chúng tôi đến thăm Đại lộ Champs Elysée, lần này đậu xe dưới tầng hầm rất đắt tiền, 2 giờ đậu giá khoảng 8-9 Euro (đồng tiền chung của Liên Âu, 1 Euro tương đương 1.4 đô la Mỹ). Có lẽ đại lộ Champs Elysée là đại lộ lớn nhất nước Pháp, có 2 hàng cây cao bên đường, được cắt xén thẳng băng nên trông giống một bức tường bằng lá cây xanh mượt, lại có lẽ đường rất bề thế rộng khoảng 20 mét. Vào ngày thường mà người đi lại khá tập nập, có đứa em nói vào ngày cuối tuần người đi còn tập nập như nêm cối. Đây là con đường lung danh nhất trên thế giới, những cửa hàng nổi tiếng lấy lòng đều góp mặt nơi đây như túi xách Louis Vuitton, quần áo Hugo Boss, giày Italy, đồng hồ Omega, Cartier của Thụy Sĩ... Có các nhà hàng nhỏ bày bàn ghế ra vỉa hè cho khách ngồi nhâm nháp cốc bia hay ly café. Có lẽ 100 năm trước khi người Pháp vào VN, họ đã mang theo thói quen ngồi la cà hàng quán sau giờ làm việc chẳng? Dân Paris ăn mặc rất

lịch sự, đàn ông veston cà vạt, đàn bà cũng áo vest, cũng đầm rất thanh lịch. Có điều làm tôi hết sức ngạc nhiên, phụ nữ Pháp hầu hết có dáng người thanh mảnh, tôi nói hầu hết vì suốt buổi chiều dạo chơi đó, tôi không hề thấy ai có dáng dấp phì nhiêu quá ư như phụ nữ Mỹ. Gương mặt phụ nữ Pháp rất xinh đẹp và thanh tú, đã vào Xuân Hè, ở trời Tây hay trời Mỹ thì cũng đều giống nhau ở một điểm, các cô ăn mặc “show hàng” rất tươi mát, làm cảnh quan bớt khô khan biết chừng nào. Phụ nữ Tây phương nói chung, họ quan niệm rằng” show hàng “ là để phô trương cái đẹp, chứ không nhằm kêu gọi, dục tình(điều này là do các ông tưởng tượng ra mà thôi), cho nên ai thích ngắm thì cứ xin mời, họ không e dè ngượng ngập gì hết. Chiều về, sau một ngày làm việc, nên trông ai cũng có vẻ mệt mỏi. Ô kia, tôi thấy các cô vừa đi trên đường hay ngồi trong quán, vừa nói chuyện vừa lấy tay che miệng ngáp, có thể chứ! ở cái đất ngàn năm văn vật này, con người phải thế chứ! Sao tôi lại chú ý đến điều này? Bởi lẽ tôi hành nghề cầm tay phụ nữ Mỹ đến nay đã được 16 năm ròng rã, ngồi trước mặt tôi đã có hàng ngàn người, trong số họ đã có

nhiều người há miệng ra ngáp, và tôi cũng chắc chắn một điều là tôi chưa hề thấy một người phụ nữ Mỹ nào khi ngáp họ lấy tay che miệng. Tôi tự hỏi, người đàn bà Mỹ không có thói quan lịch sự che miệng khi ngáp, hay là họ nghĩ, tôi chỉ là một tên cò ke lục chót, nên không cần phải làm thế, thật là “ ở chốn nhân gian không thể hiểu”. (thơ Du Tử Lê). Tôi đành đặt cho cử chỉ này cái tên là “ ngáp vô tư”.

Đại lộ Champs Elysee, là một nơi chốn gây cho tôi nhiều ấn tượng, trên dòng người tấp nập kia, ngoài người Tây chiếm đa số, còn có người Á châu như Trung hoa, Nhật bản, Ấn Độ...không thấy bóng dáng VN nào ngoài đám chúng tôi. Còn một giống dân đặc biệt nữa tôi thấy nhiều ở đây, đó là người Hồi giáo Bắc Phi.Đàn ông Bắc Phi ông nào cũng để râu, gương mặt cần sỏi đá, riêng đàn bà có nước da trắng mai má, phần lớn họ có gương mặt bầu bĩnh, mắt lớn, lông mày rậm, mũi to, nét mặt nhìn chung có nét hiền hiền ngơ ngác. Hiện nay theo luật mới, họ không được bịt mặt nơi đông người, nhưng cái khăn trùm đầu thì vĩnh viễn. Họ mặc áo dài lưng thụng, không thấy eo co đồi núi chỉ hết, tôi thật tình mà nói rằng áo dài của họ không có chút

thắm mỹ nào cả, so với áo dài VN thì kém xa. Đầu đường Champs Elysee là Khải Hoàn Môn một biểu tượng khác của nước Pháp, tôi đã nói rồi mà, nước Pháp có rất nhiều biểu tượng quốc gia như thế này, du khách tụ tập chung quanh rất đông đảo, trên nền đá trước Khải hoàn môn có một ngọn lửa nhỏ cháy suốt ngày đêm nhằm tưởng nhớ những chiến sĩ vô danh đã nằm xuống cho sự vinh quang của nước Pháp, trên tường có khắc nhiều tên danh nhân tôi đọc mãi mà không biết một ai cả.

Sáng hôm sau, chúng tôi kéo nhau ra khu quận 13.Nói tới người Việt ở Mỹ người ta nói tới khu Little Saigon ở Nam Cali, và khi nói tới người Việt tại Pháp người ta nhắc tới khu Quận 13 này. Ô kia! Sao khu vực này củ kỹ quá vậy, các bảng hiệu trình bày thiếu thắm mỹ và có vẻ cẩu thả nữa. Không có chợ VN mà chỉ có chợ Tàu tên Paris Store và Tang Frere. Chúng tôi bước vào chợ Paris Store xem thử, một mùi hôi xộc vào mũi, ngôi chợ cỡ trung bình, hàng hóa không phong phú, so với chợ VN ở Little Saigon thì còn kém xa lắm. Chúng tôi dạo qua các cửa hàng, nơi nào có người Việt là nơi đó có tiệm vàng, ở đây cũng

có khá nhiều, rồi thấy có tiệm cắt tóc uốn tóc, tiệm bán đồ trang trí loại rẻ tiền. À có thấy tiệm đĩa nhạc của trung tâm Thúy Nga(Paris By Night) đây là tiệm đầu tiên nguyên thủy, là nơi chôn xuất phát của TT Băng nhạc lừng danh này, sau này TN di cư sang Mỹ, hùng cứ ở nam Cali, cho nên cửa hàng này chỉ còn phụ thuộc. Cuối cùng chúng tôi kéo vào nhà hàng VN, tôi gọi món Phở để xem Phở Paris ra sao, các em các cháu, người thì cơm sườn, người thì gọi cơm bò lúc lắc... Tô phở bung ra, tôi nhìn thấy mà hỏi ơi! Tô khá lớn, trên mặt để lèo tèo vài lát thịt bò, gấp ăn vài đũa, tôi nghĩ tiệm này mà mở bên Cali thì chắc sập tiệm sớm. Giá 1 tô phở là 9 Euro tương đương 12,5 đô Mỹ và bằng 250 ngàn tiền VN, trong khi Phở cali chỉ có 5-6 đô, một đĩa cơm sườn giá cao hơn khoảng 12 euro. Có đứa em, ăn được vài miếng cơm sườn rồi bỏ ngang vì dở quá. Thế đấy! chỉ vì đi dạo cảnh lướt qua, không biết tôi có nhận xét sai lầm không nhỉ?. Nhưng cuối cùng động lại trong tôi khu Quận 13 này quá tệ.

Rời khu quận 13, chúng tôi viếng thăm cung điện Versailles, cung điện cực kỳ nguy nga tráng lệ, mà tôi chưa từng thấy bao giờ. Lạ thật, nước

Pháp cái gì cũng nhỏ xíu, chỉ có cung điện là to. Tôi được biết ông vua Louis gì đó đã vắt kiệt sức dân để xây dựng nên cung điện này, tôi ước tính nó gấp 3 lần dinh Thống Nhất ở Sài Gòn, và lớn gấp nhiều lần tòa Nhà Trắng của Tổng Thống Mỹ. Ông vua chắc thuộc dòng họ “Nô”, nên đã gây dựng cung điện để hù dọa và lấy le với các nước láng giềng. Cũng may trong lịch sử VN, không có ông vua nào như thế cả, hầu hết vua chúa VN đều thương dân như con đẻ, họ thông hiểu đạo lý Thánh hiền” Dân Chi Phụ Mẫu”, nên họ không nở bóc lột mồ hôi và xương máu người dân để xây dựng những cung điện như thế này. Nhưng đám hậu sinh của các vị vua chúa VN không được như vậy, thời nay đám đại gia đám vung tiền mua những chiếc xe Rolls Royce, trị giá 1 triệu rưỡi đô 1 chiếc, họ dám ăn những tô phở bò Kobé giá 40 đô 1 tô, trong khi dân đen chưa chắc kiếm nổi 5 đô la 1 ngày, thật là “Hậu sinh khả ố”

Ngày thứ bảy 14-5, mãi đến 4 giờ chiều chúng tôi mới rời Paris đi Strasbourg để thăm bạn tôi. Lê Công Thành chuyển từ trường Bán Công về Trường THPT vào năm 1965 niên khóa 67-68 thuộc K2, cùng lớp với : Ánh Nga, Minh Phượng, Kim

Duyên, Mỹ Kim, Bích Lan, Mỹ Lệ... Đến năm lớp Đệ Nhất, tôi và Thành học chung với nhau lớp Đệ Nhất A, đây là lớp đệ nhất đầu tiên của Trường, và danh xưng Đệ Nhất chỉ được gọi lần chót, để sang năm 70 thì bắt đầu gọi là lớp 12. Lúc ấy, Thành dọn sang ở hẳn nhà tôi, nên tình thân thiết nảy sinh từ đó. Đường từ Paris đến Strabourg dài 500 cây số, các cậu em tôi phóng xe cũng “tới” lắm nên chỉ khoảng hơn 7 giờ là tới nơi. Theo GPS, xe chạy đến đậu trước tòa chung cư của Thành, 1 cậu em bước xuống đi vợ vẫn tìm chỗ đậu xe bỗng nghe tí tít từ trên tầng cao 1 giọng nói ồ ề: ê!ê! có phải VN không? Đám đầu đen chúng tôi biết đích thị là phe ta rồi, tôi ùa ra khỏi xe và kêu lên mừng rỡ. Bạn tôi vội vàng chạy xuống, chỉ chỗ đậu xe rồi hướng dẫn cả đám lên lầu bằng thang máy nhỏ tí (hết nhỏ xíu rồi tới nhỏ tí) Nhà hắn ở tí trên tầng 5, mỗi căn hộ có một bảng đồng đề tên người chủ, căn hộ hắn có bảng tên Lê Công Thành. Ôi bạn tôi, mừng mừng, tủi tủi, chúng tôi chia tay nhau mãi 29 năm sau mới gặp lại, thời gian nghỉ mà kính hãi. Sao bây giờ hắn nhỏ rút lại trông gầy nhom và có vẻ già trước tuổi. Mọi người vào trong nhà, ngồi quây quần

quanh một cái bàn trong phòng khách. Nhà có 1 phòng khách và 4 phòng ngủ nên gọi là nhà F5(thật không hiểu là sao nữa) Thức ăn được chị Thành dọn sẵn trên bàn ê hề, có lẩu thập cẩm, vịt quay, mì xào... Thành nói chuyện huyền thuyên, mặt nhăn như ông cụ, giọng nói vẫn ròn rảng, ào ào như lệnh võ. Đường xa khiến chúng tôi mỗi mệt và đói bụng nên ăn uống xì xụp ngay. Thành nói đã từ lâu bỏ hẳn cơm, chỉ toàn ăn bánh mì. Ai ai cũng nhao nhao hỏi sao lạ vậy. Còn tôi chẳng ngạc nhiên gì cả, bởi tôi đã quá quen thuộc với hắn rồi. Thời gian mà hắn ở cùng nhà với tôi, gia đình hàng tháng gửi tiền cho hắn đóng cơm tháng. Hắn không đóng cho ai cả, mà đem tiền dẫn bạn đi nhậu 1 châu phủ phê, nhưng cũng biết lo, còn chừa lại tiền, hàng ngày mua 2 ổ bánh mì, sáng chiều ăn với cháo, suốt 1 năm trôi rờn rã như vậy, thế mới kính.

Hai đứa chúng tôi sau khi đi học một thời gian bèn nghiệm ra rằng, chúng tôi không có năng khiếu học hành chi cả, mà chỉ có khiếu ngồi quán café, quán nhậu và tán dóc. Chúng tôi còn có cái tật, vào mỗi sáng thứ năm là ngay rạp ciné đổi phim mới, thế là chúng tôi trốn học đi xem phim

cao bồi tại rạp Văn Hoa Đa Kao. Đi học thì đậu xe Honda ngoài hàng rào, giờ nào không thích học thì cúp cua, vạch hàng rào kẽm gai chui ra ngoài, lên xe đồng thắng đi chơi(bản tự khai muộn màng). Có bữa Thầy Hồ Vạn Chung lần lượt gọi 2 đứa tôi lên bảng làm toán Vật lý, cả 2 thằng đều ú ớ lọng ngọng, Thầy Chung vừa đuổi về chỗ, vừa lắc đầu chán ngán cho 2 tên học trò vừa đẹp trai vừa học dở. (Trời ạ!)

Thành có 3 thằng con trai, vừa học hành giỏi giang vừa cao lớn và rất đẹp trai, có cậu con lớn lập gia đình và ra ở riêng, ở nhà chỉ còn 2 cậu nhỏ. Sáng hôm sau, Thành cùng cậu con trai út dẫn đám chúng tôi ra thăm thành phố Strabourg. Bạn nói, Strabourg ở sát biên giới Đức, nên rất giống các thành phố bên Đức. Trước hết ghé thăm một ngôi nhà thờ cổ rất đẹp, hầu hết các ngôi nhà thờ mà chúng tôi ghé thăm trên đất Pháp đều xây dựng hết sức công phu, biểu lộ tâm lòng mến mộ Thiên Chúa rất cao của dân Pháp, kể đó chúng tôi lên thuyền ngoạn cảnh thành phố, 2 bên sông là những ngôi nhà xinh đẹp, khung cảnh lãng đãng mơ màng. Ủa mà sao thành phố vắng tanh vắng ngắt vậy cha? Bạn nói, trên toàn nước Pháp,

vào 2 ngày cuối tuần, tất cả mọi hoạt động đều ngưng nghỉ: văn phòng dịch vụ hàng quán, siêu thị... đều đóng cửa, chỉ trừ nhà hàng. Lạ nhỉ, bên Mỹ thì không như thế đâu, làm quân quật như trâu cày ngựa kéo, làm ngày không đủ tranh thủ làm đêm(câu này nghe sao quen quen)

Đến trưa cả đám lại kéo về nhà ăn cơm, chị Thành lo liệu thức ăn chu đáo, mọi người vừa ăn vừa nghe Thành nói chuyện, những câu chuyện mà tôi đã nghe từ mấy chục năm nay, đến nỗi thuộc lòng. Để mặc hấn nói, tôi lơ đãng nhìn quanh và chợt thấy một tủ sách có một ngăn chứa đầy sách VN, do chính tôi gom góp từ bên Mỹ gửi qua tặng, tất cả đều được giữ gìn cẩn thận, biểu lộ một cách trân trọng tình bạn của Thành, làm cho tôi cảm động lắm.. Tôi có rất nhiều bạn bè thân thiết và tôi còn có một may mắn là được kết giao bằng hữu với LCT, 1 người luôn luôn đối với bạn bằng cả một tấm lòng hào sảng cao ngất. Buổi tiệc nào rồi cũng đến hồi chia tay, thôi già biệt bạn tôi LCT, lần chia tay trước kéo dài 29 năm, còn lần này không biết được, bởi lẽ dòng sông nào cũng trôi mãi miết ngậm ngùi.

Về đến nhà, sáng hôm sau Di tôi đưa chúng tôi đi lòng vòng thăm thú khắp nơi. Gần nhà có ngôi chợ tây tên là Carrefour, ngôi chợ khá đẹp và bề thế. Bước vào trong, tôi ngạc nhiên khi thấy chợ Tây lớn hơn chợ Mỹ khá nhiều, người đi chợ tấp nập, đặc biệt là chỗ quầy bánh mì, quầy to lớn lắm, bán đủ loại bánh, nhiều nhất là bánh mì baguette, loại bánh mì này tôi đã ăn mấy ngày qua, mùi vị thơm ngon vô cùng, không nơi nào có được như thế, không lẽ người Pháp có bí quyết bí mật để chế biến loại bánh mì này hay sao? Hình như người Pháp thích ăn bánh mì hơn người Mỹ, tôi đứng ở quầy thấy người ta mua bán tấp nập, còn ở bên Mỹ quầy bánh thừa thớt lắm.

Rời chợ Tây, chúng tôi đi qua chợ Tàu cũng gần đó, cũng thuộc hệ thống chợ Paris Store, bước vào chợ tôi lại ngửi thấy mùi hôi đặc trưng, giống y như cái mùi mà tôi đã ngửi trên Paris. Lạ thật! lần này, tôi dạo quanh và quan sát kỹ lưỡng hơn. Tôi cầm bịch rau muống lên xem, rau muống thật sạch sẽ và cho vào bịch cẩn thận, khi nhìn bảng giá tôi thấy thật lạ lùng và kinh hãi, 1kg rau muống giá 11 euro bằng 15 đô la Mỹ và bằng 300 ngàn tiền VN. Một củ sắn (hay củ đậu) nhỏ bằng nắm tay

giá 1,8 euro bằng 50 ngàn tiền VN. Tôi chợt nhớ lại những ngày qua, tôi đã thấy, 1 đĩa beef steak giá 18 euro, bằng 25 đô Mỹ bằng 500 ngàn tiền VN, xăng giá 1,5 euro cho 1 lít (bằng 2 đô/lít). Còn quần áo giá đắt gấp 3 lần, 1 cái áo pull cá sấu Lacoste giá bên Mỹ khoảng 35 đô, giá Tây là 80 euro bằng 112 đô Mỹ... Với con mắt người Mỹ, tôi không hiểu sao dân Pháp lại chịu đựng nổi những con số khủng khiếp như thế này. Ôi! Nước Mỹ của tôi, (tôi thờ dài) cũng đâu có thua kém gì. Bà vợ tôi cắt đứt sâu vào ngón tay, không cầm máu được, chạy đến phòng cấp cứu của bệnh viện, ngồi chờ thì lâu, chờ làm thì chỉ 15 phút, Bác sĩ ngó sơ sơ, bảo y tá nhỏ vài giọt keo và băng lại thế là xong. Hai tháng sau, bệnh viện gửi về 2 cái hóa đơn tính tiền, hóa đơn trả cho bệnh viện là 800 đô và hóa đơn trả cho bác sĩ là 500 đô, tổng cộng 1300 đô cho việc chữa trị cho việc chảy máu đứt tay. Tôi nhận hóa đơn mà muốn té xiu, không hiểu bằng cách gì mà họ tính tiền quá ác độc và vô lý đến như thế. Bạn tôi đi thông tin giá 42000 đô, người khác đi mổ sạn túi mật giá 45 ngàn đô. Ghê gớm chưa? À! Thì ra tôi hiểu rồi, 1 ngày đàng 1 sàng khôn là ở chỗ này đây. Nước

Pháp đánh thuế thật nặng vào hàng hóa tiêu dùng, rồi dùng số tiền đó chi dùng cho trợ cấp xã hội, đặc biệt nặng nề nhất là trợ cấp y tế. Ở Mỹ, các trợ cấp này rất yếu, cho nên hàng hóa rẻ hơn bên Pháp nhiều. Được cái này mất cái kia, hình như ông Trời cũng công bằng lắm.

Suy cho cùng, tôi lờ mờ cảm thấy rằng hình như người Việt ở Pháp họ biết “enjoy” cuộc đời hơn người Việt bên Mỹ. Họ chỉ làm việc 35 giờ/tuần, cho nên họ có nhiều thời gian hơn cho gia đình cho con cái, cuối tuần họ biết quần tụ lại bày ra ăn uống vui chơi, xem phim ca hát. Cả 2 vợ chồng nếu cùng đi làm, thì họ cũng mua được nhà, mua được xe, cũng dành dụm được tiền đi du lịch đó đây. Có bữa chú em, chở chúng tôi ra thăm một cái hồ rất lớn ở Lyon vào dịp cuối tuần, nơi đó quần tụ rất đông người, có thể trên cả ngàn người, phần lớn là người Việt, Miên, Lào, họ tụ lại tổ chức ăn uống, đánh bài, chơi thầy bi sắt, nắn võng, có cả bán rau củ trái cây mang từ vườn nhà ra, không khí rất thanh bình nhàn nhả. Hàng năm theo luật lệ, dân Pháp còn được hưởng 5 tuần vacation, được hưởng lương và phúc lợi đầy đủ, đầu ốm đã có nhà nước lo, có thể họ không giàu như người

Việt ở Mỹ, nhưng họ cảm thấy như vậy đủ rồi. tri túc, tiện túc, đãi túc, hà thời túc- biết đủ là đủ, chờ cái đủ đến, biết đến bao giờ?

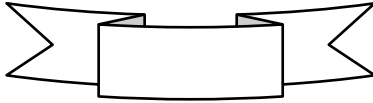
Đêm cuối cùng ở Lyon , tôi trần trọc mãi không ngủ được. Tôi nhớ hồi chiều trong bữa cơm chia tay, đứa cháu gái 8 tuổi tên Sylvie, nói với chúng tôi bằng thứ tiếng Việt khá rành rẻ, cháu nói chầm chậm từng tiếng một: Con tưởng Bác Hai gái, bác Hai trai, ở đây luôn với nhà con chứ, sao 2 Bác lại về Mỹ? Tôi trả lời cháu” hai Bác phải về để đi làm kiếm tiền, ở đây không có ai nuôi! Cô bé đáp “Để con nói Ba Mẹ con đi làm nuôi 2 Bác, con sẽ lấy tiền trong trương mục của con ra nuôi 2 Bác nữa” Đêm đó cháu đòi ngủ chung với chúng tôi, cháu trải 1 tấm nệm nhỏ trên sàn rồi ngủ trên đó. Nửa đêm giật mình thức giấc, phòng ngủ tối thui, cháu phải lấy tay sờ soạng trên giường xem chúng tôi còn ở đó không hay đã đi mất tiêu rồi. Đến 4 giờ sáng, chúng tôi thức dậy sửa soạn ra phi trường, cháu bé cũng thức dậy ra đứng góc nhà nhìn chúng tôi và khóc thút thít. Mẹ nó lấy máy hình ra chụp 1 tấm, cháu đứng cạnh vợ chồng tôi mà nước mắt lưng tròng.

Tội nghiệp, mai kia những
lâu đài cung điện, những khung
cảnh nguy nga tráng lệ của
nước Pháp sẽ mờ dần, nhưng

những ân tình của người thân
chúng tôi trên đất Pháp sẽ mãi
mãi tồn đọng trong lòng tôi.

Viết xong tại Florida ngày 2-7 2011

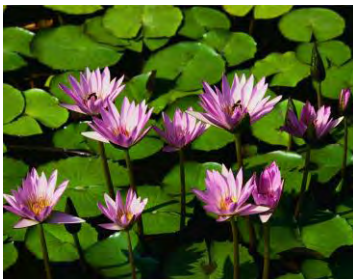
Ngô Định Châu (K.2)

LI à B`B<

Phương Lan

Xuân trở về mang theo luồng gió mới
Thổi vào hồn, vạt vật chợt hồi sinh
Nguồn cảm xúc như khơi nguồn bất tận
Xuân trở về, người tri kỷ đợi mong
Gom hết bao kỷ niệm những tháng năm
Về chốn cũ, nơi buồn - vui cất giấu
Làng quê ấy, nơi từng nuôi con lớn
Xuân trở về, góc nhớ vỡ tràn ra

Đã bao năm, lần thời gian, con đếm
Mẹ không còn, quê cũ cũng mù xa
Cây mai vàng, Xuân đến, vẫn nở hoa?
Cây mận đỏ có còn đong đưa trái?
Vườn trà xanh, lá còn xanh như trước?
Cây cau gầy, còn đứng, trĩu đầy hoa?
Cành bông sứ thơm ngát trước hiên nhà?
Cây vú sữa, có vừa rơi trái chín?

Ngày Tết đến, lòng con sao nhớ quá!
Bên bếp hồng chờ bánh chín tỏa hương
Tựa vào Mẹ, tìm ngực áo thơm thơm
Con nhong nhẹo, chờ tay Mẹ âu yếm
Đêm giao thừa, lòng sao mà náo nức!
Vài giờ thôi, mặc áo mới Mẹ may
Áo thùng thình, quần chấm gót thật dài
Mẹ bảo mặc, Tết vài ngày, con lớn
Mừng một Tết, cả nhà vui sum họp
Được lì xì, lớp cốp cắn hạt dưa
Mứt Thèo Lèo, ăn thỏa thích say sưa
Mẹ không mắng, vì kiêng ba ngày Tết

Nay xứ người, bao lần Xuân đi-đến
Thiếu mai vàng trang điểm góc vườn sân
Trời vào Đông, mưa tuyết trắng rưng rưng
Nhớ da diết những mùa Xuân năm cũ...

Montréal_Mùa Xuân 2012

MÖA.....

LELAN (k7)

*Một

Sáng nay thức dậy
Mưa rớt trên vai
Mưa dài trên phố
Một mình lặng lẽ
Nỗi buồn chưa phai...

.....

Cửa hàng vắng khách
Tàn ngàn vãn thơ
Thì ra mình vẫn
Còn nhiều mộng mơ...

.....

Mưa vẫn trên vai
Thả dài thương nhớ
Đầu hai thứ tóc
Chưa thôi đại khờ...

.....

Mưa ơi , mưa ơi !!!

*Hai

Mưa đã trở về cho cảnh non thức giấc
Tiếng dế mèn rét rét gáy quanh đây
Hơi sương lạnh, mặt trời như ngái ngủ
Bước khẽ khàng, kéo áo lụa gió bay...

*Ba

Những ngày mưa tiếp nối những ngày mưa.
Sợi mưa hân hoan, sợi mưa buồn ngủi...
Và cả những sợi mưa bình yên cùng em rơi vào trong
nỗi nhớ...
Đã có bao nhiêu sợi mưa bay qua trong đời ta hờ anh
Sợi nào còn ở lại?
Sợi nào đã trôi đi...
Sợi nào mãi đan những vấn vương tiếc tưởng cho
một thời xa lắc.
Sợi nào còn ngồi lại cùng ta trong buổi chiều hôm
nay: tay trong tay,ngai ngàn, bồi rồi...
Ôi,
Những ngày mưa tiếp nối những ngày mưa
Những buồn vui tiếp nối...
Những chờ mong tiếp nối...
Nhặt nhòa...
Riêng một bóng ai....

Thơ tặng chồng.

LELAN (K7)

*Đêm nằm tính mãi trong đầu,
Sáng ra đi chợ, nấu gì ăn đây??
Chồng thì vẫn ngủ phây phây...
Đập hai ba cái chẳng lo dậy dùm.
Thịt gà, thịt vịt kho gừng,
Hay là rau luộc, mắm chưng hờ chàng??
Canh bầu, canh bí, tép rang,
Món nào con thích, món nào chàng ưng??
Tiền bạc thì chỉ có chừng
Vừa ngon, vừa rẻ, tính bụng cả đầu!!
Sáng ra hai mắt quầng sâu,
Da nhăn, má hóp, tưởng đâu bà già.
Nội trợ khổ lắm đó nha!
Nói cho chàng biết để mà thương em!!!*

Lý Thanh Bình (khóa 5)

Ở Việt Nam, trong cái khoảng lặng vào một khoảnh khắc mùa xuân và sau một tách trà thơm tôi lại nhớ đến ngày Tết Nguyên Đán. Bài thơ ÔNG ĐỒ GIÀ khiến tôi ngẫm ngợi nhiều.

*Mỗi năm hoa đào nở
Lại thấy ông đồ già
Bày mực tàu, giấy đỏ
Bên phố đông người qua*

...

Vũ Đình Liên (1913_1996)

Quê tôi ngày nay không còn ông đồ xưa, người ta không còn thuê ông đồ viết cho câu đối tết, không còn thấy “Lá vàng rơi trên giấy_Ngoài trời mưa bụi bay”. Và không còn thói quen thường thức những nét chữ “Hoa tay thảo những nét_Như phượng múa rồng bay” của Ông Đồ. Dẫu biết rằng cuộc sống luôn tiến hóa, phát triển để tiến bộ, ai cũng muốn ngày mai là một ngày mới hy vọng mọi thứ đều có sự thay đổi tốt đẹp. Sao trong tôi luôn muốn nghĩ về khoảng trời xưa nhất là vào những ngày đầu xuân, nên có người nói tôi là người hoài cổ. Có thể

là vậy, cứ vào những ngày cuối năm, sau lễ cúng đưa Ông Táo là lòng tôi cứ nao nao như đứa trẻ luôn mong đợi ngày mừng một để được mặc áo mới. Rồi chợt nhớ lại những mùa xuân rất xa, lại một lần nữa tự hỏi mình rằng.

Nhưng mỗi năm mỗi vắng

Người thuê viết nay đâu?

Giấy đỏ buồn không thắm

Mực đọng trong nghiên sầu...

Giờ thì tôi vẫn thích thư pháp với tính nghệ thuật cao và chuẩn. Chữ Việt được các nghệ nhân tài hoa phun châu, múa bút lên những tấm vải lụa hay trên các tấm mảnh tre rất mỹ thuật, rất gọn, rất phóng khoáng và cũng rất có hồn.

Những người ở thành phố lớn của các nước Âu, Mỹ chắc hẳn họ rất ngạc nhiên, rất khó hiểu vì ở thế kỷ XXI này lại có những vùng đất như quê tôi, người dân có một nếp văn hóa vẫn còn đậm nét Châu Á của một thời xa xưa. Mặc dù ngày nay có nhiều tiện nghi của một xã hội phát triển, sự cập nhật nhanh trên internet hay qua TV cáp quang với đầy đủ các kênh trên thế giới làm cho cuộc sống có sự thay đổi dần trên quan niệm và ứng xử nhưng văn hóa Việt không vì thế mà có thể một sớm một chiều đánh mất. Cái hồn quê vào mỗi dịp xuân về

tuy có khác nhiều so với ngày xa xưa nhưng vẫn còn in rõ dấu ấn Việt trong những phong tục tập quán cổ truyền nhất là vào những ngày Tết. Trong những năm tôi ăn tết ở thành phố, những cuộc vui thì không thiếu, gì cũng có nhưng dường như có một thứ gì đó đang thiếu vắng trong tôi. Một thành phố đầy những ánh sáng và âm thanh, xe cộ và người, hối hả và chật chội, cái chặt vật hiện rõ qua từng con đường góc phố. Cứ mỗi năm khi có ngọn gió chướng thổi về và những con chim én chao liệng rồi đậu lại trên những dây điện chằng chịt trên nóc phố tôi lại nhớ về một miền quê, nơi mà ngày xưa tôi còn ba mẹ, anh chị xúm xít lại lo toan cho một cái tết, tuy nghèo nhưng rất đầm ấm.

Tất cả qua đi nhanh, rất nhanh! Một hình ảnh luôn gợi nhớ đầy cảm xúc về một dòng sông quê với bài ca vọng cổ đặc trưng Nam bộ, một vùng sông nước hữu tình. Nước tràn bờ vào những ngày trở gió, nước lên tận gốc bưởi trước nhà rồi loang loáng dưới ánh nắng gọi lòng đất để nghe âm âm vị mật ngọt của phù sa. Ngọn gió chướng cứ mơn man trên mặt sông để con xuồng nhỏ cứ dập dềnh trên những con sóng gợn gợn bóng mùa xuân. Ngọn gió mãi xôn xao trong tiềm thức, gợi nhớ mơ màng một hình ảnh xa xưa và cứ đọng đưa, đọng đưa như một điệp khúc tự tình không dứt. Hương phù sa ngan ngát đi vào một khúc dân ca mộc mạc nhưng chứa đầy ấp tình yêu và văn hóa Việt của nhiều thế hệ tiếp nối đã đi suốt qua bao thời kỳ lịch sử. Một chút chén choáng men say cho ngày đầu của một năm đầy mơ ước. Một chút đưa duyên của những chàng trai, cô gái đến thì yêu thương chín đã. Một chút thơm lừng lan tỏa của hương xuân qua từng cổng làng, giếng nước, gốc cây. Lại có thêm một chút trầm mặc, xuyến xao để cho tâm hồn người luôn nhớ về những mùa xuân cũ.

Cứ như chờ đến phút giao thừa, cổng trời mở ra cho mùa xuân vang gọi làm bung nở từng cánh mai vàng. Những thân cây khẳng khiu cần cỗi nằm bất động qua suốt mùa đông giá lạnh vì nghe âm vang mùa xuân đến nên chột giật mình làm nhú lên vô số những chiếc nụ non xinh. Dòng nhựa đã đến lúc căng đầy và chờ đến phút đầu tiên của một năm lại rần rần tuôn chảy trong từng tế bào của cây cỏ lá hoa sau một mùa đông rét mướt. Những cành đào cho thêm nhiều nụ hoa mới tinh, màu phớt hồng đáng yêu đến lạ! Các loài hoa khác cũng đã nghe tiếng xuân nên đua nhau khoe sắc thắm:...Vạn thọ, Cúc vàng, Hồng, Thược Dược, Mãn Đình Hồng, Cúc mâm xôi, Hồng bạch, Hồng tỷ muội....Những loài cỏ dại cũng đã đến kỳ hẹn của một ngày hội trở hoa. Hoa từ trên thảo nguyên xa xôi lạnh lẽo cho đến miền đồng bằng sông nước, đi đâu cũng có hoa xanh, tím, vàng, hồng...Lũ bướm nhiều màu sắc thỏa sức tung tăng đi tìm nhụy mật của hoa, chúng bay lượn rập rờn, rập rờn từng con rồi lại từng đàn như trải hội.

Qua bao nhiêu mùa xuân, dường như năm nào cũng như năm nào nhưng không hiểu vì sao tôi vẫn cảm thấy mùa xuân luôn rất lạ và dường như mùa xuân cũng rất quen! Một mùa xuân sắp đi qua, lòng chột bồi hồi xúc cảm vì không muốn chia

tay vội, nhưng mọi sự trên đời này nếu có bắt đầu thì sẽ có lúc kết thúc. Biết vậy cứ sao lòng lại cứ mãi bịn rịn không muốn chia xa? Một năm mới cũng sẽ qua với hai mùa mưa nắng, bao nhiêu thay đổi và cảm xúc, thế rồi xuân lại trở về... Vòng tuần hoàn được lập đi lập lại đã bao lần, mỗi một mùa xuân cũng có chút đổi thay, trong lòng người cũng có chút thay đổi. Người luôn muốn có một mùa xuân mới lạ hơn xuân qua, chờ mong một sắc thái vừa giao hòa vừa đổi mới. Tôi thì luôn nhớ về xuân xưa và chợt nhớ đến từng cánh én, nhớ từng ngọn gió chướng cuốn theo những chiếc lá cuối đông. Tôi nhớ tấm áo mẹ may ngày Tết với mùi hồ vải còn thơm nguyên, nhớ bao lì xì đỏ thắm của mẹ cho vào túi ngày mồng một tết. Nhớ tiếng pháo giao thừa rộn rã trong đêm trừ tịch sao thiêng liêng, hào hức của niềm hạnh phúc dâng trào. Nhớ ơi là nhớ những hàng quán miền quê chưng bày hàng Tết hấp dẫn đến mê hoặc cho dù các thứ chỉ ít ỏi với điều kiện của xã hội ngày xưa. Nhớ những vỉ lá dừa phơi chuối khô chờ tết để làm mứt chuối, nhớ đòn bánh tét được vớt ra từ cái nồi to còn bốc hơi nóng trong cái se lạnh của đêm ba mươi. Nhớ bếp lửa hồng mẹ ngồi nướng bánh phồng nếp, lửa rơm bập bùng cho gương mặt mẹ đỏ bừng hạnh phúc, cho dáng mẹ thêm huyền hoặc như chuyện cổ tích thời xưa và tôi đang đứng bên mẹ vừa ngắm mẹ thật kỹ vừa để chờ bánh chín. Miếng bánh phồng tan dần trong miệng như tình mẹ đi vào cho đầy ấp thêm tâm hồn tuổi thơ. Nhớ tiếng trống đình làng hát hội cuối năm cứ thôi thúc, dồn dập đầy sức cuốn hút để bao người lo thu xếp công việc cho nhanh, lo việc nhà cho tươm tất để vào chập tối cùng nhau vui chơi. Mọi người được một dịp thưởng thức nhiều vở tuồng cổ có tiếng hát mê đắm hồn người. Một sân khấu có nhiều ánh đèn màu về đêm thật huyền ảo thật lạ mắt rồi tiếng đàn du dương lúc trầm, lúc bổng, lúc khoan, lúc nhặt... Thời đó chỉ có thế sao tôi lại nhớ đến nao lòng! Thật là một đêm vui không thể thiếu vào ngày tết.

Đúng là tôi không sao kể hết và chẳng bao giờ kể hết những hình ảnh và cảm xúc tôi đã cất giữ từ thời còn tấm bé. Tất cả như một cuộn phim dài tập được chiếu lại chậm chậm, chậm chậm... Mỗi tập hay mỗi phân đoạn của bộ phim luôn đầy ắp những hình ảnh, âm thanh thật rõ nét và sống động đến từng chi tiết. Như có tầm nhìn của một đạo diễn giàu kinh nghiệm được thể hiện hết sức nhuần nhuyễn, gắn kết qua từng tiểu đoạn của thời gian, kết hợp với những nhân vật được tái hiện lại sinh động đến kinh ngạc! Có đoạn như được chiếu chậm lại để hồi tưởng, suy niệm mông lung và dường như có một dàn nhạc giao hưởng đầy tài năng đang chơi một khúc sonata trầm buồn và có tiếng vĩ cầm chọt buông cao vút vào không gian mênh mông như để đi tìm một mùa xuân của thời xa xưa nào đó. Có phải chăng đó là một MÙA XUÂN HOÀI CÔ?

P O" T P I " P Ǿ K " E J W [P " T P I

Năm 2012 được UN chọn là năm của HỢP TÁC XÃ, để khuyến khích một kiểu làm ăn đã có từ xưa, nói ngắn gọn là “cùng làm cùng hưởng”, đến nay mang một nghĩa mới là “doanh nghiệp vì xã hội”, nói nôm na là “làm thiện bằng cách làm ăn”. Thí dụ mở xưởng làm chổi để tạo việc làm cho người khiếm thị, mở xưởng thêu tranh để tạo việc làm cho gái quê ít học. Mở mấy xưởng này người ta không nhắm làm giàu mà nhắm giúp đỡ những người thiệt thòi trong xã hội, miễn sao vẫn kiếm ra tiền để trang trải. Như vậy khuyến khích là phải.

Năm 2012 cũng được chọn là năm của Alan Turing, dân xứ Anh, nếu còn sống sẽ thọ 100 tuổi, được coi là ông tổ của khoa học máy tính, và là người tin rằng linh hồn vẫn còn sau khi chết.

Năm 2012 trái đất đông nghẹt: BBC tính ra lúc 0 giờ ngày 01-01-2012 sẽ có 7,010,105,800 người, so với 3,123,966,603 lúc 0 giờ ngày 01-01-1962. Như vậy 50 năm qua đã có thêm gần 4 tỉ người mà ta nào có hay; và ta sẽ xin phép cụ Tú Xương “update” bài thơ của cụ như sau:

*Lẳng lẳng mà nghe nó chúc con
Sinh 5 đề 7 được vuông tròn
Phố phường chật hẹp người đông đúc*

Bồng bề nhau lên nó ở MOON.

Năm 2012, nhân tiện, theo dân Á Đông, cũng là năm con rồng. Trong 12 con giáp, con này khó hiểu hơn hết, vì chưa ai thấy nó bao giờ. Muốn tìm hiểu con này, trước hết ta phải đi bái một ông „cryptozoologist” học môn “cryptozoology” để tìm hiểu mấy con “cryptid” đã.

“Cryptid” tiếng Anh có nghĩa là một loài sinh vật mơ-mơ-hồ-hồ nằm ở giữa mức được người đời trông thấy và mức được khoa học công nhận. Cái việc “trông thấy” đó cũng chẳng có chứng cứ gì ngoài vài mẩu chuyện, vài lời đồn. Cryptid có thể là:

- biến thể của một loài có thực,
- một loài được cho là mới mất gần đây nhưng nay vẫn còn, thí dụ con bò biển *Hydrodamalis gigas* tưởng đã mất khoảng năm 1770,
- một loài chỉ được biết qua hóa thạch nhưng nay vẫn còn, thí dụ con “mokele-mbembe” ở châu Phi, có người nói nó là một con khủng long còn sống,
- một loài được biết qua hóa thạch tưởng đã mất nhưng nay vẫn còn, thí dụ con mammoth *Mammuthus primigenius*, tưởng đã mất hồi 10 ngàn năm trước,
- một loài không để lại hóa thạch nhưng có bà con với một loài có thực, thí dụ con sói núi Andes,
- một loài không để lại hóa thạch cũng chẳng có bà con với loài nào có thực, thí dụ rắn biển.

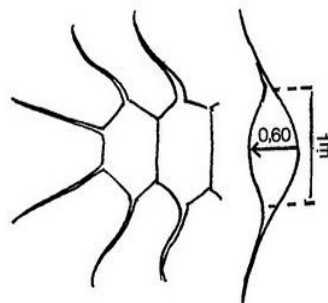
Bỏ qua những trường hợp bịa đặt, trông gà hóa cáo, cryptid có thể là một loài sinh vật có thực, thí dụ con okapi, nó được truyền tụng qua 2500 năm ở châu Phi và công nhận năm 1901 với cái tên mới toanh *Okapia johnstoni* (hình bên).

Rùa hồ Gươm trước kia cũng là một cryptid. Sau này, biết rằng nó có thực và đã gọi nó là *Rafetus leloii* theo tên vua Lê, nhưng người ta cho rằng con này đã được mô tả ở nơi khác với tên *Rafetus swinhoei*, nên rùa hồ Gươm đúng ra không phải cryptid mà là một con rùa ở nơi khác đi lạc đến hồ (hoặc là ai đã đem nó đến hồ), vậy thôi.

Ở VN còn vài con cryptid. Một là **người rừng**, có khắp Đông Nam Á chớ hồng riêng VN. Nghe nói người Pháp thấy nó từ năm 1947⁽¹⁾ và lính Mỹ gặp nó trước năm 1975⁽²⁾. Cũng nghe nói dân gian đã thấy người rừng từ lâu và gọi nó là con “xà niêng”, nhưng lại thêu dệt cho đó là người ngậm ngải tim trầm bị biến ra.

Hai là **con bò sừng xoắn**, nghe nói cặp sừng của nó thỉnh thoảng có bán ở VN và Miên, nhưng cũng nghe nói đó là đồ dỏm.

Ba là **con rít biển**; gọi vậy vì nó trông giống một con rít khổng lồ. Năm 1925, Armand Krempf, giám đốc Nha Hải dương - Ngư nghiệp Đông Dương, cho biết ông Trần Văn Côn 56 tuổi và mấy người khác đã thấy xác của một con rít biển mất đầu bị dạt vô bờ vịnh Hạ Long năm 1883. Nó dài 20m, ngang 1m, phía trên màu nâu sậm, phía dưới vàng lợt. Minh nó có nhiều khúc dài chừng 60cm, mỗi khúc có một cặp “chân” dài cỡ 70cm (hình bên). Lấy gậy đung vô mình nó, nghe như đung vô tấm sắt⁽³⁾

Lĩnh Nam Chích Quái cũng kể rằng:

Trong biển Đông Hải có loài ngư tinh, mình dài hơn năm mươi trượng, có nhiều chân giống như chân rết, biến hóa vô cùng, linh dị khó dò được, mỗi khi đi đâu thì nổi cơn mưa gió, hay ăn thịt người, ai cũng đều sợ hãi.

Bỏ qua cái đoạn “biến hóa vô cùng...” ta thấy con vật nói trên in như rít biển chớ hồng gì khác.

Mấy ông cryptozoologist xếp rít biển vô một nhóm cryptid gọi chung là “rắn biển”, có khắp nơi trên trái đất. Nghe nói hồi xưa người Pháp từng thấy rắn biển ở vịnh Hạ Long.

Tháng 7 năm 1897, đại úy Lagresille và thủy thủ trên pháo thuyền *Avalanche* thấy một con rắn biển ở vịnh Hạ Long, mình dài hơn 20m, ngang gần 1m... Qua ngày 15-02-1898, ở vịnh Bái Tử Long, họ thấy vài con như vậy, đuổi theo nó gần 1 tiếng rưỡi đồng hồ... Qua ngày 24-02-1898 ở vịnh đó họ thấy hai con nữa...⁽⁴⁾

Tháng 7 năm 1904 thuyền trưởng chiến thuyền *Decidee* của Pháp thấy một con rắn biển dài hơn 30m, da mềm đen có đốm, đầu nhô cao 5m trên mặt nước, trông giống một con rùa khổng lồ có vảy, bò chậm trên biển, thở ra hai luồng nước cao hơn 15m...⁽⁵⁾

Tháng 6 năm 1908 thuyền trưởng Merlees tàu hơi nước *Hanoi* trên đường vô vịnh Hạ Long thấy khối gì đen sì nằm im như một chiếc tàu bị lật, lại gần cách 27m thì đó là một con gì đen thui có đầu giống đầu rùa dài 0.9m ngang 0.6m, cặp mắt bụi sáng, không giống mắt hí của rùa, hai lỗ mũi bụi. Không thấy hàm, miệng ngậm. Da giống da bò, không có vảy. Phần thấy được từ đầu tới chót dài cỡ 9m. Con vật quay ngoác thuyền, thở phì phò nhưng không xịt ra nước, rồi lặn xuống cái ùm...⁽⁶⁾

Cũng nghe nói thời nay ngư dân Quảng Ninh đôi lần thấy rắn biển những năm 1980. Ta xem lại 2 bài báo dưới đây⁽⁷⁾.

1. ... *Phía trước, cách thuyền có vài chục mét, giữa sóng biển ộp oạp, một khối đen nổi lên sừng sững. Thấy vật cản, ông Huy vội vàng chạy vào khoang máy, nói với thợ máy rẽ trái để thuyền vòng qua “chướng ngại vật”. Quay ra, chưa hết ngạc nhiên về sự xuất hiện bất thường của “hòn đảo” trên thì ông đã giật mình bởi từ trên cao, tiếng ông Bé gào lên trong sợ hãi: “Các chú ơi! Con gì ấy! To lắm...!”.*

Nói chưa dứt câu thì ông Bé đã vội vàng tụt đánh phịch xuống khoang thuyền. Ông ra lệnh cho thợ máy dừng thuyền để tránh gây ra tiếng động. Khi mọi người còn chưa kịp hiểu chuyện gì thì từ phía xa, “hòn đảo ngầm” bỗng chuyển động, cứ

từ từ nhằm hướng thuyền lao tới. Trên khoang, mặt ai nấy tái xanh.

Hồi ấy, để đảm bảo an toàn cho mỗi chuyến ra khơi, trên thuyền các ông đều mang theo súng. Thế nhưng, trong cơn hoảng loạn đó, chẳng ai còn nhớ đến “món đồ” ấy nữa. Sợ hãi, mắt ai cũng nhắm nghiền đợi chờ giây phút khủng khiếp nhất trong đời ngư phủ của mình. Cứ ngỡ chiếc thuyền sẽ vỡ tan tành, và tất cả thuyền viên sẽ biến thành miếng mồi ngon cho con vật lạ lòng ấy.

Nhưng lạ thay, khi khoảng cách chỉ còn vài mét, chẳng hiểu vì sao bỗng dưng nó dừng lại. Lúc này, lấy hết can đảm ông Hù và mọi người trên khoang thuyền mới dám mở mắt ra nhìn. Bởi hướng gió, thuyền đã trôi theo hướng song song với con vật. Từ trên khoang, ông Hù thấy lưng con vật nhô cao lên khỏi mặt nước cỡ gần 1 mét...

Và, theo phỏng đoán của ông, thân con vật ấy rất dài, bởi chỉ riêng phần nhô lên ấy, một khoảng chừng 5 mét khô cong, không mấy may có một vệt nước. Tám lưng ấy được phủ một lớp vảy dày. Mỗi vảy to như chiếc mâm con, màu vàng nhạt. Nhìn xuyên qua nước biển, ông thấy đầu con vật lạ như đầu cá heo, với đôi mắt to như hai chiếc bát cỡ lớn, sáng rực.

Với bao nhiêu năm đi biển của mình, ông Hù và tất cả những người trên thuyền hôm đó đều khẳng định, trong đời, không một ai từng thấy loài vật nào như thế...

2. ... Bà Thại kể, khi HTX Phù Long giải thể, năm 1982, hai vợ chồng bà buộc phải sắm thuyền làm ăn riêng. Bởi thuyền

nhỏ nên gia đình bà chỉ đánh bắt ven bờ, chứ chẳng dám ra khơi xa.

Sáng ấy, vào khoảng năm 1984, sau khi buông lưới xong, vợ chồng bà đánh thuyền vào ngọn núi Vung Viêng để cắm sào nghỉ, chờ được nước sẽ ra nhấc lưới. Khi hai vợ chồng còn cách chân núi có vài mét, ngồi trên đầu thuyền, bà thấy vật gì đen xì nằm lơ lửng giữa thảng cát vàng đến nhức mắt.

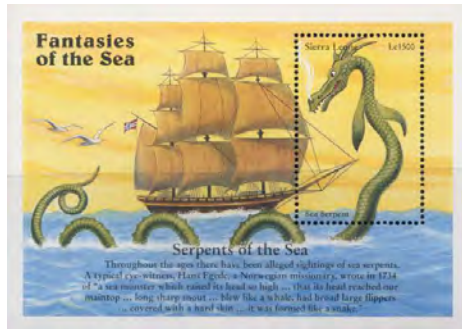
Tưởng nước mới bồi một cồn phù sa mới, bà bảo chồng đậu thuyền ngay tại cồn đất đó để tránh mắc cạn. Nói vừa dứt câu thì bà cắm sào chọc luôn vào “cồn đất” ấy. Thế nhưng, kinh hoàng thay, khi bà vừa xong động tác ấy thì “cồn đất” bỗng... trở mình. Kinh hãi, bà hét hải gọi ông. Buông mái chèo, ông vọt lên.

Cảnh tượng trước mắt khiến hai người mắt cắt không còn giọt máu. “Cồn đất” ấy chính là một con vật khổng lồ, thân như thân rắn, nằm cuộn tròn sưởi nắng. Ú ớ, ông lôi bà vào khoang thuyền rồi vội vàng chèo ngược ra.

Mãi miết chèo được vài trăm mét, thấy có mấy chiếc thuyền của ngư dân ở tỉnh Quảng Ninh đang tụm đầu vào nhau để chuẩn bị dùng bữa, ông đã gào hét, bảo họ cùng đến chứng kiến cảnh tượng hãi hùng trên. Theo ông, mấy ngư dân ấy cũng đổ xô chèo thuyền đến.

Thế nhưng, đến nơi, “cồn đất” khi nãy đã biết đâu mất. Nơi ông bà định neo thuyền chỉ còn là hố cát lõm hẫ xuống cùng với bụi cát như có ai đó xới lên giữa nước biển trong veo...

Dung nhan của rắn biển như hình dưới⁽⁸⁾.

Ta sẽ gặp lại rắn biển. Bây giờ sang con rồng.

Nói tới rồng, nhiều người nghĩ tới cái con dị hợm nửa-rắn-nửa-cá-nửa-nai-nửa-ó “made in China”, mà từ điển Khai Trí Tiến Đức giảng là “loài đứng đầu trong tứ linh”. Ta xem *Lĩnh Nam Chích Quái* kể chuyện vua Đinh Tiên Hoàng:

Khi chạy qua cái cầu trên đầm, cầu gãy rơi xuống. Người chú đuổi theo, bỗng trông thấy có hai con rồng vàng đỡ lấy chàng. Người chú sợ hãi quay về...

...và cắt nghĩa cái tên “Thăng Long”:

Thành Thăng Long ngày xưa gọi là đất Long Biên, thời thượng cổ chưa có người ở. Đến đời vua Lý Thái Tổ chèo thuyền ở sông Nhị Hà, có hai con rồng dẫn thuyền đi, nhân đó mới đặt tên là Thăng Long và đóng đô ở đấy, tức là kinh thành ngày nay vậy.

Nói tới rồng, ít người nghĩ đến rồng ta. Rồng ta không có sừng, nửa-rắn-nửa-cá (hình dưới).

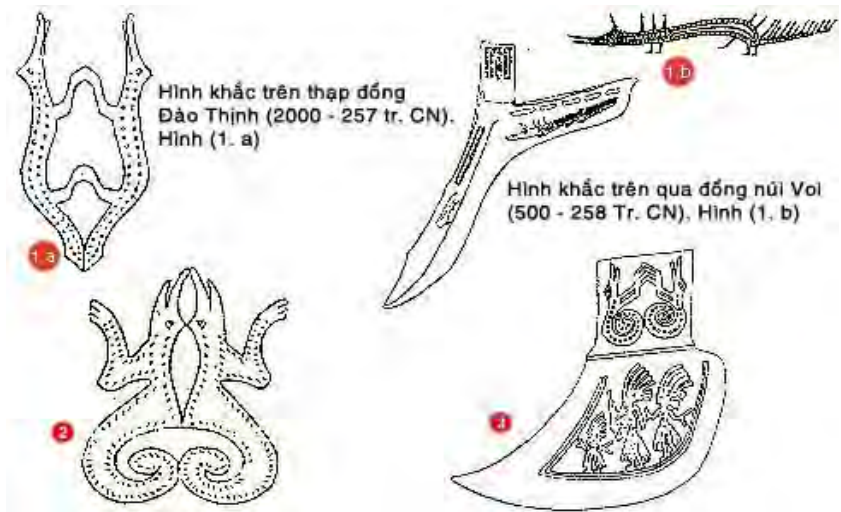

Nhân tiện, ở ta còn có con cù, mà *Đại Nam Quốc Âm Tự Vị* giảng là “loài rồng không sừng, tục hiểu nó thường nằm dưới đất, chỗ nó dậy thành sông”. Thành thạo nếu bạn nghe nói “múa cù” tức là “múa rồng” đó.

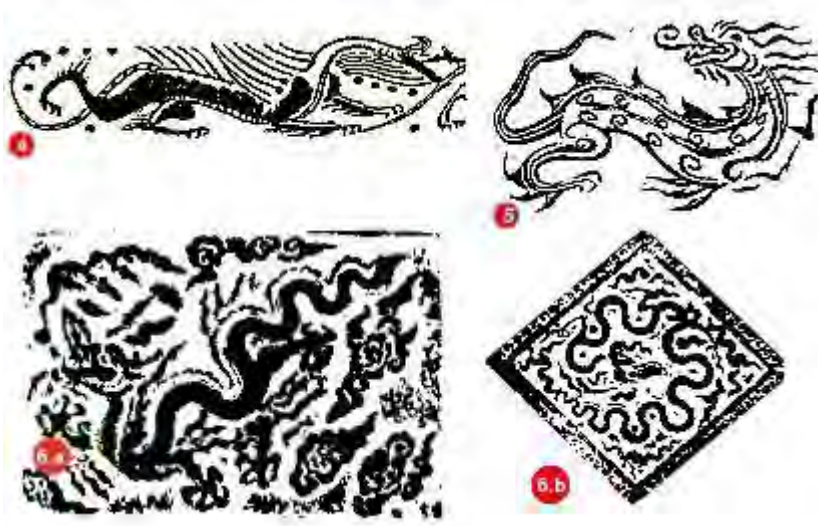
Bỏ qua những điều hoang đường, rồng có lẽ là một con vật mà người Việt xưa có thấy, có biết, nên mới gọi nó là “rồng”. Vậy rồng là con gì?

Gần đây có ông “chứng minh” rằng “rồng Việt chính là con cá sấu” và “khởi đi từ con rồng-sấu, con rồng Việt trong lịch sử đã biến đổi nhiều do sự tích hợp các yếu tố du nhập từ bên ngoài”⁽⁹⁾.

Ông này đưa ra mấy hình thời xưa và cắt nghĩa như sau:

1a: rồng sấu, 1.b: không thấy giải thích, 2: rồng rắn, 3: rồng rắn đầu sấu.

4: rồng mèo, 5: rồng thời Ngô, 6a: rồng thời Lý, 6b: rồng thời Trần.

Xem kỹ ta thấy mấy hình 1a, 2, 3 tựa tựa như cá sấu, cái con có sừng có gai đuôi ở hình 1b thì khác hẳn. Dù sao, cái con “tựa tựa như cá sấu” đó cũng chưa chắc là cá sấu. Ta biết thời tiết miền bắc không hợp với cá sấu: nếu nhiệt độ xuống dưới 15°C thì chúng sẽ biếng ăn, mắc nhiều bệnh, đặc biệt là bệnh xơ mỡ dẫn đến héo hon rồi chết; cá sấu chỉ thích ứng với những vùng nhiệt đới, nhiệt độ ổn định ở mức 25-30°C. Hai loài cá sấu tự nhiên ở VN hiện nay là sấu Xiêm (*Crocodylus siamensis*) và sấu nước lợ (*Crocodylus porosus*) đều không có ở miền bắc mà chỉ có từ miền trung đổ vào. Theo từ điển Khai Trí Tiến Đức, sấu là “con vật người ta tượng tượng ra mà đắp trên cột trụ, hoặc trước cửa đình, cửa đền”.

Nếu không phải cá sấu, cái con trong mấy hình nói trên là con gì? Ta coi thêm một con trên trống đồng Hòa Bình⁽¹⁰⁾ (hình bên).

Con này cũng na ná cá sấu.

Bây giờ tui xin giới thiệu một nhân vật mà hẳn ai cũng nghe nói qua: con thường luồng. Từ điển Khai Trí Tiến Đức cắt nghĩa

đó là “giống quái vật ở nước hình như con rắn hay hại người”, còn gọi con “giao” hoặc “giao long”. Lĩnh Nam Chích Quái kể rằng:

Dân ở rừng núi xuống sông ngòi đánh cá, thường bị giao long làm hại nên bạch với vua...

Chuyện thường luồng cũng nhiều lắm, thí dụ chuyện này⁽¹¹⁾ :

...Ở Sông Lam gần bến đò Lách hồi đó có một con thường luồng rất lớn. Mỗi lần có thuyền bè đi qua, nó thường cuộn mình gây thành sóng gió dữ dội làm cho thuyền đắm; bao nhiêu mạng người chìm xuống nước đều không thoát được miệng nó. Bởi thế khúc sông ấy vắng bóng thuyền bè qua lại. Triều đình cũng bó tay. Cuối cùng nhà vua sai yết thị cho mọi miền, hễ ai có cách gì giết được con thủy quái thì sẽ phong cho quan tước.

Hai nghe tin liền ra mắt quan trên, xin tự mình đi diệt trừ con vật. Chàng chỉ xin quan rèn cho mình ba cái khuy sắt và chín chiếc dao găm. Khi đã có những vật cần thiết, chàng sai nối ba dây song tốt, mỗi dây song buộc vào một khuy. Khuy ấy

buộc vào người, hai cái ở hai nách: một cái đằng sau lưng. Đoạn chằng buộc thắt lưng vào người, giắt chín lưỡi dao quanh bụng. Trước khi xuống nước, chàng trao đầu dây song cho những người trên thuyền, dặn họ hễ thấy đầu dây giật giật thì kéo lên ngay. Chàng lại dặn họ nấu cho một nồi nước sôi sùng để tắm.

Hai xuống nước đi mãi đến tận đáy sông mà không thấy thường luồng. Chàng len lỏi tìm khắp các vực. Cuối cùng bắt gặp con thủy quái đang nằm lù lù một đống trong một cái hang. Thấy động, thường luồng xông ra há miệng rất to toan vồ chàng. Chàng tránh rất lẹ lại nhảy lên lưng, gươm dao đâm vào cạnh sườn. Con vật đau quá tức tối cuộn đi cuộn lại nhưng chàng vẫn bám sát không rời. Những người trên bờ chỉ trông thấy nước ùn ùn sủi lên, sóng từ bên này cuộn sang bên kia, đập dồn dập như ngày có bão táp.

Mãi đến trưa, Hai đã đâm được 6, 7 con dao vào thân thường luồng. Chàng giật dây cho họ kéo lên. Người chàng và khổ của chàng đầy nhót con quái vật. Phảng phất một mùi tanh lợm mửa. Chàng bảo họ:

- Tôi còn phải lấy thêm dao xuống đâm cho kỳ chết hẳn mới thôi!

Lần này, thường luồng đã bị thương nên sức lực yếu ớt. Hai đâm bồi cho mấy nhát vào bụng nó, con quái vật giãy giụa chết, máu lênh láng đỏ cả mặt sông...

Phải chăng con vật trong mấy hình vẽ nói trên không phải cá sấu mà là thường luồng? Nhưng nếu phải thì sao bây giờ chẳng thấy con nào? Nó đã mất giống?

Bài báo dưới đây⁽¹²⁾ cho biết có hóa thạch của một loài bò sát lớn con ở rừng Cúc Phương, mà tác giả nói đó là “quái vật biển” (không hiểu sao lại nói vậy).

...Qua ánh sáng lờ mờ yếu ớt lọt qua những kẽ lá của khu rừng rậm, tôi quan sát kỹ lưỡng bộ xương hóa thạch được cho là độc nhất vô nhị ở vùng Đông Nam Á rộng lớn

này. Một dãy đốt sống gồm 12 đốt nguyên vẹn, rõ ràng, lồi ra khỏi mặt phẳng phiến đá như được một nghệ sĩ tài hoa khéo tạc. Những đốt sống hình trụ, thót giữa, mặt lõm sâu chẳng khác gì đốt sống của các loài thú lớn ngày nay.

Ngoài một dãy đốt sống, còn có những rễ xương dài, hơi cong, mà tôi đồ rằng là xương sườn nằm lung tung trên mặt đá. Vài chiếc xương sườn xếp như những chiếc xương quạt giấy lại nằm lộn lên đầu “khủng long”. Điều này chẳng có gì lạ. Qua hàng trăm triệu năm vận động tạo sơn, qua hàng trăm triệu

*nằm bùn đất hóa đá, bộ xương con thú bị vằn vò, nên mấy rở
xương sườn có “nhảy” lên đầu cũng là chuyện bình thường...*

Ta vừa đoán rằng cái con trong mấy hình 1a, 1b, 2, 3 là thường
luồng. Nếu bạn nói nó là cá sấu cũng được. Nhưng nói gì thì
nói, con đó nhìn kỹ thấy khác hẳn cái con gọi là “rồng Việt”
trong mấy hình 4, 5, 6a, 6b. Con này có mình rắn, dài, uốn éo
mềm mại, trừ con số 5 cục mịch, nhưng hết thấy đều có đầu
giống đầu rắn. Rõ ràng ở đây là hai loài vật khác nhau, A và B.
Không lý nào lại nói B là A+ hoặc A++.

Xin hỏi bạn con rồng Việt nó giống con gì? Tui thì thấy NÓ
GIỐNG RẮN BIỂN. Bạn xem lại hình vẽ rắn biển ở trên sẽ hiểu
ý tui. Ý tui là đoán rằng:

***RỒNG VIỆT CHÍNH LÀ TÊN GỌI MẤY CON RẮN BIỂN MÀ
NGƯỜI VIỆT XƯA ĐÃ THẤY Ở VÙNG VỊNH HẠ LONG.***

Chớ hồng gì khác. Nghe “đơn giản”, nhưng hồng phải là tui
đang giỡn đầu nghen.

Bạn có nghe ông bà mình ví những người bị thất thế là “rồng
mắc cạn” chưa? Đó, vì rồng ta vốn sống dưới biển. Còn rồng
Tàu thì ở trên mây. Hai cái khác xa.

Tất nhiên không phải ngày nào cũng thấy rắn biển, nên người
xưa vẽ lại nó lúc vầy lúc khác. Vả chẳng rắn biển hồng phải có
1 loại mà thôi. Bruce Champagne xếp rắn biển thành 7 loại theo
mô tả của những người trông thấy nó (kể luôn con rít biển).

Nhưng rắn biển rốt cuộc là gì, có phải là những loài sinh vật có
thực ở vịnh Hạ Long mà khoa học chưa biết? có phải là những
loài khác biết rồi ở chỗ khác mà đi lạc tới vịnh Hạ Long? có

phải là những loài khác biệt rồi mà bị trông nhầm? có phải là bịa đặt mà thôi?

Đành chờ mấy ông cryptozoologist vậy.

Tới đây ta nói tóm lại như sau:

Hình 1a, 1b, 2, 3, hình trống đồng	thuồng luồng	đã mất giống, thấy hóa thạch?
Hình hai con tem	rắn biển	nay vẫn còn, nhưng khoa học chưa xác nhận?
		
Hình 4, 5, 6a, 6b	rồng ta	khác rồng Tàu

Chuyện rồng tới đây tạm ngưng. Quý bạn muốn tìm hiểu thêm, thì dùng những key words dưới đây. Chúc quý bạn năm mới an khang thịnh vượng!

Doanh nghiệp xã hội: social enterprise

Bò biển: sea cow

Khủng long: dinosaur

Rắn biển: sea serpent

Người rừng: batutut

Bò sừng xoắn: kting voar

Rít biển: con rit

¹ <http://coombs.anu.edu.au/~vern/wildman/kontum47.html>

² <http://www.bigfootencounters.com/creatures/pj.htm>

³ www.cryptomundo.com

⁴ *The Singapore Free Press and Mercantile Advertiser*, 19-03-1898

⁵ *The Age*, 30-07-1904

⁶ <http://www.thelordgeekington.com>

⁷ <http://giadinh.net.vn>

⁸ <http://www.pibburns.com/cryptost/seaserp.htm>

⁹

<http://dnn.didulich.net/AboutVietnam/Culture/tabid/62/language/vi-VN/catid/30/content/220/>

¹⁰

<http://bacsinguyenxuanquang.wordpress.com/category/tr%E1%BB%91ng-d%E1%BB%93ng-d%E1%BA%a1i-t%E1%BB%99c-dong-s%c6%a1n/tr%E1%BB%91ng-giao-vi%E1%BB%87t-hoa-binh-1/>

¹¹

<http://v1.quancoconline.com/Stories/ViewContent.asp?c=1118610#77>

¹² <http://vietbao.vn/Phong-su/Tan-mat-quai-vat-bien-230-trieu-nam-o-rung-Cuc-Phuong/75262539/262/>

Sự tích hoa đào và giấy đỏ hồng điều ngày tết

Hoa Đào và Câu Đối Đỏ

Ngày xưa thật là xưa, ở phía Đông núi Sóc Sơn, Bắc Việt, có một cây đào mọc đã lâu đời. Cành lá đào xum xuê, to lớn khác thường, bóng rậm che phủ cả một vùng rộng. Có hai vị thần tên là Trà và Uất Lũy trú ngụ ở trên cây đào khổng lồ này, tỏa rộng uy quyền che chở cho dân chúng khắp vùng...

Quý dữ hay ma quái nào bén mảng lui đến ắt khó mà tránh khỏi sự trừng phạt của 2 vị thần linh. Ma quỷ rất khiếp sợ uy vũ sấm sét của hai vị thần, đến nỗi sợ luôn cả cây đào. Chỉ cần trông thấy cành đào là bỏ chạy xa bay.

Đến ngày cuối năm, cũng như các thần khác, hai thần Trà và Uất Lũy phải lên thiên đình châu Ngọc Hoàng. Trong mấy ngày Tết, 2 thần vắng mặt ở trần gian, ma quỷ hoành hành, tác oai tác quái. Để ma quỷ khỏi quấy phá, dân chúng đã đi bẻ cành đào về cắm trong nhà. Ai không bẻ được cành

đào thì lấy giấy hồng điều vẽ hình 2 vị thần linh dán ở cột trước nhà, để xua đuổi ma quỷ

Từ đó, hàng năm, cứ mỗi dịp Tết đến, mọi nhà đều cố gắng đi bẻ cành đào về cắm trong nhà trừ ma quỷ. Lâu dần, người Việt quên mất ý nghĩa thần bí của tục lệ này, không còn mấy tin ở ma quỷ thần linh như tổ tiên ngày xưa. Ngày nay, hoa đào hoa mai tươi thắm khắp nhà nhà vào dịp Tết, và sắc giấy đỏ hồng điều với câu đối hoà hợp được trang trí mấy ngày Xuân trong không khí vui vẻ, trong sáng.

Kim Thoa –K12

Sưu tầm

GIỌT NẮNG

MONG MANH !

(Gọi về những em bé bất hạnh)

Hồng Nhung K4

Em đưa tay hứng lấy
Từng giọt nắng mong-manh
Như đón nhận ân tình
Từ trái tim khô cháy.
Giọt nắng tuy nhỏ nhoi
Nhưng vẫn còn nhìn thấy
Bóng hạnh-phúc xa xôi
Có dễ đâu tìm kiếm?
Hay là sẽ vỡ tan
Như những giọt nắng vàng
Tàn trong đám cỏ non
Khi hoàng-hôn xuống đời!
Hỡi cô bé đơn côi
Khi mặt trời chói-lọi
Sao không giang tay đón
Lại vụng dại đi tìm
Những giọt nắng hiếm-hoi
Lúc em co ro lạnh?

Hay em lại tưởng lầm
Giọt nắng như viên ngọc
    Kết thành chuỗi kim-cương
Giống quà tiên trong mộng.
    Nhưng dù là ngọc thật
Cũng cháy rụi thành than
    Như cả khu rừng vàng
Bỗng trở thành biển lửa
    Lúc em run-rẩy giữa
Ánh mặt trời chói-chang!
    Có phải chẳng hạnh-phúc
Không bao-giờ đúng lúc
    Đến cho cả mọi người?
Nên em vẫn còn đây
    Như đứa trẻ đọa đầy
Hứng từng giọt nắng rơi...

VỊ TRÍ DẤU TRONG TIẾNG VIỆT

Nguyễn Hưng (Khóa 7)

Tiếng Việt là ngôn ngữ Á Đông duy nhất dùng mẫu tự La Tinh trong chữ viết từ tiền bán thế kỷ 17. Do cách phát âm lên bổng xuống trầm thật đa dạng, chữ Quốc ngữ đã được giáo sĩ Alexandre de Rhodes cho thêm các dấu gần giống như dấu dùng trong ngôn ngữ của các nước trên bán đảo Ibérique, quê hương của các vị giáo sĩ người Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha đã góp công sáng lập ra chữ Quốc ngữ. Điều đó đã góp phần quan trọng vào sự phong phú của tiếng nước ta. Tuy nhiên, vị trí của những cái dấu trên chữ Việt còn là một vấn đề chưa được chúng ta quan tâm đúng mức, vì bỏ dấu thế nào ta cũng vẫn đọc và hiểu được. Đó là ta đọc theo thói quen do đã quen mặt chữ. Thế nhưng một người mới học tiếng Việt như các thanh thiếu niên trưởng thành ở hải ngoại ngày nay ắt hẳn phải lúng túng lắm khi không biết bỏ dấu ở đâu cho chính xác.

Hàng ngày, đọc sách báo Việt ngữ trong và ngoài nước ta thấy có nhiều chỗ bỏ dấu không thống nhất ngay cả trong cùng một trang, một đoạn, hay thậm chí trong cùng một dòng! Học trò ngày xưa viết bài bằng bút mực, nên khi không biết bỏ dấu ở đâu thì các em liền kéo cái dấu huyền hay dấu sắc ra gần suốt chiều dài của chữ (từ) cho chắc ăn! Trường hợp dấu hỏi thì các em viết nghiêng nghiêng khiến thầy cô không biết là hỏi hay là ngã và nó nằm trên mẫu tự nào nên cũng khó bắt lỗi! Còn dấu nặng thì các em tha hồ mà phết vào tùy tiện! Đường như thầy cô cũng ít khi bắt lỗi về vị trí của dấu phải bỏ ở mẫu tự nào trong chữ cho chính xác. Từ đó sinh ra những lỗi chính tả không đáng có. Ngày nay, học trò viết bài bằng máy vi tính, dấu bỏ ở đâu phải cho rõ ràng chứ không “ăn gian” được. Làm sao đây

Khi viết, ta thường bỏ dấu theo thói quen, chứ không theo một quy tắc văn phạm nào rõ rệt. Với những chữ chỉ mang một nguyên âm thì không có vấn đề gì, vì dấu luôn luôn được đặt trên hay dưới nguyên âm đó. Nhưng khi chữ mang hai hay ba nguyên âm (nhị hợp hay tam hợp nguyên âm – diphthong hay triphthong) thì ta phải bỏ dấu ở mẫu tự nào cho đúng? Phải viết “ai” hay “aì”, “tóan” hay

“toán”, “loạn” hay “lợn”, “ngòe” hay “ngò”, “thủy” hay “thuy”, “lưỡng” hay “lữong”? Trong phạm vi bài này, chúng ta hãy thử đi tìm những vị trí thích hợp cho năm cái dấu. Mục đích không phải là biện luận để tìm ra một ngữ pháp chuẩn xác cho việc bỏ dấu trong tiếng Việt, mà là phân tích để cố gắng đề ra một phương cách đơn giản sao cho sự bỏ dấu được thống nhất khi viết chữ Việt.

I. Phải bỏ dấu ở đâu cho đúng?

Các nhà ngôn ngữ học có thể sẽ phân tích bằng cách tìm xem đâu là nguyên âm chính trong chữ để quyết định vị trí của dấu. Tuy nhiên, các sách văn phạm Việt ngữ như của các tác giả Bùi Kỳ, Trần Trọng Kim, Phạm Duy Khiêm, Bùi Đức Tịnh đều không đề cập đến vị trí của dấu. Vì không tìm được lời giải đáp trong những tài liệu tham khảo sẵn có, chúng tôi đành phải áp dụng một phương pháp phân tích thực nghiệm, chứ không căn cứ vào một lý thuyết nào trong văn phạm Việt Nam, để tìm hiểu xem có thể nào xếp tất cả các cách bỏ dấu vào một vài quy tắc căn bản được hay không. Điều đó có nghĩa là sự phân tích này chỉ hoàn toàn dựa trên kinh nghiệm cá nhân, qua suốt nửa thế kỷ nói, đọc, viết và yêu quý tiếng nước nhà. Thiết tưởng đó cũng là một kinh nghiệm, tuy chắc hẳn là không đầy đủ và không tránh khỏi có phần chủ quan, nhưng ít ra cũng thiết thực để có thể suy nghiệm về vị trí của năm cái dấu hầu viết chữ Việt cho thích hợp và thống nhất.

Việt ngữ có sáu nguyên âm là a, e, i, o, u và y. Các dấu mũ và móc tạo ra thêm sáu nguyên âm khác là â, ă, ê, ô, ơ và ư. Hơn nữa, tiếng Việt còn có năm dấu: sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng. Những dấu này lại biến các nguyên âm căn bản nói trên thành những nguyên âm mới. Thí dụ như nguyên âm căn bản o có thể được biến đổi ra hai nguyên âm mới là ô và ơ. Rồi khi thêm dấu, chúng ta lại có thêm mười “nguyên âm” mới nữa. Hãy lấy một thí dụ: Từ chữ căn bản “lo”, chúng ta sẽ có thêm mười hai chữ khác: lô, lồ, lố, lỏ, lỗ, lợ và lơ, lờ, lớ, lợ, mà chữ nào cũng có nghĩa. Nếu ta thử dịch chúng ra Anh hay Pháp ngữ, thì ta sẽ thấy phải cần mười ba chữ viết hoàn toàn khác nhau. Đó chính là sự phong phú mà đơn giản, đơn giản mà phong phú của tiếng Việt.

Ghi chú: Y có thể là nguyên âm hoặc là bán nguyên âm đứng làm phận sự của một nguyên âm trong chữ. Tuy nhiên, trong việc bỏ dấu, y được coi như một nguyên âm vì nó có thể nhận dấu như tất cả

các nguyên âm khác. Xin xem thêm chi tiết ý trong bài “Chữ Y trong tiếng Việt” trên website Trung Học Thủ Đức tại địa chỉ www.trunghocthuduc.com.

II. Hai quy tắc căn bản

Vị trí của dấu trong hàng chục ngàn chữ Việt có thể thu tóm lại rất gọn trong hai quy tắc căn bản. Hai quy tắc đó phải được áp dụng theo thứ tự ưu tiên, nghĩa là quy tắc 1 có ưu tiên hơn quy tắc 2 và phải được áp dụng trước. Hai quy tắc này không phải là những quy ước. Nói cách khác, chúng không phải là những lý thuyết đã được các nhà ngôn ngữ học hay văn phạm học đặt ra cho người viết Việt ngữ phải tuân theo. Trái lại, hai quy tắc này đã được rút ra từ chính sự thực hành khi viết tiếng Việt, dựa trên những thói quen đã trở thành tập quán của hàng chục ngàn chữ Việt. Rồi từ hai quy tắc này, chúng ta sẽ suy ra cách bỏ dấu thích hợp cho một số từ ngữ mà sự bỏ dấu còn chưa thống nhất.

Xin lưu ý: Như đã nói ở đầu bài, nếu chữ chỉ mang một nguyên âm duy nhất thì dấu đương nhiên phải nằm ở nguyên âm đó. Vì vậy, tất cả những trường hợp suy nghiệm dưới đây đều chỉ liên quan đến những chữ mang hai hoặc ba nguyên âm mà thôi.

Chúng tôi xin đề nghị đặt vị trí của dấu dựa trên hai quy tắc căn bản và theo thứ tự ưu tiên sau:

1. Quy tắc (ưu tiên) thứ nhất: Chữ mang nguyên âm có mũ hay móc:

Luôn luôn bỏ dấu ở nguyên âm có mũ hay móc (â, ă, ê, ô, ơ, u).

Thí dụ: Suất, ngoắt, niệm, nhiễm, lợi, hữu, tuế, ấy, quày, khuấy, giềng.

Trường hợp có hai móc (ơ) thì luôn luôn bỏ dấu ở móc sau (ơ).

Thí dụ: Bưởi, bướt, cười, dưới, hưởng, lượng, giường, trưởng.

Quy tắc này thoát tiên có vẻ như là một lẽ tất nhiên không cần phải bàn luận, nói chi đến đặt thành quy tắc. Tuy nhiên, đó chính là ưu tiên số một, phải nêu ra để làm căn bản cho những cách bỏ dấu tiếp theo.

Nhận xét: Tiếng Việt không có chữ nào vừa chứa nguyên âm có móc vừa chứa nguyên âm có mũ, cũng không có chữ nào có hai mũ. Nghĩa là các mẫu tự ă, â, ê, ô, ơ, u không bao giờ đi liền nhau, ngoại trừ “ươ” là trường hợp duy nhất. Tiếng Việt cũng không có ba nguyên âm có móc hay mũ đi liền nhau.

2. Quy tắc (ưu tiên) thứ hai: Chữ không mang nguyên âm có mũ hay móc:

Nếu không có nguyên âm nào mang mũ hay móc thì dấu phải được bỏ ở nguyên âm đi sau, nhưng không bao giờ bỏ dấu ở nguyên âm tận cùng (cuối) chữ.

Ta nhận thấy có hai trường hợp: chữ không kết thúc bằng nguyên âm và chữ kết thúc bằng nguyên âm. Trường hợp thứ nhất, khi chữ không kết thúc bằng một nguyên âm, thì dấu bỏ ở nguyên âm đi sau. Thí dụ: oánh, ngoác, toẹt, loáng.

Trường hợp thứ hai, khi chữ kết thúc bằng một nguyên âm thì dấu được bỏ ở nguyên âm sát ngay trước nó, vì nguyên âm cuối chữ không bao giờ mang dấu (trừ khi có mũ/móc). Thí dụ: mọi, lẻo, tẻo, thùy, gãi, nghèo, ngào, khuỷu.

Nhận xét: Tiếng Việt chỉ có tối đa là ba nguyên âm đi liền nhau (tam hợp nguyên âm, hay gọi tắt là tam hợp âm, triphthong). Các tam hợp âm không có mũ hay móc là: oai, oay, oeo, uyu và uya. Bốn âm đầu có thể được dùng trong những chữ có dấu, thí dụ: khoái, ngoáy, ngào, khuỷu. Trái lại, âm “uya” chỉ được dùng trong một chữ độc nhất “khuya”, là một chữ không có dấu, do đó không cần phải xét đến trong phạm vi bài này. Các tam hợp âm có mũ hay móc là: iêu, yêu, uyê và uou, đều có thể được dùng trong những chữ có mang dấu, thí dụ: tiều, yêu, uyển, nước.

Theo thiên ý, thì “uay” trong chữ “quay” không phải là tam hợp âm, mà chỉ là nhị hợp âm “ay”, vì nguyên âm u đã kết hợp với q để tạo thành âm “qu” riêng biệt. Tương tự, “gieo” chỉ có nhị hợp âm “eo” mà thôi. Do đó, những âm như “ueo”, “uoi” và “uiu” sẽ không được coi như là tam hợp âm vì chúng chỉ được dùng trong những chữ bắt đầu bằng “qu” mà thôi. Tương tự, “iai”, “iao”, “iau” và “iay” cũng chỉ được dùng với “gi” nên cũng không được coi là tam hợp âm. (Xin xem thêm về “qu” và “gi” ở phần dưới của bài này.)

Không kể dấu, tiếng Việt có 23 nhị-hợp nguyên-âm (gọi tắt là nhị-hợp-âm, diphthong). Đó là: ai, ao, au, âu, ay, ây, eo, eu, êu, ia, iu, oa, oă, oe, oi, ôi, ơi, ua, uê, ura, uô, ui, uy

Ngoài ra, còn có một âm đặc biệt chỉ được dùng trong một chữ, đó là âm “ya” trong chữ “giặt gya”, là một chữ đã gây khá nhiều tranh luận. Có người cho rằng phải viết là “giĩa” mới đúng. Tuy không phải là một giải pháp hoàn hảo, nhưng nếu không muốn cấu tạo một nhị hợp âm mới “ya” thì có lẽ nên dùng nhị hợp âm sẵn có để tạo thành chữ “giĩa”, được ghép giữa âm “gi” (đọc như trong chữ “giã”) và âm “iã” (đọc như trong chữ “bĩa”). Đàng nào thì cũng phải dùng một âm đặc biệt, độc nhất cho chữ này, tương tự như âm “oo” dùng để diễn tả “cái soong”, hay tiếng chuông “boong boong” vậy!

Dĩ nhiên ta cũng có thể phát âm một nhị hợp âm như “âu” hay “oy”, nhưng tiếng Việt không có chữ viết có nghĩa nào mang những âm như vậy nên không cần phải xét đến ở đây.

III. Những trường hợp đặc biệt:

Hai quy tắc căn bản trên vẫn áp dụng được cho những trường hợp đặc biệt sau đây:

1. Chữ bắt đầu bằng một nguyên âm:

Hai quy tắc căn bản trên vẫn áp dụng theo thứ tự ưu tiên, nghĩa là trước hết ta phải bỏ dấu ở nguyên âm mang mũ, móc (quy tắc 1). Nếu không có mũ hay móc thì bỏ dấu ở nguyên âm đi sau, không kể nguyên âm nằm ở vị trí cuối chữ (quy tắc 2).

Thí dụ: Ấy, ây, ôi, ơi, yêu, uôn, uông, uế (quy tắc 1: bỏ dấu ở nguyên âm mang mũ, móc); uỳnh, oán, oánh (quy tắc 2: nếu không mũ/móc, bỏ dấu ở nguyên âm đi sau); oái, oại, oai, oài (nhưng không bỏ dấu ở nguyên âm nằm cuối chữ).

Nhận xét: Trong Việt ngữ, “oai” là chữ có nghĩa duy nhất mang ba nguyên âm không có mũ hay móc và cũng không có phụ âm nào đi kèm. Khi thêm dấu, áp dụng quy tắc 2, dấu phải bỏ ở nguyên âm giữa, như trong những chữ: oái, oài. Suy ra, những chữ như hoải, xoải, thoải, đoải... đều phải bỏ dấu trên chữ a (nguyên âm giữa) vì dấu không bao giờ nằm ở nguyên âm tận cùng của chữ. Trong khi đó,

“oan” chỉ mang nhị hợp âm và không kết thúc bằng một nguyên âm, nên khi áp dụng quy tắc 2, dấu vẫn nằm trên chữ a vì đó là nguyên âm đi sau, như trong các chữ: oán, toán, oản, đoán, hoãn, loáng, choàng...

Các tam hợp âm “uyu”, “oay” và “o eo” phải được dùng kèm với phụ âm mới tạo ra chữ có nghĩa, thí dụ: khuỷu, ngoáy, ngoéo, ngoèo. Do đó, “uyu”, “oay” và “o eo” chỉ được xét đến như là một tam hợp âm, chứ không phải là một chữ có nghĩa khi đứng một mình như trường hợp của chữ “oai”. Vì vậy, không có chữ nào bắt đầu bằng những nguyên âm “uyu”, “oay” hay “o eo” để phải xét đến ở đây.

2. Khi chữ (có nghĩa) ch gồm có hai nguyên âm mà không có phụ âm nào khác, dấu được bỏ ở nguyên âm đầu, trừ khi mang mũ/móc.

Thí dụ: Ái, ài, áo, ào, ảo, ấy, éo, eo, ịa, ối, ỏi, ời, ọi, úi, ùi, uế.

Nhận xét: Những chữ loại này chỉ gồm có hai nguyên âm đứng liền nhau đã tự chúng có nghĩa mà không cần phụ âm nào đi kèm. Đây chỉ là một trường hợp đặc biệt, nhưng hai quy tắc căn bản trên vẫn được áp dụng. Theo đó, nếu chữ có nguyên âm mang mũ hay móc thì vẫn bỏ dấu ở mũ/móc đó bất kể vị trí, như trong chữ “uế”. Nếu không có mũ/móc thì dấu nằm ở nguyên âm đầu.

3. Chữ bắt đầu bằng các âm ghép “gi” và “qu”:

Trong những chữ bắt đầu bằng “gi” hoặc “qu”, hai quy tắc căn bản trên vẫn áp dụng. Tuy nhiên, ta không kể nguyên âm i đi liền sau g và nguyên âm u đi liền sau q, vì chúng đã được sáp nhập vào phụ âm g hay q để tạo âm ghép “gi” hay “qu”.

Thí dụ: “Giày”, “quái”, không mũ/móc, không kể “gi”, “qu”, dấu bỏ ở trên a vì a là nguyên âm kế chót (quy tắc 2 áp dụng). “Giời”, “giấy” (một móc/mũ, bỏ dấu trên móc/mũ, quy tắc 1). “Giường” (hai móc, bỏ dấu ở móc sau, quy tắc 1). “Quyển”, “quận”, “quế”, “quối”: dấu bỏ trên mũ/móc bất kể vị trí (quy tắc 1).

Xin lưu ý rằng trong các chữ như “Quả, quàn, quý, quỳnh, già, giò, giồng”: không mũ/móc, dấu phải bỏ ở nguyên âm duy nhất, không kể “qu” hay “gi”. Như đã trình bày ở đầu bài, khi chỉ có một nguyên âm duy nhất thì ta bắt buộc phải bỏ dấu trên nguyên âm đó, bất kể vị trí của nó trong chữ.

IV. Áp dụng:

Tiếng Việt có nhiều chữ có dấu hơn là chữ không có dấu. Ta hãy xem một câu thông thường như sau mà chữ nào cũng mang dấu: “*Nhi u ng ờ i đ ̣ b ó c xuố ng tà u c n ngo n h đầ u bì u ng ười v y chà o ng ời lại*”. Thế nhưng, nếu không chấp nhận tuân theo những quy tắc bỏ dấu thống nhất thì câu trên có thể được viết như sau: “Nhiều người đã bước xuống tàu còn ngóanh đầu bìu người vầy chào người ở lại ! Bỏ dấu như thế thì người đọc tuy vẫn hiểu hoàn toàn ý nghĩa của câu, nhưng chắc là sẽ phải dở khóc dở cười cho cảnh biệt ly! Chỉ có những chữ mang một nguyên âm (đã, còn, ờ) mới thoát khỏi sự bỏ dấu tùy tiện mà thôi.

Dựa trên những quy tắc và phân tích vừa nêu trên, sau đây ta hãy thử xét cách bỏ dấu trong vài chữ tiêu biểu mà người viết tiếng Việt ngày nay thường bỏ dấu không thống nhất. Đi từ giới hạn hẹp rồi suy rộng ra, chúng ta hãy nhận xét xem sự khác biệt ra sao.

Òa: chữ có nghĩa (khóc òa), gồm hai nguyên âm không có phụ âm, dấu bỏ ở nguyên âm đầu.

Tòa: mang nhị hợp âm, không mũ hay móc, lẽ ra dấu phải ở nguyên âm sau; nhưng vì không kể nguyên âm cuối chữ (quy tắc 2), nên dấu phải bỏ ở nguyên âm trước đó, tức là ở o.

Toàn: dấu ở nguyên âm đi sau (quy tắc 2). Ta nhận thấy dấu đã dời từ o sang a, vì bây giờ a là nguyên âm đi sau mà không nằm cuối chữ.

Thỏa: dấu trở về nằm trên o, vì a nằm cuối chữ nên không mang dấu.

Thoảng: dấu lại chuyển sang a, vì a bây giờ lại là nguyên âm đi sau mà không nằm cuối chữ.

Thoải: dấu trên a, vì chữ chứa tam hợp âm nên dấu ở nguyên âm giữa, cũng là nguyên âm đi sau, không kể nguyên âm nằm cuối chữ (quy tắc 2 vẫn áp dụng).

Thoảng: dấu trên nguyên âm mang mũ hay móc (quy tắc 1).

Ủy: chữ có nghĩa (ủy lao), chỉ gồm hai nguyên âm, dấu luôn ở nguyên âm đầu.

Hủy: mang nhị hợp âm, không bỏ dấu ở cuối chữ, nên phải bỏ trên nguyên âm u (quy tắc 2)

Khủy (người miền Bắc nói trại tiếng khuỷu [tay] là khủy): dấu vẫn trên u.

Khuỷu: mang tam hợp âm, dấu chuyển sang y vì y là nguyên âm giữa, cũng là nguyên âm đi sau không nằm cuối chữ.

Khuỳnh: dấu vẫn nằm trên y, là nguyên âm đi sau.

Khuỷên: dấu nằm trên nguyên âm có mũ (quy tắc 1).

Ta nhận thấy dấu nằm trên nguyên âm u trong “ủy” và “hủy” đã chuyển sang nằm trên y trong “khuỷu”, tuân theo quy tắc 2, khi nhị hợp âm “uỷ” chuyển thành tam hợp âm “uỷu” với “u” thêm vào phía sau khiến cho “y” mất đi vị trí tận cùng.

Èo: chữ gồm hai nguyên âm, dấu nằm ở nguyên âm đầu.

Lèo: mang nhị hợp âm, dấu nằm trên e vì không bỏ dấu ở cuối chữ (quy tắc 2).

Nhèo: dấu vẫn nằm trên e.

Nghèo: dấu không thay đổi

Ngoèo: mang tam hợp âm, mà dấu không thay đổi.

Ta thấy dấu vẫn nằm trên e không đổi vị trí, vì khi biến từ nhị hợp âm ra tam hợp âm (“èo” ra “oèo”), nguyên âm thứ ba đã được thêm vào phía trước nhị hợp âm “èo”, chứ không thêm vào phía sau như trường hợp “ủy” ra “uỷu”. Vì âm “èo” luôn giữ nguyên vị trí của nó trong chữ (nằm cuối chữ), nên dấu trên nguyên âm e cũng không di chuyển.

Vài ứng dụng vừa nêu chỉ nhằm mục đích kiểm chứng xem hai quy tắc căn bản mà chúng tôi đề nghị có gặp mâu thuẫn khi áp dụng hay không. Ớc mong quý độc giả và quý thân hữu nghiên cứu thêm và cho biết cao kiến, nếu thấy có gì không hợp lý trong bất cứ chữ (từ) Việt ngữ nào khiến hai quy tắc bỏ dấu căn bản nêu trên không thể áp dụng được. Xin chân thành cảm tạ.

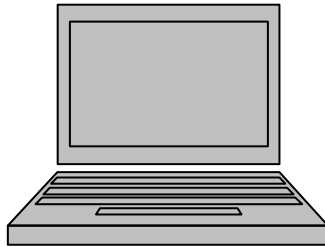
V. Kết luận:

Vấn đề vị trí của dấu phải đáng được xem như là một chi tiết cần chú ý để viết tiếng Việt cho đúng văn phạm. Tiếc thay vấn đề này đã không được các nhà Việt ngữ học cũng như người viết tiếng Việt

quan tâm đúng mức. Bằng chứng là nhiều sách văn phạm tiếng Việt của các tác giả nổi tiếng đã không đề cập đến, còn người viết thì càng ngày càng bỏ dẫu tùy tiện không thống nhất.

Vào thời đại mà rất nhiều người Việt cả trong và ngoài nước đều đua nhau tìm học ngoại ngữ và cố gắng viết sao cho đúng những ngôn ngữ đó, không biết có còn mấy ai quan tâm đến việc viết sao cho đúng Việt ngữ nữa hay không? Qua bài này, chúng tôi mong được gửi đến quý vị, quý bạn một đóng góp ý kiến nhỏ nhoi với hy vọng chúng ta đừng quên một điều tưởng như đơn giản mà không dễ thực hiện: Muốn học giỏi ngoại ngữ, xin hãy học nói, học đọc và học viết cho thông thạo tiếng nước nhà trước đã.

ĐÓN 20 . 11 – NGHĨ VỀ TRƯỜNG CŨ

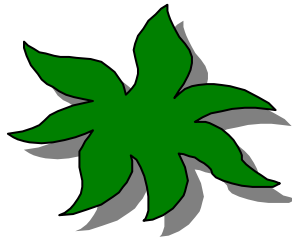
Ca Giao (K4)

Nghỉ hưu đã ba năm,
Sao trong mình không có cảm giác xa trường, xa lớp.
Mỗi tuần một lần gặp lại,
Học trò thân quen và đồng nghiệp cũng thân quen.
Trường thêm tầng cao, lại thêm áo mới,
Hòn non bộ làm đẹp thêm cảnh trí,
Tàn cây xanh cho bóng mát trẻ thơ.
Lãnh đạo trẻ trung, giáo viên năng động,
Mỗi ngày mỗi hoàn thiện,
Nào ngại chi kiểm tra toàn diện.
Ai đến đây không khỏi ước ao thăm!

Các em này,
Trong quá trình dạy cho em tri thức,
Thầy cô đều hiểu hạnh phúc truyền trao.
Nhận để cho - Em hãy nhớ điều này,
Cho và nhận - Hạnh phúc nào cao nhất!
Nhận hôm nay, không chỉ là tri thức,

Gắng tu bồi đạo đức để thành nhân.
Rồi mai đây, trên vạn đường xuôi ngược,
Nhớ cô thầy, nụ cười điểm trên môi.

Đồng nghiệp ơi,
Giờ nhẹ gánh hai vai,
Vẫn đồng cảm khó khăn ngành đang chịu.
Chất lượng hàng đầu, ai yêu nghề luôn biết thế,
Giáo dục con người, không thể tránh đi đâu!
Kỹ sư tâm hồn, không nói suông mà đạt được,
Xin sẻ chia, chúc thanh thản sau này.

Lương Hồng Diệp (K3)

Ngày ấy trường tôi đã định danh, nhưng chưa có chỗ định cư, dù khi tôi vào học thì đã là khóa 3. Trường tôi mang tên quận. Trường Trung học Thủ Đức, nằm ở ngoại ô thành phố Sài Gòn, trong làng Đại học, gần ngã tư Thủ Đức, Ngoài thì gần xa lộ Sài Gòn - Biên Hòa. Trong thì ở bên hông con đường ra chợ Thủ Đức. Trên con đường này ngày ấy bên kia đường còn có một Nghĩa địa gần Trường Nam Tiểu học, giờ là Trường Trung học Cơ sở Lê Quý Đôn. Cuối con đường gần chợ có Trường Nữ Tiểu học. Chúng tôi từ bao ngã đường đều tụ về con đường này để vào trường .

Hồi đó từ Tiểu học lên phải thi tuyển vào trường công lập. Được là học sinh công lập thì rất oách. Còn rớt thì phải học trường tư Không thi học luyện thi chờ năm sau thi lại. Tôi đã không lọt được vào Trường Trung học Thủ Đức năm đầu dù ở Tiểu học tôi học rất giỏi. Cá sông ra

biển lớn là vậy. Thời may Trường Nam Tiểu học mở lớp Tiếp liên – luyện thi vào lớp Đệ thất - Cũng phải thi tuyển vào ..Tôi may mắn đậu vào lớp ấy. Học với Thầy Huỳnh Triết Luận. Chỉ nghe vậy không dám chắc đúng, nhưng chắc chắn Thầy tên là Luận. Vì hồi ấy giữa Thầy trò có một khoảng cách xa, mà chúng tôi còn bé quá. Tôi vẫn nhớ như in hình ảnh Thầy tôi, dáng cao gầy, khuôn mặt xương xương, kính cận, gọng vàng. Trông rất trí thức mà nghiêm nghị dù Thầy hay cười. Năm ấy Thầy khoảng 40 tuổi. Ngày đầu, Thầy dạy khi nói chuyện với Thầy Cô phải đứng nghiêm chỉnh, không cần khoanh tay, nhưng khi nói phải bắt đầu bằng từ “Thưa Thầy “.Tôi còn nhớ rất rõ, Thầy bảo không cần phải “Dạ thưa Thầy...dài dòng lắm. “Thưa Thầy“ là đủ để tỏ sự lễ phép với Thầy Cô” Thầy dạy tất cả các môn học :Toán, Văn, Sử, Địa, Công Dân, Đức Dục ...vì thi vào Đệ thất phải thi tất cả các môn. Thầy vừa

dụng cụ vừa nghiêm khắc. Học với Thầy chúng tôi kính trọng Thầy ,quý Thầy nhưng cũng rất sợ Thầy .Thầy bảo cứ chăm học đi sẽ thi đậu. Lớp Thầy 50 học sinh có thể đậu hơn 40. Tôi nhắm tính thứ hạng mình trong lớp và tràn trề hy vọng. Quả nhiên năm đó chúng tôi thi đậu nhiều lắm .Tôi tri ân Thầy ! Sau này lớn lên ,tôi thầm cảm ơn nền giáo dục cũ, những Thầy Cô đã có sáng kiến mở lớp Tiếp liên nơi cái quân bé nhỏ này để rèn luyện chúng tôi đủ sức vào trường công lập mà phụ huynh không phải đóng học phí. Chuyện dạy học ngày ấy thật trong veo ! .Có một kỷ niệm nho nhỏ. Hồi ấy, không hiểu sao chúng tôi rất thích chơi đá cầu dù là con gái. Cứ từng nhóm ba bốn đứa lò cò chân co chân trụ tập đá cầu. Thầy thấy nên có nhắc chúng tôi là con gái các em không nên chơi đá cầu. Đá cầu là của các bạn trai. Chúng tôi không dám chơi giờ ra chơi, mà chơi lúc đầu giờ Thầy chưa vô. Hôm ấy sáng sớm, chúng tôi năm sáu đứa quây quần bày cuộc chơi. Trước khi chơi thì phải thi, ai thua thì phải phạt, thầy cầu cho người thắng đá ... Một tay tung trái cầu ,một tay kéo ống quần, rồi

cà thọt, cà nhắc dí theo trái cầu .Cầu vừa rớt xuống thì đã tung lên. Mới tập chơi nên đứa nào cũng vụng về khó giữ trái cầu lâu được. Đến lượt tôi. Mắt thì ngó trái cầu, tay thì xách ống quần, chân thì nhấp như đá cầu tung lên, rớt xuống, tung lên...Mà sao hôm ấy trái cầu cứ rơi vào người bắt buộc tôi phải lùi... Không thấy Thầy đang đi tới từ phía sau, tôi cứ lùi theo hướng trái cầu rơi nên va phải Thầy . Thầy thì dong dỏng cao, kiếng cân, còn chúng tôi thì những đứa trẻ 11- 12 tuổi thuở ấy rất loắt choắt, có lẽ Thầy đang dõi mắt về chuyện gì phía trước nên không chú ý bọn tôi. Thầy cũng không tránh kịp tôi. Hết hồn. Mặt mày đứa nào cũng tái mét. Nhưng Thầy chỉ cười hiền rồi rảo bước tiếp .Tôi còn nhớ cái cười hiền từ của Thầy, Tôi biết Thầy không phạt - Những hai tội – Nhưng mà chúng tôi cũng không dám chơi nữa. Cuối năm ấy chúng tôi rời trường. Xa Thầy .Xa mãi đến tận bây giờ ...Khởi nguồn vào Trường Trung Học Thủ Đức của tôi là như vậy - Từ tay Thầy tôi “vượt vũ môn”.

Ngày đầu tiên đi học ,được mặc áo dài, hãnh diện vô cùng mà cũng ngỡ ngàng

ngộ vô cùng. Tôi vào lớp Đệ thất P1. Giáo sư hướng dẫn là Cô Nguyễn Kim Loan, dạy Pháp văn. Cô mắt to, tóc ngắn, người nhỏ nhắn. Hai năm học Pháp văn với Cô, chúng tôi có một số vốn từ ngữ khá vững chắc. Bởi vì học chữ nào Cô bắt chúng tôi vẽ hình biểu thị nghĩa của chữ ấy, rồi đề từ bên dưới. Tập Vocabulaire của tôi đầy những hình vẽ năm gọn gàng trong từng khung nhỏ nhỏ nối tiếp nhau. Có những từ ít sử dụng nhưng tôi vẫn nhớ đến tận bây giờ. Môn Việt văn Cô Nguyễn Ngọc Dung phụ trách. Cô cũng để lại cho chúng tôi những ấn tượng khó phai. Cô dạy chúng tôi cách trình bày bài học thế nào cho rõ ràng, khoa học. Một La Mã (I) nằm ngoài lề đỏ. Một nhỏ (1/) trong lề đỏ thật vô hai ô ... Sau này làm giáo viên, tôi cũng hướng dẫn học trò những cái mà Cô đã dạy chúng tôi ngày trước. Đi học đưa nào mà diện đầu tóc, nơ, kẹp ... là Cô nhắc nhở ngay "Đề dành đi chơi. Đi học phải gọn gàng, giản dị". Cô dạy con gái khi ngồi, hai vạt áo phải vén như thế nào. Đôi guốc, đôi dép không bao giờ được rời khỏi chân. Từ đó, trong lớp có màn đấu guốc. Đau khổ nhất là lúc

bị gọi lên trả bài mà tìm không được guốc. Thế là khổ chủ phải ngưng ngưng đi chân không lên và ú ớ trước câu hỏi "Guốc đâu?" của Cô. Cả lớp lại được dịp thư giãn nhẹ nhàng, che miệng cười khúc khích ... Sao hồi ấy đi học vui quá ! Mỗi tiết học, mỗi môn học, mỗi bài học, mỗi Thầy Cô như có sức hút riêng khiến chúng tôi vui thích đến trường. Lại thêm những giờ nhiệm ý chen vào giữa các giờ học các môn chính, chúng tôi như được tiếp thêm năng lượng. Đến năm Đệ ngũ , chúng tôi được học thêm giờ sinh hoạt do Thầy Vũ Ngô Hoàng phụ trách. Thầy Hoàng thấp ,đậm người vui tính, hoạt náo, năng động. Giờ sinh hoạt là niềm vui tràn trề của lứa tuổi học trò chúng tôi hồi ấy. Những lúc học ngoài sân, chúng tôi như chim sổ lồng. Áo dài áo ngắn cũng theo hiệu lệnh từ tiếng còi của Thầy. Tiếng còi tập hợp. Tiếng còi tan hàng. Còi chạy nhanh, còi chạy chậm lại.. Phối hợp với động tác của Thầy, đội hình liên tục biến đổi. Còn trong lớp Thầy dạy những ký hiệu khi tham gia dã ngoại với đoàn thể, những kiến thức cơ bản khi tham dự trại. Rồi Thầy dạy thắt nút dây. Mỗi đứa phải

sắm một đoạn dây dài 2 mét. Thầy dạy nhiều kiểu nút. Mỗi nối hai đoạn dây bằng nhau, không bằng nhau, nút cột lều, cách cột chập các đoạn dây thế nào cho chắc chắn ...Chúng tôi học kỹ năng của một hướng đạo sinh. Theo lời Thầy nếu học tới nơi tới chốn thì dù lạc một mình giữa rừng sâu cũng biết cách bảo vệ mình và tồn tại. Hay cả đơn vị đi cắm trại ngoài trời nhiều ngày, làm sao để giữ gìn vệ sinh môi trường. Thầy dạy cách đánh Morse, nghe Morse để liên lạc nhau trong mọi tình huống. Học cái này chúng tôi cứ "tít tít ...te te ..." suốt. Một môn học vô cùng thú vị mà không phải thi cử gì cả. Lại còn ca hát nhảy múa tập thể nữa chứ. Những buổi cắm trại sinh hoạt toàn trường với cả ngàn học sinh, thì những giờ học của Thầy phát huy hiệu quả ngay. Chúng tôi biết dựng lều đúng quy cách, biết tuân theo kỷ luật trại ... Có chấm điểm thi đua hàng tuần. Rồi những lúc sinh hoạt tập thể, chỉ với tiếng còi Thầy điều khiển toàn trường với hai, ba vòng tròn lớn mà vẫn nề nếp trật tự hàng ngũ chỉnh tề, không rối. Rồi cả trường cùng hát ca cùng nhảy múa vòng

tròn, rồi đốt lửa trại ...Sao ngày ấy vui quá !

Năm Đệ ngũ, Đệ tứ, chúng tôi học Pháp văn với Cô Nguyễn Thu Hồng. Cô vui tính mà cũng nóng tính mỗi khi chúng tôi chậm chạp. Lúc Cô gọi trả bài hoặc đứng lên trả lời, phải nhanh nhanh. Có lần chị Cúc được gọi trả bài. Chị học giỏi lắm mà vội vàng thế nào không biết, chị đá guốc vô bực cái rằm. Cả lớp cười âm lên, Cô cũng phát cười trong cái gương ngệu của chị. Năm Đệ tứ gần thi Đệ nhất lục cá nguyệt. Không biết làm sao mà các bạn có được tờ giấy có đề thi và bài giải các câu hỏi Pháp văn của Cô. Thế là chuyền tay nhau với lời rỉ tai "Đề thi đây. Chắc chắn". Bạn cũng đưa tôi một bản với lời dặn "cất đi, chùng nào thi đem vô chép". Sao nó không dặn tôi về học thuộc, mà bảo đem vô chép ? Kỳ thiệt. Chắc cái bịch học trò ưa quay cóp hơn. Tôi bán tín bán nghi. Môn Pháp văn cũng là môn tôi ớn nhưt. Cũng ráng học bài dữ lắm, mà học tùm lum vì không có chắc chắn nên không học kỹ tờ giấy. Đến ngày thi tôi cũng phòng hồ đem tờ giấy theo. Tôi nói phòng hồ thôi, bởi vì tôi không tin đó là đề thi với suy nghĩ

đơn giản “Đề thi của Cô làm sao mà lọt ra ngoài được”. Nhưng khi đề thi được phát ra. Hai câu giống. Tôi bình tĩnh làm bài nhưng lòng cứ nôn nao nhớ cái tờ giấy nằm kia. Phải chắc chắn mới được.”Bùa hộ mạng “. Phen này điểm thi môn Pháp văn của tôi sẽ cao bất ngờ. Tôi cho tay vào hộc bàn, nơi có tờ giấy bùa. Chợt tay tôi run bắn lên. Trống ngực đánh loạn xạ. Tôi run rẩy không lấy được tờ giấy. Tôi rút tay lại, ngồi yên lấy lại bình tĩnh quan sát cô giám thị và xung quanh. Vẫn bình thường. Bớt hồi hộp, tôi tiếp tục cho tay vào hộc bàn. Lại run lên, người xao xác. Không có ai thấy. Cố trấn tĩnh, tôi lôi tờ giấy ra. Mắt nhìn lên bàn cô, mấy ngón tay nhẹ nhàng tờ giấy xếp tự ra. Vừa nhìn thấy câu trả lời, tôi lại run lên bần bật, tim nhảy lung tung, lỏng cả cái nhượng sau đầu gối, mặc dù tôi đang ngồi. Cảm giác lo sợ hãi hùng khiến tôi không thể nào chép được, cũng không dám đụng tới tờ giấy. Tôi tồn tới hết quãng đời đi học, không bao giờ dám quay cóp lần hai ...Sau giờ thi, bạn hỏi tôi :

-Trúng đó, mà y có chép được hôn ?

Tôi bảo :

- Run quá chép không được .

Nó bảo :

-Mày dở .

Dĩ nhiên là sau đó tôi không được điểm cao. Tôi cũng không tự hào là mình trong sáng, bởi vì tôi cố tình phạm lỗi mà phạm không được. Tôi sợ cái cảm giác lo lắng hồi hộp, run rẩy đó lắm. Nên tôi chừa.Thế thôi ! Tôi cũng ớn nhút môn Toán. Năm này Thầy Trần Ngọc Dương dạy toán. Khi học giải phương trình bậc 2 không hiểu làm sao mà Thầy khắc được vô đầu đưa dốt toán như tôi cái công thức giải. Từ nhận dạng phương trình tới tìm delta lần tới tìm x” x” tôi giải ngon lành và rất tự tin. Công thức này tôi nhớ tới bây giờ. Nhưng đến Đề Nhị, Đề Nhất là tôi đuối. Cả cái môn Lý Hóa nữa.Thi xong là tôi không dám nhớ một cái gì nữa hết ! Tôi sợ mấy con số, mấy phương trình ...

Cuối năm học nào Trường cũng tổ chức phát thưởng hoành tráng. Có văn nghệ xen kẽ. Cũng là “Cây nhà lá vườn” do mỗi lớp tự biên tự diễn, rồi được tuyển

chọn. Hồi ấy lớp tôi hay tập múa. Gần hè cứ cuối giờ học là xin Thầy Cô cho đi tập văn nghệ. Hiếm có Thầy Cô nào không cho đi lắm. Bon chúng tôi từ tám đến mười đứa kéo nhau ra khỏi lớp trước con mắt “ganh tỵ” của các bạn học ham vui còn lại. Còn nhớ hai bài múa hai năm liền chúng tôi được trình diễn. Năm Đệ ngũ chị Tiết Hạnh tập bài “Jambalaya”, chúng tôi mặc xà rồng dán viền giấy kim tuyến xanh đỏ, chiếu chiếu rất đẹp. Chị Cúc khéo tay, vừa thiết kế, vừa trang trí. Cả lớp xúm lại dán giấy lên cho đẹp. Bạn Nguyễn Thị Hòa, trưởng lớp có sáng kiến gỡ từng hột xộp nhỏ nhỏ trong miếng mướp lột, dán từng chùm lên áo đen xen họa tiết bằng giấy Rồi lại mua giấy croquis dán gù. Cả lớp cùng nhau làm, cùng nhau lo. Đến ngày trình diễn, chúng tôi được hóa trang thành những cô sơn nữ, tóc búi cao, có cái vòng thắt bằng lá dừa quấn quanh búi tóc rồi cài hoa lên, mang gù đầy lá cây rừng với trang phục thật đẹp. Thích vô cùng! Năm sau chúng tôi có màn múa :”Tiếng sáo thiên thai“. Chị Liễu tóc dài được chọn làm cô tiên, chúng tôi làm những ngọc nữ bao quanh ...Cái thời

ấy sao mà dễ thương quá đỗi !.

Năm Đệ Tam, phân ban đổi lớp, các bạn học giỏi rẽ qua ban B một số. Còn nhớ năm ấy Thầy Chung – Thầy Hồ Vạn Chung - dạy Lý Hóa. Thầy hay gọi chúng tôi bằng anh chị . Chúng tôi thắc mắc, Thầy nói các anh chị giờ đã lớn, tôi gọi vậy là để tỏ ý tôn trọng các anh chị. Đến bây giờ Thầy vẫn gọi vậy. Thầy Trần Ngọc Giới dạy Việt văn. Thầy ơi, hồi đó em nói với Thầy là khi Thầy dạy “Cung oán ngâm khúc“, đến hai câu thơ, mà em chỉ nhớ có một câu, em đã hỏi Thầy. Hỏi hoài. Mà hỏi cái gì em không còn nhớ, mà giờ viết đến đây tự nhiên em nhớ hết. Nhớ cả câu thứ hai. Đó là hai câu :

“Đệm hồng thúy thom tho mùi xạ,

Bóng bội hoàn lấp ló trắng thanh “

Thầy giải thích “hồng, thúy là tên của hai loài chim. Gọi là đệm hồng thúy là vì người ta lấy lông của hai loại chim này làm thành tấm đệm...” Em giờ tay thắc mắc, rằng thì là ...em nghĩ là không thể nào người ta lấy lông chim mà làm thành đệm được, vì biết bao nhiêu mà cho đủ? Thầy kiên nhẫn giải thích mà em thì cũng

chưa lĩnh hội được gì T ạ ơn Thầy ! Hồi đó em ngỡ ngàng.

Sau này có dịp đọc lại “Cung oán ngâm khúc”, tôi giật mình. Đúng là hồi ấy chúng tôi trong trời quá ! Chứ như bây giờ thì rõ ràng là Bộ Giáo Dục không dám cho học sinh học. Bởi vì khó khăn để giúp học sinh hiểu được điều tác giả muốn nói qua tác phẩm Năm Đệ nhị, Đệ nhất học Lý Hóa với Thầy Lê Đức Phụng. Thầy viết chữ nhỏ xíu. Cứ mỗi lần chúng tôi phàn nàn là Thầy viết chữ in. Chúng tôi ban A, được học Vạn vật với Thầy Võ Pháp. Thầy kiến thức uyên thâm, yêu nghề, tận tụy với học sinh. Sau mỗi bài học Thầy đều cho câu hỏi và yêu cầu chúng tôi đánh dấu sao (*) vào từng câu hỏi. Ba sao là quan trọng nhất, cần chú ý nhiều. Cứ thế chúng tôi yên tâm học thi Tú Tài. Năm này học Triết học với Thầy Đoàn Văn Cầm, Thầy rất hiền. Môn Triết lại là môn hoàn toàn xa lạ với chúng tôi. Cái tuổi lớn không lớn, nhỏ không nhỏ, đầu óc vô tư nên học triết không vô. Trong đầu tôi giờ còn lại mấy cụm từ “Phái khắc kỷ”, “Tam đoạn luận” Với tựa đề ba quyển sách khổ nhỏ tựa “Đạo đức học” “Tâm lý học”

“Luận lý học” của Thầy Hồ Văn Trai. Cũng bởi không hiểu nên có một lần chúng tôi rủ nhau trốn học. Không nhớ đưa nào làm đầu têu. Gần một chục đưa kéo ra sau lớp ngồi. Đến giờ học Thầy thấy lớp vắng nên hỏi. Các bạn chỉ ngoài cửa sổ. Thế là Thầy mời vô. Không có bị phạt. Nhưng lòng tôi đến giờ vẫn có cái gì đó không yên. Tôi nghĩ Thầy buồn ! Hành động của chúng tôi làm Thầy buồn. Sao chúng tôi lại có thể nông nổi như vậy. Thầy ơi ! Chúng em xin tạ lỗi dù quá muộn màng !

Rồi chúng tôi thi đậu Tú tài 2. Chấm dứt những ngày tháng thần tiên trong tuổi tiếc. Rồi trường với bao nỗi luyện thương, chúng tôi như đàn chim đã đủ lông đủ cánh, giờ tung cánh bay xa ...Bay xa ...Xa mãi ...Xa Thầy, xa bạn, xa mái trường thân yêu đã hàm dưỡng chúng tôi với bao kỷ niệm êm đềm mà thời gian không vui lấp được. Tôi không thể kể hết ra đây những Thầy Cô tôi đã học qua, Tôi có thể không nhớ chính xác năm học, những kỷ niệm dù có lẫn lộn giữa các năm học, nhưng tôi không quên hình dáng Thầy Cô. Tôi nhận ngay ra Thầy Luyện Quang Đăng sau mấy mươi năm. Tôi còn nhớ

học Sử Địa với Thầy Nguyễn Văn Gân. Thầy lớn tuổi lắm rồi và rất vui tính với nụ cười hiền hậu, Thầy Nguyễn Kim Chi dạy Công dân, Những ai học Việt văn với Thầy Huân đều không thể nào quên bài “Hàn nho phong vị phú” của Nguyễn Công Trứ với câu mở đầu “Chém cha cái khó ! Chém cha cái khó ! Khôn khéo mấy ai ,xấu xa một nó ...” Thầy Trịnh Văn Thụy, Thầy Lê Hồng Hán dạy Anh Văn...Nhớ Cô Nguyệt Hương dạy Pháp văn, Cô hay kẻ mắt thật đen, khiến bọn con gái chúng tôi cứ ngấm hoài .. Trường ngày càng lớn, số lượng học sinh ngày càng đông, Thầy Cô về ngày càng nhiều. Nhưng mà đâu có phải có học chúng tôi mới nhớ Thầy Cô đâu ? Tôi không học nhưng bạn tôi học, em tôi học. Chúng tôi ghi nhớ tất cả Thầy Cô đã giảng dạy tại Trường Trung Học Thủ Đức, Chỉ cần biết Thầy Cô đã từng có mặt ở trường là chúng tôi thấy gần gũi, thân quen. Chính Thầy Cô đã hun đúc rèn luyện cho chúng tôi biết hướng đến tương lai tươi sáng, biết làm người chân chính, biết sống đời tươi đẹp. Chúng tôi ghi nhớ công ơn Thầy Cô .Ghi nhớ những tình cảm Thầy Cô

đã cho chúng tôi để chúng tôi có được tuổi học trò quá đẹp! Đẹp mãi đến tận bây giờ!

Nếu ngày xưa chúng tôi không học hết được với Thầy Cô trong trường thì giờ chúng tôi biết hết, được biết hết trên Diễn Đàn này. Mỗi lần có Thầy Cô gia nhập Diễn Đàn là niềm vui chúng tôi như tăng bội phần. Là bởi vì có Thầy Cô, mái trường, sân chơi, ngôi nhà ...hay tên gọi là gì gì nữa thì sự hội tụ của chúng tôi mới có ý nghĩa Thầy Cô cũng dõi theo chúng tôi, cùng tham gia chuyện dài ngắn vui buồn của thế sự ... Cũng có những phút bất chợt, ngộ nhận, không kịp nén lòng, để làm buồn lòng nhau ...Nhưng trên hết vẫn là tinh chan hòa của đồng môn, bao dung của Thầy Cô mà “ nước vẫn về nguồn “ (ý thơ Tản Đà “nước xuôi ra bể lại quay về nguồn“) Chúng tôi lại hòa cùng một dòng, bởi cùng nơi xuất phát, cùng được một bàn tay chăm chút ...từ thuở ấu thời.

Trường ơi, bao năm qua Trường vẫn không phai mờ trong tâm trí, trong tình cảm của lớp lớp học trò đã từng ra vào hằng ngày nơi cổng Trường này. Chúng tôi vẫn hằng vọng về, hằng nhắc

lại với bao luyện nhớ những êm đềm mà giờ chỉ còn là bóng hình trong ký ức trong hoài niệm của mỗi chúng tôi. Trường ơi, Trường có biết ! Chúng tôi nhớ cổng Trường đơn sơ, hàng rào kẽm gai hững hờ giữ chúng tôi, dãy lớp học mái tôn không lầu cao ngói đỏ với sân cỏ khô cằn đã dần cao bóng mát từ những bàn tay học trò bé nhỏ của chúng tôi. Nơi đó chúng tôi trú ẩn yêu thương suốt cả quãng đời thơ dại .Chúng tôi yêu Trường ! Chúng tôi nhớ Trường !

Thầy Cô ơi, chúng em đầu ở lứa tuổi nào vẫn là học trò của Thầy Cô. Vẫn lỗi lầm nông cạn, vẫn hời hợt hững hờ ...Nhưng chúng em chân thành thiệt bụng .Yêu thì nói yêu. Không yêu nói không yêu dù chưa hiểu rõ tình yêu ...!?. Nên đau khổ khi lỡ lầm nông nổi. Dù biết Thầy Cô từ ái khoan hòa nhưng lòng vẫn khó tha cho lòng. Thầy Cô ơi, chúng em một lòng kính mến Thầy Cô Chúng em vẫn nhớ Thầy Cô của những ngày xưa trên bục giảng, trong lớp học, hay trên phòng giáo sư mà mỗi lần đứng ở cửa lớp chúng em đều vọng về với nhiều tâm trạng khác nhau. Ôi

ngày ấy sao mà thánh thiện quá !

Bạn bè ơi, chúng mình hạnh phúc vô ngần khi tuổi này mà vẫn còn có ngôi trường thân yêu từ hồi còn bé thơ mãi đến giờ với Thầy Cô, lớp lớn, lớp nhỏ.. .Những gì sai lầm thiếu sót hồi ấy giờ ta vẫn còn có dịp bổ sung.Tỷ như hồi ấy tôi nhút nhát vô cùng. không dám nói chuyện với Thầy Cô thì giờ tôi dám. Nói những gì muốn nói một cách tự nhiên, không có áp a áp úng như hồi xưa nữa...(à nói cho oai chứ tôi vẫn còn áp a áp úng trước Thầy Cô, dù có đỡ hơn ngày xưa). Hồi ấy tôi cũng không biết quen ai, không dám chơi với ai, quanh đi quẩn lại chỉ có mấy bạn quanh cái bàn học của mình thì giờ đây tôi quen cả trường, Anh chị lớn, các em nhỏ, huynh huynh đệ đệ tỷ muội chan hòa ...(Cái này thì rất là thật .Thật đến độ tôi cũng ngạc nhiên về mình. Ai tôi cũng thấy gần gũi thân thiện. Có lẽ cái tình trên ĐĐ mà chúng ta cho nhau quá đẹp) Mỗi lần gặp nhau là mỗi lần háo hức. Háo hức như trẻ thơ sắp được đi chơi, sắp được khám phá. Đơn giản là chỉ để được gặp bạn mình thôi !

Vậy đó ! Mà chúng tôi   tôi yêu ! Chúng tôi không thể
nhớ,   nào quên "KHUNG TRỜI
chúng   THẦN TIÊN" thời tuổi nhỏ ấy.

BÀI HỌC KHÔNG QUÊN

Trần Ngọc Anh (K8)

Chẳng hiểu từ bao giờ và lưu truyền qua bao năm tháng, Thầy Cô luôn có những bài thơ vui hay những mẹo nhỏ cho các học trò mau thuộc bài. Tôi một học sinh với sức học... "bình thường" nên rất thích thú với cách học này.

TRONG VÀ TRÔNG

Khi mới vào học lớp năm, tôi và đám bạn hay nhầm lẫn từ "trong" và "trông", cô giáo liền chỉ cho cách nhớ:

"Trông" đồng nghĩa với "nhìn", muốn nhìn xa cho rõ ta thường lấy tay che ngang trán, bàn tay cong cong như dấu ▲ . Từ đó chúng tôi không nhầm 2 từ này nữa

BÀI THƠ VỀ 15 CON SÔNG MIỀN BẮC

Bài thơ này do Cô Giáo Trần Thị Nở dạy chúng tôi khi học lớp Nhất trường tiểu học Tam Bình. Bài thơ rất dễ thuộc và khi thuộc rồi thì khó quên, một cách học bài thật nhanh và khoa học

Ai qua *Bằng, Bắc, Kỳ Cùng*

Ghé qua sông *Lục, sông Thương, sông Cầu*

Sông *Gầm, Lô, Chảy* về đâu

Hồng Hà , sông *Đáy* gặp nhau *Việt Trì*

Em ơi giờ phải ra đi

Qua miền *Đuống, Luộc* chờ khi *Thái Bình*

Bạch Đằng quân giặc thất kinh

Nhân dân vui sướng, chúng mình hò reo

BẢNG PHÂN LOẠI TUẦN HOÀN CỦA MENDELEEV

Lên Trung học chắc chắn chúng ta ai cũng có lúc khổ sở về các động từ bất quy tắc trong môn Anh văn hoặc các nguyên tố trong bảng tuần hoàn của Mendeleev. Và đây là những câu thơ vui do Thầy Cô dạy hóa chỉ cách nhớ bảng phân loại tuần hoàn

Be Mg Ca Sn Ba Ra: Bé mang cá sông bán ra

B AL Ga In Tn: Ba anh lấy gà trong tủ lạnh

O S Se Te Po: Ông (Sã) Sệ té pò

...

BÀI THƠ VỀ SIN COS

Đọc bài thơ này lại nhớ các Thầy Cô dạy toán

Tìm Sin lấy đối chia huyền

Cos thì 2 cạnh kề huyền chia nhau

Còn **Tan** ta hãy tính sau

Đối trên kề dưới chia nhau thấy liền

Cotan nghịch đảo của **Tan**

TÂM LÒNG NGƯỜI THẦY

Những năm đầu thập niên 80, nhiều hôm chúng tôi đi học mà bụng đói meo, thực tập ở bệnh viện các Thầy dặn bệnh nhân ngày mai mổ phải nhịn đói, quay qua học trò thì dặn ăn no. Nhưng ngày mai biết đám học trò có nhiều đứa đi học với cái bụng lép kẹp Thầy lại vét túi mua một bịch bánh bò bánh tiêu cho học trò ăn còn lấy sức mà phụ mổ. Hoặc có Thầy cho bệnh nhân tiền mua thuốc, tiền xe về quê... Nhiều năm qua rồi tôi vẫn không quên hình ảnh đó, mặc dù chung quanh vẫn còn những điều không hay về hai chữ “lương y”

Tôi đã từng nghe như thế này: “Hạnh phúc là ở người cho”. Chúng tôi như những cánh chim, cứng cáp rồi là bay rất xa. Và khi tuổi không còn trẻ nữa thì hay nhớ về ngày xưa...Có lẽ có một nơi gọi là vùng nhớ đang chờ đợi những cánh chim phiêu bạt quay về, để tri

ân Cha Mẹ đã cho chúng tôi hình hài và Thầy Cô đã cho chúng tôi tri thức này, tâm hồn này.

Thứ Đức, ngày 20/11/ 2011

ÁO TRẮNG VÀO TRƯỜNG

Giao(Khóa 4)

Ca

Với tôi, kỷ niệm ở những năm tháng học trường Trung Học Thủ Đức là đậm nét nhất, nói theo kiểu người lớn nhìn về tuổi học trò thì đây là thời kỳ vàng son nhất của mỗi người. Chuẩn bị cho tôi vào Đệ Thất, má tôi đã tự tay may hai cái áo dài bằng vải trắng. Thật tình mà nói, tôi thấy nó không đẹp bằng áo của các bạn khác, nhưng lần đầu tiên được mặc áo dài, nhìn hai tà áo được ủi thẳng, tôi cảm nhận mình cũng oai ghê lắm! Cái buồn chỉ thoáng qua chút xíu rồi bay mất. Những ngày học ở trường Nữ Tiểu học, mặc hàng xá xí, lúc nào cũng phải ủi, tôi nghĩ giá như mình có áo vải thì sẽ đỡ cực công. Hóa ra không phải thế! Sau này mặc hàng Ka-tê vẫn ủi, lên áo soire cũng ủi dù phải dùng bàn ủi than, đủ điều nhiều khe cũng cứ ủi. Đúng là con gái!

Còn chuyện học hành, chẳng mấy người nghĩ đến việc đi học thêm, trừ các bạn nuôi mộng lấy học bổng đi du học. Chúng tôi tham gia sinh hoạt Gia Đình Phật Tử, các anh trưởng là sinh viên, sẵn có Đoàn quán của gia đình, các anh sắp xếp dạy thêm Toán, Lý, Hóa cho năm học thi. Bạn bè rủ nhau đi học thật đông. Thuở ấy, chỉ những môn chính mới bắt buộc phải có sách giáo khoa. Tôi cũng có đủ sách theo yêu cầu nhưng nhìn các bạn có thêm sách bài tập, sách giải bài tập, thú thật là tôi thèm vô cùng! Nhất là môn ngoại ngữ. Học từ thật vất vả vì cô giáo buộc phải vẽ hình chú thích cho mỗi từ. Nhiều hình khó vẽ, chúng tôi bảo nhau lấy bông gòn nhúng dầu hôi(dầu lửa) bôi lên tập để cọp hình trên sách vào. Giờ học mở

tập ra toàn mùi dầu. Tôi dần hình thành thói quen dùng dầu xanh để khử mùi cũng từ lúc này. Tên gọi giờ học Vocabulaire được các bạn bày trò đọc theo kiểu thêm dấu Tiếng Việt: Giở cá bự lại rề. Khi chọn ban Pháp văn, tôi nghĩ mình có thể nhờ vả được các chị nhưng rồi ai có việc nấy. Chờ được chị thì mắt đã mở không lên. Đành phải tự lực thôi! Nghe bảo con gái có khiếu học ngoại ngữ nhưng với tôi, đây là môn học khó kiếm điểm cao nhất! Những năm đầu, trường chưa ổn định cơ sở, phải đi học nhờ nhưng việc nào có gì phải âm ỉ. Phần lớn chúng tôi rất thích vì nhà gần chợ, học nhờ ở trường Nữ hoặc trường Bán công thì không phải đi xa. Rồi thì về trường mới. Đã thấy tự hào hơn nhưng bù lại, mỗi buổi học phải dành ra cả tiếng đi và về. Có những buổi trưa tháng năm, một mình ôm cặp đến trường mà có cảm giác mặt đường nhựa như bốc khói, nóng rất cả mặt.

Lớn lên một chút, chuyện đi bộ đến trường bắt đầu gặp sự cố. Mái tóc dài tôi để từ năm Đệ Thất cùng với chiếc nón lá che nghiêng tránh nắng bỗng thành đối tượng gây chú ý cho những anh chàng rồi rảnh thời gian. Phần lớn những cái đuôi này không đủ kiên nhẫn trước sự im lặng của tôi. Nổi ám ảnh trước các cuộc họp gia đình chất vấn về các lá thư gửi đến nhà (dù chỉ mang nội dung hỏi về việc học) tạo cho tôi phản ứng tiêu cực trên trước những hỏi thăm làm quen. Nhiều lần các bạn cùng lớp hỏi thăm cái đuôi là ai vậy, nghe tôi trả lời không biết, các bạn hay nói: “Tin không nổi!” tôi cũng đành chịu vì giải thích cách nào cũng không hay. Cũng vì thế, tan học về, nhóm bạn cùng đường thường đi chung với nhau, có khi dàn hàng ba, tít tít đủ chuyện (Ngày ấy xe cộ không nhiều nên chúng tôi cũng chẳng gây phiền cho ai!). Bò ba Minh - Kim - Yến chấm dứt hẳn thói quen xưng “mày, tao” ngay trong năm đầu nam-nữ học chung lớp cũng nhờ thời gian chung đường về nhà. Chúng tôi đặt ra quy ước là ai phạm luật sẽ nhận một cái néo, người phạm nhiều nhất trong buổi sẽ trả tiền châu đậu đỏ bánh lọt nơi đầu chợ. Còn nhớ có ngày tôi nhận liền tiếp ba cái néo vì hồn nhiên phạm luật rồi “nổi quạu” phạm tiếp. Các bạn đương nhiên không trả lời câu hỏi: “Tao làm gì mà mày néo tao?” vì nếu nhắc lại sẽ trở thành người phạm luật. Cũng vì thế, chúng tôi ngoài cách xưng tên gọi

bạn còn hay dùng từ “ta, mi” nói chuyện với nhau mãi đến 40 năm sau.

Kỷ niệm thời đi học ở trường chính nằm trong làng Đại Học được học sinh nhắc đến nhiều nhất là những buổi trống tiết được rủ nhau lang thang khắp các ngõ đường nơi này. Mỗi ngôi biệt thự ở đây được xây dựng theo từng kiểu khác nhau. Mỗi người thích kiểu nào thì bi bô góp ý sẽ làm thêm cái này, bỏ bớt đi cái kia để cảnh trí thơ mộng hơn. Những lúc biết trống trống giờ, chúng tôi đem theo máy hình. Chụp chung nhóm, chụp riêng cá nhân. Thích nhất là những tấm chụp trước ngôi nhà mình thích. Chú thích cho hình này, tôi gọi: “Thuở dệt mơ nhà tôi”. Các ngôi nhà này thường vắng chủ, phần lớn giao cho quản gia trông coi. Có bạn nghịch bấm chuông khiến cả nhóm phải chạy trốn chết vì sợ bị mắng. Có nhóm gặp duyên may được mời vào sân thích thú với các thảm cỏ được chăm sóc xanh mướt như nhung. Sau này tôi được biết có bạn may mắn tiếp xúc với những gia đình người nước ngoài thuê biệt thự ở đây cư ngụ, được luyện Anh văn giao tiếp miễn phí. Điểm cuối là hồ nước, chúng tôi hay đến và gọi tên Hồ Than thở giờ đã không còn nữa. Lúc còn học, chúng tôi ít khi nào làm phiền các thầy cô vì những giờ thả rông này do cả nhóm giao ước không được để trễ giờ. Sẽ có một bạn canh thời gian đi để chúng tôi kịp quay về với nửa thời gian còn lại. Chính do vậy mà thời chúng tôi, các lớp không bị quản thúc ngồi tại chỗ mỗi khi trống tiết như học sinh hiện nay tại một số trường tôi biết.

Điều cuối tôi muốn nhắc lại là cuộc sống ngày đó êm đềm quá. Áp lực nhà trường không đặt nặng lên vai phụ huynh. Chỉ trừ vài trường hợp cá biệt, còn phần lớn phụ huynh không hề đặt chân đến trường con học suốt 7 năm Trung học. Thế mà học sinh chẳng bị mời lên phòng giám thị, chẳng bị ai chì chiết. Cứ học cho tốt, còn muốn làm Lưu bút vào năm nào: tự do. Chẳng những bạn bè viết cho nhau mà thầy cô cũng không nở từ chối. Không ai xét cặp, chẳng ai tịch thu. Làm học trò thời ấy thích thật!

HỒI TÓC

Vô Chiêu (K2)

*Tóc nào là tóc chung tình?
Là sợi tóc bạc, tóc mình nhớ ta
Nhớ nhé, đừng có nhuộm nha
Để cùng ngồi đếm, sợi ra sợi vào
Mai này dẫu có làm sao
Còn sợi tóc bạc, đêm nào ...giận anh*

Hỏi tóc em, em có sợi nào bạc?
Vì nhớ anh, nên tóc khác những sợi kia !

Hỏi tóc em, em có sợi lia chia?
Vì giận anh, đêm qua mãi ....chẳng về

Hỏi tóc em, em có sợi nào thề?
Vì ghét anh, nên thề ....không gặp nữa !

Hỏi tóc em, em có sợi nào ở giữa ?
Để khuyên em, tha lần nữa nha cung

Hỏi tóc em, em có sợi lưng chừng?
Để gạt đầu tha cho anh vào cửa
Hỏi tóc em, em có sợi nào một nửa?
Để..... mình ơi, đêm sắp sửa sang canh

Tháng 2,

**Ngày 9
2011**

SỢI TÓC...

Linh Đan K7

Những sợi tóc nhỏ nhoi vô tình không thấy được,
Vẫn lặng nằm trong một góc đời nhau.
Như sáng nay khi bất chợt quét nhà,
Thấy sợi tóc nằm yên trong góc tủ...

.....

Sợi tóc cũ , như mối tình đã cũ,
Vẫn rộn ràng trói một chút đời nhau.
Tóc lênh dên...có sợi ngắn sợi dài,
Tóc phiêu bạt...có sợi đen sợi trắng.

.....

Tóc dẫu xa- vương chân người lặn độn.
Tóc dẫu gần- kém một chút bao dung.
Tóc với tình thành tơ trói khôn cùng
Ta chết đuối giữa biển tình tơ tóc cũ...

*****

THỜI GIAN...

Linh Đan K7

Một năm mười hai tháng.
Một tháng ba mươi ngày
Có tháng còn ba mốt
Anh dành cả cho ai??

Một ngày hai bốn tiếng
Một tiếng mấy trăm giây
Giây nào thương nào nhớ
Giây nào dành cho em??

Ôi! Mỏng manh là thế
Cái nghĩa của thời gian
Đòi người qua rất vội
Tựa như sợi nắng vàng!!

Em không hề giữ nắng
Cũng không hề giữ anh
Chỉ giữ trong góc nhỏ
Một chút môi ngày xanh...

*****

TỰ NHỦ...

Linh Đan K7

Đôi lúc em tự nhủ:

Cứ sống qua một ngày không có anh bên cạnh,

Thử xem đời ra sao!
Ừ!
Không có anh thì ngày vẫn dài hai bốn tiếng.
Em vẫn có những phút giây bận rộn với riêng mình.
Ngày những công việc...
Ngày những lo toan...
Nhưng thấp thoáng đâu đó trong trái tim,
Bóng anh vẫn ập đầy, không thể nào lẩn được...
Tựa như trong dòng người ngược xuôi,
Giữa phiên chợ của ngày ba mươi tết...
Em vẫn nhận ra...
Dáng dấp anh,
Môi cười anh,
Thấp thoáng đó đây...
Một chút thân quen ngỡ đã xa, ngỡ đã quên,
Nào ngờ vẫn cứ đọng đầy trong ngăn tim của ký ức...
.....
Mà nào có ai bắt em phải nhớ , (hay phải quên ?)
Nhưng,
Như một sợi dây vô hình,
Em vẫn cứ bị trói buộc vào những nhớ thương như thế !
Cái vòng tròn lẩn quẩn...
Anh ơi!!!.....

VUI XUÂN BÊN BẠN

LT. Hiếu Thi

(Matthias Loser. con trai TTBH, 9 tuổi)

Mùa xuân! Mùa xuân tới!

Chơi bài_ vui xuân mới

Bên bạn _ em hồ hởi

Chào mùa xuân đến rồi.

Về quê hương gặp bạn

Thoạt nhìn _ như đã quen

Vì em nói tiếng Việt

Nên bạn hiểu_ thân liền!

Việt Nam _là quê mẹ
Về thăm Bà Ngoại em
Ngoại già_ nhưng còn khỏe
Cầu mong Ngoại khỏe thêm

Để em còn nhiều dịp
Vui cùng bạn...đánh bài!
Chơi bầu cua cá cộp
Trò chơi Tết _nhớ hoài!

Ngoài sân vệt nắng dài
Thương mùa xuân quê ngoại.

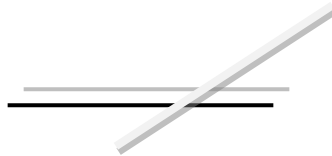
Xuân 2012.

XUẤT GIA ĐOẢN KỲ

Trần Thị Hằng (K4)

Hôm nay có người hỏi tôi: "Tại sao chị đi tu? Chị đi tu từ bao giờ?"

Sự thật là vì tôi thích phong cách của người tu hành do thuở nhỏ tôi được may mắn sống với bà nội tôi là Sư Cô ở Chùa Long Vân Tự, Gia Định. Đó là vẻ đạo đức của một con người lễ phép, giản dị mà trang nghiêm, sống hài hòa, nhẹ nhàng, không dễ dàng mắng nhiếc hay giận dữ với người khác.

Vì tôi thích thái độ sống của người tu hành. Họ tu trong từng giây, từng phút, từng giờ để đời sống thay đổi trong cái nhìn từ mọi góc độ, thấy được điểm tối (khuyết điểm) của mình, cái tốt (ưu điểm) hay cái đẹp của người để giúp cho đời sống bớt căng thẳng. Họ mở trí, luôn tiếp xúc với những người thông thái, bác học, các vị có chứng ngộ cao siêu để nâng cao tầm hiểu biết về tâm linh cũng như mọi phạm trù của cuộc sống. Họ lắng nghe, am hiểu, và hấp thu rồi từ đó thay đổi vu trụ quan của họ.

Từ những thay đổi trên, họ mang ứng dụng vào đời sống hằng ngày, qua lời nói, hành động cũng như việc làm.

Chư Tu thường được người ta hiểu lầm là bỏ gia đình vào Chùa ở, do một nhân duyên đau buồn như là tình duyên trắc trở, thất bại chuyện tiền bạc, hay nhe da tin lời dụ dỗ của một ai đó v...v... Nhưng thực ra chư Tu có nghĩa là “tiên hóa”; ý nghĩa đó bao gồm việc tự mình thay đổi, sửa đổi lỗi lầm, cải thiện, thích ứng với môi trường sống mới, và càng ngày càng tốt hơn.

Do đó, khi đi tu phải có thái độ:

- Dễ thương (do ý nghĩa của chư TỬ và BI) qua lời nói nhẹ nhàng, dễ chịu, không làm ai sợ hãi, hay âu lo, rầu rĩ. Thái độ khiêm tốn, vui vẻ, lạc quan, cởi mở, và nhất là không bao giờ chiếm hữu. Luôn tôn trọng, giữ khuôn phép, hy sinh cho người.

- Tha thứ (là việc làm của Tâm, để đối diện với ác duyên, nghịch cảnh, nghịch ý). Phải tha thứ cho mình rồi tha thứ cho người; cho dù người có khiến mình bị xúc phạm danh dự, hàm oan, hiểu lầm, dèm pha, bị nói xấu sau lưng. Nên mỉm cười, làm lành, không nhắc tới việc xưa, không làm người khó chịu về những việc trong quá khứ. Sau khi tha thứ rồi, mới tìm cách tiếp thông, giai bày, hoặc bày tỏ. Đây là con đường lý trí đi sau con đường tha thứ để tái tạo **cân bằng** và giúp người và ta có cơ hội cải thiện.

- Buông Xa vạn sự, trụ tâm vào một đối tượng “khai mở”. Điều này hàm ý là dứt bỏ những tập quán xấu làm chướng ngại cho việc tiến hóa, như là: tham tiền, tham sắc, tham danh..., si mê rượu chè, bài bạc.... Để dễ dứt bỏ chuyện xấu thì nên tập làm ngay những việc tốt. Phải kiên nhẫn, kiên trì, thì mới vĩnh viễn không tái phạm.

- Sống tùy thuận, tùy thời, trong tâm lượng rộng mở; nghĩa là thấy chuyện gì cũng nhẹ nhàng, không bị phiền não giăng kín, trong một trí tuệ cực cao (sáng suốt); nghĩa là không sống theo ham muốn của dục vọng.

- Sống vui vẻ, lạc quan, không thích bắt lỗi người khác. Không cột chặt mình vào quy củ, lễ lối, khuôn phép. Không làm ai nghẹt thở. Đi tới đâu thì đem nguồn hy vọng và hạnh phúc tới đó.

Giai đoạn Xuất Gia Đoàn Kỳ, là giai đoạn thử thách cho người lập chí tu hành, coi con đường Tu có thích hợp với mình không. Riêng đối

với tôi, đây là giai đoạn "vừa lòng toại ý nhất" trong cuộc đời. Tôi thấy lòng thanh thản và an lạc quá, mặc dù việc đầu tiên là phải lia bỏ mái tóc, mỗi người chỉ có 3 bộ quần áo, một áo tràng, một Y, một tọa cụ (miếng vải vuông tượng trưng cho căn nhà của mình), một cái bát đựng thức ăn --" Y-Thực-Trú" đủ dùng.

Tăng đoàn chúng tôi có khoảng 100 người. Tính bình đẳng là điểm đặc biệt của Tăng đoàn: không phân biệt già hay trẻ, ngoài đời thành công hay thất bại. Người lớn nhất 85 tuổi đến từ Úc Châu. Người nhỏ nhất 19 tuổi sinh ra ở Mỹ, tiếng Việt nói không trôi chảy lắm, đang học Đại Học. Lời phát biểu về nguyên nhân em đi xuất gia làm mọi người xúc động. Em nói: "... con muốn tìm xem đời sống có điều gì khác hơn ngoài những việc ăn, ngủ, đi học, đi làm, đi chơi. Khi vào đây rồi được nghe Thầy giảng, Thầy hướng dẫn các phương pháp tu tập con mới thấy là cuộc sống hay quá, đẹp quá, ý nghĩa quá. Con rất là cảm ơn Thầy, cảm ơn Ba Mẹ con ..."

Mỗi sáng chúng tôi thức dậy lúc 5 giờ, mở mắt ra là phải đọc các bài kệ tùy theo các công việc làm, như đánh răng rửa mặt, đắp y, xuống cầu thang...v...v... Đến 6 giờ là lạy Phật, rồi lạy khí công khoảng trăm cái, tập thai cực quyền, ngồi thiền, ăn sáng nhẹ (vừa đủ cho sư sống;

nhưng cung có vị nguyện không ăn sáng, không ăn tối). Sau đó vào học kinh điển, cách tu luyện. Trước khi ăn trưa phải trì chú, ăn trong chánh niệm, không có tiếng động, trong thời gian khá ngắn; sau đó đến hồi hướng, lạy Phật, rồi đi làm chấp tác (dọn dẹp), tranh thủ học bài hoặc nghỉ ngơi. Đến 2 giờ vào là lạy Phật, thiển, làm bài trình Thầy, học tiếp, cho đến hơn 10 giờ tối thì đi kinh hành, trì chú... Xong về nghỉ là đã gần nửa đêm, thế mà ai cũng vui, lúc nào cũng cười, không nghe ai phàn nàn bất cứ điều gì.

Để giúp cho Tăng Ni chúng tôi bỏ đi cái bản ngã (cái tôi), chúng tôi được 2 vị giám thị quản lý khá chặt chẽ và luôn thử thách chúng tôi: nói lời rất nặng, la rầy phi lý, hoặc phân công không công bằng; cốt làm cho chúng tôi bất mãn, nổi tâm sân hận; nhưng quý vị đó hoàn toàn thất bại: ai ai cũng không chut động tâm. Lúc nào chúng tôi cũng được cho biết là không được tham ăn, tham ngủ; nhưng sự thực Thầy rất thương chúng tôi. Thầy dặn các vị phụ trách phải cho chúng tôi ăn ngon, đầy đủ. Biết chúng tôi thiếu ngủ, Thầy thường cho chúng tôi luyện tập môn GIẢ CHẾT: nằm xuống, nhắm mắt lại, thư giãn từ chân đến đầu, hơi thở nhẹ và sâu, quán tưởng như mình đang chết, thân xác tan ra chìm vào lòng đất, nhưng mới vào giai

đoạn hơi thở nhẹ là chúng tôi đã thiếp đi và tiếng ngáy bắt đầu từ nhỏ đến lớn dần... Không ai thấy mắc cơ gì cả, ngủ tự nhiên và ngáy cũng tự nhiên...

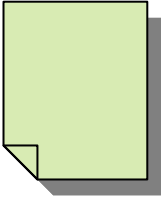
Giai đoạn làm bài trình Thầy thì vui không thể tả. Đây là lúc Đạo và Đời khó phân biệt. Thầy viết xong câu hỏi trên bảng, kèm theo câu dặn dò, không được mở sách, mở tập, không được hỏi nhau... Dặn xong, Thầy bỏ đi ra. Thế là tập sách tự nhiên mà mở, tự do hỏi nhau, nhưng có Trời mới biết mở sách ở trang nào để chép, và bạn mình cũng bí như mình thì lấy gì mà hỏi. Sau khóa tu mới biết đấy là cách Thầy giúp mình chuyển hóa rất hay.

Chỉ sau 5 ngày tu với tất cả các phương pháp –từ lạ, trì chú, thiền hành, thiền định, tập khí công, ăn uống, ngủ nghỉ, học hành– mọi SaDi và SaDiNi tự nhiên vào khuôn phép, và thay đổi lạ kỳ: tâm tĩnh lặng, hành động nhẹ nhàng, gương mặt thanh thản.

Ngay xa giới, chúng tôi quý lạ Thầy để trả lại Y, Bát, Tọa Cụ, trong nước mắt không ngừng chảy. Chúng tôi ôm nhau như không muốn xa lìa; tình huynh đệ đã khiến chúng tôi đã phải tìm đến nhau trong những khóa tu sau đó.

Lúc lái xe trở về nhà, chúng tôi thấy càng lúc càng nặng gánh nặng của cuộc đời, của cơm áo gạo tiền thay thế cho lớp áo nâu sồng. Mặc dầu thế, chúng tôi đã mang đến cho gia đình một hạnh phúc mới, hạnh phúc không phải là giàu sang của tiền tài và danh vọng, nhưng là hạnh phúc của TRI TÚC, THƯƠNG THƯƠNG, THÔI, THA THỨ, TÙY, và THOÁNG.

Ban đầu nhà tôi có vẻ không vui, nhưng càng lúc sự bình an của gia đình, sự an lạc của Tâm đã làm anh thay đổi. Tình yêu ngày xưa đã biến thành thứ tình thương không chiếm hữu, để rồi ngày tôi đi xuất gia lần thứ hai, anh là người mang hành lý ra xe cho tôi. Nước mắt tôi đã chảy dài trong nụ cười vui. Tôi biết tôi là người học trò giỏi, nhận trọn giáo pháp mà Thầy trao truyền, lập chí lâu dài và bền bỉ; nghĩa là biết hy sinh, nhồi nặn trong lò thử thách mà không thối tâm. Tôi đã có được một động cơ tu hành chân thật, tuy chỉ là bước đầu rất sơ cơ, nhưng cũng mừng lắm thay!

THƯ GỎI CON GÁI

Ngô Thị Bích Liên

Titi yêu dấu của mẹ !

Vẫn biết sẽ có một ngày con đi lấy chồng nhưng sao mẹ vẫn bất ngờ, dù vui nhưng mẹ cũng không thể che dấu được nỗi buồn và dù mẹ có thêm được một người con gọi bằng mẹ thì cảm giác ấy vẫn không buông tha mẹ mỗi khi nghĩ đến.

Và ngày ấy sắp đến rồi, tháng 12 này bên nhà trai sẽ đến rước con đi, bỏ lại sau lưng những ngày tháng thời con gái vô tư trong vòng tay yêu thương của ba mẹ.

Titi yêu dấu của mẹ,

Mẹ nhớ lại ngày xưa, thưở mẹ còn cưu mang con trong bụng, ba con đi công tác triền miên để mẹ ở nhà một mình nhưng mẹ còn có con, mẹ tâm sự với con suốt thôi, con như người bạn tin cậy, đồng hành cùng mẹ suốt quãng thời gian 9 tháng 10 ngày. Rồi con ra đời, ba con vẫn chưa về, cứ theo tàu lênh đênh trên biển miệt mài suốt hai tháng dài.

Mẹ nhớ lúc con tròn tháng, xinh xắn bụ bẫm đáng yêu biết chừng nào. Vậy mà bỗng dưng con bị bệnh gì mà cứ khóc ngặt ngặt cả ngày. Bế con trên tay mà nước mắt mẹ cũng ràn rụa theo, ông ngoại con cho dì Oanh rồi dì Út sang phụ mẹ trông con, nhưng cuối cùng mẹ cũng phải đưa con vào bệnh

viện. Mẹ nhớ chính xác lúc ấy con mới được 1 tháng 19 ngày, Bác sĩ khám bệnh, cho uống thuốc rồi mà con vẫn khóc, đến nổi sáng ra mọi người ở gần phòng quanh đó đều chạy lại xem em bé bị sao mà khóc lớn tiếng dữ vậy. Mẹ nhớ nửa đêm con khóc quá phải chạy vội đi kêu bác sĩ trực, bác sĩ cho toa thuốc bảo mẹ đi mua ngay. Lúc đó khoảng 1 giờ đêm, ngoài hành lang bệnh viện mờ mờ tối, vắng tanh vắng ngắt, mẹ đi được một đoạn thấy phía trước có ánh đèn vội bước nhanh đến chỗ sáng một chút cho đỡ sợ, ngò đầu đến nơi nhìn kỹ thấy căn phòng đó gắn tấm bảng ghi “Nhà xác”, mẹ run lên và hoảng hốt thật sự, nhưng nghĩ đến con, mẹ gồng mình cứng đờ cả chân tay và cứ thế bước đi như người máy, mắt nhìn thẳng không dám liếc ngang liếc dọc ... Chao ôi, giờ nhớ lại ngày đó nếu không vì con mẹ sợ đến xiêu mất.

Khi con 2 tuổi, ba mẹ gọi con vào nhà trẻ để tập cho con được dạn dĩ, quen dần với sinh hoạt tập thể.

Ngày đầu gọi con, mẹ bế đưa cho masoeur chờ nhận trẻ ở cổng trường, con khóc, chòi đạp cả lên người masoeur làm mẹ lo lắng, suốt 1 tuần sau đó mẹ thắc thòm, hồi hộp sợ nhà trường thông báo trả con về vì con khó quá, nhưng rồi mọi chuyện cũng êm xuôi, con quen dần với môi trường mới, đã có bạn để kể cho mẹ nghe mỗi khi đi học về.

Mẹ nhớ nhiều đến con đường mỗi sáng đưa con đến trường, đó là một con đường nhỏ, yên tĩnh trong Làng Đại học với những loài hoa dại mọc hai bên đường, con biết không, đó cũng là con đường thưở xưa mẹ đến trường cùng đuổi bướm hái hoa với bạn bè.

Có một chuyện nhỏ nhưng khó quên để mẹ kể cho con nghe nhé. Mỗi sáng trên đường đưa con đến trường mẹ hay đọc những bài thơ ngắn cho con nghe, vậy mà con thuộc hết, có thể đọc rành rọt từng bài, duy có một bài thơ ngắn mà ngay từ đầu

con đã đọc sai, mẹ sửa hoài con cũng vẫn sai đến nỗi bây giờ mỗi khi nhớ lại mẹ phải bật cười, đó là bài thơ “Tiếng Thu” của Lưu Trọng Lư, đoạn :

Em không nghe mùa thu,

Dưới trăng mờ thốn thức

Em không nghe rạo rục

Hình ảnh kẻ chinh phu

Trong lòng người cô phụ

Vậy mà đến câu “trong lòng người cô phụ” con lại đọc “trong lòng người ... sư phụ”, có lẽ 2 từ cô phụ quá lạ lẫm với con !

Rồi con vào lớp Một, lần đầu nhìn con gọn gàng trong bộ đồng phục trông con xinh xắn và lớn hẳn lên, mẹ hạnh phúc và tự hào biết bao.

Thời gian thấm thoát thoi đưa, con lên cấp 2. Đây là khoảng thời gian con chăm học nhất, mỗi sáng con tự giác dậy sớm học bài rồi làm bài tập, khi mẹ thức giấc nhìn sang phòng con đã thấy sáng đèn, mẹ thương quá và rồi nỗ lực của con được đền đáp, đều đều mỗi tháng con đem về khoe mẹ giấy khen học sinh giỏi. Ôi, con yêu của mẹ!

Rồi con vào cấp 3, thời gian này con đã lớn, đã giúp mẹ được nhiều việc. Nhưng ở cái tuổi này con đã làm mẹ buồn lòng không ít vì cái tính bướng bỉnh của con, nhiều khi mẹ giận và cảm thấy ghét con nữa, nhưng rồi mỗi đêm vào phòng nhìn con say giấc lòng mẹ lại tràn ngập một cảm xúc yêu thương gần gũi.

Cũng rất nhiều khi mẹ đối xử khe khắt với con, mắng con không tiếc lời khi làm trái ý mẹ, nhưng thái độ ngoan hiền chịu đựng của con khiến mẹ thấy ân hận vì sự quá đáng của mình.

Rồi ngày đầu tiên con đưa bạn trai về ra mắt ba mẹ, mẹ vừa vui mừng vừa lo lắng, mẹ nhớ lời bác Vân con nói với mẹ : “Minh chỉ có một đứa con gái độc nhất, sau này gã chồng gặp người tốt thì hạnh phúc quá rồi, nhưng chẳng may gặp người đối xử với nó không tốt thì đau lòng lắm !” Đó là nguyên văn lời bác Vân nói mà mẹ nhớ mãi.

Titi yêu dấu của Mẹ,

Ngày 25 tháng 12 này mẹ làm lễ Vu quy cho con, mẹ cầu mong con được hạnh phúc, cầu mong mẹ có được rể hiền và con có người chồng tốt, biết thương yêu, lo lắng cho con, rộng lượng vị tha ... Mẹ mong nhiều lắm, mẹ mong bao nhiêu đức tính tốt về chồng con thì mẹ cũng mong muốn con đối xử với chồng con như thế. Con cũng phải thương yêu, kính trọng ba mẹ chồng như ba mẹ mình con nhé !

Nghĩ đến ngày vắng con trong ngôi nhà này sao mẹ buồn quá, trống vắng quá ! Mẹ sẽ nhớ nhiều đến giọng nói trẻ con, nhõng nhẽo của con, mẹ sẽ nhớ đến mỗi trưa một cốc nước chanh pha sẵn dành cho mẹ, mẹ sẽ nhớ ... sẽ nhớ nhiều lắm con ơi !

Titi yêu dấu của mẹ, mẹ cầu mong con luôn được hạnh phúc !

Tháng 11/2011

TUỔI TRẺ VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA MẠNG LƯỚI TOÀN CẦU

(Youth and the Effect of the Internet)

Hương Nam (K4)

Trên thế giới ngày nay, mạng lưới toàn cầu đã ảnh hưởng sâu rộng vào đời sống con người nhất là tuổi trẻ vì đa số đều biết dùng Internet do nhu cầu lẫn sở thích để tìm tòi, học hỏi và cũng để tiêu khiển... Cho nên là bậc phụ huynh, chúng ta cũng cần nghiên cứu và tìm hiểu thêm ít nhiều về những ảnh hưởng đó để góp phần vào việc hướng dẫn và giáo dục con cháu trong việc sử dụng Internet nhằm vào những mục đích đúng đắn và tiến bộ. Phạm vi bài viết này chỉ mong đóng góp vài điều cần thiết và đơn giản để phụ huynh có thể theo dõi đời sống tâm lý và sự phát triển của trẻ vị thành niên trong gia đình khi chúng vào Internet mỗi ngày.

Trước nhất, Internet có thể nói là một tiến bộ vượt bậc của con người. Chỉ qua một chiếc máy điện toán hay một iPhone nhỏ bé đã dễ dàng tiếp nhận, truyền đạt, liên lạc, tìm hiểu... vô số vấn đề trên thế giới với một tốc độ chớp nhoáng! Chỉ ngồi một chỗ nhưng qua Internet con người có thể nhận được tin tức từ một góc trời xa xôi hoặc tìm biết được những sự kiện đang xảy ra trên toàn thế giới, hiểu thêm biết bao điều mới lạ về mọi lãnh vực... Nhưng bên cạnh những điều hữu ích mà Internet mang lại, Doris Blessing, nữ tác giả người Anh đoạt giải Nobel Văn học năm 2008 đã từng lên tiếng cảnh báo những nguy cơ đối với giới trẻ: “Vì Internet thật sự không thể hiện được toàn diện về thế giới, mà giới trẻ lại quá "ghìen" Internet, điều đó sẽ tạo nên một nền văn hóa bị đứt gãy (fragmented culture)”. Ngoài ra, Trang Web vn.360plus.yahoo.com đã nhận định: “Theo số liệu thăm dò gần đây cho thấy, có hơn 70% học sinh tìm đến các phòng Internet bất cứ lúc nào rảnh với mục đích chính là giải trí (chat 30%, game 10%, đọc truyện 10%, tìm bạn bốn phương 15%, khác 5%), chỉ khoảng 30% học sinh cho rằng có học hỏi về tin học và ngoại ngữ từ cộng đồng web.” Từ đó, chúng ta ít nhất phải tìm hiểu vài điều cơ bản về tuổi trẻ đối với Internet để biết cần phải lưu tâm như thế nào?

Khi giới trẻ vào Internet, chúng cảm thấy tự do và thoải mái để khám phá thế giới rộng lớn bên ngoài vì khó có ai có thể kiểm soát chúng đang làm gì, nói chuyện với ai...Người lớn nên tạo điều kiện học thêm những căn bản về computer với chút kiến thức cần thiết để có thể kiểm soát bọn trẻ dễ dàng hơn khi chúng dùng computer bằng cách khoá (block) những trang Web hay tin tức độc hại trình bày những cảnh cuồng loạn, bạo động, ma túy, tình dục, thú vui bệnh hoạn, chế tạo vũ khí giết người...Cha mẹ cũng có thể tìm lại những trang Web hay Blog mà trẻ thường hay vào. Nếu không biết gì về Computer thì nên nhờ người chuyên môn cài đặt những Software (phần mềm) hữu ích và block (ngăn chặn) những trang Web tai hại. Phải biết rằng đó là một điều quan trọng có thể ảnh hưởng cả cuộc đời con trẻ. Cách tiêu cực nhất là không mua đường dây nối mạng trong nhà và cho phép bọn trẻ chỉ được dùng Internet trong trường hoặc ở các thư viện là nơi luôn luôn có sự kiểm soát. Một cách đơn giản là không để đường dây Internet ở phòng riêng của con cái mà nên để ở vị trí nào mà chúng ta có thể nhìn thấy khi chúng vào Internet để tìm kiếm tài liệu học tập (search), xem tranh ảnh, chơi game, hay Email hoặc trò chuyện (chat) với bất cứ người nào...Trên mạng lưới toàn cầu hiện tại, tất cả mọi thứ xấu, tốt trên đời đều có thể hiện ra mà không ai có thể cản trở hay ngăn cấm hoàn toàn được. Nhất là những công ty quảng cáo, dù chúng ta không muốn xem tới nhưng khi vào Internet, những quảng cáo vẫn thường tự động hiện ra trước mắt (pop up). Nếu bọn trẻ lỡ lạc vào những chỗ bậy bạ trên Internet thì hậu quả khó lường! Cả một tương lai xán lạn của một cuộc đời tươi trẻ có khi bị sụp đổ hoàn toàn. Ngay chính người lớn cũng dễ bị lường gạt khi dùng Internet, để mất cả tiền bạc lẫn tín dụng, hay bị quấy phá bởi những Email hoặc trang Web bậy bạ, huống chi là tâm hồn ngây thơ, trong trắng của tuổi trẻ!

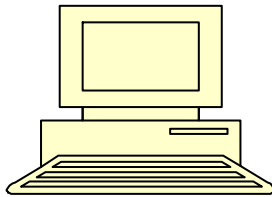
Mặt khác, thời gian dùng Computer hay Internet đối với trẻ em cũng cần được giới hạn. Các nhà khoa học khuyên rằng không nên cho trẻ em ngồi lâu với Computer quá 80 phút tức là khoảng 1 tiếng rưỡi mỗi ngày, và nên có 15 phút nghỉ giải lao giữa chừng (theo Tuồng trình của Tuổi Trẻ Online). Trẻ em dùng Computer quá lâu sẽ ảnh hưởng tai hại về mắt cũng như cơ thể vì thiếu sự hoạt động. Về mặt tâm lý, chúng có thể bị bệnh ghiền chơi game hay ghiền Internet.

Theo các chuyên viên tâm lý của Đại học Stanford thì đã có đến 15% dân chúng tại Mỹ bị ghiền Internet. Giới trẻ lại có thể bị cá nhân chủ nghĩa, cách ly thể giới bên ngoài và tách lìa những hoạt động xã hội khác có ảnh hưởng đến sự phát triển toàn diện con người trong tương lai.

Bậc phụ huynh cũng phải có trách nhiệm để dành thì giờ trò chuyện và tìm hiểu con cái khi chúng dùng Internet để biết rõ nhu cầu của chúng nhằm mục đích hướng dẫn, tâm tình với chúng (thay vì để chúng bộc lộ với những kẻ xa lạ trên Internet). Bọn trẻ sẽ sẵn sàng báo cho cha mẹ biết nếu có ai liên lạc bất chính hay dụ dỗ chúng trên những Emails, Web Sites...đòi truy. Hơn nữa, cần giáo dục giới trẻ dùng Internet cho những mục tiêu tốt đẹp, xa lánh những cái xấu xa và biết tự chủ trong tự do cá nhân để lựa chọn cho mình một đường hướng đúng đắn mà không bị sa ngã, mê lụy vì Internet.

Tóm lại, không cho giới trẻ dùng Internet là chậm tiến nhưng nếu cho chúng dùng Internet thì cha mẹ phải vô cùng cẩn trọng vì đó là con dao hai lưỡi: một mặt rất giúp ích cho bọn trẻ trong vấn đề học hỏi, nghiên cứu và phát triển nhưng cũng có thể gây tai hại cùng cực nếu cha mẹ thường vì quá bận rộn không thể theo dõi và giáo dục con cái trong khi chúng sử dụng Internet

Hiện tại, với đà tiến bộ vượt bậc của kỹ thuật tin học, tại các colleges hay cơ quan thiện nguyện, hoặc các tổ chức tôn giáo có lớp dạy computer cho người lớn; quý vị nên cố gắng dành chút thì giờ theo học những lớp cơ bản nhằm cập nhật cho mình chút kiến thức về Computer và Internet, để vừa nhận thức được văn minh nơi xứ người vừa có thể giáo dục con cháu theo kịp đà phát triển trên thế giới, và còn vươn lên, vượt trội hơn bao người bằng những phương pháp học tập chính đáng và hướng thượng theo đúng truyền thống tốt đẹp của người Việt Nam.

H A P P Y T H A N K S G I V K " P " I " #

Nguyễn Tam Phu Nhân

*Đông về se lạnh, buồn hiu hắt,
Hoa tuyết giăng đầy trên lối đi ,
Nhạt nhoà sương khói, sâu man mác,
Phố vắng, cây buồn, lá ướt mi,
Đơn lẻ một người đang đếm bước
Khép hờ vai áo, nhẹ quay lưng,
Đèn khuya hắt bóng, mờ nhân ảnh,
Đêm trắng bạc đâu ... nước mắt rưng !!!*

Mấy hôm nay, Trời Cali lại mưa dầm rả rích, khiến cho lòng người càng thêm da diết ưu tư:

*Đêm thương tình lận đận,
Rả rích giọt mưa sâu,
Vỗ về ru giấc ngủ
Cô đơn buồn thâm sâu.*

Gió Đông về se lạnh.

Bờ vai gầy mong manh,

Ngoài kia sương mờ nhạt .

Trong lòng, sao hát hiu ?

Nằm im nghe gió hát,

Những lời ca tự tình

Pha vào hồn kỷ niệm

Biển nhớ, vùi trong tim

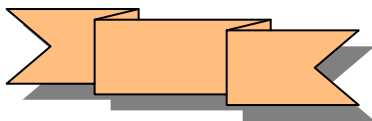
Ngọn đèn sau góc phố,

Rung rung chút ánh vàng !

Bơ vơ ôm chiếc bóng.

Trống vắng, buồn mênh mông !!!

Mùa Đông 2011

Ảo ảnh

Nguyễn Hưng (Khóa 7)

Lan quăng mạnh tờ báo xuống bàn, xĩa tay vào mẩu nhắn tin tìm người thân, hét lớn vào mặt chồng: “Anh đi mà tìm nó đi! Cái con đàn bà trong mộng nào của anh đó!” Rồi Lan vung văng đi ra nhà ngoài, sập mạnh cánh cửa phía sau lưng làm mấy tờ giấy trên bàn tung bay lá tả. Phúc ngồi im lặng bên cửa sổ hồi lâu, lơ đãng nhìn hai con cá vàng tung tăng trong chiếc bình thủy tinh nhỏ trên kệ sách, rồi uể oải đứng dậy châm thuốc hút. Anh ngửa đầu nhìn theo làn khói mỏng, đầu

óc trống không. Một lúc sau, tiếng Lan quát mắng mấy đứa con từ nhà ngoài như xoáy vào tai làm Phúc khó chịu. Anh với tay lấy headphone đeo vào, vặn nhạc to lên, rồi ngồi vào bàn mở máy vi tính.

Phúc đã có ý đặt bàn làm việc quay mặt ra ngoài, ngồi tựa lưng vào tường. Như vậy, khi Lan bước vào là Phúc biết ngay, và nhất là Lan không thể nhìn thấy những chi tiết trên màn ảnh trước khi Phúc kịp thời click sang trang mạng khác. Lan cũng biết thế nên lại càng tò mò. Nhiều lần, Lan

nhón chân đi thật nhẹ ở phòng ngoài, rồi bất thành linh xô cửa vào, rảo bước đến cạnh bàn mong bắt quả tang Phúc đang đọc gì trên mạng. Nhưng lần nào Phúc cũng nhanh tay hơn, bấm con chuột tắt phụt trang ấy đi. Anh đã khôn khéo để sẵn một trang khác hiện ra bên dưới, giả vờ chăm chú đọc. Mỗi lần như thế, Lan lại bực bội gất lên: “Anh làm như tôi ngu lắm không bằng! Anh tưởng tôi tin là anh đọc tin tức suốt ngày trên đó hả?” Phúc chỉ gật gù, giả vờ chăm chú đọc tin tức trên mạng, mặc cho vợ

nói gì thì nói. Thật ra, anh cũng chẳng có bí mật gì để phải giấu Lan. Anh chỉ không thích cho Lan thấy những bài thơ bài văn anh viết, vì anh nghĩ Lan chẳng ưa gì, mà lại còn hay tỏ thái độ giễu cợt chê bai khiến anh bực mình cụt hứng. Mười mấy năm về trước thì anh cãi lại hăng lắm và lần nào cũng muốn đấu lý với Lan cho đến cùng. Nhưng từ vài năm nay anh không lên tiếng cãi nhau với Lan về bất cứ vấn đề gì nữa. Anh để mặc cho vợ giặt giũ, chẻ củi, có khi hẳn học, dữ tợn vì những cái không đâu. Đến những chuyện quan trọng như đám cưới đứa con gái lớn vào tháng tới, mà Lan cũng ồn ào dành hết quyền quyết định. Tính Lan

ngày càng khó chịu và độc đoán hơn xưa nhiều. Trái lại, Phúc không còn thấy bực tức, cũng không thấy buồn rầu như ngày trước nữa. Phúc quen với cái giọng chanh chua của Lan lắm rồi, đến nỗi nó không còn gây ảnh hưởng gì trong tâm hồn anh nữa. Anh không thấy ghét, không thấy giận, cũng chẳng thấy buồn như xưa. Trái tim anh chai lì mất rồi!

Phúc ngả người ra ghế. Cơn gió nhẹ lùa vào cửa sổ làm anh dễ chịu và buồn ngủ thiu thiu trong tiếng nhạc... *Nàng hay mặc áo dài lụa trắng có in hình những lá trúc mờ mờ ẩn hiện thớt tha vờn trong bóng nắng. Tiếng cời nàng thật tơi vui, và đôi mắt dịu dàng long lanh*

nhìn anh nh ánh sao ban sớm. Mái tóc ngắn chấm vai, hai bên có những sợi cong cong lòa xòa ôm vào hai má ửng hồng d ới nắng tr a trông duyên dáng lạ lùng! Nàng hay gọi đùa là hai cái "cần câu garçon đây"! Con đ ồng đất đỏ từ tr ồng v nhà những buổi tr a im vắng, chỉ có bóng hai ng ời ln vào nhau d ới hàng cây lấp lánh lá bay bay... Hình ảnh thân yêu của những ngày xa xưa ấy đã in sâu trong lòng Phúc đến nỗi mỗi lần chớp mắt anh lại thấy hiện ra rõ mồn một như vừa mới hôm qua, để khi bừng tỉnh nghe tiếng nuối xót xa như một người thân vừa bỏ anh đi mất. Anh nâng niu trân quý hình ảnh ấy đến độ thấy nó gần gũi còn

hơn người thật. Ngày xưa, ôi ngày xưa mới đẹp để làm sao! Mấy năm nay, khi cuộc sống gia đình không còn êm ấm, Phúc càng thấy tiếc nuối kỷ niệm xưa. Biết bao lần anh ước ao đi tìm lại được người con gái trong mơ ấy. Cái ý tưởng đi tìm ám ảnh Phúc đến bức xúc ngọt ngạt, khiến nhiều đêm anh không ngủ được. Lúc nào anh cũng thấy quanh quẩn trong đầu một sự hồi thúc đi tìm. Những dồn nén từ trong sâu thẳm tâm hồn như bắt buộc Phúc phải làm một cái gì cụ thể. Rồi đến một ngày, anh bỗng nảy ra ý định đăng báo. Khi anh đưa mẫu nhắn tin ra, cô nhân viên tòa soạn đã nhìn anh ngạc nhiên: "Ông muốn tìm người thân thì phải cho

chi tiết rõ ràng, chứ mơ hồ như vậy ai mà biết được?!" Phúc thản nhiên trả lời: "Không sao, cô cứ cho đăng giùm tôi như vậy." Anh đã nhờ tòa báo đăng mỗi tháng một lần từ suốt một năm nay trong mục nhắn tin tìm người thân. Từ đó, thỉnh thoảng anh nhận được vài lá thư hồi âm. Mà lạ thay, anh không bao giờ mở lá thư nào ra đọc, chỉ lẳng lặng xếp cất tất cả vào đáy ngăn kéo. Cho đến một hôm Lan tò mò bắt được, nổi điên lên với Phúc! Anh không nói gì, chỉ đứng lẳng yên ngắm nhìn vợ đang trong cơn thịnh nộ với ánh mắt buồn rầu. Hôm qua, Lan tức tối lên tận tòa soạn gây gỗ với người ta và đem về tờ báo có mẫu nhắn tin tìm bạn cũ, xia

xoi vào mặt Phúc. Phúc vẫn không nói năng gì, lại cứ nhìn Lan với ánh mắt buồn rầu làm cho Lan càng giận điên lên...

Tiếng nhạc dứt làm Phúc tỉnh người, ngồi dậy gõ mặt mã vào trang mạng để mở hộp điện thư. Trong số hàng trăm lá thư rác, anh bỗng kinh ngạc reo lên mừng rỡ khi nhận ra thư của một người bạn học rất thân năm cũ. Đã mấy chục năm rồi, từ khi rời ghế nhà trường anh bật tin Hòa. Phúc nghe các bạn cũ trong nước nói Hòa vượt biên mất tích từ lâu. Ngờ đâu Hòa trôi dạt đến định cư ở một xứ Bắc Âu xa xôi lạnh lẽo và cũng không liên lạc với bạn bè! Phúc nhìn đồng hồ, tính nhắm thấy bên Hòa đã gần nửa

đêm. Mặc kệ! Phúc không chân chờ được, nôn nóng bấm điện thoại gọi cho Hòa. Anh nhận ra ngay giọng Hòa khi người bên kia vừa nhắc máy. Hai người bạn cũ mừng rỡ hàn huyên, nhắc nhở biết bao kỷ niệm ngày xưa! Bất chợt, Hòa hỏi dồn: "Người yêu bé nhỏ

của mày ngày xưa không biết bây giờ ra sao rồi? Hai cái "cần câu garçon" có còn như xưa không nhỉ? Mày có bao giờ đi tìm lại Lan không?"... Phúc thờ dãi, im lặng mấy giây, rồi thông thả trả lời: "Tao với Lan lấy nhau từ khi mới ra trường. Lan vừa đi ra phố chắc

cũng sắp về. Con gái lớn của tụi tao đã sắp lập gia đình..." Phúc nghe trong giọng nói mình một thứ âm thanh lạ lùng như tiếng rơi của một cành cây khô gieo mình trên nền đất lạnh.

BẾN ĐÒ CHÁNH

Lý Bình_K5

Chiều ba mươi tết...

Tôi đang đứng chờ một chuyến đò ngang qua bên kia sông, dòng sông trôi ngập ngừng con nước lớn. Dõi mắt nhìn về phía bến sông xa mờ mà lòng rủ buồn theo từng con sóng dập dềnh, quạnh hiu. Con đò chiều cứ lững lờ, chậm chạp đi về xuôi, xa tít trên con sông Hậu nước mênh mang đi về phía biển. Con sóng cứ lenh đênh để cho bến sông mờ mịt nằm im lìm với nỗi nhớ cồn cào.

Hơn ba mươi năm tôi là người viễn xứ, nay trở về như vừa chợt tỉnh giấc mộng du. Tôi hít một hơi dài để lòng ngực no căng cái mùi âm ẩm của nước sông và dường như có một chút hơi hương ẩm mốc của thời gian mà từ lâu bị lãng quên. Bỗng dưng thấy mình như chơi vơi rơi vào một nỗi sợ hãi âm thầm của hoang tưởng. Đầu óc cứ nhập nhạng một cảm giác hơi men chénh choáng có thoáng chút hương xưa lúc gần, lúc xa như tiếng hát buồn trong một buổi chiều đông rét mướt. Bỗng chốc mọi thứ như biến thành ảo ảnh, thành một thứ sương mù dày đặc vây kín tiềm thức và tôi là con thuyền nhỏ trôi bồng bềnh lạc hướng đi trong làn khói sương huyền hoặc ấy. Trong lòng có bao câu hỏi để mong được giải đáp về tôi như một loài cỏ úa xác xơ đến kỳ dị. Như một trảng cỏ vàng hoang sơ khô héo!

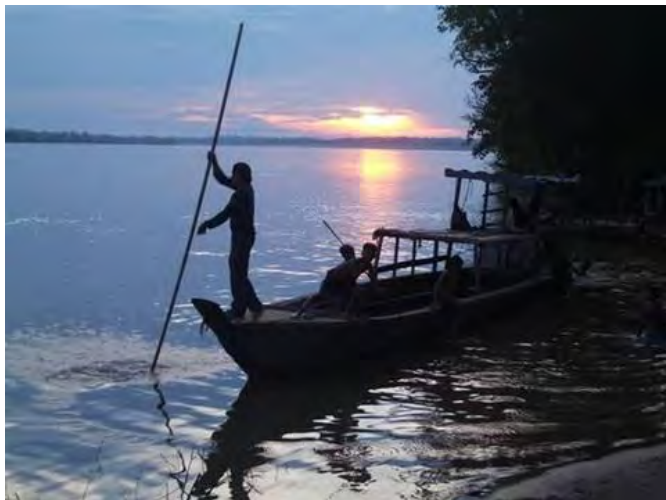
Tôi trở về như một loài chim biển mỗi cánh đang tìm nơi bình yên để lẩn tránh cơn gió bão. Trên gương mặt tôi có lẽ đã hằn lên những vết loang của thời gian và trong cơn hôn trầm, tỉnh mê mê tỉnh tôi thấy mình còn là một cậu học sinh trung học đang về bên mẹ vào một buổi chiều đông muộn âm u. Dáng mẹ già đang lom khom vo gạo trên bến sông quê và làn khói bếp nhà ai đang lơ lửng trong buổi chiều về lặng lẽ. Tết quê ngày ấy là hình ảnh mà tôi luôn cất giữ trong tận đáy tâm hồn sâu kín và trong cái phần đời ấy tôi vẫn là tôi trọn vẹn.

Trên chiếc chõng tre láng bóng có từ thời còn tám bé, tôi nằm xoải chân và gối đầu trên cánh tay mình rồi thả tầm mắt lơ đãng băng quợ. Trên vách lá có thứ ánh sáng mù mù của chiếc đèn trướng vệt đốt bằng dầu hỏa, cái thứ ánh sáng được kể trong chuyện cổ tích! Tôi lắng nghe tiếng pháo đây đó âm vọng cuối thôn, một thứ âm thanh chỉ có được trong những ngày xuân. Chỉ là tiếng pháo thôi nhưng đó là hình ảnh của một thời tuổi nhỏ, một thời yên bình hạnh phúc tuổi thơ trong vòng tay mẹ ấm, trong vòng tay của tình người tình đất quê hương. Tôi nghe tiếng con đé mèn đang rúc rích trong hang và tiếng gió chọt lùa qua mái lá như một âm điệu đêm đêm đi vào giấc ngủ theo từng tiếng hát ru. Nơi đây là tuổi thơ với những ngày rong ruổi

trên cánh đồng đi bắt chim cò. Nơi đây là một thời mơ mộng chuyện yêu đương. Nơi đây là dòng sữa mẹ nuôi nấng tôi nên người. Và nơi đây cũng là tất cả những gì tôi có.

Trong những năm đó đây ở xứ người và tự cho mình đã có một chút trải nghiệm đời, nay tôi chợt nhận ra rằng tất cả chỉ là một giấc mộng trong một đêm trừ tịch mà thôi. Trong giấc mộng xuân ấy tự mình ve vuốt cái linh hồn đơn côi của mình, tự an ủi và tâm sự với chính mình. Có lúc vấp ngã rồi lại đứng dậy đi tiếp về phía trước, rồi lại vấp ngã như một trò chơi máy tính mà tôi là tay chơi vụng. Tôi bỏ mặc lại sau lưng cái ồn ào phố thị, cái ngập ngựa chen chúc xoay quanh, cái hối hả của cuộc sống, gỡ bỏ lại tiếng cười và những ngôn từ. Tôi muốn được chìm vào cái khoảng lặng của chính mình để miên man chìm đắm theo chiều suy tưởng mông lung, để tìm về những cung bậc rung cảm của trái tim mà từ lâu lắm rồi tôi đã lãng quên. Đi tìm lại tiếng hát lạc loài của chính mình để ôm ấp yêu thương chứ không phải là lòng trắc ẩn giả tạo của tha nhân. Đi tìm lại cái vỏ ốc vô thức mà ngày nào đã biến tôi thành một chiếc lá trôi theo dòng đời xuôi ngược với bao cơn cuồng nộ, hỷ, sân, si!

Bến sông bên này êm gió, sóng nhẹ lao xao, mơ hồ, lãng đãng như một bài thơ miêu tả về tình yêu khiến cho hồn người cứ mãi cuốn xoay theo từng con sóng vỗ về mộng寐. Trong giấc mộng say có tiếng thì thầm của bao kỷ niệm gợi nhớ một giấc ngủ chưa tròn đầy hạnh phúc tuổi thơ. Có tiếng thì thầm của gió như khơi gợi một hình ảnh đầy dấu ái cho người tình chưa tròn tiếng yêu của một thời hoa mộng! Bến sông chiều nay êm như lời ru tình với những ngón tay thon hờ hững của người nghệ sĩ lướt trên phím đàn cho dòng chảy của âm thanh quay về ký ức. Bỗng nhiên tôi muốn trở thành một nhạc sĩ tài hoa để viết lên một giai điệu ru êm tha thiết và tôi cũng muốn trở thành một ca sĩ để hát cho chính mình nghe lời hát cho một đứa trẻ trong nôi có một giấc ngủ say vui và bình yên.

Bến sông bên kia là những con sóng xô bờ, sóng bạc đầu theo ngọn gió trở mùa. Gió cuốn xoay làm chao đảo ánh nắng và mây trôi dạt về phía trời xa chỉ còn lại là một màu xanh thẫm đầy gió. Không biết khi nào gió ngại nghỉ để mây thì thềm cùng nắng một lời tình tự và thời gian không còn phôi trảng những giấc mơ hồng của người lữ khách. Không còn nắng mưa bất chợt để bến đợi chờ mong người về, để bàn tay nào đưa tiễn người đi cho đôi mắt yêu thương nào quay đi vội và giấu một giọt nước mắt vừa rơi xuống. Người đi mê mãi bụi đường xa để người ở lại đợi chờ như dòng sông chờ con đò về bến cũ. Người ra đi như một con ngựa hoang lao về cánh rừng âm u cổ tích của một giai thoại về đồng tiền và phố thị mà có người đã nói rằng đó chỉ là vật chất tầm thường mà thôi. Sao cái vật chất tầm thường ấy lại khó mà nắm bắt đến vậy?

Không còn bao lâu nữa tôi sẽ được trở về với dòng sông cổ tích của tôi. Được nằm xoải chân trên chiếc chõng tre thòi tấm bé, được thỏa thích ngắm nhìn cái vách lá có ánh đèn dầu hỏa. Được ngụp lặn trong dòng sông bên nước có dáng mẹ lom khom và bếp nhà ai đang tỏa khói lam chiều.

Mong rằng mọi thứ vẫn còn như thế.

Đôi dòng cảm nhận

Khổng Thị Lý (k4)

"20/11 gặp lại nha."

Câu hẹn hò quen thuộc này chúng tôi vẫn thường nói với nhau sau những buổi họp mặt cùng bạn bè, những lần có thầy, có bạn phương xa trở về.

Càng gặp nhau nghe càng khăng khít, tình cảm bạn bè cứ dần sống lại, chẳng kể khóa trước hay sau, cứ gặp nhau là rôm rả đủ thứ chuyện. Cũng lạ, ngày còn đi học, chẳng biết, chẳng quen dù là ra vào một cái cổng trường, cùng sinh hoạt tập thể; giáp mặt nhau cao lắm là trao nhau một nụ cười, một ánh mắt thân thiện, không thì cứ ...tĩnh bơ! Bạn bè chỉ co cụm theo từng nhóm: hoặc ngồi gần nhau, hoặc đi học về chung đường.

Giờ thì không phải vậy, sau bao nhiêu năm xa cách, cuộc đời xô đẩy, để mỗi người một thân phận, một cuộc sống riêng, không còn giống nhau như thời cắp sách; vậy mà lại đến gần nhau hơn, mọi cánh tay, mọi trái tim đều mở rộng để đón nhận nhau. Gặp nhau, nhận biết tên nhau, chỉ cần có vậy là chuyện trò say sưa, bất tận.

Thật lạ lùng, cứ như sợi dây có nhiều mắt xích, mỗi người là một mắt xích và càng ngày sợi dây càng dài ra nối liền từ Đông sang Tây, ừ Âu qua Á. Xin cảm ơn những mắt xích đầu tiên đã kiên trì kết nối.

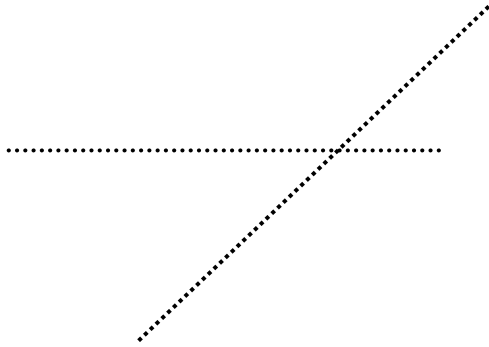
Gặp nhau mãi vẫn chưa thỏa, thư đi, tin lại, nhẩn nha hoài vẫn thấy nhớ. Chúng tôi mong chờ gặp nhau trong ngày truyền thống của trường. Gần đến ngày cứ nôn nao mong đợi. Mong được nhìn, ngắm Thầy Cô mình

xem "long thể" ra sao, mong gặp bạn tâm giao cho thỏa lòng thương nhớ, mong nhận diện bạn bè rất quen tên mà chưa biết mặt. Ôi, mong và mong!!

Đã đến ngày quy ước, "Sao không thấy ai báo họp nhỉ?". Đứa này điện thoại hỏi đứa kia_không có câu trả lời_và cuối cùng ngày ấy trôi qua lặng lẽ...BUỒN!! Buồn vì mong ước mình không đạt được thì ít, mà buồn vì sợ sẽ không còn được hưởng cái không khí "NGÀY TRUYỀN THỐNG TRƯỞNG MÌNH" thì nhiều.

Mong sao đừng như vậy!

Tháng 11/2010

Tùy bút

XUÂN TRONG THU ẤM

TTBH. K10.

Em chỉ là hòn than đen nhỏ nhoi trong đêm tối, ...là con ốc nhỏ khép mình cô đơn. Mấy mươi năm em lẫn trốn trong chiếc vỏ thâm lặng của mình, nghe tiếng động bên ngoài, lòng em đầy sợ hãi.

Một ngày đầu xuân có giọng thì thầm rất lạ, dường như đó là tiếng mưa buồn nhẹ lên giàn hoa giấy nhà em trong vườn cũ một thời thiếu nữ xa xưa. Ngày hoa mộng chợt trở về đầy băng khuâng, nuối tiếc... rồi cũng trong phút giây huyền ảo mong manh ấy, lời thì thầm của mùa xuân đột nhiên biến mất!

Em tìm kiếm, em tự hỏi vì đâu ? Hay là chiếc vỏ của em đã dày lên theo năm tháng nên âm thanh xao xuyến bên ngoài đã cách ngăn thính giác ? Thời gian khắc khoải đó trôi đi trong lo âu thâm lặng với nhiều câu hỏi không lời giải.

Rồi một chiều cuối xuân...âm thanh quen thuộc của giọt mưa trên giàn hoa giấy đã trở về nhưng yếu ớt, đứt quãng tựa hồ những giọt mưa bóng mây nhẹ như tơ khiến em lo lắng vô bờ - và thồn thức của nhớ nhung bỗng tràn mi, kết thành vô số giọt trên châu lấp lánh nổi xót xa ngập tràn bên trong chiếc vỏ ốc dày mà bấy lâu ngỡ chừng đã vô cảm nhiễm!

Suốt mùa hè ấm áp hoa nở khắp trời rồi cũng qua đi , Mùa lá vàng cho bao thi cảm lãng mạn lại về- có chiếc lá thu nào rơi trùm lên chiếc vỏ nhỏ bé của em, nhưng bóng lá này không phủ lên bóng tối của khuất lấp mà lại phát quang- khiến chiếc vỏ của em bỗng chốc trở nên mỏng mảnh, trong suốt như pha lê :

Chiếc lá thu vờ về ru ốc nhỏ

Thoát cô đơn tràn ngập mấy mươi năm

Vỏ dày kia- những ước mơ thâm lặng

Rét cuối thu mà tình ấm hương nồng.

Từ đó, để cảm ơn mùa thu yêu đương huyền diệu, ốc nhỏ đã bò ra ngoài tò mò ngắm lá thu khoe đủ sắc đỏ, vàng, nâu ...Ốc nhỏ không còn thấy khó chịu vì những cơn mưa chiều thu ướn lạnh, đã biết thưởng thức những tia nắng thu hiếm hoi của ngày cuối năm. Thì ra ...không phải tất cả ngày thu đều tối tăm buồn bã !

Màu nắng thu mà tươi hơn xuân!

Nghe lá thu rơi, ý đồ chùng :

Mưa xuân lác đác tô cảnh thắm

Mai đỏ, mai vàng tứ quý: Xuân!

MÙA THU CUỐI ĐỜI

Rừng phong vừa độ xác xơ

Lá rơi vừa độ còn tro tro cành

Gió thu lay ngọn thông xanh

Mưa thu từng giọt rơi nhanh xuống đời

Mấy ngày trước đây, tôi còn ngắm đất và trời giao duyên nhờ trận mưa thu dai dẳng. Nếu không có những trận mưa như thế, sẽ chẳng có đàn quạ nào bắc cầu Ô thước cho đất và trời chạm tay nhau. Chỉ mặt nhìn mặt, nhưng mãi mãi vẫn xa xôi, cách trở. Ai nói trời và đất không buồn như những kẻ trần gian yêu nhau? Trời và đất vẫn yêu nhau như tự thuở ban đầu gọi là tạo thiên lập địa đó chứ. Trời vẫn tặng đất từng tia nắng nồng nàn, ấm áp. Ôm đất bằng vòng tay bao che vĩ đại. Dù thỉnh thoảng vẫn có vài cơn giận dữ, cuồng nộ. Nóng tính thôi!

Thế rồi đêm qua, da trời bỗng tỏa sáng lung linh màu ánh trăng. Thế rồi, trận tuyết đầu mùa đổ nhanh xuống thành phố... Da đất bỗng chốc cũng biến đổi nhờ hàng vạn, vạn hạt tuyết buông mình nằm êm xuống, chiếu sáng lóng lánh như được rải kim tuyến. Mọi người đều ngạc nhiên, sao ông mùa đông vội vã thế. Mọi năm, mùa thu vẫn nán lại miền Tây Canada này lâu nhất mà! Không như miền Đông, mới tháng Mười đã bị ông mùa đông đến viếng, mang theo vài cơn bão tuyết hành hạ dân chúng cho ... vui. Ven biển Thái Bình Dương này, mùa đông hiền hòa hơn. Mùa Xuân nhiều hoa nở vui tươi hơn. Mùa hè nắng trong, biển xanh, cát vàng. Những mảnh áo hồ lưng, hở bụng.. trông cũng đẹp hơn. Mùa thu, không lời nào tả xiết. Những hàng cây hai bên đường đã um tùm lá từ hè; những ngọn đồi, phong chen lấn nhau san sát. Lá phong tạo nên một bức tranh nghệ thuật bằng thứ màu sắc thiên nhiên: vàng, cam, xanh, đỏ. Rực rỡ trước mắt. Những người không chuyên làm thơ cũng cảm thấy máu

thi sĩ đang cuộn cuộn trong huyết quản. Không chuyên viết văn cũng thấy văn chương lai láng trong tâm hồn.

Tôi được sinh ra khi mùa thu đang thông dong ở nơi nào khác. Nơi tôi được sinh ra không có bốn mùa rõ rệt, chỉ chan chát hai mùa: nắng và mưa. Nắng thì cháy da, nám thịt. Mưa thì dầm dề, lụt lội. Chỉ vài con đường trong thành phố có lá rơi. Không đủ tôn vinh gì hết.

Có lẽ vì thế, giờ này tôi đang sống một nơi khác, trên quê hương của người khác, tôi mê muội mùa thu còn hơn cả những người tình đã đi qua đời tôi. Thu nơi đây vô cùng rõ nét. Cả rừng phong từ từ, chầm chậm cởi bỏ lớp áo xanh. Thay vào bằng những chiếc áo màu cam, đỏ, vàng.. sặc sỡ dưới bóng nắng. Cheo lẩn vào nhau tạo nên bức tranh vĩ đại trên nền trời trong xanh. Tôi thích thả bước lang thang trên những tấm thảm lá vàng lót dưới chân rừng phong. Ngút ngàn. Xào xạc.

Tự nhiên, ông mùa đông đột ngột trở về sớm hơn đã hẹn hàng năm. Tôi không thích món lạnh lẽo, buồn thênh thang này, nhưng lại thích lợi tuyết, dọn tuyết và... cùng lúc, ngấm tuyết phủ trên đỉnh những ngọn núi xa xa ẩn hiện giữa những chòm mây như bông gòn. Huyền huyền ảo ảo. Nhiều người vẫn thích mùa đông vì họ sẽ có dịp trượt băng. Trẻ con làm ra người tuyết với cái mũi bằng củ cà rốt. Mỗi mùa có nét đẹp riêng của nó. Trong cái không thích vẫn có cái thích. Thế mới sống được. Năm thì mười họa mới có người chán sống. Có lẽ trong cái không thích vẫn có nhiều cái càng không thích hơn chẳng?

Trời đất có bốn mùa thay phiên nhau luân chuyển. Hết xuân, đến hạ. Qua hạ sang thu. Thu đi, đông về. Tàn đông, xuân lại.

Ngẫm nghĩ, đời người có được vậy đâu? Mùa xuân trong đời có bao giờ trở lại đâu? Từng mùa cứ lần lượt qua đi trên con đường một chiều. Không có chuyến xe thực tế nào mang ta đi ngược trở về ngày tháng trong mùa xuân cũ. Để ta còn là đứa bé nũng nịu với mẹ cha. Không có con tàu nào mang ta chạy ngược trở về ngày tháng trong mùa hạ xưa. Để ta còn thông dong cấp sách đến trường. Tung tăng nhảy cò cò, nhảy dây với đám bạn. Có chăng chỉ là trong trí nhớ.

Nhìn lại, thấy cuộc đời đang vào độ giữa mùa thu. Không phải là những chiếc lá nên không thể đổi màu áo.. Nhưng từng sợi tóc, rồi từng sợi tóc nắm tay nhau, rủ ren nhau thay áo đen bằng áo trắng. Làn da thẳng thớm, mịn màng cũng đậm ra lười không muốn co dãn. Da cũng thay từ chiếc áo bằng satin láng mượt bằng loại vải nhẵn nhẵn, nhão nhão. Biết sao giờ, khi những bước chân chỉ biết đi về phía trước mặt. không thể đi lui được. Đi lui chỉ có nước té nhào đầu...

Người ra nói: *một giấc mơ không đến hai lần*. Tuổi trẻ cũng là giấc mơ, không thể đến hai lần trong đời người. Có người viết: *tuổi già xông xộc đến*. Sai bét rồi người viết ơi. Viết lại đi nghen. Tuổi già đến chậm chạp như con rùa bò. Tuổi già len lén như kẻ trộm đến ăn trộm tuổi trẻ mang đi. Đâu có ai dùng một cái thấy mình già đâu. Chính mình soi gương chải tóc, rửa mặt mỗi ngày cũng không thấy mình già cơ mà.

Bất chợt một ngày nào đó, khi nói chuyện với bọn trẻ, mình gọi em và xưng chị. Chúng nhìn chăm chăm rồi nhỏ nhẹ gọi cô và xưng con. Vài lần như thế, mới chịu tin. Ừ nhỉ, mình không còn trẻ nữa. Cuộc hành trình đời sống đang đến chỗ mùa thu.

Mùa đông đang chờ trước mặt. Tay chân sẽ run rẩy nhưng không phải vì lạnh. Đầu óc sẽ mù mờ nhưng không phải do tuyết sương. Có lẽ bây giờ là lúc mình nên **nhìn lại**. Trong hai mùa qua, mình đã làm gì? Trời ơi quá nhiều việc, làm sao nhìn cho ra hết đây?? Thôi thì ngắn gọn vậy.

Tác giả Hoàng Thanh đã viết bài *Xin Cám Ơn Cuộc Đời*. Cô rất có lý khi nói cám ơn nhiều thứ trong đời. Tuy nhiên, cô sẽ có lý hơn nữa nếu không quên nói tiếng Xin Lỗi. Cuộc đời này vẫn có rất nhiều thứ để mình nên nói lời xin lỗi phát xuất tự đáy lòng. Không phải chỉ từ đầu lưỡi một cách máy móc như vô tình đạp vào chân người khác trong đám đông.

Chẳng hạn..

Con đã không thể ở cạnh bên ba má lúc tuổi già, đau yếu để săn sóc giống như ba má đã từng săn sóc con những lúc trái gió, trở trời con

ấm đầu, nhõng nhẽo khóc. Con cũng không thể về có mặt trong đám tang và đưa tiễn khi ba má từ giã thế gian này. Đầu con không đội được vành khăn tang trắng. Con chỉ im lặng khóc cả ngày ở một nơi xa đến nửa vòng trái đất. Tiếng khóc này cũng chỉ giúp con vơi đi nỗi đau buồn của chính con. Tiếng khóc không cho con cái giây phút tận mắt nhìn mặt ba má lần cuối. Không cho ba má lần cuối biết con mình đang ở bên cạnh mình. Ngàn lần xin lỗi ba má.

Thầy cô đã hướng dẫn tôi bằng những bài học, kiến thức, văn chương... cho tôi thành người hữu dụng, có thể góp phần xây dựng đất nước, quê hương.. Tiếc thay, tôi đã ra đi tìm một đời sống tự do, yên lành cho riêng mình. Xin lỗi thầy cô.

Vẫn còn nhiều thứ khác để xin lỗi.. nhưng... hãy trở lại mái trường xưa với thầy cô; với bạn bè cũ thân và không thân. Lúc mới gia nhập diễn đàn, tôi đã tá hỏa tam tinh, con mắt muốn hết thấy đường. Email mở ra, trời ơi trên 50 cái thư. Hai ngày không mở, chắc chắn trên 100 cái. Cũng giống như nhiều người khác, tôi đã la hoảng lên. Thường, chỉ dăm ba người bạn, thùng thư nhẹ tênh. Tuần mở lần cũng chưa nặng. Tuy nhiên (may quá) chuyện gì rồi cũng quen đi.

Cám ơn những thành viên đã thấy vào thùng thư những chuyện vui cười, nhờ thế không nhờ ai chọc léc cũng được liều thuốc bổ. Những bài đọc chọn lọc hữu ích, chuyện lạ, chuyện xảy ra trên thế giới quanh ta... nhờ thế không cần mất thì giờ tìm tòi (may quá, một ngày không thể có hơn 24 tiếng). Có dịp nghe lại những bản nhạc xưa tưởng như chỉ còn là quá khứ. . Những power point đầy sáng tạo, thấy dễ nhưng chưa học được... những gì gì khác nữa. Đồng thời, xin lỗi đã phải xóa ngay những thư đáng lẽ phải gửi riêng cho người nào khác, không liên quan tới mình. Chuyện gì rồi cũng quen đi.

CHUYỆN GIÀN MƯỚP

“*Nhà em có một giàn mướp.*” Đó là câu mở đầu của một bài luận văn lớp năm tả giàn mướp do Mẹ trồng. Mướp ở miền Nam rất dễ trồng và dễ làm giàn. Có khi cũng chẳng cần làm giàn gì cả, cứ cho nó leo lên hàng rào kẽm gai, vắn ra đây trái thom ngọt, vắn nõ đây hoa vàng hấp dẫn lũ ong bầu. Giàn mướp không nhất thiết phải theo cách thức nào như giàn bầu giàn bí, miễn là có chỗ để cho dây mướp vươn ra, bám vào, và bò đi. Vì thế, viết văn theo kiểu giàn mướp cũng dễ, và nói chuyện giàn mướp cũng chẳng khó, cứ tự nhiên lôi ra mà viết, cứ thản nhiên đề cập vấn đề rồi nói, hết cái này đến cái kia, mà không cần phải theo thứ tự gì cả, không cần phải hết mùa Hè thì phải đến mùa Thu. Thí dụ như bây giờ đang là mùa Thu thì nói về mùa Thu vậy.

Mùa Thu thưa nắng gió mang niềm nhớ,

Trời chiều man mác buồn nát con tim...

Chẳng biết từ bao giờ mà mùa Thu đã được gắn liền với nhớ và buồn. Chẳng có mùa Thu nào mà được khoác lên vẻ mừng vui, rộn rã, hăng say. Bao nhiêu nhạc và thơ sáng tác vào mùa Thu cũng vậy, mang một bầu trời xám mờ mịt hơi sương. Cây cành rụng rơi, khô héo, hoa tàn, lá sậm. Những cánh chim rã rời, lạc lõng. Tiết trời chưa lạnh, nhưng lòng nghe lạnh lẽo. Phải chăng đó là qui luật của vũ trụ khi con tạo liên tục xoay vần. Mùa Hè thì nóng, và mùa Đông thì lạnh. Thực vật cũng như động vật, đất đá cũng như mây gió, đều phải chịu ảnh hưởng của vũ trụ, đều cảm giác theo khí hậu, và đều biến chuyển (vật lý hay sinh lý) theo cái vòng chuyển động liên tục ấy, tạo nên một vòng tròn của đời sống, hết cái này, đến cái nọ, qua cái ấy, tới cái kia. Hết Hè đến Thu, qua Đông lại đến Xuân, và cái vòng

tròn lại tiếp tục. Không ai biết từ đâu là lúc bắt đầu, và khi nào sẽ là lúc chấm dứt. Do đó đi tằm biển vào giữa Hè là hợp thời, nhưng trồng hoa khi vào Đông là “lạc quẻ”. Không có ngư phủ nào đi thả lưới khi trời bão, nhưng nhà nông lại hay gieo mạ đón chờ cơn nước lớn. Lúc ra đi có được thuận buồm, thì khi quay lại cũng cần xuôi gió.

Vì rằng trái đất cũng kỳ,

Hình tròn đi hết vòng thì về đây.

Trái đất cũng kỳ, bởi vì bao nhiêu thứ cũng kỳ. Buổi sáng thức dậy, làm việc, đến chiều nghỉ, tối ngủ cho đến sáng thức dậy...là giáp vòng của một ngày. Hết ngày 30 là hết tháng, giáp vòng của một tháng. Cuối năm là giáp vòng của một năm. Cứ hết một vòng thì mọi sự sẽ lập lại chẳng? Thật ra cũng không hẳn thế. Cái vòng tưởng như tròn, tưởng rằng sẽ được lập lại theo khuôn nhưng không phải. Sáng hôm nay thật ra không hoàn toàn như sáng hôm qua và sẽ khác đi với sáng ngày mai. Hôm qua râu đã cạo nhẵn nhụi, tinh thần sáng khoái, hôm nay cằm đã lún phún và hơi nhứt đầu. Ngày mai biết đâu ...“buồn đã tới rồi”.

Những khách làng thơ cũng vậy, cũng gieo vần gặt chữ theo mùa. Nghệ sĩ, nghệ nhân tạo dựng tác phẩm cũng theo cảm hứng của trời đất, cảnh quan, vì “trời buồn người có vui đâu bao giờ”...và người thương thức cũng không ngoại lệ. Bây giờ họ đang tìm nghe “Giọt Mưa Thu” trong bầu trời man mác. Rồi khi ấy sẽ hơn hờ ca vang khúc nhạc mừng để “Đón Xuân”. Tuy nhiên, những bài tình thơ sáng tác trong mùa Thu năm nay có đậm đà hơn mùa Thu năm ngoái, nhưng lại phảng phất chút hoài niệm chua xót. Cùng bài hát ta nghe mê mãi ngày xưa, bây giờ âm điệu đã không còn du dương thấm thiết. Cũng cây cầu ngày đó ta đi qua mà trong lòng lằng lằng dào dạt, sao hôm nay trở nên lo lắng, buồn phiền. Có khi ở một nơi mà lúc đó ta nghe

hồi hộp và háo hức, giờ đây thấy lạt lẽo và dửng dưng. Phải chăng thời gian cũng đã góp phần vào những gì để lòng người trong khi đang cố giữ lấy dư âm, lại chất chứa thêm nhiều cảm xúc mới.

Có một câu chuyện không rõ tác giả, kể về một người Thầy bảo một học trò (có người kể là Cha bảo Con), đem đá bỏ đầy vào một cái thau. Cậu ta lựa những cục đá to bỏ vào thau nên rất mau chóng cái thau đã đầy. Ông Thầy hỏi cậu có bỏ thêm được không thì cậu trả lời là không. Ông Thầy bèn bảo cậu lấy sỏi nhỏ mà bỏ vào. Nhờ những khe hở của những cục đá to mà cậu bỏ thêm một mớ sỏi. Cậu lại bảo đầy rồi không bỏ được nữa. Ông Thầy bảo cậu lấy cát bỏ vào, quả nhiên cái thau có thể chứa thêm một số cát. Cuối cùng ông Thầy bảo cậu lấy nước đổ vào. Hình như lúc này cái thau mới thật sự đầy.

Dựa theo câu chuyện, có người bảo cuộc đời của một con người chúng ta cũng như cái thau đó. Chúng ta có những việc làm lớn như những cục đá to, lại mang thêm những công việc bình thường như những hòn sỏi, rồi đã mang thêm cát. Cuối cùng qua thời gian, chất chứa thêm những cái ta không thấy, và chúng ta trở nên “đầy tràn”.

Cũng có người bảo hãy coi chừng những gì ta chất chứa theo thời gian. Vì nếu ngay từ đầu, ta đã chứa nước cho đầy, thì có lẽ không có thứ gì ta có thể bỏ thêm vào nữa cả, vì bất cứ thứ gì thêm vào cũng sẽ làm tràn. Và vì vậy, lúc nào ta cũng sẵn sàng “tràn”, cho dù chỉ mang thêm một thứ gì đó rất ư là nhỏ.

Lại có người bảo rằng một cái thau không chứa gì là một cái thau không (hiển nhiên!). Một cái thau quá đầy là một cái thau nặng nề. Một cái thau có đủ thứ, mà không có sự sắp xếp thì là cái thau lộn xộn.

Nhà tu hành thì bảo hãy buông bỏ bớt cho nhẹ nhàng. Cái khó là bỏ cái gì và giữ cái gì. Chẳng lẽ tu hành là phải làm cho trống

rõng ư? Thường thì người có tính ôm đồm sẽ không muốn bỏ gì cả. Họ giữ hết mọi thứ cho đến khi một viên đá to hoặc nhỏ làm tràn cái gì đó ở trong thau ra, và họ đành phải chịu mất cái đó với sự luyến tiếc, mà không bao giờ biết cái thau (của mình) lớn cỡ nào, và có thể chứa những gì.

Mỗi buổi sáng có cái không khí của nó dù khác nhau, nhưng nếu ta đã mở mắt, thì rõ ràng ta vẫn đang thở. Một tuần lễ trôi qua dấu công việc ta cực nhọc hơn trước, ta vẫn còn có một công việc để làm. Cả tháng qua ta phải bù đầu toan tính cho mọi thứ trong nhà, ta vẫn có một gia đình để lo toan. Qua đi một mùa gay gắt nóng, hay âm u lạnh lẽo, ta vẫn cứ chờ đón những mùa tới. Dù rằng ta đang thấy mùa Đông lạnh lẽo trước mặt, ta vẫn hiểu đằng sau nó là mùa Xuân ấm áp, bởi vì ta vẫn biết và tin rằng sẽ có mùa Xuân, có tình yêu, tình người, và sẽ không một chiếc thau nào sẽ trở nên nặng nề khi ta bỏ vào thật nhiều tình yêu. Không một chiếc thau nào có thể tràn cho dù mang tất cả tình yêu trên thế gian này. Vậy thì điều chắc chắn ta nên giữ, nhiều khi ta phải cố gắng giữ, đó là tình yêu.

Dù trong hoàn cảnh nào, tình yêu vẫn hiện diện theo cách riêng. Vì mỗi năm, có mùa hoa đào nở. Mùa Xuân hoa đào nở, năm nào cũng vậy, bao nhiêu cây đào cũng không quá đầy, không tràn ngập. Chậu hoa năm nay dù không giống năm trước, và sẽ lại khác với năm sau, nhưng chắc chắn một điều, vẫn là những hoa đào sẽ tô thắm cho mùa Xuân, làm đẹp cuộc đời, mang ý nghĩa cho cuộc sống nơi mà con người biết tôn vinh tình yêu. Chỉ có những chiếc thau chứa đầy những điều không cần thiết, sẽ phải tràn ra, không giữ được những gì quý giá, và rồi đánh mất đi những điều thực sự giá trị.

Tình yêu đến không lựa chọn hoàn cảnh. Hoa đào nở không chờ năm tốt xấu. Và cây mướp, cây mướp Mẹ trồng, không kén

chọn giàn. Còn chuyện giàn mướp thì ...không ai hiểu là chuyện gì. Vì thế nên mới có lời thơ chép rằng:

*Tình anh trao tặng cho nàng
Cũng như cây mướp kéo giàn nơi đây.
Chia nhau bùi ngọt đắng cay,
Hoa đào còn nở, tim này còn yêu.*

21 / 11 / 2011

CHÙM RÊU LỤC BÁT

RÊU TÍM (K7)

* Một,

Thương ai sợi tóc mọc dài
Nhớ ai sợi tóc chẻ hai thế này?
Giấu tình trong sợi tóc mây
Để cho nhưng nhớ phủ đầy nhớ nhưng...

* Hai,

Bên trong khung cửa là tôi,
Bên ngoài khung cửa là đời đang trôi...
Mộng mơ giờ cũng xa rồi,
Tình như rượu lạt, nhấp môi một mình...

* Ba,

Lâu rồi quên những vần thơ,
Lâu rồi quên những đợi chờ nhớ mong
Biết người còn nhớ hay không?
Hình như lòng đã xa lòng ...rất lâu...!!!

* Bốn,

Cỏ đêm ướt đẫm sương mềm
Trăng sao ướt đẫm nỗi niềm chơi vơi
Đường dài một bóng mù khơi
Thương ai gối lẻ, sầu rơi kín hồn...

* Năm,

Yêu người độ lượng tim tôi,
Đời hư hao lắm, buồn thôi ích gì?

Thu tàn, đông lại ra đi.
Buồn vui như thể mùa đi, mùa về...

*Sáu,

Đưa nhau đi hết cuộc đời,
Mới hay mình đã để rơi chính mình.
Ngẩn ngơ giữa bóng với hình,
Tìm quanh con dốc, xem mình ở đâu!!!

*Bảy,

Tự dưng buồn ngẩn buồn ngơ,
Buồn như ngọn gió đứng chờ ngoài hiên.
Chiều rơi, nắng tắt bên thềm,
Thấy đời quanh quẩn, hết đêm lại ngày.
Giật mình tỉnh đốt bàn tay...
Hình như mình cũng đã ngoài năm mươi...

(Riêng tặng Cổ đêm)

**Đành lẽ em mùa xuân
đang đến**

00000

Khoác áo đời, Xuân quay về với hẹn
Má Xuân hồng lơ lả nét Xuân xưa
Phút mong manh hơi thở lúc giao thừa
Xuân ôm chặt nhất thừa làn sương mỏng

Trong khoảnh khắc, bình minh Xuân tròn mộng
Như mây bay, trong gió thoảng hương trầm
Tờ lịch nào rơi ngấn ngơ trên đất
Em thật về, có phải vậy không Xuân ?

Tâm chợt hỏi Xuân là gì thế nhỉ ?
Rằng mùa Xuân em có tự bao giờ
Xuân rất mỏng xanh rờn trên thảm cỏ
Môi đổi hờn Xuân gờn gợn thình không

Lời trang kinh dưỡng nuôi miền khát vọng
Để Xuân về tìm ngôn ngữ chân tâm
Xuân rạng rỡ Xuân tươi Xuân ngàn ý
Xuân bao trùm ngàn vạn cõi thình không

Ta cúi xuống chấp tay chào Xuân đến
Đón Xuân về chở nặng lượng từ tâm
Giữa cuộc sống buồn vui luôn có mặt
Để bốn mùa Xuân hiện diện vô cùng.

THÂN TÌNH GỬI LẠI

Trần Mỹ Lệ – K2

Xin phép thầy cho Mỹ Lệ được đăng bức thư của thầy lên Đặc san 2012 để các bạn cùng đọc vì em thấy tình cảm chân thành của thầy dành cho chúng em thật là sâu lắng.

Vào một ngày đẹp trời Mỹ Lệ, Đắc Báu, Thúy Quỳnh và Lê Châu cùng đến phi trường Tân Sơn Nhất để tiễn đưa thầy Đăng.

Về đến nơi Thầy đã viết:

Thứ hai 10/10/2011.

Mỹ Lệ,

Quả là bất ngờ, tôi rất xúc động khi thấy các em ra tiễn tôi. Trước khi ra phi trường tôi có điện thoại cho em, con gái em nói mẹ em đi rồi, tôi đâu biết là em từ Tây Ninh xuống tiễn tôi. Cám ơn các em rất nhiều. Còn đĩa xôi của Châu mang về Mỹ hấp lại rất ngon; mấy đứa cháu ngoại thích lắm... Ngay buổi tối về đã có đã có mấy em gọi điện thoại thăm: Đỗ Danh gọi, tiếp theo là Nguyễn Thị Giàu, rồi Lê Tấn Đức, Ngô Đình Châu, ... Thế là hết buổi sáng...

Các em ra phi trường phải nhịn đói một bữa mờ cả mắt, thôi trưa về ăn gấp đôi vậy.

Suốt ngày hôm nay ngồi góí Đặc san để mai gửi cho mấy em và vài thầy, cô. Mai gần 10^h mới dán xong chừng 20 ĐS, ngày mai sẽ gửi sớm, chỉ tiếc không mang về được nhiều để gửi cho nhiều người, chắc cũng có vài người buồn vì người có, người không.

Tôi rất tiếc kỳ này về, bị ho và mất ngủ nên người mệt lả, không có nhiều thì giờ gặp các em, vì

mệt nên nói chuyện cũng ít, gặp các em ở phi trường sức khỏe đã gần trở lại bình thường đó, nếu không là không đi nổi như hôm đi Hà Nội!

Một lần nữa cảm ơn các em rất nhiều, các em đã đem lại cho tôi một niềm vui vô tả !!!

Chúc các em và gia đình luôn vui, khỏe và vạn sự như ý.

Luyện Quang Đăng

Bà tào lao.....

KL (khóa 7)

Bạn tôi có cái tên nghe rất lạ: bà tào lao!

Cái tên này không phải là tên cúng cơm do cha mẹ đặt cho, cũng chẳng phải do lũ bạn tinh nghịch gán ghép nên mà có. Cái tên ấy ra đời bởi chính ông chồng yêu quý của bạn ấy. Còn nguyên do vì sao thì hãy nghe lời giải thích của ông xã “đương sự”:

Tào lao đấy à, đúng quá đi chứ lý! Người gì mà cứ thích vác việc của thiên hạ làm việc của mình. Đi làm đến tám, chín giờ tối chưa thấy về. Hỏi ra thì bận vào viện chăm sóc cô đồng nghiệp bị ốm, bỏ quên luôn cả chồng mong, con đợi ở nhà. Có bảo thì cô ấy nói tội nghiệp người ta đơn thân quá! Lương lãnh ra, chưa kịp mua mắm mua muối gì, lại đem cho đứa em họ vay, vì... nó cần hơn mình! Còn nữa, có ngày chủ nhật được nghỉ ở nhà cùng chồng con, cô ấy lại lo tìm đến nhà bà trưởng phòng nhân sự. Hỏi có việc gì quan trọng mà phải đi vào ngày này, cô ấy “thỏ thẻ”: con trai đứa bạn mới ra trường, nhờ em tìm giúp cho một chỗ làm. Thôi kệ! Mình cứ góp tiếng nói vào giúp người ta một tí cũng chả mất đi đâu mà sợ, anh nhi ! Thế đấy, anh xem có phải đúng là bà ấy toàn làm những việc “tào lao” hay không??

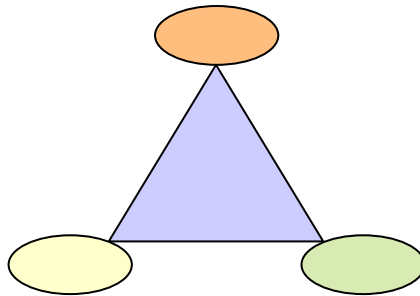
Nghe chồng của đương sự giải bày, tôi mới hiểu vì sao bạn tôi lại được đặt cho cái tên nghe khá lạ lùng đó. Mà đúng là tính cách của cô bạn tôi hay làm việc tào lao thật! Nghe bạn bè có đứa nào khô khô một tí, cô ấy lại chạnh lòng rút ngay tiền thưởng vừa mới lãnh của quý rồi ra giúp đỡ, lại còn dặn tôi kín tiếng, giấu đùm cho ông xã biết, vì... “tiền này là khoản chi tiêu riêng của mình, sợ ông xã lại thắc mắc này nọ thì phiền lắm!”. Đôi bạn ở xa không về được, cô ấy vay tiền nhờ đứa cháu mang lên cho tôi chuyển giúp. Sự chân tình và tốt bụng là bản chất của cô bạn hay làm việc “tào lao” của tôi... Ông xã cô ấy hẳn rất vui và thương cái tính “tào lao” này của vợ, vì tôi thấy ánh mắt anh khi ấy ánh lên một niềm hạnh phúc vô bờ... Anh chắc cũng đã quen dần, và có lẽ đã bắt đầu bị “lây nhiễm” bệnh tào lao này rồi cũng nên! Chả thế mà đôi lần, anh còn tình nguyện giúp vợ làm thay những việc mà cô ấy đã hứa với người khác đó hay sao?? Tôi vẫn mừng thầm trong bụng cho cuộc sống hạnh phúc của vợ chồng cô bạn. Họ sống với phương châm “cho nhiều hơn nhận”, ắt sẽ luôn gặp những may mắn sau này. Vậy mà... trời chẳng chịu lòng ai cả. Người bạn đời của cô ấy vừa đột ngột ra đi vì bạo bệnh. Tôi ngần

người ra khi hay được tin này! Cô bạn tào lao của tôi hẳn đã rất đau khổ trước sự mất mát đó. Còn đâu nụ cười hóm hỉnh của anh ,khi kể về những việc tào lao của vợ làm. Còn đâu cái liếc mắt và câu mắng yêu : “cái bà này tào lao quá!”...

.....
Bạn tào lao của tôi ơi, cuộc sống rồi vẫn phải tiếp tục trôi. Tôi mong bạn mình sẽ vượt qua được nỗi đau này. Với nghị lực phi thường, bạn sẽ sống và mang lại nhiều niềm vui cho gia đình, bè bạn... Còn khối người đang rất cần những việc làm tào lao của bạn lắm ! Cố lên nhé, bên cạnh bà tào lao bây giờ chắc chắn là sẽ có “ ông tào lao” đồng hành cùng bạn đấy !

Tháng 6/2011

(Riêng gửi Cương)

MIỀN KÝ ỨC

Khổng thị Lý (khóa 4)

Hãy quên đi những muộn phiền, hãy "quảng đi" những "gánh lo".

Chúng ta sẽ cùng cô giáo quê ngược về vùng ký ức trong veo, hồn nhiên của tuổi mới vào đời...
"Mùa Xuân sang có hoa Anh đào, màu hoa tôi trót yếu từ lâu...."

Thầy trò tôi đang tập những động tác nhẹ nhàng của bài hát thì Tân :

-Nè, tin vui, tin vui!!

-Gì thế?

-Mình được tặng vải để may trang phục múa rồi.

Học trò tôi nhốn nháo:

-A, hoan hô Thầy!

Cái thời buổi đường, muối còn chia tiêu chuẩn mà được tặng mấy chục mét vải là quá sướng rồi; chúng tôi xúm xít lại xem, và cả Thầy lẫn trò cùng tiu nghỉu !!

Hương phàn nản:

-Vải màu tối quá Tân ơi, làm sao hợp với bài múa!?

Tân an ủi:

-Thôi, có là may rồi, các trường khác không có đâu nha, đừng có chê.

Tôi buông thõng:

-Đành chịu, để nghĩ cách sau vậy!!

Ngày biểu diễn đã gần kề, áo, váy đã may xong mà học trò mặc vào cứ y như là ...mấy "BÀ" Nhật con!!!"

Ôi, làm sao đây??? Tôi chợt nghĩ: "Sao mình không vẽ và dán giấy lên áo nhỉ?" Tôi đưa ý này ra bàn và được mọi người tán thưởng.

Tân giao tôi lo phần trang trí với lý do: Đó là nghiệp vụ của giáo viên Mẫu giáo, mà hoa tay lại đủ mười nữa (vì tôi lờ khoe khoang như vậy mà!!).

Lôi đồ nghề ra, hộp màu nước lâu ngày đã hơi khô, xài

tạm vậy, còn cây cọ, than ơi, nó đã gãy từ hồi nào ! Lại nhúc đầu rồi đây ! Chợt nhìn lên, thấy cái đầu bù xù của Tân, tôi gọi;

-Nè Tân, Ông cho tôi mượn cái đầu chút nha.

Ngạc nhiên, Tân cảnh giác:

-Bà này, gì nữa đây?

-Chút sẽ biết.

Ngần ngại, Tân đưa đầu lại gần, chẳng cần "xin phép" tôi đưa kéo lên (tất cả vì học sinh thân yêu mà).

-Xong rồi, cảm ơn nha.

Nhìn tôi cầm nhúm tóc cột vào cán cọ Tân cười như mếu:

-Bà thật quá quắt

Tôi phân bua:

-Ông hy sinh một chút đi mà, chứ hổng lẽ chạy bộ 10km để mua cây cọ sao? mà giờ không làm thì sao kịp nữa. Thôi mai ra tiệm hớt tóc là đẹp trai ngay í mà!!

Tân liếc tôi dài sọc.

ooo

Vừa bước lên khỏi đò, gặp Tân, Tùng đã liến thoắng:

-Thầy ơi "hồi hôm" đội văn nghệ trường mình được vỗ tay "rần rần". Mọi người khen quá chừng luôn.

Tân cười thoải mái:

-Ồ, vậy sao, vậy thì mình phải ăn mừng rồi, các em giỏi quá!! Sẵn dịp mình tổ chức Tết niên luôn ha,

Nói xong quay qua tôi và Hương, Tân hỏi:

-Thế nào các cô?

Hương đề nghị:

-Mình làm bánh canh cua đồng đi, tụi tôi còn bột gạo nè.

Tôi thêm vào:

-Cốm nếp nữa nha, mùa này đang có lúa non.

Suy nghĩ một chút, Tân phân công:

-Hai cô và các em nữ lấy bột làm bánh canh, còn các "chàng trai " đi theo Thầy.

Chỉ một lúc sau thầy trò về, lấm lem, nhưng mặt ai cũng hớn hởi, đưa "chiến lợi phẩm" ra khoe:

-Cô ơi, cua nhiều lắm .

-Cô ơi, lúa nhà Thầy đó.

Hương tấm tắc khen:

-Trời ngon quá, thầy, trò giỏi ghê!!

Tân bảo:

-Thầy trò tôi hoàn thành nhiệm vụ rồi nhé, giao các cô đó.

Rồi nói với học trò:

-Ra sông các em ơi !

Nhìn thầy trò vô tư đùa giỡn bên giong kênh xanh ngắt, bất giác tôi mỉm cười một mình.

-Chị ơi, làm cua!!

Tiếng Hương làm tôi giật mình! Trời, làm cua ư? Chà, cái vụ này không có trong danh sách nghề nghiệp của tôi rồi, tôi bối rối nhìn thùng cua, con nào con nấy to đùng, đang đưa hai càng ra nghênh chiến với tôi. Tôi đưa mắt định cầu cứu Hương, thấy Hương đang đang se bột tôi đành im lặng. Thôi kệ, liều một phen. Tôi loay hoay mãi cuối cùng cũng gỡ được mấy cái mai cua, tôi phấn khởi nghĩ "A, cũng không khó lắm "Tôi bắt đầu "khinh địch" làm nhanh tay hơn, và....

-Ái, Hương ơi!

-Gì thế chị?

Tôi đưa ngón tay với con cua đang lúng lẳng, Hương và lũ trò nhỏ vội đến giải nguy cho tôi. Khi thầy trò Tân vào, nhìn hiện trường đang ngổn ngang, cô trò chúng tôi mặt mày dài như cọng bánh canh đang se dở, biết chuyện thầy trò ôm bụng cười, Tân trêu tôi :

-Dân thành phố dở ẹt các em ha.

Tân và đám đệ tử nhanh nhẹn làm cua, giã cua. Chỉ một thoáng nồi bánh canh thơm lừng đã sẵn sàng, cốm cũng được rang, nổ lốp bóp vui tai.

Ooo

Mùa hè, chúng tôi phải ở lại chấm thi và xét duyệt hết cấp; vì nồm nóng về nên tranh thủ làm cả ban đêm, đang ngồi chấm bài bỗng Tân nói khế:

-Ngồi im !

Chưa kịp hiểu chuyện gì xảy ra, tôi đã thấy chân mình lạnh lạnh và như có gì lướt qua...Thôi rồi, rần!!! Tôi cứng người, dù Tân không bảo tôi cũng không thể động đậy được, và chuyện gì xảy ra sau đó tôi không biết nữa....khi tỉnh dậy thấy mọi người đang đứng chung quanh. Hương lên tiếng:

-Chị làm em mất vía!

Tôi chợt nhớ ra, ngồi bật dậy nhìn xuống chân mình tìm kiếm, mọi người cười ồ:

-Không có gì đâu, rần chưa kịp xoa chị miếng nào đã được mời vô nồi cháo nhà chú Ba rồi.

Hương thêm:

-Mình qua coi cháo chín chưa nghe, rần hổ hành mà nấu với đậu xanh là ngon tuyệt!

Chúng tôi kéo nhau sang nhà chú Ba, nồi cháo đang sôi bùng trên bếp, chú Ba dọn ra, chao ơi từ hồi cha sanh, mẹ đẻ tới giờ tôi chưa được ăn món cháo nào ngon vậy

(không biết có phải tại thức khuya đói bụng không, chứ tôi là chúa ghét cháo mà) .Vừa ăn chú Ba vừa kể;

-Khi cô Hương chạy qua báo có rắn, tui lật đật xách cây "chìa ba" qua, đâm trúng "hắn" mà hắn còn quẩn cái cán tre bẻ muốn gãy luôn, hồi lâu "hắn" mới chịu "qui hàng" tui đó !! Thôi mời thầy cô ăn cháo, còn qua làm tiếp chứ.

Cả bọn cười ầm vì lối kể chuyện mộc mạc của chú Ba.

Mùa nước nổi năm đó, nước ngập tràn đồng, học trò phải nghỉ học, chúng tôi ở lại trực trường. Sáng sớm Tân ghé qua hỏi :

-Hôm nay tôi ra Huyện họp, các cô có cần mua gì không?

Chúng tôi gởi đủ thứ, còn dặn thêm :

-Ông về sớm nhớ mua chè đãi tụi tôi đó nha,

Tân cười đi xuống đò

Trời đã ngả về chiều mà vẫn chưa thấy Tân về, họp xong có la cà thì giờ này cũng phải về tới rồi. Chúng tôi đi tới, đi lui...Chợt Tùng mặt hốt hải chạy tới:

-Cô ơi, thầy Tân bị nước cuốn rồi, mọi người đang tìm!

Chúng tôi không tin được, dân miền sông nước mà bị nước cuốn trôi ư? Tôi hỏi dồn:

-Việc thế nào, em kể cô nghe xem?

Em kể:

-Da, em nghe kể Thầy về tới đầu kênh, bất ngờ, hai chiếc ghe quẹt vào nhau, hất một em bé xuống sông, Thầy vội nhảy xuống cứu, hồi lâu thầy trồi lên, chỉ kịp đưa em bé cho người khác rồi thầy chìm luôn!!

Tôi thầm kêu: "Chúa ơi, có lẽ nào?!". Tự dưng nghe lòng chơi vơi, hụt hẫng. Tôi đứng cầm lặng, mặc cho dòng nước mắt tuôn tràn.

Ngoài kia đêm đã phủ đầy đặc, tôi ngược mắt nhìn trời, chắp tay khẩn nguyện... Tôi mệt mỏi thiếp đi, trong giấc ngủ chập chờn tôi như nghe thấy tiếng cười của Tân, rồi nhiều tiếng nói cười xôn xao, xô đẩy, òa vỡ... Tôi dụi mắt, trời đã sáng hẳn. và.. "Trời ơi, ai đây?" Tôi quáng quàng nhảy bổ lại ôm chầm lấy Tân như sợ anh sẽ biến mất lần nữa. Tôi nói trong nước mắt:

-Tôi tưởng ..mất ông rồi!!.

Tân khẽ khàng:

-Ngốc ạ, làm sao tôi mất được!

Đang mùa nước nổi, hai bên dòng kênh hoa điên điển nở vàng ươm, tôi như thấy mùa Xuân đang đến.

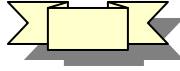
Ừ, MÙA XUÂN.

Tháng 11/2011

TRUÔNG ĐỆ THẬT

Kim Hường (K4)

Sở dĩ phải gọi là trường vì có anh chị vào Đệ Thất trễ tới ba năm so với các bạn trong lớp, có anh chị học Đệ Ngũ trường tư hay bán công rồi ..thế mà khi đậu vào Đệ Thất, các anh chị ấy vẫn sẵn sàng làm lại từ đầu, còn trễ 1,2 năm là chuyện thường xảy ra như cơm bữa...thế mới biết đậu ngay Đệ Thất cảm thấy hãnh diện vô cùng..nhưng đó chỉ là cảm giác ngất ngây ban đầu mà thôi ..vì sau đó khi nhập học mới thấy thấm thía cõi lòng...!

Như khóa 4 thì học đúng tuổi là sinh năm 1954, và các bạn sinh năm 1953, 1952, 1951 vẫn có điều kiện để học K4. Thế cho nên tuy học khóa khác nhưng có thể quen nhau hết vì từng học chung năm lớp Nhất ở Tiểu học hay lớp Tiếp Liên rồi! Và vì trường Đệ Thất nên có cảnh chị em, anh em học chung khóa hay chung lớp với nhau và có trường hợp chị hay anh mà học sau khóa em mình cũng là điều dễ hiểu mà thôi!

Với tâm trạng như vậy nên tôi và 5 người bạn của lớp Nhất 1 trường Tiểu học Tăng Nhơn Phú năm 1965 khi đậu vào Đệ Thất ngay năm đó ..hỏi sao chúng tôi không khỏi tự hào chút đỉnh? Trong 6 người thì có hai bạn đậu trường Gia Long, bạn Tươi sau đó thi vào Trường Kiểu Mẫu Thủ Đức, thế nên chỉ còn ba chúng tôi là học trường THPT mà thôi .. Đã trải qua 46 năm tôi vẫn còn nhớ cảm giác hụt hẫng ..khi học giờ Pháp Văn đầu tiên, các bạn đưa tay rào rào khi Cô Lưu (Cô dạy tạm chớ Cô Kim Loan) đưa quyển sách hay chỉ cái bàn.., viên phấn, bút chì ...và hỏi " Qu' est ce que c'est " trong lớp chắc chỉ có vài bạn như tôi ..ngồi nghệt mặt ra mà ..sợ Cô chỉ tay về mình yêu cầu trả lời ..! Rồi còn giờ Toán nữa ..các bạn xung phong lên bảng khi Thầy ra đề bài về Đại số...năm Đệ Thất Thầy Hiếu dạy Toán, Thầy chạy xe Lambretta trắng ...y như tài tử xi-nê-ma phóng xe ào ào vào sân trường ..lạ là Thầy chỉ vào

sớm chừng vài phút để dạy thôi...may mà nhờ Thầy trẻ trung, đẹp trai (đặc biệt có răng khểnh duyên vô cùng!) nên tôi cũng an ủi không cảm thấy sợ giờ Toán nhiều !

Sau đó thì Cô Loan đã về dạy lớp Pháp văn, nên tôi cũng dần bắt kịp mấy bạn trong lớp, nhưng chỉ học kì thôi vì Cô nghỉ hộ sản và Cô Uyên Dung dạy Pháp văn tiếp lớp chúng tôi! (tuy sau này tôi biết Cô dạy môn chính là Việt Văn) Ôi tâm trạng chán nản khi nghĩ đến giờ đi học ..mấy tháng liền của học kì 1 (thời đó gọi là đệ nhất lục cá nguyệt!) tôi sống trong buồn nản chán chường, chả muốn đi học chút nào ..niềm vui đâu Đệ Thất ngay sau lớp Nhất tự nhiên tôi lại thấy như là không may lắm?!

Tôi còn nhớ hàng tháng đưa cho Ba tôi kí tên vào sổ xếp hạng ..tôi đã lấy tay che hạng lại vì có tháng nào mà chỉ có một con số như hồi tiểu học đâu! May mà ba tôi cũng tâm lí (?) cũng không thắc mắc vì sao con gái mình lại che hạng lại như vậy..và ông bình thản vui vẻ kí cho tôi và điều này khiến tôi nhớ mãi và cảm động vô cùng ..tôi không biết có phải ba tôi nghĩ là tôi che lại chắc là có lí do "chính đáng" nên ông không muốn làm tôi buồn chẳng..? Và chính thái độ đó của Ba nên tôi đã cố gắng học ở học kì 2 để có thể đăng hoàng không che lại thứ hạng của mình trong lớp và tuy không ở được top 5 nhưng đã dần ở Top 10 rồi ..! Thật là hú hồn!

Sau này nhớ lại vì sao mình không theo kịp các bạn môn Pháp văn, Toán và đã phát hiện ra ...ồ có gì lạ đâu vì các bạn đã học qua năm Đệ Thất hay Đệ Lục ở trường tư rồi ..nên tôi không theo kịp cũng là đương nhiên thôi! May mà năm Đệ Thất chưa học Lý Hóa nếu không thì chán nản còn tăng lên nữa..!

Những năm gần đây khi bạn bè gặp lại nhau sau thời gian xa cách..chúng tôi có nhắc lại tâm trạng này và có vài bạn

đồng cảm ...và còn nói rằng ..quả là không công bình mà ....à thì ra cũng có vài bạn đậu ngay Đề Thất cũng trải qua những phút giây " chán đời" như vậy!

Tôi còn nhớ qua học kì 2 tôi đã phần nào lấy lại niềm vui học tập nhờ cần cù học Pháp văn căn bản do cô Loan dạy ..và tôi cũng nghĩ ra rằng vì Cô Lư dạy tạm vài tiết nên cô oral học trò ..thế mà tôi cũng hết hồn mỗi khi nhớ lại..! Thịnh thoảng nằm mơ vẫn còn thấy lại cảm giác sợ sệt hụt hẫng đó! Đúng là ký ức con người kinh khủng thật!

Nhưng nói gì thì nói các bạn đã từng học qua chương trình Đề Thất , Đề Lục rồi ..thì các bạn ấy đều dễ dàng học khá giỏi hơn chúng tôi ...là những người mà trước đó còn hui hui tự đắc là mình thi đâu đậu đó ,,,không có gặp cảnh .." Thi không ăn ớt thế mà cay" như thơ cụ Tú Xương đã cảm thán! Và cuối năm thì đúng như dự đoán...từ hạng nhất đến hạng năm đều là những bạn đã học ở trường tư rồi! Nhưng nói vậy không phải phủ nhận sự cố gắng của các bạn ..nếu các bạn không lo học thì cũng không khá giỏi được! Và từ năm Đề Lục thì chúng tôi đã cùng nhau mức khởi hành .. không còn đồ thừa học trước học sau gì nữa và lẽ dĩ nhiên các bạn vẫn giữ Top 5 trong lớp ..chúng tôi vẫn tâm phục khẩu phục mà thôi !

Dòng đời thì vẫn lặng lẽ trôi, học trò ngày nào đã U60 hết rồi và các Thầy Cô thì cũng đã qua tuổi " Thất thập cổ lai hi " nhiều năm rồi, nhưng có lẽ trường nhỏ nên Thầy Cô và học trò dễ quen biết nhau, và khóa nào cũng hầu như được học hết tất cả Thầy Cô nên mỗi khi có dịp nhắc lại kỉ niệm học trò ngày nào là y như rằng đều có sự đồng cảm vì đều biết và nhớ Thầy Cô hết!

Như vậy tuy trường không phải đại gia (Từ ngày nay gọi các trường lớn) nhưng tình cảm thì đúng là thâm trầm sâu sắc ..giống như gia đình từng trải qua thời thiếu thốn thì dễ

thông cảm và gần gũi nhau hơn là lúc có tiền dư bạc đê! Như vậy mới thấy đúng như lời người đời thường nói.." Trong cái không may ẩn chứa điều may mắn nào đó..và ngược lại..!"

Và điều này cũng ứng vào việc thi đậu ngay vào năm Đệ Thất của những cô cậu học trò năm xưa! Lẽ dĩ nhiên không ai muốn thi rớt để học trường tư sau đó vào trường công để học khá,giỏi nhưng vì hoàn cảnh nên tự nhiên các bạn có thuận lợi hơn trong việc học chương trình của bậc trung học!

Nhưng nếu ai bảo tôi nếu có dịp quay trở lại ngày xưa đó thì tôi vẫn muốn thi đậu Đệ Thất liền cho chắc ăn ..dù có trải qua vài tháng hụi hảnh đi chăng nữa ..vì ai biết ..ngày sau sẽ ra sao..(Que sera..sera..!) phải không..quý vị ..!?

CHỌN .....

Kim Tím (K7)

Hôm nay bạn chọn cho mình niềm vui nào ?

Tôi thật sự bất ngờ với cái tin nhắn của Hiền. Nó chẳng ăn nhập gì đến những điều lo lắng, những việc đợi mong của tôi. Còn có khối việc để tôi phải lo và giải quyết trong tuần này, thời gian đâu rảnh để mà ngồi chọn cho mình một niềm vui cơ chứ??

Tôi lảm bảm: Cái thằng rồi hồi!... Rồi cũng quên khuấy đi mất cái tin nhắn và việc phải trả lời cho đúng phép lịch sự.

Một tuần sau, giữa lúc đang loay hoay với mớ giấy tờ, sổ sách, điện thoại lại reo. Vẫn cái tin nhắn cũ: “ Hôm nay bạn chọn cho mình niềm vui nào? ”

Ái chà chà, ông bạn “dai như đũa” của tôi đây. Chắc lại sợ tôi bị xì trét vì ngập đầu trong công việc chứ gì? Bực thì bực, chứ nói nào ngay, Hiền là một người bạn rất dễ thương. Phương châm sống của hắn là luôn tếu và vui nhộn. Hắn luôn biết cách pha trò, và làm bật lên tiếng cười để xóa đi những căng thẳng, mệt mỏi của đám bạn. Hắn có vẻ trẻ hơn cả nhóm chắc cũng là nhờ thế.

Hiền không khoái nhạc Trịnh, nhưng lại rất rất tâm đắc câu hát: “ Mỗi ngày tôi chọn một niềm vui...” lảm! Tôi bảo hắn: Vui gì mà lảm thế! Cứ y như bày đồ hàng xén không bằng. Lại còn lựa với chả chọn!

Nói thì nói thế, chứ của đáng tội, niềm vui làm gì có nhiều để mà mỗi ngày mỗi lựa chọn? Đôi khi tôi vẫn trêu hắn: Trịnh Công Sơn xài sang thì được, chứ cứ như ông, vốn liếng có mấy mà mỗi ngày đòi chọn một niềm vui?

Hắn cười khà khà: Ôi dào, bà chị lạc hậu quá! Niềm vui thì cần gì vốn liếng. Cứ ngoác miệng ra cười là thấy vui ngay ấy mà!

Cái thằng đúng là bá láp!(Tôi nghĩ thầm trong bụng)- Đang rầu thú vị ruột vì chuyện nhà chuyện cửa bị di dời, ông có cười được không?

Hắn lý sự: Chả có gì quan trọng cả. Di dời thì có nhà mới, chả tốt hơn ở nhà cũ ư?

-Thế còn bị mất việc?

-Cũng không sao, ta lại thêm thời gian rảnh để ngồi uống cà phê, tán dóc chán chê với bạn bè, nghiệm thêm ra được những điều quý giá của cuộc sống.

-Nghe hay đấy, nhưng lấy đâu ra tiền để sống?

-Chờ lãnh trợ cấp xã hội!

Trời ạ! Nghe hấn bàn trót quớt kia. Người đầu mà lạc quan thấy ớn! Với hấn, nếu thế giới có đổ sụp dưới chân chắc cũng không có gì âm ỉ cả. Hấn lạc quan trước mọi biến động của cuộc sống là nhờ cái quái gì thế nhỉ? Chắc là nhờ mỗi ngày hấn tìm kiếm một niềm vui thôi...Ồ, mà niềm vui ở đâu? Đừng nói là hấn móc trong túi ra được nhé!...

Có bạn nghe tôi nói vậy, hấn bữ môi:

-Xi...cái bà này! Niềm vui chẳng ở đâu xa cả, ngay trong tâm bà, ngay trong ý thức, suy nghĩ của bà. Có cả khối niềm vui mà bà không biết nắm bắt, lựa chọn ấy chứ. Cứ như tôi đây này, sáng ra đi làm, được đưa cháu hun cho một cái là thấy vui và sướng rêm cả người! Chiều về, được vợ nấu cho một món ngon khoái khẩu thì chả còn gì vui hơn...Rồi tối đến, rong xe trên con đường đầy hoa bằng lăng tím, a lô cho dăm ba đứa bạn ra uống cà phê, tán chuyện phiếm...thì thử hỏi, cuộc đời này còn có gì vui hơn nữa chứ?.....

Ồ! Đơn giản vậy sao? Niềm vui của hấn chỉ là những điều thật bình thường mà ít ai nghĩ tới. Tôi bỗng giật mình! Thế thì mình cũng có khối niềm vui ấy chứ.

Xét lại xem nào: Tôi có một việc làm ổn định, đó là niềm vui thứ nhất. Một gia đình hạnh phúc, đó là niềm vui thứ hai. Một lũ bạn tuy ăn nói hơi bộp chộp, nham nhở một tí nhưng rất tốt và nhiệt tình, đó là niềm vui thứ ba. Chả có gì lớn lao to tát cả, nhưng lại chính là những động lực thúc đẩy, giúp ta phấn chấn hơn trong cuộc sống vốn đầy rẫy những mệt mỏi này....

Tôi quyết định thay đổi theo mặt tích cực hơn như gợi ý của Hiền. Đó là đơn giản hóa các tình huống xấu, khó khăn, và cố gắng nắm bắt cảm xúc để chọn những việc nhỏ nhất, đơn giản nhất làm niềm vui cho mình. Một bản nhạc hay, một cảnh hoa đẹp, hay một làn gió dịu nhẹ của một buổi trưa hè...cũng sẽ có thể là một niềm vui không nhỏ,

nếu ta biết cảm nhận và hưởng thụ tất cả những gì mà thiên nhiên mang lại...

Trở lại với cái tin nhắn của Hiền: “ Hôm nay bạn chọn cho mình niềm vui nào?” _ Chọn ư? Tôi không chọn mà sẽ an nhiên đón nhận tất cả. Cuộc sống như một lăng kính muôn màu, nheo mắt bên này hay nhíu mắt bên kia , đều bắt gặp những hình ảnh ngộ nghĩnh, dễ thương cả...Hãy để cho trí tưởng tượng được vài phút thăng hoa bay bổng...Hãy để cho trái tim yêu thương được vài giây xao xuyến với khung cảnh của đất trời...Hãy sống, cảm nhận và tận hưởng, vì cuộc sống tuy dài, nhưng thật ra lại vô cùng ngắn ngủi...

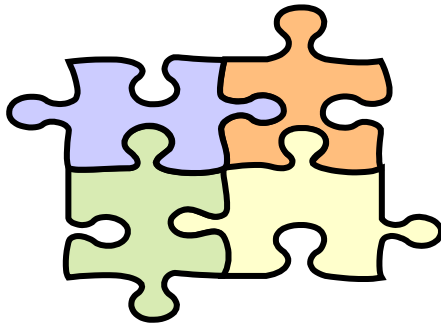
.....

Hôm nay ông nhận được niềm vui nào??

.....

Đó là câu trả lời mà tôi nhắn lại trong máy điện thoại của Hiền vào buổi sáng hôm nay...

Tháng 4/2011

ĐÔI DÒNG

TẢN MẠN...

❖ Một-

Bạn ta muốn trồng một gốc Ngọc Lan, chắc là để nhớ lại những ngày xưa cũ. Hoa khô trong túi áo, hoa thơm trên bàn học. Hương hoa dịu dàng và man mác, làm sống lại một thời tưởng đã bỏ quên...

Ý tưởng ấy được thực hiện cấp kỳ trong một buổi sáng. Nó làm ta nhớ đến tấm hình Cận gửi, (và chắc là cũng để khoe với ta)- Cũng một gốc Ngọc Lan và những bông hoa đầu tiên, trắng ngà, e ấp...Chỉ khác là ta không thưởng thức được mùi hương...Cổ hít thật sâu vào và tưởng tượng...Ồi chao, thời buổi internet, cái gì cũng hiện đại cả, thế mà vẫn còn sót lại ý tưởng trồng Ngọc Lan giữa bạn ta và Cận. Thời buổi này ai thèm để ý đến loài hoa ấy nữa. Nó quá quê mùa so với phong lan, hồng, cúc... Nhưng riêng với ta, ta vẫn thích nó: cánh hoa màu ngà và mùi hương thì không lẫn vào đâu được. Bạn có thấy thế không?

Ta nhớ những ngày còn đi học, vẫn thường lén hái những búp hoa Ngọc lan trước cửa lớp,(gần wc). Mấy chục năm trôi qua rồi, trường xưa giờ đã được xây dựng lại, nhưng Ngọc Lan vẫn được trồng mới ở dãy nhà để xe,(và ta cũng đã lén hái vài bông hoa khi về hộp cho con mình). Đó là điều duy nhất còn sót lại trong ký ức của ta: mùi hương Ngọc Lan của ngày xưa, của tình bạn không bao giờ tàn, dẫu rằng bây giờ, chả mấy ai còn thích trồng Ngọc Lan như bạn ta và Cận...

Tản mạn với những ý tưởng này, ta hy vọng cây Ngọc Lan bạn trồng sẽ chóng lớn. Và... biết đâu đấy, ta sẽ lại có được những búp hoa màu ngà để giấu trong túi áo như ngày xưa, cùng mùi hương dịu dàng, man mác như mùi của thời gian, phải không bạn??....

❖ Hai-

Bạn ta đã ra đi. Thật vội vàng rời bỏ chuyến tàu đời mà không cần đợi đến ga cuối. Nước mắt ta chảy ngược vào trong. Bạn ơi, thế là những bài thơ hay không còn ai để đọc, những chuyện vui buồn cũng chẳng còn san sẻ được qua phone. Hơn ba mươi năm trời thân thiết, giờ bạn đã thật sự bỏ ta rồi. Mọi trách hờn gì giờ cũng chỉ là vô nghĩa mà thôi. Chỉ tiếc cho cây Ngọc Lan bạn trồng chưa kịp trở hoa. Mùi hương ấy có lẽ mãi mãi sẽ chỉ còn là ký ức mà thôi...

Một đời bên ba, xuôi ngược, giờ bạn đã bình thân ra đi. Với ta, sự bình thân ấy lạnh lùng và tàn nhẫn quá! (Nợ nần vương vীu thôi cũng đành rũ bỏ, phải không bạn? Bạn "lém lỉnh" hơn ta tưởng nhiều quá đấy!!)

Ta sẽ cố gắng để không rơi nước mắt vì cuộc chia ly này, bởi ta hiểu rằng cuộc sống tất yếu là như thế. Chia tay nhau nhẹ nhàng để bạn bình an ra đi, bạn nhé! Bởi vì: " Người ta chỉ ước những gì không. Chỉ muốn và mơ những mộng lòng. Chỉ tiếc những gì không có nữa. Suốt đời là cuộc đợi, chờ, mong..."

Bạn thân yêu ơi, ta nhớ đến một câu hát mà bạn rất thích: " áo xưa dù nhàu, cũng xin bạc đầu gọi mãi tên nhau..." Bây giờ, tóc chưa bạc hết mái đầu, áo xưa cũng chưa hằn đã nhàu, nhưng mình có còn được gọi mãi tên nhau không hở bạn???

.....

❖ Ba-

*" Hôm nay trời nhẹ lên cao,
Tôi buồn không hiểu vì sao tôi buồn"...*

.....

Bạn mở đầu cái tin nhắn trong ngày cho ta bằng hai câu thơ của Xuân Diệu, không là những lời thở than ai oán như

mọi lần. Ta đã chẳng từng nhắc bạn, hãy viết và tập làm thơ, dù là thơ "con cóc", mỗi khi thấy lòng mình hụt hẫng đó sao?

Hôm nay chắc là bạn đang buồn, đang có một tâm sự gì đó, và...chắc là cũng đang muốn san sẻ với ta. Ta lờ mờ đoán ra điều này khi đọc tin nhắn của bạn. Chưa kịp trả lời để hỏi vì sao bạn buồn, thì ta lại nhận tiếp lời giải thích:

Buồn vì đất thấp trời cao

Buồn vì sao có đàn ông đàn bà.

(*khà khà khà!!!*)

Trời đất! Thơ lục bát bạn làm đang ngon trớn, sao lại có khà khà trong này. Bạn cười mà ta nghe như có tiếng khóc khô trong cổ họng!

Rồi lại tiếp:

Buồn vì nắng có ban ngày

Trăng sao thì chỉ có vào ban đêm.

Điều này quá hiển nhiên đi chứ! Đêm làm sao có nắng? Ngày làm sao thấy trăng? Ý tưởng bạn thật chân thực, nhưng sao lại:

Buồn vì thêm một cái ngu

Tin người ta nói chống khu đãi vàng

Ái chà chà! Tâm sự của bạn chắc nằm ở đây rồi. Nay giờ bạn buồn không phải theo kiểu buồn của thi sĩ, mà buồn vì những khúc mắc riêng tư của mình. Cuộc đời muôn màu, lòng người muôn mặt. Bạn đang chơi với vì đâu??

Một đời đãi cát tìm vàng

Vàng đâu không thấy, thấy toàn tiền xu.

(*hu hu hu...*)

Bạn đang nghi hoặc với chính mình, bạn đang mất niềm tin vào cuộc sống, vào con người, đúng không bạn? Nếu không, bạn đâu có tiếp vào cuối câu ba chữ "hu hu hu!" như vậy.

Bạn buồn, bạn thất vọng vì tưởng mình được cảm thông, nhưng lại không phải như vậy, và thế là bạn khổ sở. Tại ai? Tại bạn kỳ vọng nhiều, hay tại bạn đã đặt niềm tin không đúng chỗ?...

Tiền xu siêu thị nó xài

Dem cho ăn mà, nó quỳnh te tua...

Cuối cùng, bạn chua chát kết lại nỗi buồn bằng hai câu thơ cuối. Thật bất ngờ như một sự cam chịu, một sự đã rồi.

Ta đọc đi đọc lại cái tin nhắn của bạn. Chẳng biết phải an ủi làm sao, chia sẻ thế nào. Bây giờ, gần hai năm trời khi bạn đã rời xa ta, ta vẫn giữ trong máy điện thoại mình cái tin nhắn ấy. Đó là cái tin nhắn duy nhất mà ta không thể trả lời cho bạn. Thôi thì...mượn thơ Xuân Diệu, ta đọc lại cho bạn nghe:

Hôm nay trời nhẹ lên cao

Tôi buồn không hiểu vì sao tôi buồn...

.....

Buồn vì bạn đã xa mình

Buồn vì chữ nghĩa, chữ tình... nhạt phai!!...

(Thơ con cóc rồi cũng sẽ gặp thơ con nhái, bạn nhỉ!!)

(Gửi hai người bạn đã xa)

Tháng 4/2011

Vài cảm nghĩ nho nhỏ

về buổi họp mặt 20/11/2011

Kim Hường (K4)

Trong không khí ấm cúng và thân mật của nhà hàng Kim Dung ở Làng Đại học Thủ Đức, có 11 quý Thầy Cô (Thầy Trai, Thầy Tân, Thầy Phá, Cô Thu, Thầy Đức, Cô Lan, Thầy Phụng, Thầy Lanh, Thầy Thụy, Thầy Hiền Tâm, Thầy Trung) tham dự cùng 110 cựu học sinh của THPT, ĐD, NHH từ K1 đến khóa 22 (?)..đã cùng nhau chia sẻ tình cảm gần bó bao nhiêu năm nay, tuy không có không khí trang trọng như ở trường NHH năm 2009..nhưng quả thật tôi thấy năm nay Thầy -Trò gần gũi nhau hơn, thân mật đầm ấm khó có thể tả nổi nên lời!

Có lẽ bắt nguồn từ trường NHH xây cất lại đẹp đẽ ..về đây mà không hề thấy có dấu vết nào của ngôi trường thuở chúng tôi học cả..lẽ dĩ nhiên cuộc sống bao giờ cũng phải tiến lên phía trước ..chúng ta không thể vì kỉ niệm ngày xưa mà không muốn thấy một ngôi trường khang trang, bề thế... nhưng con tim có lí lẽ của nó mà...! Và với tâm trạng như vậy nên có lẽ các Thầy Cô và học trò năm nay đều cảm thấy nhẹ nhàng thoải mái như một buổi họp mặt đại gia đình mấy thế hệ vậy!

Năm nay có Thầy Lanh dạy Toán tham dự, học trò K4 trở về sau mới học Thầy, nhất là lớp ban B, gần 40 năm mới gặp được Thầy, nhớ ngày nào Thầy mới đổi về trường năm học 71-72, ban A không học Thầy nhưng vẫn biết Thầy ...nay Thầy đã qua tuổi 70 và học trò thì cũng đã hai màu tóc,

không kể có mấy anh chị không nhuộm coi như trắng phơ phơ y như mấy tiên ông, tiên bà vậy ...!Thế mới biết thời gian nhanh thật !

Và Thầy Phương...hôm nay mới biết Thầy, Thầy mới về từ Mỹ và đã kịp đến dự buổi họp mặt!

Với MC là bạn Phạm văn Xuất , chương trình buổi họp mặt khá là thuận lợi vì dù sao bạn là Hiệu trưởng một trường C3 nên việc điều hành buổi lễ nào đó đối với bạn ấy là chuyện nhỏ mà!

Rồi văn nghệ giúp vui ..do các cựu học sinh lên trình diễn, sôi động nhất vẫn là chị Mỹ Lệ, chị ấy hát nhiệt tình và hào hứng, chị Kim Duyên có lẽ vừa mới khỏe nên chưa tham gia hát hò nhiều!

Sau đó là chụp hình lưu niệm, cảm động nhất là quý Thầy Cô ngồi hàng ghế và học trò các khóa lần lượt đứng sau chụp hình ...làm tôi vui miệng nói là Thầy Cô làm người mẫu để học trò tha hồ mà tạo dáng làm duyên!

Cuộc vui nào cũng có lúc phải chia tay, học trò lưu luyến dặn dò chúc sức khỏe Thầy Cô, hi vọng sẽ được gặp Thầy Cô trong những lần họp mặt sắp tới..còn bạn bè thì có dịp gặp nhau để hàn huyên tâm sự tuy ngày nay có phone, có Net nhưng trăm nghe không bằng một thấy là vậy đó mà..nên gặp nhau là cứ nói chuyện ra rả ..cứ như là chưa có dịp nói chuyện với nhau vậy!

Và chắc chắn tuy không ai nói ra nhưng trong thâm tâm học trò mong Thầy Cô nhiều sức khỏe và sẽ được mời Thầy Cô họp mặt với các học trò nhân ngày 20/11 năm tới tại một địa điểm thân mật và đầy ấm cúng nào đó ở Thủ Đức!

NGHĨA LẦN HỌP MẶT

Lương Hồng Điệp – K3

Học chung một trường. Tuổi học trò e ấp nên sự quen biết, tình bạn bè hạn hữu, dù thời gian học chung với nhau không ngắn. Ra trường – Xa nhau – mấy mươi năm nhìn lại chỉ là cái chớp mắt. Nhưng lại là biết bao sự biến đổi thăng trầm của thế sự, của cuộc đời. Đi ! Đi mãi ! Xa ! Xa mãi ! Chợt nhớ đề bài Công Dân ngày trước Thầy Kim Chi cho “Con người là một ” Hồi ấy không làm sao biết được. Giờ thì, có phải trong trường hợp này chẳng? Vì một trong những cái đơn độc của đời người là tận trong sâu thẳm tâm hồn mỗi chúng tôi vẫn lưu giữ những ngày chung trường, có sân chơi, có bóng dáng Thầy Cô ...Nên có dịp là òa vỡ. Đó là những lần họp mặt .

Họp mặt – để thấy mặt nhau ,để biết mặt nhau, để gặp lại nhau. Thấy nhau để biết còn bạn bè quanh ta. Biết nhau là bởi “văn kỳ thịnh bất kiến kỳ hình”. Gặp nhau để tay bắt mặt mừng. Và những lần họp mặt là niềm vui là hạnh phúc trẻ thơ của chúng tôi, những đồng môn Trường Trung học Thủ Đức – Hoàng Đạo – Nguyễn Hữu Huân. Ngoài cuộc họp mặt thường niên như mừng “Ngày Thầy Cô 20/11”, còn có những cuộc họp mặt bất chợt. Thầy Cô từ nước ngoài về, ... những bè bạn phương xa ...Nhất là từ khi Dẫn Đoàn Trung học Thủ Đức – Hoàng Đạo – Nguyễn Hữu Huân ra đời thì những cuộc họp mặt càng có ý nghĩa. Không chỉ kết tình thân ái giữa những thành viên với nhau mà giúp mọi người sống vui sống có trách nhiệm và yêu đời hơn. Vui sao những lần họp mặt ấy. Vui như Tết như hội hè. Lòng trẻ lại khi chọn quần áo đẹp nhất để đi họp mặt.

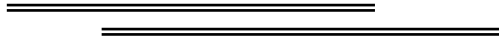

Bởi vì vui quá nên lần nào cũng vậy, những học trò đầu bạc của chúng tôi vẫn phạm những lỗi lầm thơ dại trong những lần họp mặt có Thầy Cô. Giờ khai mạc không có "tiếng chuông vào học" không có "trưởng lớp" hô "ng nghiêm" nên chúng tôi cứ mãi miết nhỏ to, vẫn tíu tít rì rầm, vẫn nhốn nháo lung tung không hay biết là Thầy Cô đang phát biểu. Chừng nghe người kế bên nhắc mới giật mình xấu hổ ngắt ngang câu chuyện. Ôi ! niềm vui ! Niềm vui tuổi học trò sống lại khiến chúng tôi mất cả trang nghiêm lịch sự trong nghi thức, để ray rứt trong lòng ! Sao mình lại như vậy ? Thầy vừa nói gì ? Làm sao nghe lại được Thầy vừa nói gì ? Bất kính quá ! Vừa không nghe vừa mang lỗi. Tự giận mình sao hư đời lỗi lầm tuổi thơ dại khi tóc đã hai màu. Thầy Cô ơi ! Đừng buồn chúng em, lỡ phút đầu chứ thật lòng chúng em mong muốn có Thầy có Cô. Có Thầy có Cô chúng em như có điểm tựa, có chỗ để neo con đò cuộc sống, để thấy ấm lòng khi nghĩ về, để có giây phút quên đi những bận rộn dù nghiệt ngã hay linh tinh của đời thường ... Chúng em muốn có Thầy Cô. Dẫu rằng chúng em còn rụt rè khi đến chào, tiếp chuyện với Thầy Cô (mà không hiểu sao lại như vậy). Cũng là họp mặt, cũng niềm vui háo hức nhưng không giống như những lần chúng em họp mặt mà không có Thầy Cô .

Những lần họp mặt qua lời mời của những người bạn phương xa, chúng tôi xúc động vô cùng. Cái gì kéo níu chúng tôi ? Cái gì khiến chúng tôi tìm đến nhau ? Đâu phải tình yêu trai gái của thời tuổi trẻ bồng bột say mê nhau? Và lại, có khi bạn cùng phái thì giải thích sao đây ? Đâu phải là những "phi vụ" làm ăn ...Đâu phải ? Chúng tôi họp mặt nhau đâu phải chỉ có ăn thối đâu mà còn là cái gì nữa kia ...! Chúng tôi đến với nhau bằng tất cả sự mong chờ .Mượn đĩa thức ăn như miếng trầu ngày xưa để có cứ, có cái mà quây quần bên nhau, mà nói, mà nhắc ...Nói cho hả lòng, nhắc cho kỷ niệm mà thời gian không vùi lấp được.trở về, cho sống dậy từng bừng cái tâm hồn tưởng chừng như đã già nua, chai sạn qua bao sóng gió cuộc đời. Trong phút giây họp mặt, chúng tôi quên hết mọi chuyện. Chỉ còn bạn với mình. Chuyện vui chuyện buồn,

chuyện ngày xưa, chuyện hôm nay ....gánh nặng cuộc đời như
vời bót, như có người mang hộ ...Và chúng tôi vui. Vui vì gặp
lại nhau. Vui vì còn có bạn có bè nhớ tới mình, nghĩ tới mình.
Và tự nhiên mình cũng nhớ người khác, cũng nhắc người
khác, người vắng mặt bằng tình cảm triu mến. Và chúng tôi
lại sống có nghĩa tình với nhau hơn. Cảm động sao khi nhận
được lời mời của những người bạn chưa một lần đối mặt. Mỗi
lần như vậy tôi nghe trào dâng trong lòng một điều gì khó tả.
Tôi thầm cảm ơn bạn và quý bạn nhiều hơn.Tôi hiểu chỉ có
quý nhau thì mới nghĩ đến nhau. Tôi trân quý tình cảm này.
Tôi trân quý tình bạn, tình những người anh, người chị, người
bạn đồng môn với tôi .

Tiếc rằng chúng tôi chưa được một lần mừng Thầy Cô
từ nước ngoài về. Cũng chưa được một lần mời các bạn
phương xa. Nợ Thầy Cô món nợ ân tình. Nợ các bạn món nợ
tình cảm bên chung trà chén rượu cho tình bằng hữu, nghĩa
đồng môn thêm thăm đợm. Những lần họp mặt đối với
chúng tôi mang ý nghĩa cao đẹp của tình Thầy Trò, của tình
bạn bè trân quý nhau.

Chuyện học trò Trung Học Thủ Đức

Lê Thị Châu _ K2

Có nhiều điều mình vẫn luôn băn khoăn, vẫn luôn ôm ấp, giữ gìn, để quý dễ thương, dễ nhớ... những câu chuyện thật đẹp, thật lãng mạn, thật nghĩa hiệp...Tình bạn, tình yêu, tình học trò, rất nên thơ, nhiều ý nghĩa, dù rất muộn , nhưng người trong cuộc có thể chưa bao giờ dám kể lại...

Mình luôn muốn rằng, đó là những điều của riêng mình, chỉ mình mình biết...quý trọng, thương yêu... sống để lòng, cheat mang theo !!!.

Những hôm nay, các bạn mình, có người đã phát biểu : 'Trong đa số cựu học sinh THPT Thủ Đức, nhất là các khóa 1,2,3,4,5... chúng mình, sao mà tình cảm học trò thiêng liêng quá, sâu sắc quá. Tình thấy cô, tình học trò sao mà nhiều ý nghĩa thâm hậu đến mức mà những dấu, những rổ của THPT phải ghen tỵ, dỗi hờn, tức tở, "tại sao ông xã mình bà xã mình suốt ngày này qua ngày kia, dù thúi, dù ngủ, dù làm việc hay thư giãn, cũng cứ ngâm nga câu THPT, THPT... có gì mà hấp dẫn thế???.Có gì mà quyến rũ thế???. có gì mà THPT thắm đẫm vào tâm hồn mọi người, mỗi moat cựu học sinh mình thế??'. Một bó dưa , mà không có cây dưa nào là ngoại lệ, không cây nào cao, không cây nào thấp, hoặc to hay bé hơn cả, tất cả đều như in, thật đều, thật đều và thật đều ... đều đến mức độ mà bạn mình, TT Minh Phương đã thốt lên: "Nếu có kiếp sau, mình vẫn xin được làm bạn với các bạn,..". Hôm nay Ngô Đình Châu một lần nữa cũng nhấn mạnh: "Nếu có kiếp

nữa, mình vẫn cũng xin được làm bạn với các bạn FHTD ....” các bạn ơi, thật là một sự diệu kỳ, gắn bó tình cảm giữa thầy cô và học sinh, ... giữa bạn bè và bằng hữu với nhau, không còn phân biệt nam hay nữ nữa, cũng như chẳng giới hạn giữa khóa trên và khóa dưới em ... vì sao ??? Đó là bí mật, một câu hỏi mà các bạn mình cứ lặp đi lặp lại mãi, mà không ai là có thể trả lời được, hay định nghĩa một cách chính xác ...!

Cuộc đời thật là ngắn ngủi, không ai biết được chuyện sẽ ở trên thế gian này trong bao lâu, và ngày giờ nào là ngày giờ mình phải buông bỏ tất cả để ra đi mãi mãi, và sẽ chẳng bao giờ gặp lại nhau nữa ... thì những ngày còn lại này ... chẳng phải là những ngày đẹp đẽ và đáng yêu lắm hay sao ???!!!... thế thì tại sao, mình lại không sống hết mình với nhau chút, còn gì mà phải giấu giếm, che đậy, kỳ thị, ghét ghen, làm lẫn hoặc dối hờn nhau ... không có cái gì đâu, dù khó khăn đến đâu mà không gỡ ra được !!!... không có một cái tình cảm đẹp đẽ nào, mà chỉ là sống trong sự lừa dối nhau!!!

Ngày xưa, tôi là một học sinh đáng ghét nhỏ bé, năm học nào cũng ngồi bàn nhất vì nếu ngồi hàng ghế sau là tôi không thể nào nhìn thấy chữ thầy viết trên bảng. Tính tình nhút nhát, chỉ lo học, không hay chơi. Ngày ngày đi học về còn phải phụ cha mẹ những công việc ở nhà, việc làm để kiếm thêm thu nhập gia đình, để tiếp tục được đi học. Nhưng không vì thế mà mình không hòa nhập cùng bạn bè, ở trường, ở lớp, trong không khí vui vẻ ấm áp, chan chứa tình thầy trò, bạn bè, anh chị em trường FHTD. Lúc ấy với mình như là một tổ ấm, một lâu đài đầy ắp tình nhân ái, mặc dù trường mình ngày xưa thật là nghèo ...

nghèo về vật chất thôi, chứ không nghèo chữ nghĩa đâu nha !!!...Bây giờ sau hơn 40 năm trường xưa bạn cũ, tình thầy cô với mình vẫn không hề thay đổi. Thật là những mối cảm tình đã vượt không gian lẫn thời gian.

Nhiều khi có các bạn ở nước ngoài về, lễ chúc họp mặt, những mối cảm tình chần chịt bao nhiêu năm, thật sống động, dạt dào, ấm áp thân thương. Mỗi lần như vậy, nhìn nhau hoài cảm thấy không đủ, vẫn lưu luyến, rưng rưng nhiều giọt lệ vẫn dài vì xúc động, xúc động một cách chân tình. Còn các bạn trong nước thì sao ????? cứ ăn sáng, ăn trưa, tối thì cà phê cà pháo, lâu lâu nhớ nhau vẫn gọi nhau í ới. Bây giờ gia huyền rồi (đã sinh nhật 60 đây) nhưng lắm khi nhiều bạn vẫn còn vui về, văn nghệ văn gừng, uống trà, ca hát, nhảy nhót thật quyến rũ, thật hấp dẫn. Các ông bà nội, ngoại nhiều khi xung hô tào mày vô tư đến mức các cháu, con phải nhắc nhở “tại sao ông bà lại gọi nhau là tào mày, xấu lắm, chẳng lịch sự tí nào !!!!!” – “không phải như vậy đâu các cháu ạ !!! ông bà bây giờ đã già rồi nên gọi tào mày để đóng kịch, giả bộ còn trẻ giống các cháu nhỏ ấy mà !!! các cháu yên tâm đừng bắt chước gọi nhau như bạn bè của ông bà đấy nhé !!! gọi như vậy thôi, nhưng bạn bè của ông bà rất là lịch sự, quý mến, yêu thương, kính trọng lẫn nhau, vẫn giống như các cháu còn đang đi học ở trường của các cháu vậy !!..

Vì ông bà đã già huyền, nên rất nhẽ, rất yêu và rất trân trọng những tháng ngày vô cùng quý báu, những kỷ niệm vô giá, , mà suốt thời thanh xuân, trung niên và mãi mãi ... dù có núi kéo, dù có ập yêu, dù có cố tìm, vẫn khó có thể, khó trở về ven

nguyên,... nguyên vein một khung trời mộng mơ, lý tưởng ... như còn thuở thơ ngây ...!!!

Ngày đó khoảng năm 1967-1968, mình học đệ tử-đệ tam, ngồi bàn đầu cùng các bạn, cứ cầm bút viết, đọc, nghe thầy giảng nghiêm túc, thuộc bài đều đặn, cố gắng làm bài và trả bài sao phải đạt điểm 17,18,19,20. Nếu 10-14 là mình và vài bạn đã nhăn mặt, khóc lóc,..buồn ghê !!! . Trong khi đó, cũng có một số ít bạn trong lớp, kể cả học mấy điểm cũng được, không bị mời ra khỏi lớp là tốt rồi, 8,9,10 cũng được, nếu 12 thì tốt hơn. Giờ ra chơi, kéo nhau vào làng Đại học hái hoa, chọc khỉ, qua Hồ đá ngắm cảnh, xem sĩ quan lập quân sự, cũng làm các bạn hiếu kỳ, thích thú, hoặc ngồi trước công trường thường thức một ly đậu đỏ bánh lọt, một ly chè chuối, một ly thơm sice...Bạn nào mượn được máy chụp hình ở ngoài vào thì cả lớp rủ nhau vào làng Đại học, kiếm hoa đẹp, nhà đẹp để làm cảnh chụp hình. Sau hơn 40 năm mà bạn mình, nhiều người vẫn còn lưu giữ được nhiều tấm hình trắng đen, thật là những kỷ niệm quý giá, đánh dấu một thời hồn nhiên, êm đềm ...

Giờ thể dục thì rất nhiều bạn cúp cua, vì học thể dục thường học giờ khác buổi, đa số là vào buổi chiều, trời rất nóng và nắng kinh khủng. Nước da ngăm đen của tôi càng đen thêm, thế mà không bao giờ tôi dám trốn học thể dục cả vì tôi luôn sợ ít điểm , và chính nhờ vào thể dục và nữ công mà nhiều bạn nam nữ đã vượt qua được kỳ thi năm tú lài 1.

Nhắc thể thao, tôi lại nhớ những môn chạy đua, chạy việt dã, ném tạ, leo dây, bóng chuyền... nhưng môn tôi thích nhất là bóng chuyền. Vào năm đệ tam, lớp tôi không có nhiều bạn nam, vì

môn này phải học gạo thật nhiều...bạn ạ. Quyển sách văn dày kinh khủng!! Một bạn nam có nhiều năng khiếu về thể thao, đó là M...A..bạn ấy đại diện cho lớp tôi đi thi đấu về bóng đá, bóng chuyền khắp các trường bạn, mang về nhiều thành tích cũng đáng nể! làm nổi tiếng trường THPT của chúng mình. Học chưa hết lớp đệ nhị, bạn ấy đã phải tuổi đi quân dịch, trong thời gian ở quân đội, để thể hiện tình bằng hữu với bạn bè M.A từng gửi nhiều cánh thư màu xanh lính chiến cho các bạn gái trong lớp, thư có ép hoa tươi nữa chứ. Về sau này, những cánh thư xanh ấy làm nao lòng nhiều em gái hậu phương là bạn bè chung lớp chung trường ái mộ nữa nay các bạn ạ!! tha...ha,,ha!!!

Còn anh, anh học hơn tôi một lớp (K1) niên khoá 1962-1965, dù không chung lớp, nhưng ba anh và ba tôi là bạn nhau. Anh học giỏi, người cao gầy, mắt sáng như sao. Khi tôi lên đệ tứ P1 thì anh đã về đệ tam của Võ Trường Toản. Anh lại theo học anh vẫn ở Hội Việt Mỹ đến lớp 11 nữa chứ! Đó là cơ hội để mỗi ngày, cứ trưa khoảng 2 giờ từ PG anh về Thủ Đức bằng chiếc Brigestone màu đỏ của mình, ghé nhà để kèm các môn nhất là anh vẫn giúp tôi. Đó chỉ là cái cơ thôi, nhưng có hôm chúng tôi chỉ trò chuyện, lán gẫu, kể kể những công việc hàng ngày của mọi người, hoặc có hôm chúng tôi vào chùa thăm chơi, dạo mát, vì trong chùa có hai cây thị to lắm, có khi thì đi tìm lá Sakê khô để làm thuốc cho bà nội của anh, vì nhà bà cũng ở cạnh nhà tôi. Ít năm sau, khi anh vào ĐH Văn khoa Sài Gòn, tôi cũng đã đậu tú tài 1 và vào học năm đệ nhất THPT.. Bà nội anh qua đời, từ đó chúng tôi ít gặp nhau. Bẵng đi một thời gian, tôi được tin anh cưới vợ bước tin anh vào làm ở đài phát thanh Sài Gòn. Vợ anh

là một cô giáo tiểu học ở Gò Công. Sau 1980, tôi được biết anh và gia đình đã sang Hoa Kỳ định cư lại OHIO... Cuộc sống đổi thay, long người có thay đổi ????? Nhưng tình bạn thì sao????? cách nay 3 tháng, mẹ anh mất từ OHIO, tình cầu bà được đưa về SG để an táng. Được tin buồn, tôi và gia đình có đến để chia sẻ cùng anh. Gặp nhau ở đây thật bất ngờ, anh đã gục vào vai tôi mà nước nờ" mẹ đã bỏ anh mà đi mãi mãi rồi em ạ! Đây là chuyện đau buồn nhất đời của anh". lần này, tôi mời hay vợ anh, một phụ nữ VN thật đẹp, hiền lành, mẫu mực thuở nào, dù có 2 con trai với anh (giờ chúng đã thành đạt) thế mà sang Mỹ được ít lâu, vì vật chất phồn hoa, thời đời đen bạc, đã đành ôm cầm sang thuyền khác để lấy một người Hoa Kỳ sang trọng và giàu có hơn anh. Là một người VN, dáng dấp có thua ai đâu nào, vầng trán cao rộng đầy nghị lực, uy quyền, mắt sáng tình anh, thân hình vẫn còn cường tráng dù đã 61 tuổi. Anh tâm sự: "Một thời gian sau, anh sẽ thu xếp để trở về quê nhà, anh sẽ làm lại từ đầu em ạ!". Anh suy nghĩ như thế chắc có đúng???.. chắc có muốn???.. hãy giữ cho long thanh thản, hãy kiên định và mạnh mẽ lên, như thuở chúng ta còn trẻ, còn đi học anh ạ, dù bây giờ với anh, nhiều người vẫn còn cảm nhận anh chưa tới 60 đâu anh. Một lần nữa, chúc anh thành công nhé!! Một người con của Trung học Thủ Đức

Hôm sinh nhật thứ 60, tập thể học sinh khoá 2 có tổ chức buổi họp mặt vui vẻ ấm áp tình bằng hữu, tình thầy trò, đánh dấu những mảnh đời đã vượt qua được ngưỡng cửa của cột mốc thời gian 60 năm. 60 năm cuộc đời, nhìn lại như một giấc mộng dài, mỗi cuộc đời mỗi hoàn cảnh mỗi bạn đều khác. Thời gian tuy qua nhanh, nhưng để vượt qua được số thời gian hiện hữu không

phải là không ít khó khăn, vất vả ... thành công? Thất bại? Vui vẻ, may mắn? Lười nhọc đau buồn? Đứng cay, chua chát? Người có sương sè? Người lại vất vả nhiều hơn, nói chung hôm nay gặp lại nhau đây, dù thời gian đã qua có như thế nào, thì cuộc hội ngộ này vẫn luôn có một ý nghĩa hạnh phúc thật sự vì chúng ta có được hiện diện nơi này, sau 60 năm bôn ba trôi nổi thất lạc lẫn nhau hoặc gần gũi nhau thường xuyên nhưng chưa cảm nhận được là mình vẫn luôn được điểm phúc ở gần với nhau. Dìn cầu chúc tất cả chúng mình còn có mặt được hôm nay, sẽ còn nhiều ngày hôm sau và nhiều, nhiều hơn nữa. Như đại sư huynh Trần Ngọc Chiêu đã có câu châm ngôn mỗi ngày là: 'Cảm ơn đời mỗi sớm mai thức dậy, ta còn có thêm ngày nữa để yêu thương!... Thật ý nghĩa, thật là súc tích, giá trị chân cuộc sống là ở ý nghĩa đó!! Mỗi khắc, mỗi giây, đối với chúng ta bây giờ, thật sự là quý báu vô cùng vậy

Ngày sinh nhật tập thể 28/08/2011, ngày 60 tuổi của tất cả chúng mình diễn ra thật là vui vẻ với sự chứng kiến của thầy Hồ Văn Trai. Thầy trò đều cảm nhận được rằng: ở tuổi gần 80 của thầy, các thầy cô chúng mình vẫn còn "thân tâm an lạc". Các thầy cô vẫn có điểm phúc được nhìn thấy đám học trò của mình giờ đã 60 đã nhiều con cháu, đã từng hạnh phúc, thành đạt, thật sự đó là điều vô cùng quý trọng đối với các cô thầy.

Trong ngày kết lương này, chúng tôi còn nhận được một món quà rất là khiêm tốn, mà vô cùng quý báu, ấn tượng hơn nữa là trong giờ phút thiêng liêng này bạn Đào Thúy Quỳnh K2 đã mang đến tặng cho chúng tôi 2 chiếc thiệp cưới từ thuở 40 năm về trước của hai bạn: Lê Thị Châu (K2) - Đinh Trần Thiện và 2 bạn

Trần Phú Quý (K1)-Tăng Thị Thanh Nhân(K2). Chúng tôi thật sự hạnh phúc vì có những người người bạn đã trân trọng giữ gìn những kỷ vật quý hiếm này. Thật đáng quý biết bao khi có được những người bạn thân tình như vậy! Chỉ có ở cựu học sinh THPT phải không các bạn?? Một lần nữa xin cảm ơn tấm lòng của bạn Quỳnh K2

Nhân đề cập đến cặp đôi Phú Quý + Thanh Nhân, mình xin có đôi lời chúc phúc hai bạn, vì đây là cặp vợ chồng đầu tiên ra từ lò THPT, cặp đôi hoàn hảo này, xin giới thiệu với thầy cô và các bạn đây là cặp K1+K2 đã kết hôn đầu tiên với hai cái tên rất ấn tượng "Vì phú quý, nên mới được thanh nhân"... và họ đã thật sự rất hạnh phúc, gia đình an khang, thịnh vượng, con cháu học hành đàng hoàng, thành đạt. Một lần nữa xin chúc mừng hai bạn ...

THPT cũng còn nhiều cặp đôi rất hạnh phúc, nhưng mình chưa điểm danh được hết, xin hẹn lần sau sẽ thống kê đầy đủ hơn. Nay xin điểm qua cặp đôi Phạm Thị Kim Cúc (K2) + Bình Nguyễn (K3), cặp đôi này cũng hoàn hảo, hạnh phúc vui vẻ, con cái đã thành đạt hết, duy có lời chia buồn cùng bạn Cúc vì Bình Nguyễn của chúng ta vừa vắng số đã ra đi. Chân thành cầu nguyện bạn Bình Nguyễn được vãng sanh cực lạc, chúc Kim Cúc khỏe mạnh an khang.

Cặp đôi thứ ba mình biết là Bùi Nguyễn Đông và Phạm Thị Mỹ Vân, xin chân thành cầu chúc Mỹ Vân luôn dồi dào sức khỏe, vui ẻ, hạnh phúc cùng các con... Cầu nguyện bạn Đông sớm tiêu điều miền cực lạc

Cặp đôi thứ tư là Quang + Mỹ Ngọc K2, hai bạn cũng đã từng rất hạnh phúc nhưng vì hoàn cảnh khó khăn, nên đành chia tay, hiện giờ Mỹ Ngọc đã được định cư cùng gia đình ở Hoa Kỳ

Mới đây ngày 02/10/2011 một cặp đôi hoàn hảo vừa kết hôn, xin chào mừng tất cả các bạn. Đó là bạn Phú Sĩ Quyet + Kim Thoa. Hai bạn này thật sự là duyên tiền định. Họ đã đến với nhau thật sự ấn tượng, được nhiều bạn đồng viên và vinh dự được thầy Luyện Quang Đăng từ xa về về làm chủ hôn Phú Sĩ Quyet + Kim Thoa. Xin chân thành chúc mừng hai bạn trăm năm đắc thành hữu lợi, thiên ân hồng lộc phúc. Thân ái

Kỷ niệm còn nhiều, hoa tươi tuổi xuân vẫn còn muôn màu vạn sắc hương. Nhưng kể sao cho xiết, mình xin hẹn tết năm sau, hồi ức vẫn có thể tưởng tượng ra như nước suối thanh tuyền. Với tất cả tấm lòng của người bạn cựu học sinh THPT. Xin chân thành chào thân ái. Kính chúc quý cô thầy "Thân tâm an lạc, thọ tỷ nam sơn, phúc như đông hải" để mỗi năm hoa đào nở còn được lì xì ban phước cho đám học trò đã có đầy đàn con cháu và nhìn muôn sự tựa thiên thai, hỷ hả cười vui ...

Thân chúc tất cả bạn bè mình ở khắp mọi nơi trên quả đất năm mới vui vẻ an khang, gia đạo sum vầy, phát tài phát lộc, để sang năm nữa ăn mừng sinh nhật 61 nghe!!!!

Mình quên nữa, trên đây là vài mẫu chuyện học trò thân thương của chúng mình, nếu như bạn nào cảm nhận được đó là chuyện của mình thì xin thông cảm và sẻ chia nhé, vì đó là những linh cảm dấu yêu mà mình đã ấp ôm nhiều năm qua, giờ đã đến lúc mình trả lại các bạn làm kỷ niệm nhé !! Thân ái...

MỪNG SINH NHẬT LẦN THỨ 60

Mỹ Lệ tập thể – K2

Năm nay là năm Tân Mão 2011. Mỹ Lệ chào đời với tiếng khóc tu oa, cách đây 60 năm, nhằm năm Tân Mão 1951.

Vào một ngày tháng 8/2011 đẹp trời, Tô Huệ nổi hứng rủ các bạn tuổi con mèo cùng tổ chức mừng sinh nhật “60 năm cuộc đời”. Đề nghị này được mọi người tán thành nên Châu điện cho Mỹ Lệ hãy về Thủ Đức chơi một chuyến vào ngày chủ nhật 28/8/2011.

Nhưng thứ bảy 27/8 Mỹ Lệ đã có mặt ở Thủ Đức rồi vì nôn nao không ngủ được. Thời gian tổ chức 15h ngày 28/8/2011.

Địa điểm nhà Bác sĩ Hồng

Mỹ Lệ ở nhà Châu, sáng 28/8/2011 hai đứa Lệ + Châu cặm cụi làm món bún xào và cuốn bò bía (chay).

7h sáng Châu đi chợ mua nguyên liệu về để chế biến thức ăn, đến gần 15h mới hoàn tất vì cuốn bò bía rất công phu nên mất nhiều thời gian.

Còn phần Hồng lãnh nấu kiểm (món chay) với món ăn gà nấu cam, chả giò... Món giải khát sâm bổ lượng với trái cây tráng miệng: dưa hấu, nho, nước ngọt...

Các bạn khác có gì thì đem đến đóng góp: nào là bánh ngọt, bánh bông lan cuốn...

Xinh nhất là ổ bánh sinh nhật hình vuông được phủ bên ngoài bằng sô-cô-la và bắt bông hoa rất dễ thương màu nhả rất phù hợp với lứa tuổi U60. Trên có ghi “Sinh nhật tập thể Cựu Học sinh K2 Trung Học Thủ Đức – 60”.

Kèm theo là một lẵng hoa hồng chúc mừng sinh nhật thật kiều diễm, mượt mà và những bình hoa do Bác sĩ Hồng trang trí đặt lên bàn tặng thêm phần rực rỡ....

Tô Huệ phát cho mỗi bạn một phù hiệu ghi “Trường Trung học Thủ Đức” thêm số 60 nữa để cài lên áo. Minh thấy nhớ thương ghé cái thời áo dài trắng tung bay: “Tà áo em bay bay trong gió nhẹ nhàng...”!!!

Thành phần tham dự là các cựu học sinh Trung Học Thủ Đức K2 gồm có: Trần Thị Hồng, Trần Mỹ Lệ, Lê Thị Châu, Lê Kim Huê, Tô Huệ, Trần Hoàng Nga, Phạm Thị Kim Cúc, Huỳnh Thị Đắc Báu, Đào Thúy Quỳnh, Xinh, Lê Thị Truyền, Thanh Nhàn, Lê Thu Lệ, Võ Ngọc Ánh, Ngô Thị Bích Liên, Kim Duyên, Huỳnh Thu Thủy, Hằng, Kim Hường... còn Tố Nga bận việc nên không về dự được và một số em khác. Đặc biệt có hai người nam là Anh Quý và anh Minh Ấn.

Khách mời duy nhất là thầy Hồ Văn Trai. Thầy đến đúng giờ, còn cựu học sinh thì người này đợi người kia nên giờ giấc không được nghiêm lắm.

Chúng em cảm ơn thầy luôn quan tâm đến tụi em, bọn nhất quỷ nhì ma thứ ba học trò này.

Mỹ Lê hân hạnh được các bạn đề nghị làm MC. Nghe cũng thích nhưng hơi bị hồi hộp...

Trước khi khai mạc tất cả cùng hát những bài hát “Nổi vòng tay lớn” của Trịnh Công Sơn.

Buổi họp mặt bắt đầu:

Kính thưa:

- Thầy

Cùng toàn thể anh chị em thân mến!

Hôm nay chủ nhật 28/8/2011 toàn thể anh chị em cựu học sinh Trung học Thủ Đức khóa 2 có tổ chức sinh nhật mừng thọ tập

thể cho các bạn lứa tuổi 60 chúng em rất vui mừng với sự hiện diện của thầy Hồ Văn Trai, sự có mặt của thầy làm chúng em vô cùng cảm kích.

- Chúng em kính chúc thầy được dồi dào sức khỏe, thân tâm thường an lạc...

- Chúc các bạn luôn khỏe, đẹp, trẻ mãi không già và muốn gì được nấy...

- Riêng chị em phụ nữ lúc nào cũng duyên dáng, dịu dàng, dễ thương và tràn đầy hạnh phúc...

- Cuộc sống thật tuyệt vời nếu bạn biết cách sống như thế nào?

Mỗi ngày có đẹp hay không ?Điều đó tùy thuộc vào các bạn đấy!

- Sau đây là lời chúc mừng sinh nhật của thầy Luyện Quang Đăng

“Thứ bảy 20/8/2011

Mỹ Lệ.

Cám ơn em, tôi vẫn bình thường, cố gắng giữ gìn sức khỏe để tương lai còn về Việt Nam thăm các em đó!

Sinh nhật các em 60 tuổi, lúc trước vài em bên này dự tính sẽ về Việt Nam tổ chức chung cho vui nhưng cuối cùng không em nào về được vì công việc làm ăn bận rộn nên không ai về được. Dự tính các em về được, tôi cũng về chơi luôn, cuối cùng không thực hiện được, đành chờ dịp khác vậy.

Cho tôi gửi chúc mừng sinh nhật tất cả các em họp mặt ngày 28/8 này nhé!

Chúc Mỹ Lệ lúc nào cũng vui khỏe cho tôi gửi lời thăm Đức Bái, Thúy Quỳnh Lê Châu và các em... (vỗ tay)

Thầy Luyện Quang Đăng”

Tiếp theo Mỹ Lệ đọc bài: “Tuổi già thanh thản như tiên ông, tiên bà” do thầy Đăng sưu tầm (Xin trích vài câu)

“* Càng có tuổi tôi càng thấy sự kỳ diệu của mỗi độ xuân về.

* Càng có tuổi tôi càng muốn cảm ơn Thượng Đế đã cho tôi thấy thêm một mùa xuân trở lại.”

Và đây là vài phương pháp giữ gìn sức khỏe (Thầy Đăng sưu tầm)

“Các em học sinh quý mến của tôi,

- Hãy bảo trọng và giữ gìn sức khỏe,
- Dù bận bịu thế nào đi chăng nữa cũng phải quan tâm tới bản thân mình.

- Hai điều nên nhớ: gặp phải sự việc không vui hãy

- Bình thường hóa nó một chút

- Nhìn thế giới lơ mờ một chút.

- Hãy “quên đi” 3 thứ:

- Quên đi tuổi tác

- Quên đi quá khứ

- Quên đi ân oán.

- “Cần có” 4 thứ

- Có người yêu bạn chân thành

- Có bạn tri kỷ

- Có ý tưởng hướng lên

- Có nơi ở ấm áp.

- “Cần” làm được 5 thứ:

- Cần ca hát

- Cần nhẩy múa

- Cần sự đẹp đẽ

- Cần cười vui

- Cần tha thiết, mền mại.
- 6 thứ “không nên làm”:
- Không để đói rồi mới ăn
- Không để khát rồi mới uống
- Không để nhíp mắt lại rồi mới ngủ
- Không để mệt rồi mới chịu nghỉ ngơi
- Không để phát bệnh rồi mới đi khám
- Không chờ đến quá muộn rồi mới ngồi ân hận...

Chúc các em luôn vui vẻ!”

Các bạn của tôi ơi. Hãy trân quý mỗi khoảnh khắc còn lại, nếu có dịp hãy tìm gặp lại nhau vì thời gian với những cơ hội này sẽ hiếm dần.

Mỗi ngày hãy cười vang, hãy nhảy nhót và vui vẻ với bạn bè..

Đến phần văn nghệ góp vui: Mỹ Lệ + K Duyên + Tô Huệ cùng hát bài: “Sáu mươi năm” cuộc đời “Anh ơi! Có bao nhiêu 60 năm cuộc đời, 20 năm đầu sung sướng không bao lâu...”.

Tiếp theo Thúy Quỳnh đọc một bài thơ bạn đã nghe hôm đi du lịch:

“60 là tuổi dậy thì

70 là tuổi bước đi vào đời

80 là tuổi ăn chơi

90 là tuổi nghỉ ngơi về già

100 là tuổi đi xa

101 là tuổi đi ra nước ngoài”

Thúy Quỳnh đọc bài thơ làm Mỹ Lệ nhớ đến một đoạn văn như sau:

“20 – 30 tuổi người ta còn quá trẻ

30 - 40 tuổi đang trẻ.

40 – 50 tuổi hãy còn trẻ

50 – 60 tuổi trẻ lạ lùng

60 – 70 tuổi trẻ không ngờ.

Trên 70 tuổi là trẻ vĩnh viễn...”

Gần 6 giờ chiều, Thầy Trai về chúng tôi tiễn thầy bằng bài ca “tạm biệt”

Một số bạn nhà xa cũng lần lượt ra về, còn một số ở lại đi tặng hai hát karaoke có khiêu vũ . Những ai nào?

À! Nhớ ra rồi: Anh Hòa, Minh Án, Hồng Tô Huệ, Kim Huệ, Kim Duyên, Mỹ Lệ, Thúy Quỳnh, Đắc Báu, Kim Cúc, Châu Lê...

Cuộc vui nào rồi cũng phải tàn, chia tay và tạm biệt vì đã 8 giờ tối rồi.

Ai về nhà nay, còn Mỹ Lệ ở xa nên tá túc nhà bác sĩ Hồng, Kim Duyên cũng ở lại sáng về sớm.

Mỹ Lệ đã tường thuật buổi sinh nhật tập thể U60, nếu còn thiếu sót thì các bạn bổ sung nhé.

Mỹ Lệ – K2

Thịt đông dưa cải

Nga Bích (K9)

Mặc dù thời tiết vào những ngày Tết rét lạnh, nhưng món Thịt đông dưa cải vẫn là một trong những món ăn truyền thống của miền Bắc không thể thiếu. Ngày nay, món thịt đông đã được đưa vào nhiều nhà hàng thành món ăn phổ biến như nhiều món ăn khác của Việt Nam.

1. Thịt đông

Nguyên liệu: để làm món thịt đông cần có:

300g thịt chân giò, 200g da heo, nước mắm, muối, bột ngọt, rượu trắng, 3 tai nấm mèo, đường, tiêu.

Cách làm: Dùng nước + rượu+ muối bóp rửa sạch da heo cho hết mùi hôi của da, rồi cắt miếng 1x5cm.

Nấm mèo ngâm nở, cắt sợi cỡ 0,5 cm

Thịt heo rửa sạch, để ráo, xắt miếng như ngón tay cái. Cho da heo + thịt vào nồi, ướp với 1 muỗng canh nước mắm + 1/8 muỗng cà phê muối + 1/8 muỗng cà phê tiêu + 1/8 muỗng cà phê bột ngọt + 1/4 muỗng cà phê đường, trộn đều, để 15 phút cho thấm

Đổ nước ngập qua mặt thịt chừng 1 cm, cho nấm mèo vào, rồi nấu trên lửa vừa. Khi nước sôi hớt bọt, nấu cho đến khi nước vừa sệt mặt thịt, thì dùng đũa xiên nếu thịt và da đã mềm là được.

Lấy một cái tô, múc thịt và nước ra chờ tô thịt nguội, cho vào tủ lạnh để tạo khối cho đẹp. Nếu muốn trang trí, có thể tía hoa cà rốt, cho vào nồi thịt trước khi nhắc xuống. Xếp hoa cà rốt dưới đáy tô trước khi múc thịt vào.

2. Dưa cải: Dưa cải nên muối trước 3 ngày để cải vừa chua kịp lúc ăn với món thịt đông.

Nguyên liệu: 1 kg cải sậy hay còn gọi là cải muối dưa, 3 muỗng canh muối, 1,5 muỗng canh đường.

Cách làm: Dưa cải lựa loại còn tươi, ít lá, không quá già hay quá non. Tách ra từng lá, tỉa hết lá úa, dập. Chẻ phần cuống ra làm hai, đem phơi một nắng, sau đó rửa sạch, cắt miếng khoảng 5 cm, để ráo nước.

Dùng một cái keo 2 lít, xếp phần cọng xuống trước, phần lá lên trên. Pha 1 lít nước + 3 muỗng canh muối + 1,5 muỗng canh đường khuấy tan. Lấy $\frac{1}{4}$ (250ml) nước muối đường này đem nấu sôi, rồi đổ vào chung với 3 phần nước còn lại để tạo một độ ấm vừa phải cho việc lên men.

Sau đó, rót nước ấm muối đường này vào keo dưa. Luôn luôn để dưa ngập dưới mặt nước bằng cách lấy một bao nylon cho nước lạnh vào, để lên bề mặt dưa, rồi đậy nắp lại. Để khoảng 3 ngày là ăn được.

Nên để keo dưa gần bếp để nhiệt độ ở bếp giúp cho dưa lên men được tốt hơn.

Món Thịt Đông Dưa Cải ăn với nước mắm mặn có thêm vài lát ớt. Thịt hầm mềm và thơm mùi, sần sật của nấm mèo, vị cũng vừa ăn rất ngon miệng.

Chúc các bạn thành công trong việc làm món ăn mới trong ngày Tết cho gia đình!

Dưa hành

Nga Bích (K9)

Dưa hành là một món ăn kèm với nhiều món khác như bánh chưng, thịt đông, các loại thịt nguội nhất là trong những ngày Tết. Muối hành có 2 cách một là muối nén bằng muối hai là muối bằng giấm đường. Muối giấm vị chua ngọt dễ ăn nên được lựa chọn hơn..Để dưa hành còn màu sắc tím tím và mất mùi hăng, nhưng còn hương vị của hành sau khi muối là cả một nghệ thuật.

Xin giới thiệu với các bạn một cách muối hành có thể thỏa mãn được các yêu cầu trên

Nguyên liệu: 500g hành, ½ lít giấm , 200 g đường, 10 trái tắc (quất) , 2 muỗng cà phê muối.

Cách làm: Hành lột bỏ vỏ khô, cắt gọt sạch sẽ. Hòa 2 muối với nước tắc cho tan. Trộn hành vào hỗn hợp tắc muối nhẹ tay cho đều. Thỉnh thoảng đảo nhẹ cho hành thấm muối tắc. Vỏ tắc xé nhỏ, xếp lên trên cho hành không bị se khô. Để thấm hành qua một ngày.

Nấu giấm: Đây là một khâu quan trọng vì nó còn tùy thuộc vào loại giấm bạn có. Nếu là giấm nuôi ngon thì không cần pha thêm nước. Nhưng nếu dùng giấm gạo nguyên chất 100% bạn phải pha theo tỷ lệ 1/1. (Nghĩa là 250 ml giấm + 250 ml nước = 0,5 lít giấm ngâm hành). Nấu đường và giấm trên lửa nhỏ, chờ đường tan và giấm sôi lên, cho chút xíu muối. Tắt bếp để giấm thật nguội.

Hôm sau vớt hết hành ra, loại bỏ vỏ và múi tắc cho sạch, rồi rửa tắc bằng giấm đường đã nấu sẵn. Rửa hành 2 lần với vài muỗng giấm, mỗi lần chỉ rửa vài củ cho sạch hết nhớt bám trên hành. Rửa xong để ráo chừng 10 phút.

Dùng keo 1 lít để ngâm hành. Xếp củ to ở dưới, củ nhỏ ở trên rồi rót giấm vào. Dùng 1 miếng nylon sạch đè trên mặt hành, ấn

nhẹ cho giấm tràn lên trên ép hành xuống dưới. Đậy nắp lại và cho vào ngăn mát tủ lạnh.

Nên làm hành ngâm giấm trước Tết ít nhất là 10 ngày để hành kịp thấm giấm đường. Với cách muối bằng tắc chúng ta rút nhanh được thời gian ngâm hành, hành không còn mùi hăng, mùi thơm của tắc át luôn cả mùi chua của giấm và nhất là màu sắc của hành vẫn tím tím.

Chúc các bạn có món dưa hành thật ngon để đãi gia đình và bạn bè trong ngày Tết!

Tôi cầm quyển Đặc san Xuân Tân Mão 2011 của trường THPT-HĐ-NHH, do Thầy Luyện Quang Đăng gửi đến tặng tôi, nhân chuyến viếng thăm VN vừa qua của Thầy. Quyển sách trình bày thật đẹp, một cành mai vàng rực rỡ, nó càng rực rỡ hơn khi đứng trước một thân cây trơ trụi, rất hợp với " Đêm qua sân trước một cành mai". Bìa sau có 2 tấm hình, một tấm mới chụp gần đây hôm họp mặt Bà nhà của Thầy Nguyễn Văn Ba, thấy hiện diện đủ các mặt anh hào. Và một tấm hình thật xưa cũ, chụp một đám học trò đang đi trong sân trường ngày đó, nhìn tấm hình một hồi tôi thấy đám học trò của trường thời xa xưa, trông sao có vẻ quê quê làm sao ấy, tôi có nói ý nghĩ này với Thầy Trai và Thầy cũng đồng ý như vậy. Thủ Đức ngày đó chỉ cách Sài gòn trên 10 cây số thôi, nhưng còn nét chân quê lắm. Và tôi cũng được biết quyển ĐS này được thực hiện, bởi rất nhiều công sức của Thầy Hồ Văn Trai, từ biên tập bài vở, cho đến trông coi in ấn, nhưng khi đọc trang cuối nơi ghi tên những người hoàn thành quyển sách này, thì không thấy tên Thầy ở đâu cả. Thưa thầy, có phải lúc nào Thầy cũng khiêm tốn ẩn mình ở phía sau?

Đọc đi đọc lại quyển sách dăm ba lần, cho tôi có vài cảm nghĩ, hình như thơ nhiều hơn văn, hình như quanh đi quẩn lại chỉ có mấy tay: Bích Hợp, Thuận Khanh, Lương Hồng Điệp, Lương Minh , Kim Duyên, Ánh Nga, ĐNC, Hồng Nhung, Bích Liên, Đỗ Ngọc Giao, Ca Giao, Quốc Tuyển, Vô Chiêu, Hoài Lê, Liên Minh, Nguyễn Mão, Nguyễn Hưng, Hồng Hoang, Trước Trong, Cát Kim, Linh Đan, Vân Du (và còn ai nữa?) Ngoài ra, còn có một điều làm cho tôi khá lo âu là hình như các văn thi sĩ của trường

bắt đầu cạn đề tài và cạn luôn niềm hứng khởi của buổi ban đầu (một ai đó đã có một nhận xét thật "ác" các nhà văn VN chỉ có cái đầu tay, và sau đó lại tàn dần)

Xin ghi lại sơ lược từng khóa, có mặt trong ĐS 2011: K1 có 8 bài viết (kể cả thơ và văn) Chỉ do 3 người viết là Lê Thị Hoài, Nguyễn Mão và Vô Chiêu. Khóa này khởi thủy có 2 lớp, lên tới năm Đệ Tam chỉ còn 1 lớp, khóa 1 vẫn còn nhiều người chưa xuất hiện như Trần Thị Thái, Ngô Thục Oanh, Đoàn Cát, Hà Văn Huê, Lâm Ky, Nguyễn Văn Lập, Phùng Thị Tốt... Khóa 2 có 15 bài do 8 người viết, ngoài những người cũ như Kim Duyên, Ánh Nga, Bích Liên... nay lại có thêm vài người mới như Trần Mỹ Lệ, Tăng Thị Thanh Nhàn, Lê Thị Châu và Nguyễn Thị Giàu. Khóa 2 có một lực lượng khá hùng hậu hăng hái tham gia mọi sinh hoạt của trường, và có rất nhiều người đứng trong danh sách "học trò cứng" của các Thầy Cô. K2 đang trông chờ các tay viết khác như: Lê Văn Nhơn, Lê Thị Lịch, Đỗ Thị Danh, Trần Minh Phượng, Kim Cúc, Thúy Quỳnh, Dương Thanh Nga, Bích Lan...

Khóa 3 chỉ có 3 bài do 2 người viết cố cựu là Lương Minh và Lương Hồng Điệp, khóa này hình như còn là ẩn số. Niên khóa 70-71, tôi thi rớt Tú Tài 2 và trượt xuống khóa 3, vào học lớp 12 A 1 do Nguyễn Thị Hoài người Bắc làm trưởng lớp, cô Đặng Hồng Cúc làm Giáo sư hướng dẫn, và Thầy Võ Phá với môn Vạn Vật, Thầy Lê Hồng Hán môn Anh Văn, Lý Hóa với Thầy Lê Đức Phụng càng học tại lớp 12A1 này tôi càng kinh ngạc, vì tôi chưa thấy lớp nào học hành cực giỏi như lớp này (suy ra thì các lớp kia cùng khóa cũng thế) cũng may cho tôi, tôi đã học qua chương trình lớp 12, nên được xếp vài loại khá giỏi, nếu không thì thật là ê mặt. Cuối năm đó, thi Tú tài 2 cả lớp thi đấu với tỉ lệ rất cao chỉ có rớt vài người, không thua gì tỉ lệ các trường lớn tại Sài Gòn. Vậy mà, ngoại trừ Lương Hồng Điệp và Lương Minh còn ngoài ra không thấy ai xuất hiện. Các bạn K3 đâu hết cả rồi?

Khóa 4 cực kỳ hoành tráng với 31 bài do 11 người viết. Đã có lần tôi nói chuyện qua phone với Hồng Nhung và Trần Hằng, tôi xin nghiêng mình "sát mặt đất" để bái phục K4 rất tài hoa này. Kỳ này ngoài những tay viết cũ như Hồng Nhung 5 bài, Thuận Khanh 2 bài, Liên Minh 2 bài, Ca Giao 2 bài Đỗ Ngọc Giao 1 bài, Trước Trong 2 bài, K4 xuất hiện thêm vài cây viết mới Kim Hường 4 bài, Khổng thị Lý 2 bài, Vũ thị Chinh 2 bài, Kim Dung, Lam Thảo.K4 còn rất nhiều "ngọa hổ tàng long": Phạm Quang Tân, Nguyễn Văn Trí, Trương Vũ Tuấn giang hồ lừng lẫy, Trần Hằng, Nguyễn thị Riu, Kim Tuyến, à còn ông Kiến vàng Trương Trung Tâm, tôi nhớ có thời ông làm Trưởng khối Báo chí của Trường, ông đừng nói chỉ biết vẽ biếm họa thôi nhé! Ôi chào! Hình như tinh hoa của trường THPT đã tụ họp vào K4 này.

Khóa 5 ề ượt có 2 bài do 2 người viết là Lý Thanh Bình và Giồng Ông Tố 2 (bút hiệu nghe hay nhỉ!)

Khóa 6, biến mất tiêu trên chốn giang hồ, Kim Dung K6 đâu rồi nhỉ, trong ĐS 2010, KD viết được 5 bài thật dễ nể

Khóa 7, các đàn em này giỏi lắm, viết được 9 bài do 5 người viết, có những tên rất dễ thương: Ngọc Lễ 3 bài, Linh Đan, Cát Tiên ,Vân Du, Nguyễn Hưng.

Khóa 9, có 6 bài do 3 người viết, ngoài người cũ là Quốc Tuyến và Kim Dung, nay lại thêm Nguyễn Thị Ánh Tuyết tuy mới xuất hiện lần đầu, nhưng bài viết khá hay(có phải Ánh Tuyết em gái của Phước Lộc Thọ, tiệm phở 97)

Khóa 10, chỉ có mình em út Trần Thị Bích Hợp với 8 bài, nhìn lại ĐS 2010, BH có 7 bài thật xuất sắc, hoan hô em út BH hết mình.

Với phần suy nghĩ sơ sài nêu trên, nếu có gì thiếu sót xin Thầy Cô và các bạn thứ lỗi cho. Ngoài ra, tôi cũng xin có đề nghị: chúng ta nên coi việc thành hình ĐS THTĐ là một sân chơi, mà mọi người học trò từng có thời mang phù hiệu THTĐ-HĐ-NHH, cùng hội tụ về đây chơi đùa với nhau, cho nên càng đông người càng vui. Bây giờ ai ai cũng đọc xong ĐS 2011, chúng ta nên bắt tay chuẩn bị cho ĐS 2012 ngay từ lúc này, đề nghị với đề tài tự do cho dễ viết, không bó buộc trong sân trường ngày đó, cũng không bó buộc Xuân Hạ Thu Đông gì hết, mà mở rộng ra toàn con người, toàn cuộc đời, toàn thế giới... chúng ta không phải là những nhà văn nhà thơ chuyên nghiệp, chỉ là viết để bạn bè Thầy Cô đọc cho vui, nghĩ sao viết vậy, không cần văn chương hoa mỹ gì cả, cứ mạnh dạn viết đi các bạn nhé, hay dở gì cũng là cây nhà lá vườn THTĐ. Chúng ta coi như đang học giờ văn với Thầy Bùi Hữu Huân, Cô Uyên Dung, Cô Ngọc Dung... Thầy Cô ra đề tài, học trò có bốn phạm vi viết bài luận văn, nộp cho Thầy Cô chấm điểm. Phải vậy không các bạn? Nào! Mời các bạn cầm bút lên, suy nghĩ một cách thành thơi, và viết xuống, để thôi mà!

Trường chúng ta phát hành được 7 quyển ĐS, từ những hình ảnh thô sơ lúc ban đầu, và kể từ 2007 cho đến nay, chúng ta đã có những quyển ĐS thật xinh đẹp. Nhìn ngắm những quyển ĐS, trong lòng tôi cảm thấy hết sức ngưỡng mộ Thầy tôi, Hồ Văn Trai, biết chừng nào, nhờ Thầy mà chúng ta có được những quyển sách thân thương đây ấp kỷ niệm ngày xưa. Quyển ĐS nào tôi cũng đọc đi đọc lại nhiều lần, không có bài viết nào tôi đọc dưới 2 lần. Cho nên, tôi xin được đưa ra những nhận xét hết sức chủ quan của mình, về những người, về những người viết về những bài viết, hết sức xuất sắc, mà theo cảm nhận của riêng tôi. Các bạn cũng có thể bình chọn theo cảm quan riêng của các bạn, lúc đó các bạn sẽ thấy nhiều điều khác biệt rất thích thú.

Về văn, tôi chọn 2 người, thứ nhất là Đặng Thuận Khanh với tất

cả bài viết của Cô. Đọc văn Thuận Khanh người ta cứ tưởng đó là giọng văn của một nữ sinh tuổi teenage, chớ không có một âm hưởng nào của một người đứng tuổi. Người thứ 2 là bài Cái Duyên của Võ thị Lang (k4), đăng trong đặc san 2008, bài viết rất thú vị, rất tiếc bạn chỉ xuất hiện 1 lần rồi lặn mất tiêu. Về Thơ, tôi chọn bài Nước mắt chảy xuôi của Lương Hồng Điệp (k3) trong ĐĐ 2008 tôi đọc bài thơ này rất nhiều lần, mà lần nào cũng thấy hay vô cùng, bởi nó rất bình dị chân chất nhưng lại xuất phát từ tấm lòng trong trẻo của LHD nó là tiếng reo vui của đứa học trò mừng người Thầy cũ trở về.đồng thời nó chan chứa niềm thương mến gửi đến tất cả Thầy Cô của mình. Bài thơ thứ 2 là bài Kỷ Niệm của Nguyễn Văn Hồng (k4) ĐS 2010, giọng điệu tưng tửng mà nghe sao rất đậm đà.

Trong 4 bài viết mà tôi chọn, chỉ có 1 người k3 là LHD, còn 3 người kia là K4. Tôi đã nói rồi mà, tinh hoa của trường THPTĐ hội tụ vào K 4 này. Hẹn gặp lại các bạn trên sân chơi ĐS 2012.

Viết xong ngày 22-2-2011

NĐC.

ĐẶC SAN XUÂN NHÂM THÌN 2012

THTĐ – HĐ – NHH.

CHỦ ĐỀ :

XUÂN HOÀI CỐ

❄ *Biên tập và thực hiện :*

Hồ Văn Trai – Ngô Bích Liên _ K2

Đặng Thuận Khanh _ K4 – Cao Thị Liên Minh _ K4

❄ *Bìa 1 và 4 :* **Lê Tấn Tài**

❄ *Phát hành tháng 12 – 2011*

Số lượng : 300 cuốn.